**DERINIMO PAŽYMA**
**DĖL VALSTYBINĖS KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJOS 2009 M. LIEPOS 8 D. NUTARIMO NR. O3-96 „DĖL ŠILUMOS KAINŲ NUSTATYMO METODIKOS“ PAKEITIMO**

2020 m. d.

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| **1.** | **UAB „Elektrėnų komunalinis ūkis“ 2019 m. spalio 8 d. el. raštas Nr. S-19-0934** | |
| 1.1. | **Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos (toliau – Komisija) 2009 m. liepos 8 d. nutarimo Nr. O3-96 „Dėl Šilumos kainų nustatymo metodikos“ pakeitimo (toliau – Metodikos projektas) 38.2 papunkčio.**<br>Pastaba dėl vandens technologinėms reikmėms sąnaudų dydžio nustatymo pagal lyginamuosius rodiklius. Norime atkreipti dėmesį, kad įvertinti teisingą vandens kiekį šilumos tinklų papildymui, nesant galimybės įsirengti apskaitos, būtų alternatyvi galimybė paskaičiuoti pagal sukurtą tam metodiką kaip pavyzdžiui skaičiuojami šilumos perdavimo nuostolių normatyvai. Vadovautis vien lyginamaisiais rodikliais irgi nėra teisinga, kadangi ne visi šilumos tiekėjai pateikia teisingus vandens papildymo kiekius, o metodikos tam apskaičiuoti nėra. | **Komentaras.**<br>Metodikos projekto 41 punkte (buvęs 38 punktas) numatyta, kad vandens technologinėms reikmėms sąnaudos nustatomos, atsižvelgus į faktinį kiekį paskutiniais trejais metais, lyginamuosius rodiklius ir įvykusius bei suplanuotus pokyčius. Atsižvelgus į tai, kas išdėstyta, šilumos bazinės kainos dedamųjų nustatymo metu, vandens technologinėms reikmėms sąnaudos apskaičiuojamos ne tik pagal lyginamuosius rodiklius. |
| **2.** | **Lietuvos energetikos instituto 2019 m. lapkričio 15 d. raštas Nr. D2-768-01** | |
| 2.1. | Atkreipiamas dėmesys į kelias aplinkybes:<br>1. Tiek dabartinė šilumos kainų nustatymo metodika, tiek naujas jos projektas pagal savo turinė gali būti vertinami kaip sąnaudų apskaitos metodika. Metodika sudaro mažai prielaidų efektyvinti veiklą diegiant inovatyvias technologijas bei metodus, plėsti centralizuoto šilumos tiekimo sistemas, prijungti naujus vartotojus, plėsti paslaugas, ženkliau prisidėti mažinant anglies dvideginio išmetimus. Taip pat tinkamai neskatinamas pažangių sprendimų bei demonstracinių projektų finansavimas.<br>2. Metodika pernelyg sudėtinga, ypač mažoms įmonėms, reikalaujanti daug kvalifikuoto administracinio darbo, kuris nekuria | **Komentaras.**<br>Metodikos projektas parengtas galiojančios Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo (toliau – Įstatymas) redakcijos kontekste, atsižvelgus į dažniausiai ūkio subjektų teikiamas pastabas. Pažymėtina, kad dalies keliamų problemų galimi sprendimo būdai visų pirma reikalauja aukštesnės galios teisės aktų pakeitimų. Papildomai akcentuotina, kad:<br>1. Valstybinės energetikos reguliavimo taryba (toliau – Taryba) 2020 m. rugpjūčio 7 d. nutarimu Nr. O3E-699 „Dėl Asmenų prašymų leisti veikti bandomojoje energetikos inovacijų aplinkoje pateikimo ir nagrinėjimo bei veiklos bandomojoje energetikos |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | papildomos pridėtinės vertės. Reguliuojamai įmonei patiriant finansinius sunkumus, atsakomybę vis tiek privalo prisiimti įmonė bei turto savininkas – savivaldybės bei kiti mažesni akcininkai.<br>3. Numatomas mechaninis atskirų sąnaudų mažinimas neatsižvelgiant ar tam yra ekonominės prielaidos, ar atskirų rodiklių siekimas nepadidintų bendrųjų sąnaudų.<br>4. Metodika nevertina atsirandančios konkurencinės aplinkos iš alternatyvių šildymo būdų, pastatų renovacijos įtakos ir kitų pokyčių vykstančių šilumos ūkyje.<br>5. Dėl kainodaros ir reguliavimo nuostatų nelankstumo šilumos tiekimo įmonėse kyla grėsmė technologinei stagnacijai bei veiklos tęstinumui.<br>6. Įmonės neturi resursų finansuoti kokybiško išorinio konsultavimo bei inovatyvių demonstracinių projektų.<br>7. Esama reguliacinė aplinka bei Metodika gal iššaukti dar didesnius šilumos kainų skirtumus atskirose savivaldybėse.<br><br>Pirminiais vertinimais, turėtų būti svarstomi principai supaprastinti šilumos kainų metodiką, sumažinti įmonių administracinę naštą, labiau motyvuoti įmones ryžtingiau plėsti veiklą, skatinti kurti bei diegti inovacijas ir prisiimti atsakomybę už veiklos rezultatus didinant sektoriaus tvarumą. Sektoriaus reguliavimo subalansuotumas įmonėms sudarytų palankesnes sąlygas tinkamai prisidėti prie Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos tikslų įgyvendinimo. | inovacijų aplinkoje vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtino Asmenų prašymų leisti veikti bandomojoje energetikos inovacijų aplinkoje pateikimo ir nagrinėjimo bei veiklos bandomojoje energetikos inovacijų aplinkoje vykdymo tvarkos aprašą, kurio tikslas nustatyti asmenų prašymų leisti veikti bandomojoje energetikos inovacijų aplinkoje pateikimo ir nagrinėjimo bei veiklos bandomojoje energetikos inovacijų aplinkoje vykdymo tvarką, kuri bus taikoma tiek reguliuojamąją energetikos veiklą vykdantiems asmenims, tiek nereguliuojamąją energetikos veiklą vykdantiems asmenims. Ši tvarka leis ūkio subjektams diegti pažangius sprendimus ir inovatyvias technologijas. Šiuo metu rengiami reikalingi Metodikos ir kitų susijusių teisės aktų pakeitimai, reikalingi šios tvarkos įgyvendinimui. Parengus minėtus pakeitimus, jie bus perkelti ir į šį Metodikos projektą;<br>2. Metodika taikoma įvairaus dydžio, kvalifikacijos, pajėgumų, technologinių ir kitokių ypatumų ūkio subjektams. Tai lemia Metodikos sudėtingumą. Taryba visada akcentuoja ir prašo ūkio subjektų teikti konkrečius pasiūlymus, kaip Metodiką būtų galima supaprastinti;<br>3. Vienas iš esminių Metodikos pakeitimų – 52 punktas (buvęs 49 punktas), numatantis bendrą atskirų sąnaudų grupių vertinimą, siekiant atsisakyti atskirų sąnaudų mažinimo, jeigu suminis šių sąnaudų rodiklis tenkina nustatytus efektyvumo reikalavimus;<br>Apibendrinant, akivaizdu, kad Metodikos projektu siekiama spręsti kylančias problemas ir reaguoti į kintančią aplinką ir šilumos sektorių. Taip pat, kaip jau minėta, Taryba visada laukia konkrečių pasiūlymų dėl teisės aktų tobulinimo, juos analizuoja ir vertina, rengdama teisės aktų pakeitimų projektus. |
| **3.** | **UAB „ENG“ 2019 m. lapkričio 15 d. raštas Nr. SK19-68** | |
| 3.1. | **Dėl Metodikos projekto 60.6.1 papunkčio.**<br>Siūlomas pakeitimas **neatspindi aktualaus laikotarpio darbo užmokesčio sąnaudų**, nes šilumos kainos dedamųjų formulėje bus | **Neatsižvelgta.**<br>Metodikos projekto 66.6.1 papunktyje (buvęs 60.6.1 papunktis) pateiktoje formulėje numatyta, kad ne didesniu nei Finansų |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | perskaičiuojamas dydis nuo *galiojančiose šilumos kainose įvertinto darbo užmokesčio sąnaudų*, t. y. nuo darbo užmokesčio sąnaudų, nustatytų reguliatoriaus prieš 3-5 metus, kuomet buvo patvirtintos galiojančios kainos formulės.<br>Papildomai, **įtvirtinus ydingą** (su kelerių metų atsilikimu) **bazinį dydį**, perskaičiavimo metu bus neteisingai apskaičiuotas prognozuojamas darbo užmokesčio sąnaudų dydis perskaičiavimo laikotarpiui (ir, atitinkamai, visiems po to sekantiems perskaičiavimo laikotarpiams).<br>Siūlomas pakeitimas neatspindi **faktiškai patiriamų darbo užmokesčio sąnaudų**, nes sąnaudos, kurioms bus vertinamas pokytis, nustatomos ne pagal faktinius UAB „ENG“, o pagal Šilumos tiekėjų šilumos gamybos palyginamuosius rodiklius.<br><br>Siūlome netaikyti Metodikos projekto pakeitimų dėl darbo užmokesčio perskaičiavimo bendrovėms, kurių šilumos bazinių kainų formulės buvo nustatytos anksčiau nei prie 3 metus iki Metodikos pakeitimo projekto įsigaliojimo. | ministerijos prognozuojamu vidutinio darbo užmokesčio pokyčiu ateinantiems kainos nustatymo metams didinama šilumos bazinėje kainoje įvertintų darbo užmokesčio sąnaudų ir praėjusių šilumos bazinės kainos perskaičiavimų metu įvertintų darbo užmokesčio sąnaudų pokyčių suma. Atsižvelgus į tai, kas išdėstyta, ūkio subjektams sudaroma galimybė įvertinti aktualias darbo užmokesčio sąnaudas. |
| **4.** | **AB „Šiaulių energija“ 2019 m. spalio 29 d. raštas Nr. SD-2400** | |
| 4.1. | Bendrovės patirtis rodo, kad viena opiausių šilumos kainų reguliavimo problemų – papildomai gautų ar nepadengtų sąnaudų susidarymas, apskaičiavimas ir grąžinimas arba susigrąžinimas. Bendrovės nuomone, ši problema, kai stipriai išbalansuojami pinigų srautai, skirstomas pelnas dėkai papildomai gautų pajamų, kurios ateities laikotarpiais turės būti grąžintos vartotojams, gali būti išspręsta koreguojant kelis esminius šilumos kainų nustatymo principus ir kasmėnesinės šilumos kainos skaičiavimą:<br>1. **Diferencijuoti ir nustatyti kintamas šilumos gamybos ir perdavimo kainos dedamąsias šildymo ir nešildymo sezonams:**<br>1.1. Šildymo sezono kuro struktūroje būtų įvertinamas atitinkamas šilumos kiekis, didesnė dalis šilumos gamybos iš iškastinio kuro rūšių, bet mažesni šilumos perdavimo nuostoliai bei didesnis šilumos | **Komentaras.**<br>Atkreiptinas dėmesys, kad dalis pateiktų siūlymų reikalauja aukštesnės galios teisės akto – Šilumos ūkio įstatymo – pakeitimų:<br><br>Įstatymo 2 straipsnio 35 dalyje nustatyta, kad šilumos bazinė kaina – ilgalaikė šilumos kaina, sudaryta iš pastoviosios ir kintamosios šilumos bazinės kainos dedamųjų. To paties straipsnio 15 dalyje paaiškinta, kad kintamoji šilumos bazinės kainos dedamoji – kintanti šilumos bazinės kainos dalis, išreiškiama formule, kuri koreguojama |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | poreikis savoms reikmėms.<br>1.2. Nešildymo sezono metu kuro struktūroje būtų įvertinamas atitinkamas šilumos kiekis, didesnė dalis šilumos gamybos iš atsinaujinančių kuro rūšių, bet didesni šilumos perdavimo nuostoliai, bei mažesnis šilumos poreikis savoms reikmėms.<br>Modeliuojant kintamų šilumos kainos dedamųjų diferencijavimo šildymo ir nešildymo sezonais įtaką šilumos kainai AB „Šiaulių energija“, apskaičiuota, kad šildymo sezono metu šilumos kaina sumažėtų (iš esmės dėl mažesnių technologinių nuostolių, bei mažesnės gamtinių dujų perdavimo/skirstymo kainos įvertinamos šilumos kainoje), o nešildymo sezono metu padidėtų (iš esmės dėl didesnių technologinių nuostolių), lyginant su pagal šiuo metu galiojančią tvarką apskaičiuota šilumos kaina.<br><br>2. **Aktualios kuro kainos atliekant mėnesio šilumos kainos skaičiavimus turėtų būti vertinamos ne tik retrospektyviai (atsiliekant 2 mėnesiams), o perspektyviai – tokios, kokios planuojamos (pvz., pagal sudarytus ilgalaikius sandorius)** atitinkamu laikotarpiu, kai bus taikom nustatyta šilumos kaina. Tai ženkliai sumažintų kuro kainų „žirkles“ pereinamaisiais šildymo nešildymo sezono mėnesiais, kai kainose tuo metu taikomos arba ženkliai mažesnės kuro kainos nei faktinės (spalis-lapkritis) – nepadengtų sąnaudų susidarymas, arba ženkliai didesnės nei faktinės (balandis-gegužė) – kas lemia papildomai gautų pajamų susidarymą, atitinkamai piniginių srautų išbalansavimą.<br><br>Pastabų 1 ir 2 punktuose aprašytų priemonių taikymas leistų gauti pajamas, artimas faktiškai patirtoms sąnaudoms. Papildomai gautos pajamos ar nepadengtos sąnaudos būtų apskaičiuojamos ir įvertinamos šilumos kainoje ateities laikotarpiais, tačiau papildomai gautos pajamos ar nepadengtos sąnaudos nebūtų tokios reikšmingos, | kasmet, atsižvelgus į kuro struktūros pasikeitimą ir veiklos efektyvumo užduotis, nustatytas Tarybos, vadovaujantis jos patvirtintu Lyginamosios analizės aprašu, ir taikoma ne dažniau kaip kas mėnesį, apskaičiuojant konkretų kintamosios dedamosios dydį, atsižvelgus į kuro ir iš nepriklausomų šilumos gamintojų (toliau – NŠG) perkamos šilumos kainų pokytį. Įstatymo 2 straipsnio 27 dalyje paaiškinta, kad pastovioji šilumos bazinės kainos dedamoji – pastovi šilumos bazinės kainos dalis, antraisiais ir kitais jos galiojimo metais taikoma perskaičiuojant pastoviosios dedamosios dydį metams.<br>Taigi, iš Įstatymo nuostatų matyti, kad šilumos kaina susideda iš pastoviosios dedamosios ir formule išreikštos kintamosios dedamųjų, kurios yra perskaičiuojamos kartą metuose. Atsižvelgiant į tai, darytina išvada, kad galiojantis teisinis reglamentavimas nenumato galimybės nustatyti atskiras kintamąsias dedamąsias šildymo ir nešildymo sezonams.<br>Įstatymo 32 straipsnio 16 dalyje nustatyta, kad keičiant šilumos ir (ar) karšto vandens kainas, įmonės:<br>1) atsižvelgdamos į nustatytas šilumos kainos dedamąsias, pakitusias kuro kainas ir pakitusias perkamos šilumos kainas, iki mėnesio 25 dienos apskaičiuoja ir viešai praneša apie šilumos kainų kintamųjų dedamųjų dydžius ir galutines šilumos kainas;<br>2) atsižvelgdamos į nustatytas karšto vandens kainų dedamąsias ir pakitusias geriamojo vandens ir šilumos kainas, iki mėnesio 25 dienos apskaičiuoja ir viešai praneša apie karšto vandens galutines kainas.<br>To paties straipsnio 17 dalyje nustatyta, kad duomenis apie kuro kainas, iš kitų, šio įstatymo 10 straipsnio 3 dalyje nenumatytų, NŠG superkamos šilumos kainas bei savivaldybių tarybų sprendimus apie naujas geriamojo vandens kainas įmonės Tarybai ir (arba) savivaldybėms pateikia iki mėnesio 10 dienos.<br>Atsižvelgiant į minėtas nuostatas darytina išvada, kad Įstatymas |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | kaip yra dabar.<br>3.**Atliekant papildomai gautų pajamų ar negautų pajamų vertinimą ir papildomos dedamosios apskaičiavimą, <u>būtina vertinti tik pilnus finansinius metus</u>** – pagal dabartinę kainų skaičiavimo logiką keli mėnesiai gali sugeneruoti ženklią perrinktų pajamų dalį (nustatoma papildoma dedamoji grąžinimui), o likusiu laikotarpiu gali būti vien tik nepadengtos sąnaudos (po metų nustatoma dar viena dedamoji, šį kartą didinanti šilumos kainą). Tokiu atveju gali susidaryti situacija, kad dėl tokio vertinimo du metus buvo išbalansuojami šilumos gamintojo pinigų srautai ir ženkliai iškraipoma galutinė šilumos kaina vartotojams ją mažinant, ir atitinkamai vėliau didinant, nors faktinė finansinių metų bendra papildomai gautų pajamų ir nepadengtų sąnaudų suma per metus gali būti lygi 0, t .y. nebūtinas joks papildomos dedamosios nustatymas. | numato retrospektyvų kuro kainų vertinimą, apskaičiuojant mėnesio šilumos kainas.<br>**Atsižvelgta.**<br>Žr. 12.31 pastabos vertinimą. |
| 4.2. | **Bendrovė atkreipia dėmesį, kad dėl teisinio reguliavimo, išlaidų, susijusių su šilumos punktų neperdavimu, patiriami nuostoliai turėtų būti kompensuojami.** Būtina inicijuoti teisės aktų pakeitimus, kad patiriamos šilumos tiekėjų nuosavybėje esančių šilumos punktų nusidėvėjimo ir eksploatacijos sąnaudos būtų:<br>1. arba įskaitomos į šilumos kainą;<br>2. arba nustatomas atskiras tarifas ir taikomas vartotojams, kurie naudojasi šilumos tiekėjo nuosavybėje esančiu turtu. | **Komentaras.**<br>Įstatymo 32 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad į šilumos ar karšto vandens kainas negali būti įtraukiamos jokios sąnaudos, susijusios su pastatų vidaus šildymo (įskaitant ir šilumos punktus) ir karšto vandens sistemomis. Paminėtina, kad Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2020 m. gegužės 21 d. įsakymu Nr. 1-129 „Dėl Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2009 m. lapkričio 26 d. įsakymo Nr. 1-1229 „Dėl pastato šildymo ir karšto vandens sistemos priežiūros tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“, kuris įsigaliojo 2020 m. liepos 1 d., 1.9 papunktyje numatyta, kad šilumos punktų kartu su šildymo ir karšto vandens sistemomis eksploatavimo sąnaudos, įskaitant remonto darbams reikalingas medžiagas, atsargines dalis ir įrengimus, kurios nėra įskaičiuotos į šilumos ir karšto vandens sistemos eksploatavimo tarifą, apmoka daugiabučio namo butų ir kitų patalpų savininkai proporcingai jų daliai bendroje dalinėje nuosavybėje. |
| 4.3. | **Dėl Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nutarimo „Dėl Šilumos kainų nustatymo metodikos“ projekto (toliau –** | **Atsižvelgta**.<br>Nutarimo projekto 2.1 papunktis panaikintas. |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | **Nutarimo projektas) 2.1 papunkčio.**<br>Siūlome papildyti 2.1 punkte nuostatą, kad šilumos kainos gali būti tvirtinamos valdyboje, kaip tai numatyta LR šilumos ūkio įstatyme. | |
| 4.4. | **Dėl Nutarimo projekto 2.2 papunkčio.**<br>Pagal 2.2. punkto nuostatas nėra aišku, kaip bus vertinamas bendrosios veiklos darbuotojų darbo užmokesčio didėjimas. | **Komentaras.**<br>Nutarimo projekto 2.3 papunktis (buvęs 2.2 papunktis) aktualus atliekant iki 2017 m. lapkričio 1 d. Tarybai pateiktos šilumos bazinės kainos (kainos dedamųjų), nustatytos nuo 2017 m. lapkričio 1 d. iki Komisijos 2018 m. lapkričio 8 d. nutarimo Nr. O3E-368 „Dėl 2017 m. šilumos gamybos, perdavimo, mažmeninio aptarnavimo, karšto vandens tiekimo ir atsiskaitomųjų karšto vandens apskaitos prietaisų aptarnavimo veiklų lyginamųjų rodiklių paskelbimo“ įsigaliojimo perskaičiavimus. Vadovaujantis šiuo papunkčiu, koreguojamos šilumos gamybos, perdavimo ir mažmeninio aptarnavimo verslo vienetų darbo užmokesčio sąnaudos, o bendrosios veiklos darbuotojų darbo užmokesčio sąnaudos perskaičiuojamos vadovaujantis Metodikos projekto 66.6 papunkčio nuostatomis.<br>Papildomai pažymėtina, kad Komisijos Šilumos ir vandens departamento Ekonominės analizės skyriaus 2018 m. gruodžio 21 d. pažymos Nr. O5E-371 „Dėl Šilumos sektoriaus įmonių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimų aprašo patvirtinimo bei susijusių teisės aktų pakeitimo“ 4 priede pateiktoje derinimo pažymoje „Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nutarimo „Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2009 m. liepos 8 d. nutarimo Nr. O3-96 „Dėl šilumos kainų nustatymo metodikos“ pakeitimo projekto“, nurodyta, kad šilumos tiekimo veiklai priskirtiems bendrosios veiklos darbuotojams lyginamasis rodiklis nebuvo nustatytas ir šilumos bazinių kainų skaičiavimuose buvo vertinamas bazinės kainos (kainos dedamųjų) skaičiavimo metu paskelbtas Lietuvos Statistikos departamento skelbiamas elektros, dujų, garo tiekimo ir oro kondicionavimo veiklos vidutinis darbo užmokestis. Taigi, skaičiuojant šilumos tiekimo veiklai priskirtų bendrosios veiklos darbuotojų darbo |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | | užmokestį jau buvo atsižvelgiama į tuometinę situaciją darbo rinkoje. |
| 4.5. | **Dėl Metodikos projekto 8 ir 17 punktų.**<br>Siūlome Metodikos 8, 17 punktuose vietoje „valstybės normuojamos“ naudoti „ribojamo dydžio“, nes iš esmės sąnaudos yra ribojamos, nustatant viršutinę priimtiną ribą. | **Neatsižvelgta.**<br>Metodikos projekto 8 punkte ir 15 punkte (buvęs 17 punktas) vartojama sąvoka atitinka Įstatymo 32 straipsnio 2 dalyje vartojamą sąvoką. |
| 4.6. | **Dėl Metodikos projekto 13 ir 17 punktų.**<br>Atkreipiame dėmesį, kad Metodikos 13, 17 punktuose terminams „reguliuojamų paslaugų (produktų) metinių pajamų apimtis“, „ribinės šilumos teikimo sąnaudos“ ir „šilumos tiekimo apimtį vienu kiekio vienetu“ nepateikti apibrėžimai / paaiškinimai – galimas neteisingas rodiklių traktavimas. | **Komentaras.**<br>Atkreiptinas dėmesys, kad sąvokų „reguliuojamų paslaugų (produktų) metinių pajamų apimtis“ ir „šilumos tiekimo apimtis vienu kiekio vienetu“ paaiškinimas ir jų apskaičiavimas pateiktas Metodikos projekto 30 punkte (buvęs 29 punktas). Sąvoka „ribinės šilumos tiekimo sąnaudos“ atitinka Įstatymo 32 straipsnio 7 dalies 10 punkte naudojamą sąvoką, o Metodikos projekto 14 punkte (buvęs 17 punktas) paaiškinta, kaip ribinės šilumos tiekimo sąnaudos yra apskaičiuojamos. |
| 4.7. | **Dėl Metodikos projekto 17 punkto.**<br>Pagal 17 punkto nuostatas naujiems vartotojams turėtų būti nustatomos atskiros dedamosios kiekvienu prisijungimo atveju – kieno sprendimu? Kodėl vertinamos tik kintamos sąnaudos ir nusidėvėjimo atskaitymai, kai prijungus naujus taip pat gali būti patiriamos papildomos žemės, turto mokesčių ir draudimo sąnaudos, kurios turėtų būti padengiamos? | **Atsižvelgta.**<br>Atsižvelgus į tai, kad teisės aktuose nenumatyta procedūra ir prievolė su Taryba derinti naujiems vartotojams taikomų šilumos kainų (kainų dedamųjų), minėtos dedamosios nustatomos ūkio subjekto įstatų nustatyta tvarka.<br>Pakeistas Metodikos projekto 15 punktas (buvęs 17 punktas) ir išdėstytas taip:<br>„**15.**~~17.~~ Naujiems šilumos vartotojams, prisijungusiems prie aprūpinimo šiluma sistemos, leidžiama ne ilgiau kaip trejiems metams nustatyti šilumos kainų dedamąsias, grindžiamas tiekėjo būtinosiomis (valstybės normuojamomis) ribinėmis šilumos tiekimo šiems vartotojams sąnaudomis. Ribinės šilumos tiekimo sąnaudos skaičiuojamos prie kintamų šilumos tiekimo sąnaudų, kurios būtų patirtos, padidinus šilumos tiekimo apimtį vienu kiekio vienetu, pridėjus su naujų šilumos vartotojų prijungimu ~~padarytų investicijų nusidėvėjimo (amortizacijos)~~ **susijusias būtinąsias pastoviąsias** sąnaudas. **Ūkio subjektai naujiems vartotojams nustatytas kainas ir jų skaičiavimus teikia Reguliuojančiajai institucijai su šilumos** |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | | **bazinės kainos (kainų dedamųjų) ar perskaičiuotos šilumos kainos (kainų dedamųjų) projektais.**“ |
| 4.8. | **Dėl Metodikos projekto 20.1 papunkčio.**<br>Pagal 20.1 punkto nuostatas turi būti išskirtos šilumos tiekėjo valdomos šilumos tiekimo sistemos – sistemos nustatomos savo nuožiūra; ar reikia derinti su Taryba prieš teikiant duomenis už 2019 metus; ar vis dar galioja Komisijos 2014 metų nutarimas dėl sistemų paskirstymo / apskaitos šilumos tiekėjams? | **Komentaras.**<br>Metodikos projekto 19.1 papunktyje numatyta, kad tuo atveju, jeigu šilumos tiekėjo centralizuoto šilumos tiekimo (toliau – CŠT) sistemoje (ar sistemose) nėra veikiančių NŠG, netaikomas reikalavimas atskirti tos CŠT sistemos šilumos gamybos sąnaudas į šilumos (produkto) gamybos šilumos tiekėjo gamybos šaltiniuose sąnaudas ir šilumos (produkto) gamybos šilumos poreikio piko pajėgumais bei rezervinės galios užtikrinimo sąnaudas. Minėtas Metodikos projekto papunktis nereglamentuoja sąnaudų atskyrimo tvarkos pagal CŠT sistemas, taikomos reguliuojamos veiklos ataskaitose.<br>Pažymėtina, kad reguliuojamos veiklos ataskaitose sąnaudos turėtų būti atskiriamos pagal Šilumos sektoriaus įmonių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimų aprašo, patvirtinto Tarybos 2018 m. gruodžio 31 d. nutarimu Nr. O3E-470 „Dėl Šilumos sektoriaus įmonių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimų aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas), nuostatas.<br>Aprašo 17 punkte numatyta, kad šilumos tiekėjo valdomoms sistemoms, kuriose realizuojama mažiau kaip po 10 GWh šilumos per metus, reikalavimas dėl sąnaudų paskirstymo pagal sistemas neprivalomas. Tokiu atveju šilumos tiekėjo valdomoms sistemoms, kuriose realizuojama mažiau kaip po 10 GWh šilumos per metus, sąnaudos sujungiamos į vieną sistemą. CŠT sistemos sąnaudų paskirstymo reikalavimas visais atvejais taikomas toms sistemoms, kuriose veikia NŠG, ir (arba) kai yra nustatyta pagal CŠT sistemas diferencijuota šilumos kaina (kainos dedamosios). |
| 4.9. | **Dėl Metodikos projekto 22 punkto.**<br>Atkreipiame dėmesį į tai, jeigu pagal 22 punkto nuostatas diferencijuotos šilumos gamybos dedamosios būtų taikomos | **Komentaras.**<br>Atsižvelgiant į Metodikos projekto 19.2 ir 19.3 papunkčių pakeitimus (žr. 12.7 pastabos vertinimą), Metodikos projekto |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | vartotojams atitinkamose sistemose, gali susidaryti situacija, kad mažose sistemose, kuriose veikia nepriklausomi šilumos gamintojai dėl CŠT sistemų konfigūracijos specifiškumo, vartotojams šilumos gamybos kaina didėtų daugiau nei 2 kartus. | 22 punktas panaikintas.<br>Pažymėtina, kad reikalavimas šilumos (produkto) gamybos sąnaudas ir investicijų grąžą pateikti pagal kiekvieną CŠT sistemą *s*, kurioje veikia bent vienas NŠG nereiškia, jog atskiroms sistemoms būtų taikomos skirtingos šilumos gamybos dedamosios. Toks duomenų pateikimas reikalingas tam, jog būtų galima įvertinti faktines pajamas, gautas Ūkio subjektui šilumą parduodant šilumos supirkimo aukciono būdu konkrečioje CŠT, kurioje veikia NŠG, kaip tai numatyta Metodikos projekto 73 punkte (buvę 63–64 punktai). |
| 4.10. | **Dėl Metodikos projekto 2–5 priedų.**<br>Siūlome papildyti 26.1–26.2 punktuose nurodytus Metodikos priedus išskiriant sistemas, kad būtų galima identifikuoti sistemas su nepriklausomais šilumos gamintojais. | **Komentaras.**<br>Šilumos tiekėjai, kurių aptarnaujamoje šilumos tiekimo teritorijoje veikia NŠG, pagal Metodikos projekto 27.1 papunktį (buvęs 26.1 papunktis) su šilumos bazinės kainos projektu teikia Ūkio subjekto šilumos kiekių duomenų suvestinę (Metodikos projekto 2 priedas), pagal Metodikos projekto 27.2 papunktį – Ūkio subjekto duomenų suvestinę bazinei kainai nustatyti (Metodikos projekto 4 priedas). Pažymėtina, kad po minėtų priedų lentelėmis pateiktas paaiškinimas, kad tuo atveju, kai CŠT sistemoje veikia bent vienas NŠG, pagal Metodikos 19.2 ir 19.3 papunkčius, šilumos (produkto) gamybos sąnaudos ir investicijų grąža bei šilumos (produkto) gamybos šilumos poreikio piko pajėgumais ir rezervinės galios užtikrinimo sąnaudos ir investicijų grąža pateikiamos pagal kiekvieną CŠT sistemą, kurioje veikia NŠG. Taip pat paaiškinta, kad tokiu atveju atitinkamo priedo lentelė turi būti papildyta pagal minėtų CŠT sistemų, kuriose veikia bent vienas NŠG, skaičių. Atkreiptinas dėmesys, kad siekiant aiškumo pakeitus Metodikos projekto 31 punktą (buvęs 30 punktas) bei papildžius projektą 34 punktu, atitinkamai patikslinti Metodikos projekto 2 bei 4 priedai. |
| 4.11. | **Dėl Metodikos projekto 7 priedo.**<br>Atsižvelgus į tai, kad vienoje CŠT sistemoje gali veikti kelios katilinės, siūlome pakeisti katilinių grupavimą 26.4 punkte nurodytame priede pagal CŠT sistemas. | **Atsižvelgta.**<br>Metodikos projekto 7 priede patikslintas grupavimas – siekiant įsitikinti planuojamų sąnaudų pagrįstumu, prašoma pateikti duomenis pagal kiekvieną katilinę. |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| 4.12. | **Dėl Metodikos projekto priedų.**<br>Siūlome pakreguoti metodikos priedus, kad atitiktų 26.7 punkto reikalavimus dėl šilumos (produkto) gamybos sąnaudų diferencijavimo pagal kiekvieną šilumos teikimo sistemą, kurioje veikia nepriklausomi šilumos gamintojai. | **Komentaras.**<br>Pažymėtina, kad tais atvejais, kai šilumos tiekėjai teikdami šilumos kainų projektus pagal Metodikos 19.2 ir 19.3 papunkčius turi išskirti CŠT sistemas, kuriose veikia NŠG bei turi pateikti šilumos (produkto) gamybos sąnaudas ir investicijų grąžą bei šilumos (produkto) gamybos šilumos poreikio piko pajėgumais ir rezervinės galios užtikrinimo sąnaudas ir investicijų grąžą, po atitinkamo Metodikos priedo lentele pateiktas paaiškinimas, kad priedų lentelės turi būti papildytos reikiamu CŠT sistemų skaičiumi (žr. 4.10 pastabos vertinimą). |
| 4.13. | **Dėl Metodikos projekto 28.1 papunkčio.**<br>Siūlome 28.1 punktą papildyti nuostata, kad šilumos bazinių kainų dedamųjų skaičiavimuose šilumos gamybos, perdavimo ir pardavimo pastoviosios būtinosios sąnaudos, nustatomos, įvertinus paskutinių trejų metų kalendorinių metų faktines sąnaudas, būtų laikomos pagrįstomis. | **Neatsižvelgta.**<br>Žr. 6.2 pastabos vertinimą. |
| 4.14. | **Dėl Metodikos projekto 29 punkto.**<br>Siūlome 29 punkte pakeisti paslaugos mato vienetą „vnt“ į „kWh“. | **Neatsižvelgta.**<br>Metodikos projekto 30 punkte (buvęs 29 punktas) pateikiama bendra reguliuojamų paslaugų (produktų) kainos apskaičiavimo formulė. Vadovaujantis Įstatymu, už paslaugas galima atsiskaityti mokant vienanarę arba dvinarę kainas. Pažymėtina, kad dvinarės kainos pastoviosios dedamosios atveju paslaugos mato vienetas yra ne kWh, todėl į siūlomą pakeitimą neatsižvelgta. |
| 4.15. | **Dėl Metodikos projekto 30 punkto.**<br>Siūlome patikslinti 30 punkte nurodytą rodiklio $Q_{OC}$ apibrėžimą – savoms (administracinėms) ~~ir technologinėms~~ reikmėms naudotinas šilumos kiekis per metus. | **Neatsižvelgta.**<br>Pagal Metodikos projekto 31 punktą (buvęs 30 punktas) šilumos technologinėms reikmėms kiekis įvertinamas, apskaičiuojant papildomą šilumos kiekį, siekiant šilumos kainoje įvertinti šilumos tiekėjo patiriamas būtinąsias sąnaudas. |
| 4.16. | **Dėl Metodikos projekto 31.1 papunkčio.**<br>Siūlome patikslinti 31.1 punkte nurodytą „faktinę kiekio apimtį“ į „realizuotos šilumos kiekio faktinę apimtį“. | **Neatsižvelgta.**<br>Metodikos projekto 32.1 papunktis (buvęs 31.1 papunktis) taikomas ne tik realizuoto šilumos kiekio skaičiavimuose, tačiau į jį atsižvelgiama nustatant ir šilumos kiekį savoms (administracinėms), |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | | šilumos technologinėms reikmėms kiekį ir šilumos nuostolių apimtį. |
| 4.17. | **Dėl Metodikos projekto 31.4.3 papunkčio.**<br>Siūlome pakoreguoti 31.4.3 punkto nuostatą, kad efektyvinimas formuojamas tik vienam reguliavimo periodui, priklausomai nuo iškeltų tikslų ir efektyvinimo priemonių, įgyvendinimas gali ilgiau nei vieną reguliavimo periodą ar dėl specifinių sąlygų išvis gali būti nepasiekiamas, todėl nėra objektyvių priežasčių nepratęsti efektyvinimo kitam reguliavimo periodo nustatant skirtingus rodiklius. | **Neatsižvelgta.**<br>Šilumos bazinė kaina nustatoma reguliavimo periodui, kuris yra ne trumpesnis nei 3 metai, todėl ir efektyvumo užduotis formuojama vienam reguliavimo periodui. Galimybė praėjus reguliavimo periodui ūkio subjektui pakartotinai taikyti efektyvumo užduotį, neskatintų ūkio subjektų siekti nustatytos efektyvumo užduoties.<br>Primintina, kad nustatant bazines kainas (kainų dedamąsias), atsižvelgiama į visą ūkio subjekto pateiktą informaciją, priežastis nurodančias sąnaudų dydį, todėl efektyvumo užduotys formuojamos atsižvelgiant į realias ūkio subjektų galimybes pasiekti numatytą efektyvumo užduotį. |
| 4.18 | **Dėl Metodikos projekto 35.6 papunkčio.**<br>Siūlome patikslinti/papildyti 35.6 punkte pateiktą nuostatą koks dydis ar ribojimai taikomi, kai lyginamųjų kuro sąnaudų rodiklis yra didesnis už Ūkio subjekto grupės rodiklį. | **Atsižvelgta.**<br>Pakeistas Metodikos projekto 39.4 papunktis (buvęs 35.6 papunktis) ir išdėstytas taip:<br>„~~35.6.~~ **39.4** naudojant lyginamųjų kuro sąnaudų ($kg_{ne}$/MWh) rodiklius. Lyginamųjų kuro sąnaudų rodiklis laikomas sutartiniu kuro kiekiu, reikalingu 1 MWh šilumos pagaminti, atsižvelgiant į nustatytą veiklos efektyvumo padidinimo rodiklį atitinkamai kuro struktūrai. ~~Jei atitinkamos Ūkio subjektų grupės lyginamųjų kuro sąnaudų rodiklis (kgne/MWh) yra didesnis už Ūkio subjekto faktinį lyginamųjų kuro sąnaudų dydį, taikomas faktinis lyginamųjų kuro sąnaudų dydis atitinkamai kuro struktūrai arba, jei Ūkio subjekto faktinis lyginamųjų kuro sąnaudų rodiklis yra didesnis už Ūkio subjektų grupės rodiklį,~~ **Lyginamosios kuro sąnaudos nustatomos** atsižvelgiant į **Metodikos 29.4 papunktį** ~~lyginamosios analizės atitinkamų rodiklių vertes~~ ir įvertinant investicijų plane numatytų priemonių įgyvendinimo efektą pirmaisiais ~~bazinių~~ šilumos **bazinės** kain**osų** ~~(kainų dedamųjų)~~ galiojimo metais, taip pat į Tarybos atliktų reguliuojamų paslaugų sąnaudų pagrįstumo (būtinumo) patikrinimų, atliekamų vadovaujantis Patikrinimų tvarkos aprašu, rezultatus;“ |
| 4.19. | **Dėl Metodikos projekto 60.6.1 papunkčio.** | **Komentaras.** |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | Siūlome papildyti Metodikos 60.6.1. punktą konkrečiomis nuoroda į Finansų ministerijos prognozuojamus rodiklius arba šią informaciją skelbti Tarybos svetainėje, kaip tai daroma su WACC skaičiavimuose naudojamais rodikliais. | Pažymėtina, kad Finansų ministerija Metodikos projekto 66.6.1 papunktyje (buvęs 60.6.1 papunktis) nurodytus rodiklius atnaujina kelis kartus per metus, o konkreti nuorodą į juos nuolat keičiasi. Atsižvelgiant į tai, Taryba apsvarstys galimybę šiuos rodiklius skelbti Tarybos svetainėje. |
| 4.20. | **Dėl Metodikos projekto 63 punkto.**<br>Kodėl 63 punkte Ūkio subjektui leistina investicijų grąžą viršyti iki 1 proc., kai vadovaujantis 69 punkto nuostatomis investicijų grąža gali būti viršijama iki 2 proc.? | **Komentaras.**<br>Pakeistas Metodikos projekto 73 punktas (buvę 63 ir 64 punktai) ir išdėstytas taip:<br>„~~63. Jeigu~~ **73. Ūkio subjektai, dalyvaudami šilumos supirkimo aukcione, negali gauti daugiau pajamų, nei leistina gauti pajamų metinė apimtis, apskaičiuota pagal Metodiką. Šilumos bazinės kainos ir perskaičiuotų šilumos kainų dedamųjų nustatymo metu vertinama** Ūkio subjektui šilumą parduodant šilumos supirkimo aukciono būdu ~~faktinė investicijų grąža atitinkamą laikotarpį, nurodytą Metodikos 68.5 papunktyje, buvo daugiau nei 1 proc. didesnė už~~ **susidariusi faktinių pajamų neatitiktis (faktiškai gautų pajamų ir leistinos gauti pajamų apimties skirtumas)** Ūkio subjektui nustatyt~~ą~~**ai** investicijų grąžą**ai**, įskaičiuot~~ą~~**ai** į ~~šilumos (produkto) gamybos sąnaudų apimtį (~~leistiną gauti pajamų apimtį~~), faktiškai gautos ir nustatytos investicijų grąžos skirtumas yra įvertinamas šilumos bazinių kainų nustatymo ir jų perskaičiavimo metu~~:<br>**73.1. faktinių pajamų neatitikties ir Ūkio subjektui nustatytos investicijų grąžos, įskaičiuotos į leistiną gauti pajamų apimtį, skirtumas vertinamas už 12 mėnesių laikotarpį nuo paskutinio šilumos bazinės kainos nustatymo ar jos perskaičiavimo metu įvertinto mėnesio;**<br>**73.2. jeigu faktinių pajamų neatitiktis viršija Ūkio subjektui nustatytą investicijų grąžą, įskaičiuotą į leistiną gauti pajamų apimtį:**<br>~~63.1. Ūkio subjekto šilumos supirkimo aukciono būdu faktiškai gautų šilumos (produkto) gamybos pajamų~~ **73.2.1. daugiau kaip 2** |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | | **procentiniais punktais, bet ne daugiau kaip 6 procentiniais punktais (pirmoji riba), 50 proc. skirtumo kompensuojama vartotojų naudai. Vartotojams kompensuojama** suma apskaičiuojama pagal formulę:<br>$$\boldsymbol{\Delta R^{ROI}_{HA,PR,s,y}} = \frac{\left(\boldsymbol{RR_{HA,PR,s,y}} + \boldsymbol{RAB_{HA,PR,s,y}} \times \mathbf{0,02}\right) - \boldsymbol{R_{HA,PR,s,y}}}{\mathbf{2}} \quad \textbf{(100)}$$<br>$$\boldsymbol{RR_{HA,PR,s,y}} = \boldsymbol{FC_{HA,PR,s,y}} + \boldsymbol{VC_{HA,PR,s,y}} + \boldsymbol{ROI_{HA,PR,s,y}} \quad \textbf{(101)}$$<br>~~$R_{HG,PR,y,s} = \frac{\sum_{m=2,\dots,12}\left(Q_{HG,PR,s,m} \times T_{HG,PR,s,m}\right)}{100}$~~<br>$$\boldsymbol{R_{HA,PR,s,y}} = \frac{\sum_{\boldsymbol{m=2,\dots,12}}\left(\boldsymbol{Q_{HA,PR,s,m}} \times \boldsymbol{T_{HA,PR,s,m}}\right)}{\mathbf{100}} \quad \textbf{(102)}$$<br>kur:<br>$\mathbf{\Delta R^{ROI}_{HA,PR,s,y}}$ **– Ūkio subjekto šilumos (produkto) gamybos papildomos pajamos, gautos dalyvaujant šilumos supirkimo aukcione, atitinkamoje CŠT sistemoje *s*, Eur;**<br>$\boldsymbol{RR_{HA,PR,s,y}}$ **– leistina gauti pajamų apimtis, atitinkamoje CŠT sistemoje *s*, Eur. Šilumos (produkto) gamybos pastoviosios sąnaudos ir investicijų grąža atitinka Reguliuojančiosios institucijos nustatytą apimtį. Šilumos (produkto) gamybos kintamosios sąnaudos apskaičiuojamos pagal šilumos supirkimo aukciono rezultatus pagamintam šilumos kiekiui, taikant nustatytoje šilumos (produkto) gamybos kainos kintamojoje dedamojoje užfiksuotus šilumos gamybos efektyvumo rodiklius ir kuro kainas;** |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | | **$RAB_{HA,\ PR,\ s,\ y}$ – reguliuojamo turto likutinė vertė, nuo kurios apskaičiuota investicijų grąža priskirtina šilumos gamybai Ūkio subjekto šilumos gamybos šaltiniais, atitinkamoje CŠT sistemoje *s*, Eur;**<br>~~$R_{HG,\ PR,\ y,\ s}$~~ **$R_{HA,\ PR,\ s,\ y}$** – Ūkio subjekto šilumos (produkto) gamybos pajamos, gautos dalyvaujant šilumos supirkimo aukcione, **atitinkamoje CŠT sistemoje *s*,** Eur;<br>**$FC_{HA,\ PR,\ s,\ y}$ – pastoviųjų sąnaudų, priskirtinų šilumos gamybai Ūkio subjekto šilumos gamybos šaltiniais, apimtis atitinkamoje CŠT sistemoje *s*, Eur. Kai vertinamu laikotarpiu galiojo skirtingos šilumos kainų dedamosios, apskaičiuojant konkretaus mėnesio leistiną gautų pajamų apimtį, atitinkamoje šilumos kainoje įskaičiuotos pastoviosios sąnaudos dalinamos iš 12 mėnesių ir dauginamos iš atitinkamo mėnesių, kuriais galiojo šilumos kainos dedamoji, skaičiaus;**<br>**$VC_{HA,\ PR,\ s,\ y}$ – kintamųjų sąnaudų, priskirtinų šilumos gamybai Ūkio subjekto šilumos gamybos šaltiniais apskaičiuotų vadovaujantis Metodikos 80 punktu, atitinkamoje CŠT sistemoje *s*, Eur**<br>**$ROI_{HA,\ PR,\ s,\ y}$ – investicijų grąža priskirtina šilumos gamybai Ūkio subjekto šilumos gamybos šaltiniais, atitinkamoje CŠT sistemoje *s*, Eur. Kai vertinamu laikotarpiu galiojo skirtingos šilumos kainų dedamosios, apskaičiuojant konkretaus mėnesio leistiną gautų pajamų apimtį, atitinkamoje šilumos kainoje įskaičiuota investicijų grąža dalinama iš 12 mėnesių ir dauginama iš atitinkamo mėnesių, kuriais galiojo šilumos kainos dedamoji, skaičiaus;**<br>~~$Q_{HG,\ PR,\ s,\ m}$~~ **$Q_{HA,\ PR,\ s,\ m}$** – Ūkio subjekto šilumos gamybos šaltiniuose pagamintas ir pagal atitinkamo mėnesio šilumos supirkimo aukciono rezultatus supirktas šilumos kiekis, **atitinkamoje CŠT sistemoje *s*,** kWh;<br>~~$T_{HG,\ PR,\ s,\ m}$~~ **$T_{HA,\ PR,\ s,\ m}$** – Ūkio subjekto šilumos gamybos šaltiniuose |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | | pagamintos ir pagal atitinkamo mėnesio šilumos supirkimo aukciono rezultatus supirktos šilumos kaina, **atitinkamoje CŠT sistemoje *s*,** ct/kWh;<br>**73.2.2. daugiau kaip 6 procentiniais punktais (antroji riba), vartotojų naudai kompensuojama visa faktinių pajamų neatitiktis virš antrosios ribos ir 50 proc. investicijų grąžos viršijimo sumos virš pirmosios ribos. Vartotojams kompensuojama suma nustatoma pagal formulę:**<br>$$\Delta R^{ROI}_{HA,PR,s,y} = \left(\frac{RAB_{HA,PR,s,y} \times 0,02 - RAB_{HA,PR,s,y} \times 0,06}{2}\right) + \left(\left(RR_{HA,PR,s,y} + RAB_{HA,PR,s,y} \times 0,06\right) - R_{HA,PR,s,y}\right) \quad \textbf{(103)}$$<br>~~63.2. šilumos (produkto) gamybos sąnaudos (leistina gauti pajamų apimtis) apskaičiuojamos kaip pastoviųjų ir kintamųjų sąnaudų suma. Šilumos (produkto) gamybos pastoviosios sąnaudos (leistina gauti pajamų apimtis) atitinka nustatytą pastoviųjų sąnaudų apimtį. Šilumos tiekimo sistemos šilumos (produkto) gamybos kintamosios sąnaudos (leistina gauti pajamų apimtis) apskaičiuojamos pagal šilumos supirkimo aukciono rezultatus pagamintam šilumos kiekiui, taikant nustatytoje šilumos (produkto) gamybos kainos kintamojoje dedamojoje užfiksuotus šilumos gamybos efektyvumo rodiklius ir kuro kainas, atsižvelgus į Metodikos 68.8 papunktyje taikomus apribojimus.~~<br>~~64.~~ **73.3.** ~~J~~**j**eigu Ūkio subjektas, dalyvaudamas šilumos supirkimo aukcione, pagal aukciono rezultatus gamino ir pardavė šilumą už didesnę arba mažesnę kainą, nei nustatyta vidutinė šilumos (produkto) gamybos kaina, ir dėl to:<br>~~64.1.~~ **73.3.1. vadovaujantis Metodikos 73.2 papunkčiu apskaičiuota, kad** Metodikos ~~68.5~~ **73.1** papunktyje nurodytu laikotarpiu ~~gauta investicijų grąža viršijo nustatytą investicijų grąžą,~~ |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | | ~~įskaičiuotą į šilumos (produkto) gamybos sąnaudų apimtį (leistiną gauti pajamų apimtį), daugiau kaip 1 proc., investicijų grąžos suma, viršijančia nustatytą investicijų grąžą daugiau kaip 1 proc., mažinama šilumos (produkto) gamybos sąnaudų apimtis (leistina gauti pajamų apimtis) ir vidutinė šilumos (produkto) gamybos kaina ateinančiam šilumos (produkto) gamybos kainos galiojimo laikotarpiui. Skaičiuojant vidutinę šilumos (produkto) gamybos kainą, skirtumas~~ **Ūkio subjektas gavo papildomų pajamų, papildomai gautos pajamos įvertinamos Supirkimo tvarkos 13.5 papunktyje nustatyta tvarka. Papildomai gautų pajamų įtaką galutinei šilumos aukcione parduodamos šilumos kainai apskaičiuojama papildomų pajamų sumą** paskirst~~omas ant~~ baziniam Ūkio subjekto šilumos gamybos šaltiniuose ~~pa~~gamintinam **ir šilumos supirkimo aukciono būdu parduotinam** šilumos kiekiui ~~$Q_{HC,\,PR,\,s}$~~ **$Q_{HA,\,PR\,s}$**;<br>~~64.2.~~ **73.3.2.** Metodikos ~~68.5~~ **73.1** papunktyje nurodytu laikotarpiu ~~gavo mažiau investicijų grąžos, nei nustatyta~~ **faktinė pajamų neatitiktis neviršijo** investicijų grąž~~a~~**os**, įskaičiuot~~a~~**os** į ~~šilumos (produkto) gamybos sąnaudų apimtį (~~leistin~~a~~**ą** gauti pajamų apimt~~is~~**į**~~)~~ **daugiau kaip 2 procentiniais punktais**, dėl konkurencijos šilumos gamybos srityje negaut~~a~~**os** ~~investicijų grąža~~ **pajamos** apskaičiuojam~~a~~**os** ir konstatuojam~~a~~**os**, tačiau ~~ji~~ **jos** niekaip nekeičia ~~šilumos (produkto) gamybos sąnaudų apimties (~~leistinos gauti pajamų apimties~~)~~ ir vidutinės šilumos (produkto) gamybos kainos (kainos dedamųjų) dydžio~~;~~**.**<br>~~64.3. šilumos bazinės kainos nustatymo ar jos perskaičiavimo metu įvertinamas šilumos aukciono būdu parduodant šilumą faktiškai gautos investicijų grąžos ir į šilumos (produkto) gamybos sąnaudų apimtį (leistiną gauti pajamų apimtis) įskaičiuotos investicijų grąžos skirtumas, susidaręs 12 mėn. laikotarpiu nuo paskutinio šilumos bazinės kainos nustatymo ar jos perskaičiavimo metu įvertinto mėnesio. Nepriklausomų šilumos gamintojų, kuriems yra nustatyta~~ |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | | ~~pirmoji šilumos gamybos bazinė kaina, pirmojo šilumos kainos perskaičiavimo atveju yra įvertinamas šilumos aukciono būdu parduodant šilumą faktiškai gautos investicijų grąžos ir į šilumos (produkto) gamybos sąnaudų apimtį (leistiną gauti pajamų apimtis) įskaičiuotos investicijų grąžos skirtumas, susidaręs laikotarpiu nuo atitikimo vienam iš Šilumos ūkio įstatymo 10 straipsnio 3 dalyje numatytam kriterijui iki bazinės kainos nustatymo.~~“. |
| 4.21. | **Dėl Metodikos projekto 68.3 papunkčio.**<br>Siūlome papildyti 68.3 punkto nuostatas, kad ribojimas netaikomas gamtinių dujų biržoje ar biokuro biržoje įsigytam technologiniam kurui. | **Atsižvelgta.**<br>Žr. 12.31 pastabos vertinimą. |
| 4.22. | **Dėl Metodikos projekto 68.5 papunkčio.**<br>Siūlome Metodikos 68.5 punkte minėtą sąnaudų skirtumą vertinti tik už pilnus finansinius metus, už kuriuos pateikta reguliuojamo audito išvada. | **Atsižvelgta.**<br>Žr. 12.31 pastabos vertinimą. |
| **5.** | **AB „Klaipėdos energija“ 2019 m. lapkričio 15 d. raštas Nr. R-02-2806** | |
| 5.1. | **Dėl Metodikos projekto 3.12 papunkčio.**<br>Bazinės šilumos kainos projektas rengiamas ne vieną mėnesį. Projekto pateikimo laikotarpis gali būti pvz. 2020 m. liepos mėn. 1 d. Vadovaujantis Metodikos nuostata į ataskaitinį laikotarpį turėtų patekti 2019 m. duomenys, nes iki gegužės 1 d. jau pateikiamos audituotos reguliuojamosios veiklos ataskaitos. Tačiau projekto rengimo metu šie duomenys nėra audituoti.<br><br>***Siūlymas:***<br>***„3.12. Šilumos bazinės kainos ataskaitinis laikotarpis*** *– paskutiniai treji finansiniai metai iki šilumos bazinės kainos dedamųjų projekto* ~~*pateikimo*~~ ***iki projekto rengimo metų****, už kuriuos pateiktos reguliuojamosios veiklos ataskaitos su nepriklausomo auditoriaus išvada.“* | **Neatsižvelgta**.<br>Ūkio subjektai šilumos bazinės kainos projektus pradeda rengti skirtingu metu, projekto rengimo laikas taip nėra vienodas, todėl siūloma formuluotė „iki projekto rengimo metų“ sukurtų dar daugiau neapibrėžtumo dėl to, kokio laikotarpio duomenys turi būti naudojamai rengiant šilumos bazinės kainos projektą. |
| 5.2. | **Dėl Metodikos projekto 3.13 papunkčio.**<br>Pvz. perskaičiuotas šilumos kainos projektas Reguliatoriui turi būti | **Atsižvelgta iš dalies.**<br>Pakeistas Metodikos projekto 3.7 papunktis (buvęs 3.13 papunktis) ir |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | pateiktas 2020 m. gegužės 1 d. Vadovaujantis Metodikos nurodyta nuostata į šilumos kainos perskaičiavimo ataskaitinį laikotarpį paskutinis patenkantis ketvirtis -2020 m. I ketv. Buhalterinėje apskaitoje sąnaudos už kovo mėn. pilnai apskaitomos tik balandžio pabaigoje. Projekto parengimui lieka laiko mažiau nei 1 mėn., o su projektu reikia supažindinti ir valdymo organus.<br><br>***Siūlymas:***<br>***„3.13. Šilumos kainos perskaičiavimo ataskaitinis laikotarpis*** *– keturi paskutiniai metų ketvirčiai* ***einantys 4 mėnesiai*** *iki šilumos kainos dedamųjų perskaičiavimo projekto pateikimo.“* | išdėstytas taip:<br>„~~3.13.~~ **3.7.** ~~Šilumos kainos perskaičiavimo~~ **Perskaičiuotų šilumos kainų dedamųjų** ataskaitinis laikotarpis – ~~keturi paskutiniai metų ketvirčiai iki~~ **dvylika paskutinių mėnesių, einančių du mėnesiai prieš perskaičiuotų** šilumos kain**ų**~~os~~ dedamųjų ~~perskaičiavimo~~ projekto pateikim~~o~~**ą**.“ |
| 5.3. | **Dėl Metodikos projekto 17 punkto.**<br>Metodikoje nėra apspręsta, kas nustato kainą naujiems šilumos vartotojams, ūkio subjektas? Ar ši kaina turi būti suderinta su VERT?<br>Įskaičiuojant į bazinę kainą aukščiau paminėtų šilumos vartotojų realizuotą šilumos kiekį, bendra šilumos kaina visiems vartotojams sumažėja ir ribinės sąnaudos praranda prasmę.<br>Įskaičiavus į faktinę ataskaitinio laikotarpio realizaciją naujų vartotojų realizuotą šilumos kiekį, dėl išaugusio realizuoto šilumos kiekio kaina visiems vartotojams mažės ir ribinės sąnaudos praras prasmę.<br><br>***Siūlymas:***<br>***„17.*** *Naujiems šilumos vartotojams, prisijungusiems prie aprūpinimo šiluma sistemos, leidžiama ne ilgiau kaip trejiems metams nustatyti šilumos kainų dedamąsias, grindžiamas tiekėjo būtinosiomis (valstybės normuojamomis) ribinėmis šilumos tiekimo šiems vartotojams sąnaudomis. Ribinės šilumos tiekimo sąnaudos skaičiuojamos prie kintamų šilumos tiekimo sąnaudų, kurios būtų patirtos, padidinus šilumos tiekimo apimtį vienu kiekio vienetu, pridėjus su naujų šilumos vartotojų prijungimu padarytų investicijų* | **Neatsižvelgta.**<br>Pakeistas Metodikos projekto 14 punktas (buvęs 17 punktas) – žr. 4.7 pastabos vertinimą.<br>Pažymėtina, kad tuo atveju, kai naujiems vartotojams taikoma atskira kaina, pagrįsta ribinėmis sąnaudomis, šios sąnaudos negali būti įtraukiamos į likusiems vartotojams taikomas šilumos kainas (kainų dedamąsias), nes, kaip nurodyta Įstatymo 35 straipsnio 2 dalyje, kryžminis subsidijavimas tarp vartotojų grupių yra draudžiamas. |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | ***nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudas, investicijų grąžą.***<br>***Naujų šilumos vartotojų, kuriems šilumos kainų dedamosios nustatytos pagrindžiant ribinėmis šilumos tiekimo sąnaudomis ir šių kainų taikymo laikotarpis naujos bazinės šilumos kainos nustatymo metu bus trumpesnis nei treji metai, realizuotas šilumos kiekis neįskaičiuojamas į bazinės šilumos kainos realizacijos kiekį.***<br>***Perskaičiuojant šilumos kainą dėl realizacijos kiekio įtakos, naujų šilumos vartotojų, kuriems taikoma šilumos kaina pagrįsta ribinėmis šilumos tiekimo sąnaudomis, realizuotas šilumos kiekis neįskaičiuojamas į faktinę ataskaitinio laikotarpio šilumos realizaciją. Į ribinėmis šilumos tiekimo sąnaudomis grindžiamos šilumos kainos galiojimo laikotarpiu įskaičiuotos su naujų šilumos vartotojų prijungimu padarytų investicijų nusidėvėjimo sąnaudos nevertinamos atliekant kasmetinį šilumos kainos dedamųjų perskaičiavimą.“*** | |
| 5.4. | **Dėl Metodikos projekto 20.1 papunkčio.**<br>Redakcinė klaida.<br><br>***Siūlymas:***<br>***„20.1 <>****Šilumos tiekėjams centralizuoto šilumos tiekimo sistemose, kuriose nepriklausomi šilumos gamintojai neveikia, netaikomas reikalavimas* ~~***nustatyti***~~ ~~***netaikomas reikalavimas***~~ *nustatyti atskiras šilumos (produkto) gamybos Šilumos tiekėjo gamybos šaltiniuose ir šilumos (produkto) gamybos šilumos poreikio piko pajėgumais ir rezervinės galios užtikrinimo bazines vienanares kainas. Šiuo atveju taikoma Aprašo 12.2 papunktyje numatyta išimtis bei Aprašo 24.4.8 ir 41.21 papunkčiuose nustatytas šilumos generavimo šaltinių galios ribojimas.“* | **Atsižvelgta.**<br>Taip pat atsižvelgus į Aprašą, patikslinta nuoroda į Aprašo 24.4.7 papunktį.<br>Pakeistas Metodikos projekto 19.1 papunktis ir išdėstytas taip:<br>„19.1. kai **aptarnaujamoje šilumos tiekimo teritorijoje neveikia NŠG arba aptarnaujamoje šilumos tiekimo teritorijoje veikia NŠG, tačiau konkrečioje** šilumos tiekimo sistemoje ar sistemose nėra veikiančių ~~nepriklausomų šilumos gamintojų~~ **NŠG**, yra nustatoma šilumos (produkto) gamybos bazinė šilumos kaina pagal Metodikos ~~51.1~~ **55** papunktį. Šilumos tiekėjams ~~centralizuoto šilumos tiekimo~~ **CŠT** sistemose, kuriose ~~nepriklausomi šilumos gamintojai~~ **NŠG** neveikia, netaikomas reikalavimas nustatyti ~~netaikomas reikalavimas nustatyti~~ atskiras šilumos (produkto) gamybos ~~Šš~~ilumos tiekėjo gamybos šaltiniuose ir šilumos (produkto) gamybos šilumos poreikio piko pajėgumais ir rezervinės galios užtikrinimo bazines ~~vienanares~~ kaina~~s~~**ų dedamąsias**. Šiuo atveju taikoma Aprašo 12.2 papunktyje numatyta išimtis bei Aprašo ~~24.4.8~~ |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | | **24.4.7** ir 41.21 papunkčiuose nustatytas šilumos generavimo šaltinių galios ribojimas;“ |
| 5.5. | **Dėl Metodikos projekto 25 punkto.**<br>Ūkio subjektas pateikia bazinės šilumos kainos projektą Tarybai prieš 5 mėnesius iki reguliavimo laikotarpio pabaigos, o pats, kaip rodo praktika, bazinės šilumos kainos nustatymo pažymą susipažinimui gauna likus 16 val. iki Tarybos posėdžio, kuriame svarstoma ūkio subjekto bazinė šilumos kaina. Ūkio subjektas turi teisę per protingą laikotarpį susipažinti su Tarybos skaičiavimais, nes Pažymos apimtis yra pakankamai didelė. Pažymoje pateikiami skaičiavimų rezultatai, todėl esant neaiškumui ūkio subjektui gali kilti poreikis susipažinti su detaliais Tarybos skaičiavimais. Galimas žmogiškas klaidų faktorius iš abiejų pusių – tiek Reguliatoriaus, tiek ūkio subjekto. Todėl tikslinga neaiškumus išsiaiškinti iki viešo Tarybos posėdžio.<br><br>Bazinės kainos vėlavimo laikotarpiu patirti šilumos tiekėjo nuostoliai nėra įvertinami būsimoje bazinėje šilumos kainoje per šį vėlavimo laikotarpį sumažėjus šilumos realizacijai, lyginant su taikomoje šilumos kainoje įskaityta šilumos realizacija, šilumos tiekėjui nepadengiamos pastovios sąnaudos.<br><br>Per naujos bazinės šilumos kainos nustatymo vėlavimo laikotarpį sumažėjus šilumos realizacijai, lyginant su taikomoje šilumos kainoje įskaityta šilumos realizacija, šilumos tiekėjui nepadengiamos pastovios sąnaudos ir šis patirtas nuostolis naujoje bazinėje šilumos kainoje nėra įvertinamas.<br><br>***Siūlymas:***<br>***„25.*** *Ūkio subjektas, vadovaudamasis Metodika, parengia ir pateikia Tarybai ir atitinkamos savivaldybės institucijai šilumos bazinės kainos projektą. Bazinės kainos projektą Ūkio subjektas privalo* | **Neatsižvelgta.**<br>Atkreiptinas dėmesys, kad nutarimai dėl šilumos kainų dedamųjų nustatymo yra individualūs teisės aktai ir Tarybai suteikta diskrecijos teisė nustatyti individualių teisės aktų tvirtinimo procedūras. Pažymėtina, kad medžiagos posėdžiui skelbimą reglamentuoja Tarybos darbo reglamentas, patvirtintas Tarybos 2019 m. birželio 28 d nutarimu Nr. O3E-239 „Dėl Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos darbo reglamento patvirtinimo“, o ne Metodika. Tarybos darbo reglamento išdėstytos taisyklės dėl medžiagos skelbimo posėdžiams galioja visiems Tarybos reguliuojamiems sektoriams ir Tarybos vertinimu, esamas procesas yra optimalus.<br>Paminėtina ir tai, kad Tarybos sprendimų vėlavimui įtaką daro ne tik Tarybos veiksmai/neveikimas, tačiau ir kitos aplinkybės: Tarybai teikiamų projektų ir ataskaitų kokybė, darbuotojų kaita reguliuojamuose ūkio subjektuose (pasikeitus darbuotojams jie negali pateikti paaiškinimų dėl anksčiau teiktų projektų) ir kitos objektyvios priežastys. |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | *pateikti ne vėliau, kaip likus 5 mėnesiams iki einamojo reguliavimo periodo pabaigos.*<br>***Taryba, likus 10 darbo dienų iki ūkio subjekto bazinės šilumos kainos svarstymo VERT posėdyje, ūkio subjektui pateikia susipažinimui bazinės šilumos kainos nustatymo pažymos (toliau-Pažyma) projektą. Ūkio subjektui nepritarus atskiriems Pažymoje nurodytiems skaičiavimams, Taryba atskiru ūkio subjekto prašymu pateikia šiuos skaičiavimus ūkio subjektui.***<br>***Taryba įsipareigoja nustatyti šilumos bazinę kainą iki einamojo reguliavimo periodo pabaigos. Tuo atveju, jei bazinės šilumos kainos nustatymas vėluoja daugiau nei vieneri kalendoriniai metai nuo einamojo reguliuojamo periodo pabaigos, Taryba nustatomoje bazinėje šilumos kainoje įvertina ūkio subjekto patirtus nuostolius dėl realizacijos kiekio pokyčio per bazinės šilumos kainos nustatymo vėlavimo laikotarpį.“*** | |
| 5.6. | **Dėl Metodikos projekto 26.3 papunkčio.**<br>Einamojo remonto, turto aptarnavimo, eksploatavimo, priežiūros, medžiagų ir žaliavų sąnaudų bendrą sumą nustato Reguliatorius vadovaujantis lyginamaisiais rodikliais. Kokią prasmę turi detalus sąnaudų paskirstymas? Sprendimą, kur panaudoti šias lėšas priima ūkio subjektas. Faktiniai duomenys pateikiami reguliuojamos veiklos audituotose ataskaitose. Šis punktas praranda prasmę iš viso, jei taikomas Metodikos 49 punktas. | **Komentaras.**<br>Įstatymo 30 straipsnio 13 dalies 5 punkte numatytas įpareigojimas licencijos turėtojams derinti su licenciją išdavusia institucija valdomo turto priežiūros ir eksploatavimo planus ir nustatyta tvarka teikti licenciją išdavusiai institucijai informaciją apie jų vykdymą. Paminėtina, kad Tarybos patirtis rodo, kad neretai šilumos tiekėjai su šilumos bazinės kainos projektu šių planų derinti nepateikia, todėl siekiant aiškumo, Metodikos projekto 27.3 papunktyje (buvęs 26.3 papunktis) numatytas šių planų teikimas su šilumos bazinės kainos projektais. |
| 5.7. | **Dėl Metodikos projekto 26.5 papunkčio.**<br>Patikslinti: kokių dvejų paskutinių metų ? Paskutinių prieš bazinės šilumos kainos skaičiavimą? Paskutinių metų, kurių investicijų grąžos neatitikties skaičiavimas nebuvo atliktas?<br>Tikslinga investicijų grąžos neatitiktį vertinti pasibaigus bazinės kainos galiojimo laikotarpyje. | **Atsižvelgta iš dalies.**<br>Pakeistas Metodikos projekto 27.5 papunktis (buvęs 26.5 papunktis) ir išdėstytas taip:<br>„~~26.5.~~ **27.5.** Vidutinės faktinės dvejų paskutinių metų ir nustatytos investicijų grąžos neatitikties skaičiavimo**, numatyto Metodikos 72 punkte,** suvestinę (Metodikos 12 priedas)**. Šį priedą teikia tik šilumos tiekėjai**;“ |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| 5.8. | **Dėl Metodikos projekto 30 punkto.**<br>Vadovaujantis Metodikos nuostatomis, bazinės šilumos kainos patiektinas į tinklą šilumos kiekis yra lygus visų centralizuotų šilumos tiekimų sistemų patiektino į tinklą šilumos kiekių sumai arba atskirų centralizuotų šilumos tiekimo sistemų realizuotinų šilumos kiekių ir papildomų šilumos kiekių sumai. Duomenų apie atskiros centralizuotai tiekiamos šilumos sistemos, kurioje neveikia nepriklausomi šilumos gamintojai, nustatytus bazinius realizuotos šilumos ir papildomus šilumos kiekius reikalaujama ir pildant Metodikos 11 priedą (Metodikos 68.8 punktas).<br><br>Metodikoje nėra nurodyta, kaip paskaičiuoti bazinės šilumos kainos centralizuotos šilumos tiekimo sistemos, kurioje veikia NŠG, bazinio patiektino šilumos kiekio paskirstymo tarp paslaugų:<br>1. Yra paskaičiuojamas minėtos centralizuotos šilumos tiekimo sistemos bazinis papildomas kiekis:<br>1.1. kaip paskirstomi technologiniai nuostoliai ir šiluma savo reikmėms: kaip šilumos tiekėjas turi paskaičiuoti kokia dalis technologinių nuostolių ir šilumos savo administracinėms ir technologinėms reikmėms bus gaminama Šilumos tiekėjo šilumos poreikio piko pajėgumus užtikrinančiais šilumos gamybos įrenginiais , o kokia technologinių nuostolių ir šilumos savo administracinėms ir technologinėms reikmėms dalis priskiriama Ūkio subjekto šilumos gamybos įrenginiuose gamintinai ir aukciono būdu parduotinai šilumai? Metodikoje turi būti apibrėžti paskirstymo principai.<br>2. $Q_{IHP}$ – šilumos aukcione iš nepriklausomų šilumos gamintojų supirktinas šilumos kiekis per metus, kWh.<br>Įvertinus tai, kad superkamos šilumos kiekį aukcione apsprendžia atskiro mėn. konkurencijos rezultatai, Metodika turi aiškiai apibrėžti, kaip ūkio subjektas turi paskaičiuoti aukščiau nurodytą bazinį šilumos kiekį: | **Komentaras.**<br><br><br><

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | 2.1. Tai paskutinių trejų ataskaitinių metų vidutinis superkamas šilumos kiekis iš NŠG ? Tai bendras ar detalizuotas pagal NŠG šilumos kiekis?<br>2.2.Tai paskutinių metų einančių prieš bazinės šilumos kainos rengimą faktinis superkamas šilumos kiekis iš NŠG? Tokia praktika buvo taikoma iki šiol, tačiau kyla klausimas, ar praėjusio laikotarpio faktiniai duomenys gali atspindėti būsimo bazinės šilumos kainos galiojimo laikotarpio konkurencijos rezultatus ?<br>2.3 Tai šilumos kiekiai apibrėžti sutartyse su NŠG?<br><br>***Siūlymas:***<br>30. Bazinis šilumos kiekis nustatomas pagal formulę:<br>$$Q_H = Q_{HP} + Q_{HG} = \left(\sum Q_{IHP} + \sum Q_{HA,PR,s}\right) + \left(\sum Q_{HG,PR} + \sum Q_{HG,PC,s}\right)$$<br>arba<br>$$Q_H = Q_{HR} + Q_{TL} = Q_{HR} + Q_L + Q_{OC}$$<br>***keisti***<br>$$Q_H = \sum Q_{HR} + \sum Q_{TL} = Q_{HR} + \sum Q_L, s + \sum Q_{OC,}s$$ | užtikrinančiais šilumos gamybos įrenginiais gamintiną šilumos kiekį.<br>Metodikos projekto 31 punktas pakeistas ir išdėstytas taip:<br>„~~30.~~ **31.** Bazinis šilumos kiekis nustatomas pagal formulę:<br>~~$Q_H = Q_{HP} + Q_{HG} = \left(\sum Q_{IHP} + \sum Q_{HA,PR,s}\right) + \left(\sum Q_{HG,PR} + \sum Q_{HG,PC,s}\right)$~~<br>**(2)**<br>$$\boldsymbol{Q_H = \sum Q_{HP,s} + \sum Q_{HG,PC,s} + Q_{HG,PR}}$$<br>$$\boldsymbol{Q_{HP,s} = Q_{H,s} - Q_{HG,PC,s}}$$ **(3)**<br>arba<br>$$Q_H = Q_{HR} + Q_{TL} = Q_{HR} + Q_L + Q_{OC}$$ **(4)**<br>arba<br>$$Q_H = Q_{HR} + Q_{TL} = (Q_{CC} + Q_{USC} + Q_{SSC} + Q_{DHC}) + Q_{TL}$$ **(5)**<br><br>kur:<br>$Q_H$ – bazinis šilumos kiekis, patiektinas į šilumos perdavimo tinklą per metus (šilumos bazin~~ių~~**ės** kain~~ų~~**os** galiojimo laikotarpiu), kWh**. Kai šilumos tiekėjo aptarnaujamoje teritorijoje neveikia NŠG, šis kiekis lygus šilumos tiekėjo šilumos gamybos šaltiniuose gamintinam šilumos kiekiui $Q_{HG,PR}$;**<br>$Q_{HP,s}$ – šilumos **supirkimo** aukcione supirkt~~inas~~**as** šilumos kiekis per metus, **atitinkamoje CŠT sistemoje *s*,** kWh; |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | | ~~$Q_{HG}$ – centralizuoto šilumos tiekimo sistemose, kuriose neveikia nepriklausomi šilumos gamintojai, Ūkio subjekto šilumos gamybos šaltiniuose ir Šilumos tiekėjo šilumos poreikio piko pajėgumus užtikrinančiais šilumos gamybos įrenginiais gamintinas šilumos kiekis per metus (šilumos bazinių kainų galiojimo laikotarpiu), kWh;~~<br>~~$Q_{IHP}$ – šilumos aukcione iš nepriklausomų šilumos gamintojų supirktinas šilumos kiekis per metus, kWh;~~<br>~~$Q_{HA, PR, s}$ – Ūkio subjekto šilumos gamybos šaltiniuose gamintinas ir šilumos supirkimo aukciono būdu parduotinas šilumos kiekis per metus (šilumos bazinių kainų galiojimo laikotarpiu) atitinkamoje centralizuoto šilumos tiekimo sistemoje s, kWh. Reguliuojamiems nepriklausomiems gamintojams ir Šilumos tiekėjams, kurių šilumos tiekimo veiklos teritorijoje veikia nepriklausomi šilumos gamintojai, skaičiuojant šilumos bazinę kainą šilumos kiekis nustatomas laikant, kad Reguliuojamas nepriklausomas gamintojas per metus gamina šilumos kiekį, lygų 45 proc. maksimalaus nepriklausomo šilumos gamintojo valdomų šilumos gamybos įrenginių galimo pagaminti šilumos kiekio (įvertinant, kad įrenginys per metus veikia 8600 val.), o Šilumos tiekėjas – 45 proc. maksimalaus valdomų šilumos gamybos įrenginių, kurių pagaminta šiluma parduodama šilumos supirkimo aukciono būdu, galimo pagaminti šilumos kiekio (įvertinant, kad įrenginys per metus veikia 8600 val.);~~<br>~~$Q_{HG, PR}$ – centralizuoto šilumos tiekimo sistemose, kuriose neveikia nepriklausomi šilumos gamintojai, Ūkio subjekto šilumos gamybos šaltiniuose gamintinas šilumos kiekis per metus (šilumos bazinių kainų galiojimo laikotarpiu), nustatomas vadovaujantis Metodikos 31 punktu, kWh;~~<br>$Q_{HG, PC, s}$ – ~~Šš~~ilumos tiekėjo šilumos poreikio piko pajėgumus užtikrinančiais šilumos gamybos įrenginiais gamintinas šilumos kiekis per metus (šilumos bazini~~ų~~**ės** kain~~ų~~**os** galiojimo laikotarpiu) atitinkamoje ~~centralizuoto šilumos tiekimo~~ **CŠT** sistemoje ~~s~~**, kurioje veikia NŠG,** nustatomas Supirkimo tvarkoje nustatyta tvarka ir yra |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | | ne didesnis kaip 10 proc. į šilumos perdavimo tinklą patiektino ~~$Q_H$~~ šilumos kiekio $Q_{H,s}$, kWh~~;. Šilumos tiekėjams, centralizuoto šilumos tiekimo sistemose, kuriose neveikia nepriklausomi šilumos gamintojai, šilumos poreikio piko pajėgumus užtikrinančiais šilumos gamybos įrenginiais gamintinas šilumos kiekis nustatomas vadovaujantis Metodikos 31 punktu.~~<br>$Q_{HG,PR}$ – ~~centralizuoto šilumos tiekimo~~ **CŠT** sistemose, kuriose neveikia ~~nepriklausomi šilumos gamintojai~~ **NŠG**, šilumos tiekėjo gamybos šaltiniuose gamintinas šilumos kiekis per metus (šilumos bazin~~į~~**ės** kain~~ų~~**os** galiojimo laikotarpiu), nustatomas vadovaujantis Metodikos ~~31~~ **32** punktu, kWh;<br>**$Q_{H,s}$ – bazinis šilumos kiekis, patiektinas į šilumos perdavimo tinklą per metus (šilumos bazinių kainų galiojimo laikotarpiu) atitinkamoje CŠT sistemoje *s*, kurioje veikia bent vienas NŠG, kWh;**<br>$Q_{HR}$ – realizuotinas šilumos kiekis per metus (šilumos bazin~~į~~**ės** kain~~ų~~**os** galiojimo laikotarpiu)**, nustatytas pagal Metodikos 32 punktą**, kWh;<br>$Q_{TL}$ – papildomas šilumos kiekis per metus (šilumos bazin~~į~~**ės** kain~~ų~~**os** galiojimo laikotarpiu), kWh;<br>$Q_L$ – šilumos nuostolių kiekis, nustatytas pagal Metodikos ~~31~~ **33** punktą, per metus, kWh;<br>$Q_{OC}$ – savoms (administracinėms) ir technologinėms reikmėms naudotinas šilumos kiekis**, nustatytas pagal Metodikos 32 punktą**, per metus, kWh;<br>$Q_{CC}$ – konkurenciniams šilumos vartotojams realizuotinas šilumos kiekis per metus, kWh;<br>$Q_{USC}$ – nenutrūkstamo aprūpinimo šiluma vartotojams realizuotinas šilumos kiekis per metus, kWh;<br>$Q_{SSC}$ – savarankiško aprūpinimo šiluma vartotojams realizuotinas šilumos kiekis per metus, kWh;<br>$Q_{DHC}$ – ~~centralizuoto šilumos tiekimo~~ **CŠT** sistemos vartotojams |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | | realizuotinas šilumos kiekis per metus, kWh~~;~~<br>~~$Q_{CG}$ – atitinkamos grupės šilumos vartotojams realizuotinas šilumos kiekis per metus, kWh.~~“. |
| 5.9. | **Dėl Metodikos projekto 30 punkto.**<br>Supirkimo tvarkoje apibrėžta, kad šilumos poreikio piko pajėgumai – šilumos tiekėjo eksploatuojami šilumos gamybos įrenginiai, kurių suminė galia siekia 30 proc. **maksimalaus centralizuoto šilumos tiekimo sistemos šilumos poreikio.**<br>Vadovaujantis definicijos nuoroda į Šilumos supirkimo tvarką, šių šilumos poreikio piko pajėgumų gamintiną kiekį turėtume skaičiuoti pagal maksimalų centralizuotos šilumos tiekimo sistemos poreikį, tačiau bazinės šilumos kainos centralizuotos šilumos tiekimo sistemos, kurioje veikia NŠG, **realizuotos šilumos srauto galia yra ne tas pats, kaip pagal Supirkimo tvarką paskaičiuotas maksimalus centralizuoto šilumos tiekimo sistemos poreikis**- centralizuoto šilumos tiekimo sistemos vidutinis paros šiluminės galios poreikis, išreiškiamas MW, esant atskaitos aplinkos oro temperatūrai.<br>Papildyti definicija nurodant kaip konkrečiai nustatomas minėtas šilumos kiekis.<br><br>***Siūlymas:***<br>*„30. $Q_{HG, PC, s}$ – Šilumos tiekėjo šilumos poreikio piko pajėgumus užtikrinančiais šilumos gamybos įrenginiais gamintinas šilumos kiekis per metus (šilumos bazinių kainų galiojimo laikotarpiu) atitinkamoje centralizuoto šilumos tiekimo sistemoje s, nustatomas Supirkimo tvarkoje nustatyta tvarka ir yra ne didesnis kaip 10 proc. į šilumos perdavimo tinklą **CŠT sistemoje, kurioje veikia nepriklausomi šilumos gamintojai**, patiektino $Q_H$ šilumos kiekio, kWh.“* | **Komentaras.**<br>Žr. 5.8 pastabos vertinimą. |
| 5.10. | **Dėl Metodikos projekto 31.4.1, 31.4.2, 31.4.3 papunkčių.**<br>Žr. pastabą 5.6. | **Neatsižvelgta.**<br>Vertinant kiekvienos konkrečios CŠT sistemos šilumos nuostolius |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | ***Siūlymas:***<br>*„jei Ūkio subjekto faktiniai **konkrečios centralizuotos šilumos tiekimo sistemos** šilumos nuostoliai <>.“* | susidarytų situacijos, kai būtų ribojama į šilumos kainą įskaičiuojama nuostolių apimtis, nors suminis įmonės rezultatas neviršytų šilumos nuostolių kiekio, nustatomo pagal Šilumos tiekimo vamzdynuose patiriamų šilumos nuostolių nustatymo metodiką, patvirtintą Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2016 m. vasario 5 d. įsakymu Nr. 1–26 „Dėl Šilumos tiekimo vamzdynuose patiriamų šilumos nuostolių nustatymo metodikos patvirtinimo“. Taip pat tokiu atveju reikalavimas pasiekti tam tikrą efektyvumo užduotį būtų formuojamas CŠT sistemose, kuriose tokį rezultatą pasiekti neįmanoma. Tuo tarpu efektyvumo užduotį formuojant visai įmonei, užduoties įgyvendinimas yra labiau tikėtinas, todėl į pateiktą siūlymą neatsižvelgta. |
| 5.11. | **Dėl Metodikos projekto 42.1 papunkčio.**<br>Audituotos reguliuojamos veiklos ataskaitos turi būti pagrindas bazinių sąnaudų skaičiavimui.<br>***Siūlymas:***<br>*„42.1. **paskutinių ataskaitinio laikotarpio audituotų metų reguliuojamos veiklos ataskaitose** metinę priskaitytiną, vadovaujantis Aprašo 30 punktu, nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudų sumą nuo atitinkamai paslaugai (produktui) priskirtų ilgalaikio turto vienetų“* | **Atsižvelgta.**<br>Pakeistas Metodikos projekto 45.2 papunktis (buvęs 42.1 papunktis) ir išdėstytas taip:<br>„~~42.1.~~ **45.2 šilumos bazinės kainos ataskaitinio laikotarpio paskutinių metų reguliuojamos veiklos ataskaitose** metinę priskaitytiną~~, vadovaujantis Aprašo 30 punktu,~~ nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudų sumą nuo atitinkamai paslaugai (produktui) priskirtų ilgalaikio turto vienetų;“. |
| 5.12. | **Dėl Metodikos projekto 45.2 papunkčio.**<br>Reikalingas sąvokų aiškumas, kad nebūtų laisvės interpretacijoms. Sąvoka – vidutinis mėnesinis darbo užmokestis gali būti suprantama kaip visų bendrovės šilumos tiekimo veiklų vidutinis darbo užmokestis kartu su bendrosios (administracinės) veiklos darbo užmokesčio lėšomis. Remiantis šiuo metu taikoma praktika darbo užmokesčio sąvoką tiksliname.<br>Lietuvos Respublikos finansų ministerijos prognozuojamas pokytis turi apimti visas bendrovės darbo užmokesčio lėšas, įskaitant bendrosios (administracinės) veiklos, nes pokyčiai darbo rinkoje paliečia visas pareigybes ir kiekviena iš jų turi savo rinkos kainą. | **Neatsižvelgta.**<br>Metodikos projekto 48 punkte (buvęs 45 punktas) numatyta, kad metinis darbo užmokesčio fondas skaičiuojamas kiekvienos veiklos (šilumos gamybos, šilumos perdavimo, mažmeninio aptarnavimo ir šilumos tiekimo veiklai priskirtos bendrosios veiklos) darbuotojų skaičių padauginus iš tos veiklos darbuotojų vidutinio darbo užmokesčio.<br>Papildomai pažymėtina, kad darbo užmokesčio sąnaudų pokyčio vertinimas (sąnaudų didinimas) iki ūkio subjektui pateikus tokį pokytį pagrindžiančius dokumentus arba faktiškai padidėjus darbo užmokesčiui reikštų, jog šilumos kaina būtų didinama nežinant, ar |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | Reguliuojanti institucija prašo pateikti dokumentus už darbo užmokesčio pokytį, kuris tik turi įvykti. Didinti darbo užmokestį galima tik tada, kai ūkio subjektas turės lėšų įskaičiuotų į gautinas pajamas. Kodėl įmonės vadovybė turi prisiimti riziką ir iš anksto pakelti darbo užmokesčius nežinodama, ar tikrai reguliatorius įvertins galimą pokytį kainoje, ar tikrai tai sąnaudų grupei turės lėšų?<br><br>***Siūlymas:***<br>*„45.2.* ***konkrečios šilumos tiekimo veiklos*** *vidutinis mėnesio darbo užmokestis nustatomas atsižvelgiant į Metodikos 28.1, 28-3-28,5 papunkčius,.* ***Bendrosios (administracinės) veiklos darbo užmokestis nustatomas pagal paskutinių metų patenkančių į šilumos bazinės kainos ataskaitinio laikotarpį faktinius duomenis.*** *Nustatant vidutinį konkrečios veiklos ir bendrosios (administracinės) veiklos darbo užmokestį taip pat įvertinamas~~us~~ ne didesnis~~į~~, nei Lietuvos Respublikos finansų ministerijos prognozuojamas~~ą~~, vidutinio darbo užmokesčio pokytis~~į~~ pirmiesiems šilumos bazinės kainos galiojimo metams. Ne didesnis, nei Finansų ministerijos prognozuojamas, vidutinio darbo užmokesčio pokytis įvertinamas, jei Ūkio subjektas ~~Reguliuojančiajai institucijai pateikia tokio pokyčio įvertinimo poreikį pagrindžiančius argumentus ir dokumentus (pavyzdžiui, savivaldybės tarybos sprendimus, įmonės vadovybės įsakymus dėl pareiginių atlyginimų didinimo, darbo sutartis ir pan.);~~“* | ūkio subjektas išties didins darbo užmokesčio sąnaudas. Tai reikštų, jog vartotojai mokėtų būtinosiomis sąnaudomis nepagrįstą šilumos kainą. |
| 5.13. | **Dėl Metodikos projekto 54.2 papunkčio.**<br>Taikant pagal šį Metodikos punktą paskaičiuotą mažmeninio aptarnavimo mokestį ūkio subjektas nesusirenka bazinėje šilumos kainoje įskaičiuotų mažmeninio aptarnavimo paslaugos pajamų. Iliustruojame žemiau pateiktu pavyzdžiu.<br>Ūkio subjektas realizuoja 700 tūkst. MWh šilumos ir bazinės šilumos mažmeninio aptarnavimo paslaugos pajamos 770 tūkst. Eur. Viso šilumos vartotojų 60000 vnt., iš jų 58320 vnt. – gyventojai, likę kiti | **Atsižvelgta.**<br>Įstatymo 2 straipsnio 37 dalyje nurodyta, kad šilumos dvinarė kaina – šilumos kaina, sudaryta iš pastoviosios, mokamos už vidutinę šilumos vartojimo galią eurais už kilovatą per mėnesį, ir kintamosios, mokamos euro centais už šilumos kilovatvalandę, dedamųjų. Atsižvelgiant į tai, Metodikos projekte atsisakyta dvinarės kainos pastoviosios dedamosios, išreiškiamos eurais per mėnesį. |

<table>
<tr><th>Eil. Nr.</th><th>Išvados, pasiūlymai ir pastabos</th><th>Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija</th></tr>
<tr><td></td><td>vartotojai juridiniai asmenys (verslo klientai, biudžetinės organizacijos). Mažmeninio aptarnavimo kaina už realizuotą šilumos kilovatvalandę – 0,11 ct/kWh. Šią kainą renkasi gyventojai.<br>Mažmeninio aptarnavimo pastovų mokestį – 1,07 Eur/mėn. labai noriai dėl jo dydžio renkasi kiti vartotojai (juridiniai asmenys). Šie vartotojai sudaro 2,8 proc. visų šilumos vartotojų ir suvartoja 25 proc. visos realizuojamos šilumos. Pasirinkdami mažmeninio aptarnavimo mokestį (ct/kWh) – 0,11 ct/kWh, šie vartotojai per metus sumokėtų bendrovei 192,5 tūkst. Eur, tačiau pasirinkę mokestį Eur/mėn. bendrovei per metus jie sumoka 21,6 tūkst. Eur ir bendrovė negauna 170,9 tūkst. Eur pajamų.<br>Pasiūlymas: pastovaus mokesčio atsisakome arba mažmeninio aptarnavimo pajamas diferencijuojame į atskiras vartotojų grupes-gyventojai ir kiti vartotojai ir šioms grupėms nustatome atskirus pastovius mokesčius (Eur/mėn.), kurie užtikrina bazinių mažmeninio aptarnavimo paslaugų pajamų surinkimą.<br><br>
<table>
<tr><td>Bazinis realizuojamas šilumos kiekis</td><td>tūkst. MWh</td><td>700</td></tr>
<tr><td>t. s. gyventojams (apie 75 proc.)</td><td>tūkst. MWh</td><td>525</td></tr>
<tr><td>kiti vartotojai</td><td>tūkst. MWh</td><td>175</td></tr>
<tr><td>Vartotojai iš viso, vnt.</td><td></td><td>60000</td></tr>
<tr><td>gyventojai</td><td></td><td>58320</td></tr>
<tr><td>kiti vartotojai</td><td></td><td>1680</td></tr>
</table>
<table>
<tr><td>Bazinės mažmeninio aptarnavimo pajamos</td><td>tūkst. Eur</td><td>770</td></tr>
<tr><td>Mažmeninio aptarnavimo kaina už realizuotą šilumos kilovatvalandę</td><td>ct/kWh</td><td>0,11</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Mažmeninio aptarnavimo pastovus (mėnesio) mokestis</td><td>Eur/mėn./kW</td><td>0,80</td></tr>
<tr><td>Eur/mėn.</td><td>1,07</td></tr>
</table>
</td><td></td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Eil. Nr.</th><th>Išvados, pasiūlymai ir pastabos</th><th>Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija</th></tr>
<tr><td></td><td>
Bendrovės surenkamos mažmeninio aptarnavimo pajamos tūkst. Eur 599,1<br>
1. Gyventojai moka mokestį ct/kWh tūkst. Eur 577,5<br>
Kiti vartotojai (Eur/mėn.) tūkst. Eur 21,6<br>
<u>Bendrovės negautos pajamos</u> <u>tūkst. Eur</u> <u>170,9</u>
<table>
<tr><td>Diferencijuotos mažmeninio aptarnavimo pajamos:</td><td></td><td>770</td></tr>
<tr><td>Gyventojams (525 tūkst. MWh x 0,11 ct/kWhx10)</td><td>tūkst. Eur</td><td>577,5</td></tr>
<tr><td>Kitų vartotojų (175 tūkst. MWh x 0,11 ct/kWh x10)</td><td>tūkst. Eur</td><td>192,5</td></tr>
<tr><td>Mažmeninio aptarnavimo bazinis pastovus (mėnesio) mokestis</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>Gyventojams</td><td>Eur/mėn.</td><td>0,83</td></tr>
<tr><td>Kitiems vartotojams</td><td>Eur/mėn.</td><td>9,55</td></tr>
</table>
</td><td></td></tr>
<tr><td>5.14.</td><td>Dėl Metodikos projekto 58 punkto.<br>Reguliatorius su pateiktu projektu gali pradėti susipažinti tik praėjus dviem mėnesiam nuo projekto pateikimo ir priimti sprendimą, kad jis neatitinka Metodikos reikalavimų. Ūkio subjektui reikės papildomo laiko projekto pakoregavimui ir tokiu atveju gali vėluoti perskaičiuotos šilumos kainos nustatymas.<br><br>Siūlymas:<br>„58. Perskaičiuotos šilumos bazinės kainos projektas laikomas pateiktu, jei jis atitinka Metodikos 57 punkte nustatytus reikalavimus. Ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo projekto pateikimo dienos n<s>N</s>ustačius, kad projektas neatitinka Metodikos 57 punkte nurodytų reikalavimų, projektas gali būti grąžinamas jį tobulinti projektų rengėjui, nurodant grąžinimo priežastis.“</td><td>Atsižvelgta.<br>Pakeistas Metodikos projekto 65 punktas (buvęs 58 punktas) ir išdėstytas taip:<br>„<s>58.</s> 65. Perskaičiuot<s>os</s>ų šilumos <s>bazinės</s> kain<s>os</s>ų dedamųjų projektas laikomas pateiktu, jei jis atitinka Metodikos <s>57</s>64 punkte nustatytus reikalavimus. Įvertinus projekto atitikimą Metodikos <s>57</s>64 punkte nurodytiems reikalavimams, per 15 kalendorinių dienų projektas gali būti grąžinamas jį tobulinti projektų rengėjui, nurodant grąžinimo priežastis, arba pateikiamas prašymas pateikti trūkstamą informaciją. Ūkio subjektas patikslintą projektą pateikia ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų, o prašomą pateikti trūkstamą informaciją per prašyme nurodytą terminą.“.</td></tr>
<tr><td>5.15.</td><td>Dėl Metodikos projekto 60.7 papunkčio.<br>Pateiktame Metodikos punkte nėra aiškiai apibrėžta, kokioje</td><td>Komentaras.<br>Patikslintas Metodikos projekto 66.7 papunktis (buvęs 60.7</td></tr>
</table>

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | konkrečioje šilumos tiekimo veikloje vertinama ši įtaka.<br>Pagal dabar galiojančią praktiką balansavimo paslaugos tiekimo rezultatas yra įvertinamas perdavimo paslaugoje mažinant perdavimo kainos pastovią dedamąją, nes pagal Sąnaudų atskyrimo aprašą pajamos, gautos iš NŠG už balansavimo paslaugą, priskiriamos perdavimo pajamoms. Nuo šių pajamų skaičiuojamas mokestis VERT.<br>NŠG nepagaminus šilumos ar patiekus nekokybišką šilumą šilumas tiekėjas atlieka balansavimo funkciją – pašildo NŠG patiektą šilumą iki reikiamos temperatūros arba pagamina reikiamą kiekį šilumos tiekėjo įrenginiais. Kintamas sąnaudas balansavimui šilumos tiekėjas patiria ne perdavimo, o šilumos gamybos (produkto) verslo vienete. Tuo atveju, kai balansavimo funkciją šilumos tiekėjas atliko piko pajėgumus užtikrinančiais įrenginiais, patirtos kintamos sąnaudos apskaitomos piko ir rezervo pajėgumus užtikrinančių pajėgumų paslaugoje.<br>Iš NŠG gautos balansavimo pajamos yra skirtos faktiškai patirtoms kintamoms sąnaudoms padengti.<br>Siekdamas šilumą patiekti mažiausiomis sąnaudomis, balansavimo paslaugą šilumos tiekėjas gali užtikrinti ir šilumos aukcioną laimėjusiais ar pralaimėjusiais įrenginiais. Tokiu atveju šilumos gamybos (produkto) paslaugoje jis pajamų iš vartotojų negauna, faktiškai patirtos kintamos sąnaudos yra apskaitomos šiai paslaugai, jos nepagrįstai mažina šilumos tiekėjui paslaugos pelningumą ir dar papildomai per šilumos kainos perskaičiavimą, vadovaujantis nurodytu Metodikos punktu, yra sumažinama perdavimo kainos pastovioji dedamoji.<br>Ir skaičiuojant investicijų grąžos neatitiktį (Metodikos 12 priedas), šios balansavimo pajamos apskaitomos audituotose šilumos tiekimo pajamose ir nepagrįstai didina pelną. | papunktis) ir išdėstytas taip:<br>„~~60.7.~~ **66.7.** balansavimo ~~centralizuoto šilumos tiekimo~~ **CŠT** sistemose paslaugos teikimo rezultato įtaką, kuri perskaičiuojamoms sąnaudoms nustatoma pagal formulę:<br>$\Delta FC_{HB,HT,y} = R_{HB,HT,y}$ **(67)**<br>kur:<br>$\Delta FC_{HB,\ HT,\ y}$ – sąnaudų pokytis **šilumos perdavimo veiklos verslo vienete** metais *y* dėl balansavimo ~~centralizuoto šilumos tiekimo~~ **CŠT** sistemose paslaugos teikimo rezultato įtakos, Eur;<br>$RB_{HB,\ HT,\ y}$ – balansavimo ~~centralizuoto šilumos tiekimo~~ **CŠT** sistemose paslaugos teikimo rezultatas, apskaičiuojamas Naudojimosi šilumos perdavimo tinklais sąlygų sąvade, patvirtintame Komisijos 2015 m. sausio 19 d. nutarimu Nr. O3-6 „Dėl Naudojimosi šilumos perdavimo tinklais sąlygų sąvado patvirtinimo“, nustatyta tvarka, Eur;“. |
| 5.16. | **Dėl Metodikos projekto 63.2 papunkčio.**<br>Visiškai neaiškus leistinų pajamų skaičiavimas. Metodikoje turėtų | |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | būti numatyta:<br>1. Kaip leistinos gauti pajamos bus skaičiuojamos tiems šilumos vartotojams, kurių šilumos kainos dedamosios nustatytos iki 2019 m. sausio 1 d., kai šilumos tiekėjo gamintina ir aukcione parduodama šiluma apskaitoma prie bendros visos įmonės šilumos gamybos sąnaudų?<br>2. Kaip tiems šilumos tiekėjams, kurių šilumos kainų dedamosios nustatytos po 2019 m. sausio 1 d.? | |
| | Kaip pirmu atveju bus skaičiuojamas leidžiamas kintamų pajamų dydis: pagamintam ir aukcione parduotam šilumos kiekiui taikant bazinės šilumos kainos CŠT sistemos, kurioje veikia NŠG, nustatytą kuro struktūrą, kuro lyginamuosius ir šilumos gamybos kainos skaičiavime taikomas kuro kainas? | Kintamųjų pajamų dydis pagamintam ir šilumos aukcione parduotam šilumos kiekiui bus skaičiuojamas atsižvelgiant į konkrečiai CŠT sistemai nustatytą kintamosios šilumos dedamosios formulę ir joje užfiksuotus rodiklius – kuro struktūrą, lyginamąsias kuro sąnaudas ir t. t. |
| | Jei diferencijuojamos sąnaudos pagal CŠT sistemas, atkreiptinas dėmesys, kad skaičiuojant leistiną gauti pajamų sumą negali būti taikoma gamtinių dujų kaina su metiniu transportavimu, kuri yra nustatytose šilumos (produkto) gamybos kainos kintamojoje dedamojoje. Žr. 20 pasiūlymą Metodikos 76.1 punktui. Metinė gamtinių dujų transportavimo kaina turi būti paskaičiuota šilumos gamybos įrenginiais gamintinam ir aukcione parduotinam kiekiui t. y. konkrečiai CŠT sistemai. Priešingu atveju Metodika nekoreliuos su sąnaudų apskaita. | |
| | Kaip antru atveju, kai nuo 2019 m. sausio 1 d. nustatytoje šilumos kainos kintamojoje dedamojoje gamintinos šilumos tiekėjo komerciniais įrenginiais ir parduotinos aukcione šilumos kiekis ir sąnaudos įvertinami **prie pirktos šilumos sąnaudų**, ar skaičiuojant mėnesio leistinas gauti pajamas vertinama faktinė atitinkamo mėnesio parduotos šilumos kuro struktūra ar nustatyta bazinėje šilumos kainoje? | Metodikos projekto 73.2.1 papunktyje paaiškinta, kad leistina gauti pajamų apimtis, atitinkamoje CŠT sistemoje *s* apskaičiuojama kaip šilumos (produkto) gamybos pastoviųjų sąnaudų, kintamųjų sąnaudų ir investicijų grąžos suma. Šilumos (produkto) gamybos kintamosios sąnaudos apskaičiuojamos pagal šilumos supirkimo aukciono rezultatus pagamintam šilumos kiekiui, **taikant nustatytoje šilumos (produkto) gamybos kainos kintamojoje dedamojoje užfiksuotus šilumos gamybos efektyvumo rodiklius** ir kuro kainas. |
| | Pvz. bazinėje šilumos kainoje yra įvertinta, kad šilumos tiekėjo gamintinos ir aukcione parduotinos šilumos kuro struktūroje biokuras sudaro 40 proc., dujos 60 proc. Atitinkamą mėnesį šilumos | |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | aukcione buvo parduota šilumos tiekėjo šiluma pagaminta tik biokuro katilais. Ar šiam gamybos kiekiui leistinos gauti pajamos bus skaičiuojamos atskirai biokurui taikant šiai kuro rūšiai bazinėje šilumos kainoje nustatytą kuro lyginamąjį, ar nepriklausomai kokį kurą kūrenančiais katilais buvo pagaminta šiluma parduota aukcione, leistinos gauti pajamos bus skaičiuojamos pagal metinę bazinėje šilumos kainoje konkrečiai CŠT sistemai, kurioje veikia NŠG, šilumos gamybos paslaugai nustatytą kuro struktūrą ir bendrą kuro lyginamąjį?<br><br>Kaip reiktų suprasti, kokia iš tikro yra ūkio subjekto šilumos supirkimo aukciono būdu gautų šilumos pajamų suma?<br>Pagal Metodikos 63.1 formulę ši pajamų suma skaičiuojama pagal atitinkamo mėnesio supirkimo aukciono rezultatus supirktam šilumos kiekiui ir aukciono kainai, tačiau bazinėje šilumos kainoje superkamos iš šilumos tiekėjo šilumos kiekis yra fiksuotas metinis, kuris gali būti tiek didesnis tiek mažesnis nei faktinis. Tokiu atveju šilumos tiekėjas per šilumos kainą gali gauti tiek daugiau, tiek mažiau pajamų, nei paskaičiuotų faktiškai parduotam kiekiui.<br>**Turi būti parengtas atskiras Metodikos priedas leistinų pajamų skaičiavimui.** | Metodikos projekto 73 punkte (buvęs 63 punktas) reglamentuotas šilumos supirkimo aukcione gautų ir Reguliuojančiosios institucijos nustatytų leistinų gauti pajamų metinės apimties palyginimas. Metodikos projekto 73.2.1 papunktyje paaiškinta, kad leistina gauti pajamų apimtis, atitinkamoje CŠT sistemoje s apskaičiuojama kaip šilumos (produkto) gamybos pastoviųjų sąnaudų, kintamųjų sąnaudų ir investicijų grąžos suma. Šilumos (produkto) gamybos kintamosios sąnaudos apskaičiuojamos **pagal šilumos supirkimo aukciono rezultatus pagamintam šilumos kiekiui**, taikant nustatytoje šilumos (produkto) gamybos kainos kintamojoje dedamojoje užfiksuotus šilumos gamybos efektyvumo rodiklius ir kuro kainas. Taigi, skaičiuojant leistiną gauti pajamų apimtį, kintamosios sąnaudos yra perskaičiuojamos atsižvelgiant į faktiškai pagamintą ir šilumos supirkimo aukciono būdu parduotą šilumos kiekį.<br>Metodikos projektas papildytas 15 priedu, kuriame ūkio subjektai galės pateikti papildomai gautų pajamų ir (ar) patirtų sąnaudų dėl dalyvavimo šilumos supirkimo aukcione skaičiavimus. |
| 5.17. | **Dėl Metodikos projekto 65 punkto.**<br>Prašome paaiškinti šio Metodikos punkto esmę. Vadovaujantis Šilumos supirkimo tvarkos 7 punktu šaltuoju metų laikotarpiu, siekiant užtikrinti patikimą ir saugų šilumos tiekimą vartotojams, šilumos galios poreikis, viršijantis 70 proc. maksimalaus | **Komentaras.**<br>Metodikos projekto 65 punktas panaikintas. |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | centralizuoto šilumos tiekimo sistemos šilumos poreikio, yra užtikrinamas šilumą gaminant šilumos poreikio piko pajėgumais. Kaip reiktų suprasti ,,Šilumos tiekėjas šilumos poreikio piko pajėgumais gamino šilumą ne šilumos balansavimo funkcijai, o **trūkstamam šilumos kiekiui** gaminti (kai šilumos supirkimo aukcione šilumos tiekėjo ir nepriklausomų šilumos gamintojų pateiktuose pasiūlymuose nurodytas šilumos kiekis yra mažesnis, **nei šilumos tiekėjo nurodytas atitinkamos centralizuoto šilumos tiekimo sistemos poreikis**)“-ar piko pajėgumai įskaičiuoti į bazinę šilumos kainą yra skirti tik balansavimo funkcijai, ar ne šių įrenginių pagrindinė funkcija remiantis Supirkimo tvarka yra padengti išaugusį sistemos poreikį, kurio negali patenkinti šilumos tiekėjo komerciniai įrenginiai ir NŠG parduodama šiluma?<br>Kokiu būdu šilumos tiekėjas gamindamas papildomą poreikį piko įrenginiais gavo daugiau pajamų per ataskaitinį laikotarpį nei nustatyta bazinėje šilumos kainoje? Ar tuo atveju, jei ataskaitinio laikotarpio CŠT sistemos, kurioje veikia NŠG, ataskaitinio laikotarpio šilumos realizacija viršijo bazinės šilumos kainoje nustatytos CŠT sistemos, kurioje veikia NŠG, šilumos realizaciją ?<br>Kodėl formulėje skaičiuojant Ūkio subjekto šilumos (produkto) gamybos pajamas, gautas gaminant šilumą šilumos poreikio piko pajėgumais, konkrečioje centralizuoto šilumos tiekimo sistemoje s yra taikomos palyginamosios šilumos gamybos sąnaudos konkrečioje centralizuoto šilumos tiekimo sistemoje, juk bazinėje kainoje yra įskaičiuota piko įrenginių piko kintamoji ir pastovioji dedamosios? | |
| 5.18. | **Dėl Metodikos projekto 73 punkto.**<br>Ūkio subjekto papildomos pajamos pagal Metodikos 68–71 p. susidaro dėl tos pačios Metodikos nuostatų vykdymo, bazinių ir perskaičiuotų šilumos kainų nustatymo vėlavimo, kodėl tokiu atveju ūkio subjektas turi patirti nepadengiamas sąnaudas? | **Komentaras.**<br>Pagal Metodikos projekto 77 punktą (buvęs 73 punktas) apskaičiuotas palūkanų sąnaudas ūkio subjektas patirs tik tuo atveju, jeigu papildomai gautų pajamų grąžinimas bus išdėstytas per ilgesnį nei 12 mėnesių laikotarpį. Pagal Tarybos praktiką, papildomai gautų pajamų grąžinimas ilgesniam nei 12 mėnesių laikotarpiui išdėstomas |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | | atsižvelgiant į ūkio subjektų prašymus. Taigi, pats ūkio subjektas sprendžia, ar jis patirs nepadengiamas sąnaudas. |
| 5.19. | **Dėl Metodikos projekto 76.1 papunkčio.**<br>Tikslintinas gamtinių dujų perdavimo ir skirstymo kainos skaičiavimas dėl sekančių priežasčių:<br>1. Šilumos (produkto) gamybos bazinės vienanarės kainos kintamoji dedamoji yra skaičiuojama gamybai centralizuoto šilumos tiekimo sistemose, kuriose neveikia nepriklausomi šilumos gamintojai, Ūkio subjekto šilumos gamybos šaltiniuose ir Šilumos tiekėjo šilumos poreikio piko pajėgumus užtikrinančiais šilumos gamybos įrenginiais gamintinam šilumos kiekiui. Galiojančios gamtinių dujų sutartys yra pasirašomos **visam gamintinam šilumos kiekiui t. sk. ir gamintinam bei aukcione parduotinam. Todėl gamtinių dujų transportavimo kainos skaičiavimas pagal galiojančias sutartis yra neteisingas.**<br>2. Metodikoje turi būti nurodoma, kaip centralizuotose šilumos tiekimo sistemose, kuriuose veikia NŠG, turi būti atliktas paskirstymas: kokia dalis pasirašytoje sutartyje nurodytų vartojimo, užsakomų pajėgumų turi būti priskiriama ūkio subjektui šilumos gamintinam ir šilumos aukciono būdu parduotinam šilumos kiekiui ir kokia dalis piko ir rezervo įrenginiais gamintinam šilumos kiekiui.<br><br>***Siūlymas:***<br>*„76.1. gamtinių dujų kaina lygi gamtinių dujų pirkimo, akcizo, perdavimo ir skirstymo kainų sumai. Gamtinių dujų pirkimo kaina lygi paskutinio mėnesio, einančio prieš šilumos kainų skaičiavimą, dujų pirkimo kainai, apskaičiuotai vadovaujantis Metodikos 76.2, 76.4, 76.5 ir 76.7 papunkčių nuostatomis.* ***Gamtinių dujų perdavimo ir skirstymo kaina apskaičiuojama pagal galiojančias dujų perdavimo ir skirstymo sutartis. Tais atvejais, kai šilumos tiekėjo*** | **Komentaras.**<br>Šis siūlymas įgyvendintas Energetikos, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo įmonių informacijos teikimo taisyklėse, patvirtintose Tarybos 2008 m. birželio 28 d. nutarimu Nr. O3-80 „Dėl Energetikos, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo įmonių informacijos teikimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Taisyklės). Taisyklių 26.3 papunktyje nustatyta, kad ūkio subjektas, turintis šilumos tiekimo licenciją, kurio aptarnaujamoje šilumos tiekimo teritorijoje veikia NŠG, ir kuriam šilumos bazinė kaina (kainos dedamosios) nustatyta vadovaujantis Šilumos kainų nustatymo metodikos, patvirtintos Komisijos 2009 m. liepos 8 d. nutarimu Nr. O3-96 „Dėl Šilumos kainų nustatymo metodikos“, redakcija, galiojančia nuo 2019 m. sausio 1 d. ar vėlesnėmis redakcijomis, **Taisyklų 25 priedą teikia pagal kiekvieną CŠT sistemą, kurioje veikia NŠG, bei Taisyklių 25 priedą CŠT, kuriose NŠG neveikia**. |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | ***veiklos teritorijoje yra centralizuotų šilumos tiekimo sistemų, kuriuose veikia nepriklausomi šilumos gamintojai, iš galiojančių gamtinių dujų perdavimo ir skirstymo sutarčių eliminuoti gamtinių dujų kiekį suvartotiną šilumos kiekiui parduotinam aukcione pagaminti, bei šiam kiekiui priskirtus vartojimo ir užsakomuosius pajėgumus bei saugumo dedamosios sąnaudas.“*** | |
| **6.** | **Lietuvos šilumos tiekėjų asociacijos 2019 m. lapkričio 18 d. raštas Nr. 129** | |
| 6.1. | **Dėl Metodikos projekto 3.2 papunkčio.**<br>Jeigu reguliuojama įmonė **stabiliai dirba su minimaliu pelnu, tai reiškia, kad dirbama mažiausiomis sąnaudomis**. Jeigu VERT nesutinka, tai turi įrodyti kad yra alternatyvos, kurias įdiegus šilumos kainos dar sumažės. Mechaniškas atskirų sąnaudų apkarpymas – tai reiškia, kad reguliuojama įmonė nepadengs pagrįstų sąnaudų. **O tai yra Šilumos ūkio įstatymo pažeidimas.**<br>*Siūloma keisti apibrėžimą*: **būtinosios sąnaudos -** tokios, kurių konkrečioje situacijoje negalima išvengti arba pakeisti, nedidinant bendrųjų šilumos tiekimo sąnaudų metinio dydžio. | **Neatsižvelgta.**<br>Metodikos projekto 3.1 papunktis (buvęs 3.2 papunktis) pateikia bendrą būtinųjų sąnaudų apibrėžimą ir nenurodo kaip šios sąnaudos turėtų būti ribojamos. Pažymėtina, kad Metodikos projekto nuostatos sudaro ūkio subjektams visas prielaidas ir galimybes pateikti pagrindimus ir paaiškinimus, kodėl konkrečios sąnaudos yra būtinos, kodėl minėtų sąnaudų negalima mechaniškai riboti ar kaip šių sąnaudų ribojimas įtakos kitas patiriamas sąnaudas. |
| 6.2. | **Dėl Metodikos projekto 9 punkto.**<br>Jeigu šilumos tiekėjas teikia skaičiavimus, pagrįstus faktinėmis sąnaudomis – jos yra būtinos, kad šilumos tiekimo procesas būtų užtikrinamas. Tai ir yra pagrindimas. Galima reikalauti tik atskirų rodiklių pagrindimo ar paaiškinimo, bet ne bendrai.<br>Šilumos tiekėjai **teikia šilumos kainas, pagrįstas tik faktinėmis šilumos tiekimo veikloje patiriamomis sąnaudomis**. Jeigu VERT mano, kad kai kurios sąnaudos per didelės – turi įrodyti, kad jas pašalinus nenukentės šilumos tiekimo patikimumas, kokybė ar įmonės finansinis pajėgumas.<br>Jeigu reguliuojama įmonė stabiliai dirba su minimaliu pelnu, tai reiškia, kad dirbama mažiausiomis sąnaudomis, esamoje situacijoje.<br>Atskirų sąnaudų „nepagrįstumas“ nieko nereiškia, jeigu bendras rezultatas geras – maža šilumos kaina. Sąnaudos tarpusavyje susiję „susisiekiančių indų“ principu. Reguliavimas privalo skatinti siekti | **Neatsižvelgta**.<br>Visų pirma, pažymėtina, kad projektus ūkio subjektai rengia atsižvelgdami ne tik į faktiškai patirtas sąnaudas, tačiau ir į planuojamus sąnaudų pokyčius, kurie neatsispindi faktinių sąnaudų ataskaitose, todėl tokios planuojamos sąnaudos reikalauja papildomo pagrindimo.<br>Visų antra, Tarybos patirtis atliekant reguliuojamos veiklos patikrinimus rodo, kad ūkio subjektai į faktines sąnaudas įtraukia nepagrįstas sąnaudas, sąnaudas, kurių negalima priskirti pagal galiojančius teisės aktus ir t. t.<br>Taip pat, kaip minėta atsakant į 6.1 pastabą, Metodikos projekto nuostatos sudaro ūkio subjektams visas prielaidas ir galimybes pateikti pagrindimus ir paaiškinimus, kodėl konkrečios sąnaudos yra būtinos, o jų atsisakymas blogintų bendrą rezultatą, t. y. didintų šilumos kainą. |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | palankaus vartotojams galutinio rezultato, o ne atskirų rodiklių „pagražinimo“.<br>*Siūloma naikinti dalį teksto:*<br>9. Ūkio subjektas, teikdamas reguliuojamų paslaugų (produktų) kainų projektus~~, Reguliuojančiajai institucijai turi pateikti planuojamų būtinųjų sąnaudų pagrindimą. Jeigu Ūkio subjektas nepateikia reikiamos informacijos ir neįrodo sąnaudų būtinumo ir pagrįstumo, laikoma, kad Ūkio subjekto sąnaudos yra nepagrįstos~~. Nepagrįstos sąnaudos neįtraukiamos į reguliuojamų paslaugų (produktų) kainas | |
| 6.3. | **Dėl Metodikos projekto 11 punkto.**<br>**Pažeidimas – tai sąmoningas (iš anksto žinomas) klaidinimas** ar pan. Šiuo atveju projektas turėtų būti traktuojamas, kaip su klaidomis, neatitinkantis metodikos nuostatoms, VERT nustatytiems rodikliams ar jų aiškinimui. Tai nėra sąmoningas pažeidimas.<br>*Siūloma* **skirti** metodikoje **netikslumus** (klaidas) nuo **pažeidimų.** | **Neatsižvelgta**.<br>Pažeidimo sąvoka vartojama Įstatymo 32 straipsnio 9 dalyje, kurioje numatyta, kad Savivaldybės tarybos nustatytas šilumos kainų dedamąsias šilumos tiekėjai, realizuojantys ne mažiau kaip 10 GWh šilumos, pateikia Tarybai, o Taryba nurodo savivaldybei esamus šilumos kainų dedamųjų nustatymo pažeidimus.<br>Siekiant aiškumo, šilumos bazinių kainų dedamųjų nustatymo procesas aprašytas Metodikos projekto 22–26 punktuose, o perskaičiuotos šilumos kainos (kainų dedamųjų) nustatymo procesas pateiktas 60–63 punktuose. |
| 6.4. | **Dėl Metodikos projekto 14 punkto.**<br>**Konkurencinio vartotojo apibrėžimas nekorektiškas** ir nepakankamas. Specialiųjų šilumos ūkio planų dažnai net nėra, jie negalioja, o naujų vartotojų prijungimas būtų visiems naudingas. Reguliacinis bazinės kainos laikotarpis per trumpas, kad būtų galima pritraukti konkurencinį naudingą vartotoją. Paprastai jie nori pasirašyti sutartį ilgesniam (paskolos) laikotarpiui, todėl tokia nuostata stabdo naujų vartotojų prijungimą.<br>Siūlomas apibrėžimas – konkurenciniai vartotojai tokie, kurie randasi konkurencinio šilumos tiekimo zonoje arba jie naudoja kitus (ne centralizuoto) apsirūpinimo šiluma būdus. | **Atsižvelgta iš dalies.**<br>Konkurencinio vartotojo apibrėžimas numatytas Įstatymo 2 straipsnio 17 dalyje.<br>Metodikos projekto 14 punktas papildytas taip, kad būtų aišku, kad nustojus galioti konkurenciniam vartotojui nustatytai šilumos kainai, ji nustatoma vėl su nauja bazine kaina. |
| 6.5. | **Dėl Metodikos projekto 17 punkto.** | **Neatsižvelgta.** |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | Siūloma šią nuostatą taikyti tik šilumos vartotojams, kurie randasi centralizuoto šilumos tiekimo zonoje ir kuriuos privaloma prijungti pagal licencijavimo taisykles.<br>Neaišku, kaip traktuoti anksčiau atsijungusį vartotoją, kurį norima prijungti prie CŠT sistemos. Ar tai naujas? Jeigu senas – tai vis tiek prarastas. Dažnai jis yra labai „patogus“ CŠT sistemai, tačiau reikalauja individualios ilgalaikės sutarties su garantijomis.<br>Siūloma šilumos tiekimą konkurenciniams vartotojams **laikyti nereguliuojama veikla, suteikiant galimybę** taikyti individualių sąnaudų principu suformuotas kainas ne ilgiau kaip 10 metų.<br>Taip būtų ekonomiškai skatinama jungti naujus vartotojus prie CŠT sistemų, o **reguliuojamos įmonėms būtų sudaryta galimybė ir užsidirbti papildomo pelno**, o ne tik jį prarasti. | Siūlomas Metodikos projekto 14 punkto (buvęs 17 punktas) pakeitimas reikalauja aukštesnės galios teisės aktų pakeitimo, nes naujų vartotojų kainodara numatyta Įstatymo 32 straipsnio 10 dalyje, o konkurencinių šilumos vartotojų kainodara – Įstatymo 32 straipsnio 12 dalyje. Paminėtina, kad naujo vartotojo sąvoka pateikiama Įstatyme.<br>Papildomai pažymėtina, kad Taryba 2019 m. rugpjūčio 23 d. raštu Nr. R2-(ŠBK)-1909 „Dėl šilumos kainos“ kreipėsi į Lietuvos Respublikos energetikos ministeriją su prašymu paaiškinti naujų vartotojų sąvoką. Lietuvos Respublikos energetikos ministerija 2019 m. rugpjūčio 28 d. raštu Nr. (19.3-19)3-1228 „Dėl sąvokos aiškinimo“ pateikė specialistų nuomonę, pagal kurią naujas vartotojas turėtų būti traktuojamas lingvistiniu aspektu ir suprantamas bendrąja reikmės – „naujas – neseniai padarytas, atsiradęs ar įsigytas“, bei paminėjo, kad anksčiau atsijungęs vartotojas ir naujai prisijungęs bei sudaręs sutartį su šilumos tiekėju, galėtų būti traktuojamas kaip naujas vartotojas. |
| 6.6. | **Dėl Metodikos projekto 21 punkto.**<br>Rezervinės galios užtikrinimas, pagal reguliuojamos veiklos licencijavimo sąlygas, turėtų būti CŠT įmonės pareiga. **Tam faktinių sąnaudų ar alternatyvaus šaltinio principu turi būti suformuojama šios paslaugos reguliuojama kaina**. Jeigu CŠT įmonė šią paslaugą perka iš kitų šilumos gamintojų, taip sutaupydama išlaidas, ekonominis efektas fiksuotam laikotarpiui paliekamas reguliuojamai įmonei. Tai SKATINAMOSIOS KAINODAROS ELEMENTAS. | **Neatsižvelgta.**<br>Metodikos projekto 20 punkte (buvęs 21 punktas) numatytos reguliuojamiems NŠG taikomos šilumos kainos dedamosios, tad siūlomas pakeitimas nesisieja su Metodikos projekto 20 punkto (buvęs 21 punktas) turiniu.<br>Pažymėtina, kad Šilumos gamybos ir (ar) supirkimo tvarkos ir sąlygų aprašo, patvirtinto Komisijos 2010 m. spalio 4 d. nutarimu Nr. O3-202 „Dėl Šilumos gamybos ir (ar) supirkimo tvarkos ir sąlygų aprašo patvirtinimo“ (toliau – Supirkimo tvarka), numatyta, kad šilumos tiekėjas yra atsakingas už rezervinių šilumos gamybos pajėgumų užtikrinimą konkrečioje CŠT sistemoje. Supirkimo tvarkos 6.1 papunktyje numatyta, kad jei šilumos tiekėjas nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais nevaldo šilumos gamybos įrenginių, leidžiančių šilumos tiekėjui užtikrinti rezervinius šilumos gamybos pajėgumus konkrečioje CŠT sistemoje, šilumos tiekėjas trūkstamus |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | | rezervinius šilumos gamybos pajėgumus užtikrina pirkdamas rezervinės šiluminės galios užtikrinimo paslaugą iš NŠG sutartyje nustatyta tvarka. Pagal Supirkimo tvarkos 6.2 papunktį už rezervinės šiluminės galios užtikrinimo paslaugą šilumos tiekėjas NŠG atsiskaito taikydamas dvinarę kainą. Paminėtina ir tai, kad pagal Supirkimo tvarkos 6.3 papunktį tuo atveju, jei rezervinės šiluminės galios užtikrinimo paslaugą šilumos tiekėjui teikia NŠG, kuriam Įstatyme nustatyta tvarka yra taikoma privaloma šilumos gamybos kainodara, šilumos tiekėjas NŠG už šią paslaugą atsiskaito kainomis, nustatytomis vadovaujantis Metodika. |
| 6.7. | **Dėl Metodikos projekto 22 punkto.**<br>Kaip bus perskaičiuojama šilumos kaina, jeigu viduryje bazinės kainos laikotarpio pikinis ar rezervinis katilas keičiamas vietomis su konkurenciniais (pagal atliekamas funkcijas)? **Būtina detalizuoti.** | **Komentaras.**<br>Metodikos projekto 22 punktas panaikintas. Atsižvelgiant į tai, kad pastaboje nepateiktas konkretus pavyzdys ir (ar) siūlymas pastabos įvertinti negalima. |
| 6.8. | **Dėl Metodikos projekto 23 punkto.**<br>Ši metodika buvo sudaryta 2009 metais ir taikoma tik reguliuojamoms kogeneracinėms jėgainėms, kurių elektra buvo superkama naudojant remtinus tarifus. Taip siekta išvengti kryžminio subsidijavimo tarp reguliuojamų veiklų. Dabar, kai ir šiluma, ir elektra parduodama konkurencinėse rinkose, **tai nebetenka prasmės, nes, priešingai, atima galimybes efektyviai konkuruoti**.<br>*Siūloma įrašyti nuostatą*, kad bendro technologinio šilumos ir elektros energijos gamybos ciklo jėgainėse, jei visi produktai parduodami konkurencinėse rinkose, **sąnaudų paskirstymas vykdomas įmonės nuožiūra.** | **Neatsižvelgta.**<br>Sąnaudų atskyrimo taisyklės reglamentuotos Apraše ir siūlomas pakeitimas ne šio teisės akto klausimas. Atsižvelgus į tai, kad sąnaudų atskyrimą reglamentuojančios nuostatos numatytos Apraše, Metodikos projekto 23 punktas panaikintas. |
| 6.9. | **Dėl Metodikos projekto 28.4.1 papunkčio.**<br>**„**Grupės efektyvumą atitinkanti šių sąnaudų apimtis“ – kurių sąnaudų? Turi būti aiškiai apibrėžtas procesas, kaip naudojami palyginamosios analizės rezultatai. Pradžioje turi būti analizuojami tik suminiai pastoviųjų (EUR/MW, EUR/km, EUR/vart.,) ir kintamųjų (EUR/MWh, EUR/km) sąnaudų dydžiai atskirose reguliuojamose veiklose. Gilesnė palyginamoji analizė atliekama tik | **Neatsižvelgta.**<br>Metodikos projekto 29 punkte (buvęs 28 punktas) numatyti bendri principai, taikomi nustatant šilumos bazines kainas (kainų dedamąsias). Atkreiptinas dėmesys, kad konkrečių sąnaudų vertinimas aprašytas kituose Metodikos projekto punktuose, pavyzdžiui, suminis pastoviųjų sąnaudų vertinimas aprašytas Metodikos projekto 52 punkte. |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | tų suminių rodiklių, kurie viršija statistines reguliacines ribas. Jeigu nustatoma tokio viršijimo objektyvios priežastys – sąnaudos laikomos pagrįstomis. Formuojant užduotį turi būti aiškiai įvardinti sprendimai ir jų ekonominis efektyvumas. **Negalima reikalauti nerealių dalykų, nes taip pažeidžiamas pagrįstųjų sąnaudų ir patikimumo užtikrinimo principas.**<br>Siūloma atitinkamas **nuostatas įrašyti į metodiką.** | Primintina, kad nustatant bazines kainas (kainų dedamąsias), atsižvelgiama į visą ūkio subjekto pateiktą informaciją, priežastis nurodančias sąnaudų dydį, todėl efektyvumo užduotys formuojamos atsižvelgiant į realias ūkio subjektų galimybes pasiekti numatytą efektyvumo užduotį. |
| 6.10. | **Dėl Metodikos projekto 28.4.2 papunkčio.**<br>**Efektyvinimo užduotis turi būti reali ir pagrįsta**, nurodant alternatyvas, pavyzdžius ar pan. Tai negali būti mechaniškas sąnaudų mažinimas, nes taip neužtikrinamas privalomas pagrįstų sąnaudų padengimas ir reguliuojamos įmonės ekonominis gyvybingumas.<br>Siūloma atitinkamas **nuostatas įrašyti į metodiką.** | **Komentaras.**<br>Žr. 4.17 pastabos vertinimą. |
| 6.11. | **Dėl Metodikos projekto 28.4.3 papunkčio.**<br>**Neaiški formuluotė**. Reikia detalizuoti, ką tai reiškia. | **Neatsižvelgta.**<br>Nepateiktas konkretus siūlymas, kaip Metodikos projekto 29.4.3 papunktis (buvęs 28.4.3 papunktis) turėtų būti detalizuotas.<br>Papildomai paaiškiname, kad minėtas papunktis numato, kad šilumos bazinės kainos skaičiavimo metu atsižvelgiama į lyginamosios analizės atitinkamų rodiklių vertes bei numato, kad tuo atveju, kai ūkio subjekto planuojamas efektyvumas didesnis, nei atitinkamos ūkio subjektų grupės efektyvumas, nustatoma ūkio subjekto planuojamas efektyvumas. Pavyzdžiui, jeigu ūkio subjekto planuojamos lyginamosios elektros energijos technologinėms reikmėms sąnaudos sudaro 14,10 kWh/MWh, o atitinkamos ūkio subjektų grupės rodiklis sudaro 16,00 kWh/MWh, šilumos bazinėje būtų vertinamos ūkio subjekto planuojamas rodiklis (14,10 kWh/MWh), nes ūkio subjekto efektyvumas yra didesnis nei grupės rodiklis. |
| 6.12. | **Dėl Metodikos projekto 30 punkto.**<br>Kaip tik reikėtų **nevertinti šilumos pardavimo konkurenciniams vartotojams** (bent vieną reguliavimo periodą), tuomet šilumos tiekėjai, faktiškai prijungdami naujus konkurencinius vartotojus, | **Neatsižvelgta.**<br>Žr. 6.5 pastabos vertinimą. |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | turėtų galimybę ir motyvaciją uždirbti PELNO. Tai SKATINAMOSIOS KAINODAROS ELEMENTAS.<br>Siūloma atitinkamas **nuostatas įrašyti į metodiką.** | |
| 6.13. | **Dėl Metodikos projekto 31.1 papunkčio.**<br>Tai netinkamas principas, kuris tiko stagnacinės ekonomikos sąlygomis. Dabar, kai mažuose miestuose spartėja renovacija, kinta žmonių skaičius, o klimato sąlygos „šokinėja“, tikslinga **taikyti paskutiniųjų metų pardavimų apimtį, perskaičiuotą pagal ilgametę dienolaipsnių normą** (vidurkį). Taip būtų suformuojama labiausiai tikėtina šilumos pardavimo apimtis ir vėliau būtų mažesni šilumos kainų pokyčiai dėl metinių perskaičiavimų.<br>Siūloma atitinkamas **nuostatas įrašyti į metodiką.** | **Neatsižvelgta.**<br>Metodikos projekto 32.2 papunktyje (buvęs 31.2 papunktis) numatyta, kad nustatant bazinį šilumos kiekį, atsižvelgiama į priežastis, kurios lėmė šilumos kiekio faktinius ir būsimus apimties pokyčius, t. y. nustatant planuojamą realizuoti šilumos kiekį atsižvelgiama į vartotojų skaičiaus pokyčius bei pastatų renovacijos įtaką bei kitus pagrįstus veiksnius, kuriuos su šilumos bazinės kainos projektu pateikia ūkio subjektai. |
| 6.14. | **Dėl Metodikos projekto 31.3 papunkčio.**<br>Investicijų **efekto siūloma nevertinti vieno reguliavimo periodo laikotarpyje**, o tik amortizaciją. Tai paskatintų daryti efektyviausias investicijas – tai SKATINAMOSIOS KAINODAROS ELEMENTAS. Ekonominis efektas paprastai perduodamas vartotojams tik nuo antrojo reguliavimo laikotarpio, atkoreguojant pagerintus rodiklius.<br>Siūloma atitinkamas **nuostatas įrašyti į metodiką.** | **Neatsižvelgta.**<br>Primintina, kad Įstatymo 1 straipsnio 2 dalies 1 punkte numatytas vienas iš Įstatymo tikslų – mažiausiomis sąnaudomis užtikrinti patikimą ir kokybišką šilumos tiekimą šilumos vartotojams. Taigi, vienu reguliavimo periodu nevertinant investicijų efekto, vartotojai mokėtų būtinosiomis sąnaudomis nepagrįstą šilumos kainą.<br>Papildomai pažymėtina, kad nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos apskaičiuojamos nuo faktiškai atliktų, su savivaldybių tarybomis ir Taryba suderintų investicijų, o ne nuo investicijų plane planuojamų investicijų. |
| 6.15. | **Dėl Metodikos projekto 31.4.2 papunkčio.**<br>Šilumos tiekimas dabar jau nusistovėjęs ir **šilumos perdavimo nuostoliai yra išmatuojami ir realūs,** todėl nėra jokios logikos taikyti sugalvotų (teorinių) nuostolių dydį, kurie netikslūs ir buvo naudojami, kai nebuvo paduodamos į tinklus ir suvartojamos šilumos apskaitos. Dabar šie nuostoliai realūs, o jų mažinimui praktiškai nėra ekonominio tikslingumo – investicijos neatsiperka, juo labiau naudojant pigų biokurą. Siūlytina naudoti šilumos perdavimo istorinius duomenis, taikant realistinę efektyvinimo užduotį, kuri pasiekiama optimizuojant tinklų darbą, bet nekeičiant dėl to | **Neatsižvelgta.**<br>Įstatymo 32 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad **šilumos** ir (ar) karšto vandens **kainos grindžiamos tiekėjo būtinomis (valstybės normuojamomis) šilumos** ar karšto vandens ruošimo (pirkimo), **perdavimo**, įvadinių atsiskaitomųjų šilumos ir (ar) karšto vandens apskaitos prietaisų įrengimo, priežiūros ir patikros, sąskaitų (mokėjimo pranešimų) už šilumą ir (ar) karštą vandenį parengimo ir pateikimo vartotojams bei apskaitos **sąnaudomis**. Atsižvelgiant į tai numatytas faktinių šilumos nuostolių ribojimas.<br>Papildomai atkreiptinas dėmesys, kad Šilumos tiekimo vamzdynuose |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | vamzdynų.<br>Šilumos perdavimo nuostoliai naudojami kaip faktiškai išmatuoti, o jeigu viršijama nustatyta reguliacinė vertė, taikoma **realistinė** efektyvinimo užduotis (t. y., jeigu dėl jos įgyvendinimo nepadidės bendrosios šilumos tiekimo sąnaudos) vienam reguliavimo laikotarpiui. | patiriamų šilumos nuostolių nustatymo metodiką, patvirtintą Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2016 m. vasario 5 d. įsakymu Nr. 1–26 „Dėl Šilumos tiekimo vamzdynuose patiriamų šilumos nuostolių nustatymo metodikos patvirtinimo“ tvirtina Lietuvos Respublikos energetikos ministras, o ne Taryba. Tuo atveju, jeigu minėta metodika yra netiksli, turėtų būti inicijuojami šio teisės akto pakeitimai. |
| 6.16. | **Dėl Metodikos projekto 32 punkto.**<br>**Vanduo reikalingas tik tinklų papildymui**, gamyboje labai maži kiekiai, todėl nevertintini dėl apskaitos supaprastinimo. | **Neatsižvelgta.**<br>Metodikos projekto 36 punkte (buvęs 32 punktas) pateikta kintamųjų sąnaudų priskirtinų atitinkamai reguliuojamai paslaugai (produktui), apimties vieneriems bazinio laikotarpio metams apskaičiavimo formulė. Pažymėtina, kad eliminavus vandens sąnaudas šilumos gamybos technologinėms reikmėms, nebūtų užtikrinimas būtinųjų sąnaudų principas. |
| 6.17. | **Dėl Metodikos projekto 35.5 papunkčio.**<br>Rodiklis, neatspindi EKONOMINĖS PRASMĖS. Buvo logiškas, kai visi katilai buvo sovietiniai ir dujiniai. Dabar reikia vertinti tik pagamintos šilumos vieneto kainą (EUR/MWh). Jei jis per didelis – duoti realią mažinimo užduotį reguliavimo periodui. Įmonė sprendžia ką įsirengti: naują katilą, dar vieną ekonomaizerį, saulės kolektorių ar ieškoti pigesnio kuro. Svarbu, kad būtų siekiama MAŽIAUSIŲJŲ SĄNAUDŲ, o ne atskirų rodiklių „pagražinimo“.<br>Techniniai rodikliai naudotini tik **padidintų ekonominių sąnaudų patikrinimui** – jų objektyvumo įvertinimui. | **Komentaras.**<br>Metodikos projekto 39.3 papunktyje (buvęs 35.5 papunktis) paaiškinta sąlyginio kuro kiekio ($t_{ne}$) apskaičiavimo tvarka. Šis papunktis nereglamentuoja efektyvumo užduočių nustatymo. |
| 6.18. | **Dėl Metodikos projekto 39 punkto.**<br>Neracionalu reguliuoti smulkias išlaidas, o reikia tikrinti tik bendrąją šilumos gamybos kintamą dedamąją (EUR/MWh). Jeigu ji didelė - aiškintis priežastis ir nustatyti, ar yra alternatyvų ją sumažinti. Tai turi būti įgyvendinama (JEIGU EKONOMIŠKAI TIKSLINGA) per vieną reguliavimo laikotarpį. **Jeigu nėra alternatyvų sąnaudos pripažįstamos pagrįstomis**.<br>Siūloma atitinkamas **nuostatas įrašyti į metodiką.** | **Komentaras.**<br>Patikslintas Metodikos projekto 42 punktas (buvęs 39 punktas) ir išdėstytas taip:<br>„~~39.~~**42.** Kitų kintamųjų sąnaudų atveju, atsižvelgiant į kitų kintamųjų sąnaudų (pelenų tvarkymo (išvežimo, utilizavimo), cheminių medžiagų technologijai, energijos išteklių biržos ir (ar) gamtinių dujų biržos operatoriaus teikiamų paslaugų, laboratorinių tyrimų ir pan. sąnaudų) kiekio poreikį ir ~~aktualias~~ **šilumos bazinės kainos** |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | | **ataskaitinio laikotarpio paskutinių metų** įsigijimo kainas, įvertinus šių sąnaudų būtinumą reguliuojamoms paslaugoms (produktams) teikti ir atsižvelgiant į Metodikos ~~28.2–28.5~~ **29.2–29.3, 39.5** papunkčių nuostatas.“ |
| 6.19. | **Dėl Metodikos projekto 44 punkto.**<br>Visų gedimų ir remontų neįmanoma planuoti, todėl siūlytina į kainą įtraukti kelių paskutiniųjų metų įmonės ar grupės santykinį vidurkį (EUR/MW) gamyboje ir (EUR/km) perdavime. Taip sumažėtų beprasmiška administravimo našta.<br>Siūloma atitinkamas **nuostatas įrašyti į metodiką.** | **Neatsižvelgta.**<br>Nustatant einamojo remonto ir aptarnavimo sąnaudas atsižvelgus tik į trejų paskutinių metų faktinę sąnaudų apimtį, nebūtų įvertinami įvykę pokyčiai, dėl kurių ši apimtis ateinančiu šilumos bazinės kainos laikotarpiu galėtų keistis, t. y. nebūtų įvertinamos būtinosios sąnaudos. |
| 6.20. | **Dėl Metodikos projekto 45 punkto.**<br>Įmonės reikalas ką ir už kiek samdyti (specialistus ar išorines įmones). Todėl siūlytina į kainą įtraukti kelių paskutiniųjų metų įmonės ar grupės santykinį darbo užmokesčio fondo vidurkį (EUR/MW) gamyboje ir (EUR/km) perdavime. Šis rodiklis turi būti kasmet indeksuojamas infliacijos dydžiu. Taip sumažėtų beprasmiška administravimo našta. Dar logiškiau būtų vertinti tik bendrąsias santykines eksploatavimo ir aptarnavimo sąnaudas (be nusidėvėjimo sąnaudų ir be investicijų grąžos).<br>Siūloma atitinkamas **nuostatas įrašyti į metodiką.** | **Neatsižvelgta.**<br>Suminis pastoviųjų sąnaudų vertinimas yra numatytas Metodikos projekto 52 punkte. Paminėtina, kad tuo atveju, jeigu ūkio subjekto bendra planuojamų sąnaudų suma neviršija sąnaudų sumos, apskaičiuotos pagal lyginamuosius rodiklius, pripažįstama planuojama darbo užmokesčio, einamojo remonto ir aptarnavimo bei kitų pastoviųjų sąnaudų apimtis, t. y. tokiu atveju darbo užmokesčio sąnaudos atskirai neribojamos lyginamaisiais rodikliais.<br>Paminėtina ir tai, kad siūlomas Metodikos projekto 48 punkto (buvęs 45 punktas) pakeitimas apima tik šilumos gamybos ir šilumos perdavimo veiklų darbo užmokesčio sąnaudų vertinimą. Neįtraukus mažmeninio aptarnavimo veiklos darbo užmokesčio sąnaudų nebūtų užtikrinamas būtinųjų sąnaudų principas. |
| 6.21. | **Dėl Metodikos projekto 49 punkto.**<br>Siūlytina remtis pastoviųjų istoriniu sąnaudų dydžiu, pakoreguotu pagal efektyvumo užduotį, nes tai yra jų realus dydis konkrečioje situacijoje, jeigu nėra viršpelnio, o techniniai ir patikimumo reikalavimai užtikrinami. Visos pastoviosios sąnaudos indeksuojamos kasmet infliacijos dydžiu.<br>Siūloma atitinkamas **nuostatas įrašyti į metodiką.** | **Komentaras.**<br>Bazinių kainų nustatymo principai išdėstyti Metodikos projekto 29 punkte (buvęs 28 punktas). Šio punkto papunkčiuose detalizuota, kad nustatant bazines kainas atsižvelgiama į faktiškai priskirtų būtinųjų sąnaudų apimtį šilumos bazinės kainos ataskaitiniu laikotarpiu (29.1 papunktis (buvęs 28.1 papunktis), o 29.4 papunktyje (buvęs 28.4 papunktis) detalizuotas efektyvumo užduočių nustatymas. Taip pat primintina, kad pastoviosios sąnaudos kasmet indeksuojamos infliacijos dydžiu, bazinės kainos (kainos dedamųjų) perskaičiavimo |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | | metu, kaip tai numato Metodikos projekto 66.1 papunktis (buvęs 60.1 papunktis). |
| 6.22. | **Dėl Metodikos projekto 50 punkto.**<br>Dėl objektyvių priežasčių veiklos rizika CŠT sektoriuje didesnė negu elektros ir dujų sektoriuose, todėl WACC metodika TAI TURI ĮVERTINTI. **Siekiant supaprastinti kainodarą** tikslinga **nustatyti metams laiko fiksuotą investicijų grąžos dydį** (didesnį už WACC) ir taikyti kainodaroje.<br>Siūloma parengti ir atitinkamas **nuostatas įrašyti į metodiką.** | **Neatsižvelgta.**<br>WACC dydis nustatomas vadovaujantis Investicijų grąžos normos nustatymo metodika, patvirtinta Komisijos 2015 m. rugsėjo 22 d. nutarimu Nr. O3-510 „Dėl Investicijų grąžos normos nustatymo metodikos patvirtinimo“, o ne Metodika. Taip pat nepateiktas konkretus siūlymas, kokia nuostata (-os) turėtų būti įrašyta į minėtas metodikas. |
| 6.23. | **Dėl Metodikos projekto 57.5 papunkčio.**<br>57.5. punkto reikalavimas darbui imlus procesas. Reikia minimizuoti ir **automatizuoti perskaičiavimo procedūrą**. Perskaičiuota kaina turi **įsigalioti automatiškai numatytu laiku**, o jeigu yra klaidų atitaisoma vėliau, metinių perskaičiavimų metu. TAIP BŪTŲ IŠVENGIAMA šilumos kainų perskaičiavimo VĖLAVIMŲ.<br>Siūloma atitinkamas **nuostatas įrašyti į metodiką.** | **Neatsižvelgta.**<br>Šilumos kainų (kainų dedamųjų) nustatymo procedūra reglamentuota Įstatymo 32 straipsnyje, todėl pateiktas siūlymas visų pirma reikalauja Įstatymo pakeitimo. |
| 6.24. | **Dėl Metodikos projekto 79 punkto.**<br>Šilumos bazinių kainų nustatymo projektai ir metinio perskaičiavimo projektai derinami VERT ir reguliuojamų įmonių specialistų susitikime (parengiamuosiuose svarstymuose ar posėdžiuose). **Jeigu nesutariama dėl galutinių skaičių, VERT priima galutinį sprendimą savo posėdyje.**<br>Siūloma atitinkamas **nuostatas įrašyti į metodiką.** | **Neatsižvelgta.**<br>Žr. 6.23 pastabos vertinimą. |
| **7.** | **AB „Ignitis gamyba“ 2019 m. lapkričio 19 d. raštas Nr. SD-832** | |
| 7.1. | **Dėl Metodikos projekto 3.1 papunkčio.**<br>Atkreiptinas dėmesys, kad Metodikos 3.1 punkte numatytoje sąvokoje yra netinkamas linksnis „alternatyvaus“, kurį siūlytume pakeisti į „Alternatyvus“.<br>Taip pat Šilumos ūkio įstatymo (toliau – Įstatymas) 2 straipsnio 17 dalis numato sąvoką „konkurencinis šilumos vartotojas“, todėl siūlome patikslinti sąvokos apibrėžime ir vartoti ne „konkurencinis vartotojas“, o „konkurencinis šilumos vartotojas“. | **Komentaras.**<br>Atsižvelgiant į atliktus Metodikos projekto pakeitimus, ši sąvoka panaikinta. |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | ***Siūlymas:***<br>*„3.1.* ***Alternatyvus*** *projektas – pagal Metodikoje įtvirtintus normatyvus bei* ***konkurencinio šilumos vartotojo*** *techninius parametrus apskaičiuota alternatyva šilumos bazinėje kainoje įvertintoms sąnaudoms.“* | |
| 7.2. | **Dėl Metodikos projekto 3.13 papunkčio.**<br>Metodikos 56 punktas nurodo, kad perskaičiuotos šilumos bazinės kainos projektą ūkio subjektas privalo pateikti ne vėliau kaip likus 3 mėnesiams iki einamųjų šilumos bazinės kainos galiojimo metų pabaigos. Bendrovė atkreipia dėmesį, kad pateikimo data ne visada gali sutapti su kalendoriniais ketvirčiais, t. y. pateikus projektą paskutinį ketvirčio mėnesį, pirmi du ketvirčio mėnesiai būtų neįvertinti, nors jie daugiau atspindi aktualią situaciją nei ankstesnių metų atitinkami mėnesiai.<br><br>***Siūlymas:***<br>*„3.13. Šilumos kainos perskaičiavimo ataskaitinis laikotarpis –* ~~*keturi*~~ ***dvylika*** *paskutini*~~*ai*~~***ų*** ~~*ketvirčiai*~~ ***mėnesių*** *iki šilumos kainos dedamųjų perskaičiavimo projekto pateikimo.“* | **Atsižvelgta iš dalies.**<br>Žr. 5.2 pastabos vertinimą. |
| 7.3. | **Dėl Metodikos projekto 11 punkto.**<br>Komentarai dėl Metodikos 11 ir 12 punktų yra:<br>1. Pažymėtina, kad šiuose punktuose yra naudojama sąvoka šilumos kaina, nors Įstatymo 32 straipsnyje yra naudojamos sąvokos „šilumos bazinė kaina“ ir „šilumos kainų dedamosios“, todėl siūloma tikslinti šiuos Metodikos punktus. Siūloma taip pat peržiūrėti visą Metodikos redakciją ar nėra likę tokio sąvokų netikslumo.<br>2. Atkreiptinas dėmesys, kad pagal Metodikos 11 punktą neaišku, ar jis taikomas šilumos tiekėjams, realizuojantiems ne mažiau kaip 10 GWh šilumos per metus, ar kartu ir šilumos tiekėjams, realizuojantiems mažiau kaip 10 GWh šilumos per metus.<br>3. Taip pat Metodikos 11 punktas numato dar vieną papildomą šilumos kainos dedamųjų nustatymo žingsnį – jau savivaldybei | **Atsižvelgta iš dalies.**<br>Metodikos projekte pastiklintos vartojamos sąvokos.<br>Siekiant aiškumo, šilumos bazinių kainų dedamųjų nustatymo procesas aprašytas Metodikos projekto 22–26 punktuose, o perskaičiuotos šilumos kainos (kainų dedamųjų) nustatymo procesas pateiktas 60–63 punktuose.<br>Atsakant į pastabą dėl Tarybos patvirtinimo, kad savivaldybės tarybos kaina nustatyta be pažeidimų, pažymime, kad Įstatymo 32 straipsnio 7 punkto 1 dalis įtvirtina savivaldybių kompetenciją, vadovaujantis Tarybos nustatytomis šilumos bazinėmis kainomis ir Šilumos kainų nustatymo metodika, nustatyti šilumos kainų dedamąsias kiekvienam šilumos tiekėjui, realizuojančiam ne mažiau kaip 10 GWh šilumos per metus. Pirmaisiais šilumos bazinių kainų |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | nustačius pirmaisiais ir vėlesniais šilumos bazinės kainos galiojimo metais šilumos kainos dedamąsias, Valstybinės energetikos reguliavimo taryba (toliau – VERT) patvirtina, kad savivaldybės šilumos kainos dedamosios nustatytos be pažeidimų. Pažymėtina, kad Įstatymas nenumato Metodikoje išdėstytos VERT kompetencijos ir šia Metodika ji nepagrįstai išplečiama. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas yra pažymėjęs, kad konstitucinis teisinės valstybės principas apima daug įvairių tarpusavyje susijusių imperatyvų, be kita ko, ir teisės aktų hierarchijos reikalavimą, iš kurio kyla įstatymų viršenybės poįstatyminių teisės aktų atžvilgiu principas (žr., pvz., Konstitucinio Teismo 2011 m. rugsėjo 28 d. nutarimą). Konstitucija draudžia žemesnės galios teisės aktais reguliuoti tuos visuomeninius santykius, kurie gali būti reguliuojami tik aukštesnės galios teisės aktais, taip pat žemesnės galios teisės aktuose draudžiama nustatyti tokį teisinį reguliavimą, kuris konkuruotų su nustatytuoju aukštesnės galios teisės aktuose (žr., pvz., Konstitucinio Teismo 2005 m. sausio 19 d., 2007 m. lapkričio 13 d. nutarimus ir kt.).<br>4. Pastebėtina, kad Metodikoje nėra nustatyta, kokia būtų procedūra, jei savivaldybės administracijos nustatytos šilumos kainos dedamosios prieštarautų VERT nustatytai šilumos bazinei kainai. Tokiu būdu sukuriamas teisinis neapibrėžtumas, nes neaišku tokiu atveju, kokių veiksmų imtųsi VERT ar savivaldybė ir kokiais terminais turėtų būti ištaisomi VERT nustatyti savivaldybės patvirtintos šilumos kainos dedamųjų pažeidimai.<br>5. Įstatymo 10 straipsnio 3 dalis numato, kad „Nepriklausomiems šilumos gamintojams yra privaloma šilumos gamybos kainodara šio įstatymo nustatyta tvarka kaip ir šilumos tiekėjams, jeigu yra bent viena iš šių sąlygų: <...>“. Įstatymo 32 straipsnio 14 dalis numato, kad „Šio įstatymo 10 straipsnio 3 dalyje numatytas nepriklausomas šilumos gamintojas nustato šilumos gamybos kainų dedamąsias įmonės įstatuose nustatyta tvarka, apskaičiavęs jas pagal Šilumos | galiojimo metais savivaldybės taryba ne vėliau kaip per 30 dienų nustato šilumos kainų dedamąsias, atsižvelgdama į Tarybos nustatytas šilumos bazines kainas. Jeigu savivaldybės taryba per nurodytą terminą nenustato šilumos kainų dedamųjų pirmiesiems šilumos bazinių kainų galiojimo metams, Taryba vienašališkai nustato šilumos kainų dedamąsias, lygias šilumos bazinių kainų dedamosioms.<br>Vadovaujantis Įstatymo 32 straipsnio 9 dalimi, savivaldybės tarybos nustatytas šilumos kainų dedamąsias šilumos tiekėjai, realizuojantys ne mažiau kaip 10 GWh šilumos, pateikia Tarybai per 10 kalendorinių dienų nuo šilumos kainų dedamųjų nustatymo. Taryba nurodo savivaldybei esamus šilumos kainų dedamųjų nustatymo pažeidimus. Savivaldybė privalo juos pašalinti ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų. Savivaldybei nepašalinus nurodytų pažeidimų arba laiku nenustačius šilumos kainų dedamųjų, Taryba įgyja teisę vienašališkai nustatyti laikinas šilumos kainų dedamąsias. Jos galioja, kol pašalinami Tarybos nurodyti pažeidimai, bet ne ilgiau kaip 12 mėnesių nuo jų įsigaliojimo dienos.<br>Vadovaujantis išdėstytu teisiniu reglamentavimu, darytina išvada, kad Įstatyme įtvirtintas reglamentavimas numato Tarybos pareigą patikrinti savivaldybės tarybų nustatytų kainų dedamųjų atitiktį teisės aktų reikalavimams, t. y. įvertinti, ar savivaldybės tarybos šilumos kainos dedamąsias nustatė su pažeidimais ar be pažeidimų. |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | kainų nustatymo metodiką. Šiuo atveju nustatant šilumos gamybos kainų dedamąsias *mutatis mutandis* taikoma šio straipsnio 4, 5, 6 ir 7 dalyse numatyta šilumos kainų dedamųjų nustatymo procedūra, o savivaldybių tarybos šioje procedūroje nedalyvauja.“ Vadovaujantis šiomis Įstatymo nuostatomis, Metodikoje nenustačius atskiros šilumos bazinės kainos tvirtinimo ir šilumos kainos dedamųjų perskaičiavimo tvarkos kartu su terminais reguliuojamiems nepriklausomiems šilumos gamintojams nėra aišku kaip turėtų būti vykdoma tokiems ūkio subjektams šilumos bazinės kainos patvirtinimo bei šilumos kainos dedamųjų perskaičiavimo procedūra, kokiais terminais, kas turėtų kompetenciją perskaičiuoti reguliuojamam nepriklausomam šilumos gamintojui šilumos kainos dedamąsias ir kiek laiko jos galiotų.<br>6. Nėra aiškus momentas nuo kada įsigaliotų patvirtinta šilumos bazinė kaina arba jos perskaičiuotos dedamosios.<br><br>Siūlome:<br>1. Tikslinti Metodikos 11 ir 12 punktus ir naudoti sąvokas „šilumos bazinė kaina“ ir „šilumos kainų dedamosios“. Taip pat siūloma peržiūrėti visą Metodikos redakciją ar nėra likę tokio sąvokų netikslumo.<br>2. Peržiūrėti Metodikos 11 ir 12 punktus ir aiškiai nustatyti, kokia šilumos bazinės kainos nustatymo procedūra šilumos tiekėjams (realizuojantiems ne mažiau kaip 10 GWh šilumos per metus ir šilumos tiekėjams, realizuojantiems mažiau kaip 10 GWh šilumos per metus) bei nepriklausomiems šilumos gamintojams: kokiais terminais, kokia institucija nustatytų šilumos bazinę kainą ir kiek laiko ji galiotų, nuo kada įsigaliotų patvirtinta šilumos bazinė kaina arba jos perskaičiuotos dedamosios. | |
| 7.4. | **Dėl Metodikos projekto 25 ir 26 punktų.**<br>Metodikos 25 punkto reikalavimas teikti dokumentus tiek VERT, tiek savivaldybės administracijai šilumos tiekėjams realizuojantiems | **Atsižvelgta.**<br>Siekiant aiškumo, buvęs Metodikos projekto 25 punktas panaikintas, o šilumos bazinių kainų dedamųjų nustatymo procesas aprašytas |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | ne mažiau kaip 10 GWh šilumos per metus, ir šilumos tiekėjams, realizuojantiems mažiau kaip 10 GWh šilumos per metus bei reguliuojamiems nepriklausomiems šilumos gamintojams yra netinkamas, nes:<br>1.1. Įstatymo 32 straipsnio 7 punktas numato, kad savivaldybė nustato šilumos tiekėjams, realizuojantiems mažiau kaip 10 GWh šilumos per metus šilumos bazines kainas savarankiškai be kreipimosi į VERT ir jo sprendimo, todėl nebėra aišku, kodėl tokie dokumentai turėtų būti teikiami VERT.<br>1.2. Įstatymo 32 straipsnio 14 dalis numato, kad „Šio įstatymo 10 straipsnio 3 dalyje numatytas nepriklausomas šilumos gamintojas nustato šilumos gamybos kainų dedamąsias įmonės įstatuose nustatyta tvarka, apskaičiavęs jas pagal Šilumos kainų nustatymo metodiką. Šiuo atveju nustatant šilumos gamybos kainų dedamąsias *mutatis mutandis* taikoma šio straipsnio 4, 5, 6 ir 7 dalyse numatyta šilumos kainų dedamųjų nustatymo procedūra, o savivaldybių tarybos šioje procedūroje nedalyvauja.“ Metodikos 25 punktas numato visiems ūkio subjektams, įskaitant reguliuojamus nepriklausomus šilumos gamintojus, teikti dokumentus tiek VERT, tiek savivaldybės administracijai, nors nėra aišku, kokiu tikslu ji būtų teikiami savivaldybės administracijai, kai jie reguliuojamo nepriklausomo šilumos gamintojo bazinės kainos nustatymo procedūroje nedalyvauja.<br><br>Metodikos 26 punkte nustatyta, kad dokumentai teikiami tik VERT, nors ankstesniame Metodikos 25 punkte nurodoma, kad šilumos bazinės kainos projektas turi būti pateiktas tiek VERT, tiek savivaldybei, tačiau šilumos bazinės kainos nustatymo procese šilumos tiekėjams, realizuojantiems ne mažiau kaip 10 GWh šilumos per metus dalyvauja tiek VERT, tiek savivaldybės administracija, o šilumos tiekėjams, realizuojantiems mažiau kaip 10 GWh šilumos per metus tik savivaldybės administracija. | Metodikos projekto 22–26 punktuose. |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | Siūlome peržiūrėti Metodikos 25 ir 26 punktus ir aiškiai nustatyti, kokiems subjektams (šilumos tiekėjams, realizuojantiems ne mažiau kaip 10 GWh šilumos per metus, šilumos tiekėjams, realizuojantiems mažiau kaip 10 GWh šilumos per metus bei nepriklausomiems šilumos gamintojams) yra reikalinga teikti šilumos bazinės kainos projektą tik VERT, kada tiek VERT, tiek savivaldybės administracijai, o kada tik savivaldybės administracijai, kartu nurodant, kokiai institucijai teikti visus šilumos bazinės kainos nustatymo dokumentus. | |
| 7.5. | **Dėl Metodikos projekto 27 punkto.**<br>Atkreiptinas dėmesys, kad Metodikos 27 punktu nustatytas momentas, kada laikoma perskaičiuotos šilumos bazinės kainos projektas pateiktu yra ydingas, nes nėra aiškus vertinamasis kriterijus „esminiai trūkumai“, taip pat neaišku, kokiu terminu ir kokia institucija (VERT ar savivaldybė) patvirtintų, kad pateikti dokumentai yra be esminių trūkumų. Nenustačius aiškios procedūros, institucijoms suteikiama galimybė piktnaudžiauti šia Metodikos nuostata: laikant esminiais trūkumais visiškai nesvarbius šilumos bazinės kainos projekto neatitikimus ar vengti suderinti pateiktą šilumos bazinės kainos projektą, o ūkio subjektas bus laikomas nepateikusiu šilumos bazinės kainos projekto, nors savo pareigą pagal Įstatymą įgyvendino tinkamai.<br>Be to, 2019 m. rugsėjo 2 d. VERT nutarimo Nr. O3E-386 „Dėl reguliuojamosios veiklos ataskaitų patikros techninės užduoties patvirtinimo“ 10 punkte nurodoma, kad reguliuojamos veiklos ataskaitų patikros (toliau – Patikra) rezultatai pateikiami Patikros ataskaitoje. Be to, VERT 2019 m. lapkričio 4 d. savo internetiniame puslapyje paskelbė, kad auditavimo procedūrą ir auditoriaus išvadą keičia reguliuojamosios veiklos atskaitų patikra bei Patikros ataskaita. | **Atsižvelgta.**<br>Pakeistas Metodikos projekto 28 punktas (buvęs 27 punktas) ir išdėstytas taip:<br>„~~27.~~ **28.** Šilumos bazinės kainos projektas laikomas pateiktu, jei jis atitinka Metodikos ~~26~~ **27** punkte nustatytus reikalavimus~~, o už šilumos bazinės kainos ataskaitinį laikotarpį yra pateiktos reguliuojamos veiklos ataskaitos su nepriklausomo auditoriaus išvada be esminių trūkumų~~. **Įvertinus projekto atitikimą** ~~Nustačius, kad projektas neatitinka~~ Metodikos ~~26~~ **27** punkte ~~nurodytų~~ **nustatytiems** reikalavim~~ų~~**ams** ~~ir (ar) Ūkio subjekto reguliuojamos veiklos ataskaitoje yra nurodyti esminiai trūkumai~~, **per 15 kalendorinių dienų** projektas gali būti grąžinamas projekto rengėjui, nurodant grąžinimo priežastis**, arba pateikiamas prašymas pateikti trūkstamą informaciją. Ūkio subjektas patikslintą projektą pateikia ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų, o prašomą pateikti trūkstamą informaciją per prašyme nurodytą terminą**.“ |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | Siūloma nustatyti konkrečią procedūrą: kaip, kokiais terminais ir kokia institucija nustato, kad pateiktas šilumos bazinės kainos projektas neturi esminių trūkumų arba, kitu, atveju atsisakyti tokio punkto.<br><br>Taip pat siūloma naudoti žodžių junginį: „pateiktos reguliuojamos veiklos ataskaitos su nepriklausomo auditoriaus ~~išvada~~ pasirašyta Patikros ataskaita“. | |
| 7.6. | **Dėl Metodikos projekto 37.1 papunkčio.**<br>Bendrovė prašo VERT paaiškinti, ar Bendrovė, teikdama bazinės šilumos kainos ar šilumos kainų dedamųjų perskaičiavimo projektą, elektros energijos kainą turi apskaičiuoti atsižvelgiant į faktinę elektros energijos įsigijimo kainą, ar pateikti prognozuojamą elektros energijos kainą, įvertinus visas aktualijas. | **Atsižvelgta.**<br>Patikslintas Metodikos projekto 40.1 papunktis (buvęs 37.1 papunktis) ir išdėstytas taip:<br>„~~37.1.~~**40.1.** atsižvelgiant į ~~aktualias~~ **šilumos bazinės kainos ataskaitinio laikotarpio paskutinių metų** elektros energijos (kaip ištekliaus) įsigijimo kainas;“. |
| 7.7. | **Dėl Metodikos projekto IV skyriaus**<br>Įstatymo 32 punktas nustato dvi procedūras: šilumos bazinės kainos nustatymo ir perskaičiuotų šilumos kainos dedamųjų nustatymo. Metodikos IV skyriaus pavadinimas bei visame jo tekste naudojamas žodžių junginys „šilumos bazinės kainos perskaičiavimas“ gali klaidinti, nes neatitinka Įstatyme aptartų procedūrų.<br><br>Siūloma tikslinti Metodikos skyriaus pavadinimą bei visą šio skyriaus turinį, jame nustatant aiškiai, kad skyriaus pavadinimas „šilumos kainų dedamųjų perskaičiavimas ir nustatymas”, atitinkamai pakoreguojant šio skyriaus turinį. | **Atsižvelgta.**<br>Pakeistas Metodikos projekto IV skyriaus pavadinimas ir išdėstytas taip:<br>„ŠILUMOS ~~BAZINĖS~~ KAIN~~OS~~Ų **DEDAMŲJŲ** PERSKAIČIAVIMAS **IR NUSTATYMAS**“.<br><br>Taip pat atitinkamai pakoreguotas Metodikos projekto IV skyriaus ir kitų Metodikos projekto nuostatų turinys. |
| 7.8. | **Dėl Metodikos projekto 56 ir 57punktų.**<br>Metodikos 56 punkto reikalavimas teikti perskaičiuotas šilumos kainų dedamųjų projektą, tiek VERT, tiek savivaldybės administracijai šilumos tiekėjams realizuojantiems ne mažiau kaip 10 GWh šilumos per metus, ir šilumos tiekėjams, realizuojantiems mažiau kaip 10 GWh šilumos per metus bei reguliuojamiems | **Atsižvelgta.**<br>Siekiant aiškumo, buvęs Metodikos projekto 56 punktas panaikintas, o perskaičiuotos šilumos kainos (kainų dedamųjų) nustatymo procesas pateiktas 60–63 punktuose. |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | nepriklausomiems šilumos gamintojams yra netinkamas, nes:<br>1.1. Prieštarauja Įstatymo 32 straipsnio 8 punktui, kuris numato, kad „Šilumos tiekėjai, realizuojantys ne mažiau kaip 10 GWh šilumos per metus, teikia perskaičiuotų šilumos kainų dedamųjų projektus ir jų pagrindimą Tarybai bei savivaldybei, kiti šilumos tiekėjai – tik savivaldybei.“ Savivaldybė nustato šilumos tiekėjams, realizuojantiems mažiau kaip 10 GWh šilumos per metus šilumos bazines kainas savarankiškai be kreipimosi į VERT ir jo sprendimo, todėl nėra aišku, kodėl perskaičiuotų šilumos kainų dedamųjų projektas ir dokumentai pagal Metodikos 57 punktą turėtų būti teikiami VERT.<br>1.2. 32 straipsnio 14 dalis numato, kad „Šio įstatymo 10 straipsnio 3 dalyje numatytas nepriklausomas šilumos gamintojas nustato šilumos gamybos kainų dedamąsias įmonės įstatuose nustatyta tvarka, apskaičiavęs jas pagal Šilumos kainų nustatymo metodiką. Šiuo atveju nustatant šilumos gamybos kainų dedamąsias *mutatis mutandis* taikoma šio straipsnio 4, 5, 6 ir 7 dalyse numatyta šilumos kainų dedamųjų nustatymo procedūra, o savivaldybių tarybos šioje procedūroje nedalyvauja.“ Metodikos 56 punktas numato visiems ūkio subjektams, įskaitant reguliuojamus nepriklausomus šilumos gamintojus, teikti dokumentus tiek VERT, tiek savivaldybės administracijai, nors nėra aišku, kokiu tikslu jie būtų teikiami savivaldybės administracijai, kai jie reguliuojamo nepriklausomo šilumos gamintojo perskaičiuotos šilumos kainos dedamųjų kainos nustatymo procedūroje nedalyvauja.<br>Metodikos 57 punktas nustato, kad dokumentai teikiami tik VERT, nors ankstesniame Metodikos 56 punkte nurodoma, kad perskaičiuotos šilumos kainos dedamųjų projektas turi būti pateiktas tiek VERT, tiek savivaldybei.<br>Taip pat pagal 57 straipsnį turėtų būti teikiamas perskaičiuotų šilumos kainos dedamųjų projektas VERT, nors šilumos kainos dedamųjų perskaičiavimo procese šilumos tiekėjams, | |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | realizuojantiems ne mažiau kaip 10 GWh šilumos per metus dalyvauja tik savivaldybės administracija, o VERT įsitraukia tik, jei savivaldybės administracija neįvykdo savo pareigų, o šilumos tiekėjų, realizuojančių mažiau kaip 10 GWh šilumos per metus šilumos kainos dedamųjų nustatymo procese dalyvauja tik savivaldybės administracija.<br><br>Siūloma peržiūrėti Metodikos 56 ir 57 punktus ir aiškiai nustatyti, kokiems subjektams (šilumos tiekėjams, realizuojantiems ne mažiau kaip 10 GWh šilumos per metus, šilumos tiekėjams, realizuojantiems mažiau kaip 10 GWh šilumos per metus bei nepriklausomiems šilumos gamintojams), yra reikalinga teikti perskaičiuotas šilumos kainų dedamųjų projektą tik VERT, kada ir VERT ir savivaldybės administracijai, o kada tik savivaldybės administracijai, kartu patikslinant, kokiai institucijai reikalinga teikti perskaičiuotą šilumos kainų dedamųjų projekto nustatymo dokumentus. | |
| 7.9. | **Dėl Metodikos projekto 60.1 papunkčio.**<br>Vartotojų kainų indeksas (VKI) – santykinis rodiklis, kuriuo išreiškiamas vartojimo prekių ir paslaugų, kurias namų ūkiai perka vartojimo reikmėms, bendras kainų pokytis per tam tikrą laikotarpį. Bendrovė atkreipia dėmesį, kad VKI gali ne tik nuosekliai augti (infliacija), bet ir mažėti (defliacija) arba augti labai sparčiai (hiperinfliacija), tačiau VERT Metodikoje ribojama tik infliacija, neatsižvelgiant į kitus galimus VKI pokyčių scenarijus. Bendrovės nuomone, tai sukuria diskriminacines sąlygas, kai esant nuosekliam ekonomikos augimo tempui Bendrovės sąnaudos yra dirbtinai ribojamos, tačiau esant defliacijos atveju atvirkštinis sąnaudų ribojimas nėra taikomas. Taipogi, esant hiperinfliacijai, kainų augimo ribojimas ties 3 proc. galėtų priversti ūkio subjektą skelbti bankrotą.<br><br>***Siūlymas:*** | **Neatsižvelgta.**<br>Atkreiptinas dėmesys, kad toks reguliavimas atitinka kituose Tarybos reguliuojamuose sektoriuose taikomą praktiką. Pavyzdžiui Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainų nustatymo metodikos, patvirtintos Komisijos 2006 m. gruodžio 21 d. nutarimu Nr. O3-92 „Dėl Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainų nustatymo metodikos patvirtinimo“, 24.1 papunktyje taip pat numatyta, kad infliacijos dydis yra ribojamas 3 proc.<br>Papildomai pažymėtina, kad šalyje esant pastaboje minimam hiperinfliacijos scenarijui, greičiausiai būtų priimami politiniai sprendimai, ribojantys paslaugų kainų didėjimą ir (ar) sprendimai ūkio subjektų gyvybingumui užtikrinti. |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | *„60.1. efektyvumo koeficientą, kuris nustatomas kaip pusė Lietuvos statistikos departamento skelbiamo šilumos kainos perskaičiavimo ataskaitinio laikotarpio infliacijos dydžio~~, bet ne didesnis kaip 3 procentai~~ (infliacijos dydžiu laikomas vidutinis metinis vartotojų kainų indekso pokytis):“* | |
| **8.** | **UAB „Fortum Klaipėda“ 2019 m. lapkričio 18 d. raštas NR. SKL-19-142** | |
| 8.1. | **Dėl Metodikos projekto 3.12 papunkčio.**<br>Atsižvelgiant į tai, kad 2019 m. pasikeitė reglamentavimas dėl privalomų audito paslaugų metinėms reguliuojamosios veiklos ataskaitoms, Įmonė siūlo patikslinti 3.12 punkto redakciją atitinkamai pasikeitusiems reikalavimams:<br>*„3.12. **Šilumos bazinės kainos ataskaitinis laikotarpis** – paskutiniai treji finansiniai metai iki šilumos bazinės kainos dedamųjų projekto pateikimo, už kuriuos pateiktos reguliuojamosios veiklos ataskaitos ~~su nepriklausomo auditoriaus išvada~~* ***su nepriklausomo auditoriaus reguliuojamos veiklos patikros ataskaita ir (ar) išvada****.“* | **Atsižvelgta iš dalies.**<br>Pakeistas Metodikos projekto 3.13 papunktis (buvęs 3.12 papunktis) ir išdėstytas taip:<br>„~~3.12.~~ **3.13.** Šilumos bazinės kainos ataskaitinis laikotarpis – paskutiniai treji finansiniai metai iki šilumos bazinės kainos ~~dedamųjų~~ projekto pateikimo, už kuriuos pateiktos reguliuojamosios veiklos ataskaitos su nepriklausomo auditoriaus išvada **ar reguliuojamosios veiklos ataskaitų patikros ataskaita ir (ar) išvada. Ūkio subjektui pradėjusiam vykdyti reguliuojamą veiklą, pateikus motyvuotą prašymą Reguliuojančiajai institucijai, gali būti vertinamas kitas šilumos bazinės kainos ataskaitinis laikotarpis**.“ |
| 8.2. | **Dėl Metodikos projekto 3.13 papunkčio.**<br>Įmonė siūlo **šilumos kainos perskaičiavimo laikotarpį** prilyginti kalendoriniams (bei finansiniams) metams ir 3.13 punkto nuostatas suformuluoti taip:<br>*„3.13. **Šilumos kainos perskaičiavimo ataskaitinis laikotarpis – vieni finansiniai metai nuo šilumos bazinės kainos dedamųjų patvirtinimo, už kuriuos pateiktos reguliuojamosios veiklos ataskaitos su nepriklausomo auditoriaus reguliuojamos veiklos patikros ataskaita ir (ar) išvada.“***<br><br>Pasiūlymas pereiti prie fiksuoto kalendorinių metų šilumos kainos dedamųjų galiojimo laikotarpio (nuo sausio 1 d. iki gruodžio 31 d.) argumentuojamas tuo, kad:<br>1. Šilumos kainos skaičiavimuose būtų taikomi audituoti | **Neatsižvelgta.**<br>Šilumos bazinių kainų nustatymo ir perskaičiavimo tvarka apibrėžta Įstatymo 32 straipsnyje, kuriame nustatyta, kad perskaičiuojamas šilumos kainų dedamąsias nustato savivaldybių Tarybos arba įmonės įstatuose nustatyta tvarka, o joms to nepadarius – Taryba vienašališku sprendimu. Visais atvejais nustatytas dedamąsias tikrina Taryba ir nurodo pažeidimus, jeigu tokių yra. Taigi, siūlomas pakeitimas dėl šilumos kainų (kainų dedamųjų) svyravimo ribų nustatymo, kurių apimtyje ūkio subjektai neprivalėtų kasmet kreiptis į Tarybą perskaičiuojant kainas ir jas tvirtinant, visų pirma reikalauja aukštesnės galios teisės akto pakeitimo.<br>Papildomai pažymėtina, kad vadovaujantis Įstatymo 32 straipsnio nuostatomis, šilumos kainos dedamosios galioja ne ilgiau kaip 12 mėnesių. Atsižvelgiant į tai, kad vadovaujantis galiojančių teisės |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | duomenys, todėl galėtų sumažėti kainos projektuose pateikiamų duomenų patikros procedūroms skiriamas laikas.<br>2. Būtų supaprastintas tiek bazinių šilumos kainų nustatymo, tiek jų perskaičiavimo mechanizmas, jei Metodikoje būtų numatyta, kad pasibaigus kalendoriniams metams, iki kitų kalendorinių metų gegužės 1 d. įmonės Tarybai pateiktų audito patikrintas reguliuojamos veiklos ataskaitas ir remiantis šiais audito patikrintais duomenimis per vieną kalendorinį mėnesį (iki tų metų birželio 30 d.) pateiktų šilumos ir karšto vandens kainų perskaičiavimo projektą, Taryba iki lapkričio 30 d. nustatytų perskaičiuotas arba bazines šilumos kainų dedamąsias, kurios pradėtų galioti nuo kitų kalendorinių (finansinių) metų sausio 1 d.<br>3. Būtų sumažinti šilumos kainodaros reikalavimų skirtumai nuo kitų energetikos (elektros, dujų) sektorių reikalavimų.<br><br>Įmonė taip pat siūlytų Tarybai Metodikoje numatyti šilumos kainos (dedamųjų) svyravimo ribas, kurių apimtyje ūkio subjektai neprivalėtų kasmet kreiptis į Tarybą perskaičiuojant kainas ir jas tvirtinant, o tik nustatytu būdu informuoti Tarybą ir paskelbti viešai, kokios šilumos kainos (dedamosios) bus taikomos nuo kitų metų sausio 1 d. Tokia galimybė leistų užtikrinti ilgalaikių kainų mechanizmo veikimą ir padėtų sumažinti administracinio darbo naštą tiek ūkio subjektams, tiek reguliuojančiai institucijai. | aktų nuostatomis dedamosios nustatomos bet kurį mėnesį, siūlymas visas dedamąsias nustatyti iki lapkričio 30 d. taip pat reikalauja Įstatymo pakeitimo.<br>Atsižvelgiant į tai, kas paminėta, t. y. tai, kad šilumos kainos dedamosios nustatomos bet kurį mėnesį, perskaičiavimo ataskaitinio laikotarpio prilyginimas kalendoriniams arba finansiniams metams, neužtikrintų aktualių sąnaudų ir rodiklių įvertinimo perskaičiuotose kainose (kainų dedamosiose). |
| 8.3. | **Dėl Metodikos projekto 9 punkto.**<br>Prašome Tarybos Metodikoje aiškiai nurodyti, kokie yra informacijos ir sąnaudų pagrindimo reikalavimai, kokiais atvejais pateikta informacija laikoma nepagrįsta. | **Komentaras.**<br>Reikalavimai teikiamiems bazinių kainų projektams ir teikiamai pagrindžiančiai informacijai numatyti Metodikos projekto 27 punkte (buvęs 26 punktas), o perskaičiuotų šilumos kainų dedamųjų projektams – Metodikos projekto 64 punkte (buvęs 57 punktas). Informacija gali būti laikoma nepagrįsta ūkio subjektui nepateiktus visos minėtuose Metodikos projekto punktuose nurodytos informacijos, pateikus nepilną informaciją, nepateikus |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | | reguliuojančiosios institucijos prašomos papildomos informacijos ir pan. |
| 8.4. | **Dėl Metodikos projekto 20.1 papunkčio.**<br>Redakcinio pobūdžio pastaba:<br>*„20.1. kai šilumos tiekimo sistemoje ar sistemose nėra veikiančių nepriklausomų šilumos gamintojų, yra nustatoma šilumos (produkto) gamybos bazinė šilumos kaina pagal Metodikos 51.1 papunktį. Šilumos tiekėjams centralizuoto šilumos tiekimo sistemose, kuriose nepriklausomi šilumos gamintojai neveikia, netaikomas reikalavimas nustatyti* ~~***netaikomas reikalavimas***~~ *atskiras šilumos (produkto) gamybos Šilumos tiekėjo gamybos šaltiniuose ir šilumos (produkto) gamybos šilumos poreikio piko pajėgumais ir rezervinės galios užtikrinimo bazines vienanares kainas. Šiuo atveju taikoma Aprašo 12.2 papunktyje numatyta išimtis bei Aprašo 24.4.8 ir 41.21 papunkčiuose nustatytas šilumos generavimo šaltinių galios ribojimas;“* | **Atsižvelgta.**<br>Žr. 5.4 pastabos vertinimą. |
| 8.5. | **Dėl Metodikos projekto 26.3 papunkčio.**<br>Įmonė siūlo atsisakyti teikti informaciją apie planuojamus verslo vienetų valdomo turto priežiūros ir eksploatavimo darbus kiekvieniems reguliavimo periodo metams, apimantį einamojo remonto, turto aptarnavimo, eksploatavimo, priežiūros, medžiagų ir žaliavų sąnaudas, nes nėra objektyviai įmanoma į ateitį numatyti, kokie įvyks gedimai ir kokie remonto darbai bus atliekami. Įmonė siūlo šilumos kainos skaičiavimuose įvertinti kelių paskutinių metų ūkio subjekto ar atitinkamos įmonių grupės santykinius dydžius, pvz., EUR/MW šilumos gamybos veikloje ir EUR/km perdavimo veikloje. Taip sumažėtų administracinio pobūdžio našta tiek ūkio subjektams, tiek reguliuojančiai institucijai. | **Neatsižvelgta.**<br>Įstatymo 30 straipsnio 13 dalies 5 punkte numatytas įpareigojimas licencijos turėtojams derinti su licenciją išdavusia institucija valdomo turto priežiūros ir eksploatavimo planus ir nustatyta tvarka teikti licenciją išdavusiai institucijai informaciją apie jų vykdymą. |
| 8.6. | **Dėl Metodikos projekto 26.8 papunkčio.**<br>Įmonės požiūriu, tai papildomas reikalavimas, didinantis biurokratinę naštą. Įmonės 2-oje pastaboje pateiktas pasiūlymas dėl šilumos bazinės kainos ir jos perskaičiavimo terminų nustatymo | **Neatsižvelgta.**<br>Įstatymo 2 straipsnio 35 dalyje numatyta, kad šilumos bazinė kaina nustatoma ne trumpesniam kaip 3 metų ir ne ilgesniam kaip 5 metų laikotarpiui, o minėtą laikotarpį pasirenka savivaldybių tarybos ar šio |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | padėtų išvengti papildomų procedūrų. | įstatymo numatytais atvejais – įmonės. |
| 8.7. | **Dėl Metodikos projekto 27 punkto.**<br>Atsižvelgiant į tai, kad 2019 m. pasikeitė reglamentavimas dėl privalomų audito paslaugų metinėms reguliuojamos veiklos ataskaitoms, Įmonė siūlo patikslinti 27 punkto redakciją atitinkamai pasikeitusiems reikalavimams ir ją išdėstyti taip:<br>*„27. Šilumos bazinės kainos projektas laikomas pateiktu, jei jis atitinka Metodikos 26 punkte nustatytus reikalavimus, o už šilumos bazinės kainos ataskaitinį laikotarpį yra pateiktos reguliuojamos veiklos ~~ataskaitos su nepriklausomo auditoriaus išvada be esminių trūkumų~~* ***su nepriklausomo auditoriaus reguliuojamos veiklos patikros ataskaita ir (ar) išvada****. Nustačius, kad projektas neatitinka Metodikos 26 punkte nurodytų reikalavimų ir (ar) Ūkio subjekto reguliuojamos veiklos ataskaitoje yra nurodyti esminiai trūkumai, projektas gali būti grąžinamas projekto rengėjui, nurodant grąžinimo priežastis.“*<br><br>Taip pat prašome nurodyti, kokie reguliuojamos veiklos ataskaitų trūkumai būtų pripažįstami esminiais. | **Atsižvelgta iš dalies.**<br>Žr. 7.5 pastabos vertinimą. |
| 8.8. | **Dėl Metodikos projekto 30 punkto.**<br>Įmonė atkreipia Komisijos dėmesį į susiklosčiusią dviprasmišką ir konkurenciniu požiūriu išbalansuotą situaciją apskaičiuojant su ūkio subjekto šilumos gamybos šaltiniuose gamintino ir šilumos supirkimo aukciono būdu parduotino šilumos kiekiu per metus (dydį $Q_{HA,\ PR,\ s}$) susijusias sąnaudas. Pažymėtina, kad aukcione dalyvaujantys šilumos gamybos šaltiniai pastoviąsias sąnaudas patiria visus metus, tačiau jas pasidengti gali tik laimėję šilumos aukcione. Įmonė siūlo papildyti Projekto 30 punktą nuostata apie aiškius bazinio šilumos kiekio nustatymo reikalavimus kogeneracinėms jėgainėms, kurios sąnaudų atskyrimui taiko Kogeneracinių jėgainių šilumos ir elektros energijos sąnaudų atskyrimo metodikos reikalavimus. | **Atsižvelgta.**<br>Atsižvelgiant į tai, kad kogeneracinių jėgainių sąnaudų apskaičiavimas reglamentuotas Kogeneracinių jėgainių šilumos ir elektros energijos sąnaudų atskyrimo metodikoje, patvirtintoje Komisijos 2009 m. liepos 22 d. nutarimu Nr. O3-107 „Dėl Kogeneracinių jėgainių šilumos ir elektros energijos sąnaudų atskyrimo metodikos“ (toliau – Kogeneracinių jėgainių metodika), todėl Metodikos projekte numatytas 34 punktas (buvusio 30 punkto dalis) išdėstytas taip:<br>„34. Šilumos supirkimo aukcione dalyvaujantiems Ūkio subjektams nustatomas Ūkio subjekto šilumos gamybos šaltiniuose gamintinas ir šilumos supirkimo aukciono būdu parduotinas šilumos kiekis $Q_{HA,\ PR,\ s}$ per metus (šilumos bazinės kainos galiojimo laikotarpiu) |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | Be to, atsižvelgdama į tai, kad šilumos gamybos įmonės, siekdamos šilumos aukcione laimėti gamintiną šilumos kiekį, konkuruoja tarpusavyje ir šilumos kainas sureguliuoja rinka, Įmonė siūlo iš viso atsisakyti reguliavimo tiems šilumos gamybos šaltiniams, kurie dalyvauja šilumos aukcionuose, jei tinkle veikia daugiau negu 1 vienas gamintojas. | atitinkamoje CŠT sistemoje *s*. Reguliuojamiems NŠG ir šilumos tiekėjams, kurių šilumos tiekimo veiklos teritorijoje veikia NŠG, skaičiuojant šilumos bazinę kainą (kainų dedamąsias) šilumos kiekis nustatomas laikant, kad Reguliuojamas NŠG per metus gamina šilumos kiekį, lygų 45 proc. maksimalaus NŠG valdomų šilumos gamybos įrenginių galimo pagaminti šilumos kiekio (įvertinant, kad įrenginys per metus veikia 8600 val.), o šilumos tiekėjas – 45 proc. maksimalaus valdomų šilumos gamybos įrenginių, kurių pagaminta šiluma parduodama šilumos supirkimo aukciono būdu, galimo pagaminti šilumos kiekio (įvertinant, kad įrenginys per metus veikia 8600 val.). Kai Ūkio subjektas šilumą gamina kogeneracinėje jėgainėje, gamintinas ir šilumos supirkimo aukciono būdu parduotinas šilumos kiekis nustatomas Kogeneracinių jėgainių šilumos ir elektros energijos sąnaudų atskyrimo metodikoje, patvirtintoje Komisijos 2009 m. liepos 22 d. nutarimu Nr. O3-107 „Dėl Kogeneracinių jėgainių šilumos ir elektros energijos sąnaudų atskyrimo metodikos“ (toliau – Kogeneracinių jėgainių metodika), nustatyta tvarka.“ |
| 8.9. | **Dėl Metodikos projekto 31.4 papunkčio.**<br>Įmonė pažymi, kad šiuo metu yra susidariusi situacija, kai faktiniai šilumos nuostoliai, kurie yra išmatuojami ir realūs, renovuotuose šilumos perdavimo tinkluose yra didesni už skaičiuotinus. Todėl nebėra prasmės taikyti sugalvotų (teorinių) nuostolių dydžių, kurie nėra tikslūs ir buvo naudojami, kai nebuvo paduodamos į tinklus ir suvartojamos šilumos apskaitos. Dabar šie nuostoliai realūs, net kai tinklai yra renovuoti ir optimizuoti, o jų mažinimui praktiškai nėra ekonominio tikslingumo – investicijos neatsiperka. Šilumos punktai nebepriklauso tiekėjams, grįžtamos temperatūros dėl šilumokaičių užkalkėjimo didėja, tai daro tiesioginę įtaką nuostolių padidėjimui.<br>Todėl siūloma skaičiuojant šilumos kainą naudoti šilumos perdavimo veiklos faktinius istorinius šilumos perdavimo veiklos nuostolių duomenis (faktinius išmatuotus dydžius), taikant realistinę | **Neatsižvelgta.**<br>Žr. 6.15 pastabos vertinimą. |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | efektyvinimo užduotį, kuri pasiekiama optimizuojant tinklų darbą, bet nekeičiant dėl to vamzdynų. | |
| 8.10. | **Dėl Metodikos projekto 37.3 papunkčio.**<br>Įmonė atkreipia Tarybos dėmesį, kad lygiagrečiai viešajai konsultacijai pateiktame Šilumos gamybos, perdavimo, pardavimo, karšto vandens tiekimo ir atsiskaitomųjų karšto vandens apskaitos prietaisų aptarnavimo veiklų lyginamosios analizės aprašo patvirtinimo pakeitimo projekte elektros energijos ir vandens technologinėms reikmėms lyginamieji rodikliai taikytini **atskirai** šilumos gamybos ir šilumos perdavimo verslo vienetų energijos technologinėms reikmėms sąnaudoms.<br>Siūlome suvienodinti reguliavimo nuostatas abiejuose dokumentuose. | **Komentaras.**<br>Šilumos gamybos, perdavimo, pardavimo, karšto vandens tiekimo ir atsiskaitomųjų karšto vandens apskaitos prietaisų aptarnavimo veiklų lyginamosios analizės aprašas reglamentuoja tik lyginamųjų rodiklių apskaičiavimą, o jų taikymas reglamentuotas atitinkamoje metodikoje, pagal kurią skaičiuojamos reguliuojamos paslaugos kainos.<br>Nors Šilumos gamybos, perdavimo, pardavimo, karšto vandens tiekimo ir atsiskaitomųjų karšto vandens apskaitos prietaisų aptarnavimo veiklų lyginamosios analizės aprašo projekte numatytas atskiri lyginamieji rodikliai – lyginamosios šilumos gamybos elektros energijos sąnaudos ir lyginamosios šilumos perdavimo elektros energijos sąnaudos – atsižvelgus į anksčiau teiktas ūkio subjektų pastabas, Metodikos projekto 40.3 papunktyje (buvęs 37.3 papunktis) numatytas suminio šilumos gamybos ir šilumos perdavimo verslo vienetų energijos technologinėms reikmėms kiekio vertinimas. Atsižvelgus į tai, kas išdėstyta, prieštaravimo tarp šių dviejų teisės aktų nėra. |
| 8.11. | **Dėl Metodikos projekto 38.3 papunkčio.**<br>Žr. 8.10 pastabą. | **Komentaras.**<br>Žr. 8.10 pastabos vertinimą. |
| 8.12. | **Dėl Metodikos projekto 45 punkto.**<br>Pastebėtina, kad Metodikos Projekte nebeliko ankstesnės nuostatos, kad darbuotojų skaičius gali būti ir mažesnis bet su aukštesniais atlyginimais. Taip pat ne kartą diskusijose su tarybos atstovais energetikos įmonės buvo išsakiusios nuomonę, kad ūkio subjektai vykdydami veiklą priima sprendimus dėl darbo jėgos resursų, t. y. ar įdarbinti specialistus ar samdyti atitinkamą paslaugą teikiančią įmonę.<br>Todėl šilumos kainos skaičiavimuose siūloma pereiti prie santykinio pastoviųjų sąnaudų skaičiavimo taikant kelių paskutiniųjų metų | **Komentaras.**<br>Metinio darbo užmokesčio fondo nustatymas reglamentuotas Metodikos projekto 48 punkte (buvęs 45 punktas), o šio punkto papunkčiuose išdėstyta, kaip nustatomas darbuotojus skaičius bei planuojamas vidutinis darbo užmokestis. Suminis pastoviųjų sąnaudų (darbo užmokesčio sąnaudų, einamojo remonto ir aptarnavimo sąnaudų ir kitų pastoviųjų sąnaudų (finansinių, administracinių, rinkodaros ir pardavimų, kitų personalo (be darbo užmokesčio ir privalomojo socialinio draudimo sąnaudų) ir kitų pastoviųjų sąnaudų) vertinimas numatytas Metodikos 52 punkte (buvęs 49 |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | įmonės ar grupės santykinį darbo užmokesčio fondo (taip pat kaip ir kitų pastoviųjų sąnaudų) vidurkį (EUR/MW) gamybos ir (EUR/km) perdavime. Šis rodiklis turi būti kasmet indeksuojamas.<br>Logiškiausia būtų tokiu būdu kartu vertinti visas pastoviąsias santykines eksploatavimo ir aptarnavimo sąnaudas (be nusidėvėjimo ir be investicijų grąžos).<br><br>Siūloma atitinkamas nuostatas įtraukti į Metodiką, nes siūlomi pakeitimai sumažintų ne tik administravimo naštą, bet ir suteiktų įmonėms daugiau lankstumo ir efektyvinimo veikloje, tačiau bendras šių pastoviųjų sąnaudų lygis ir toliau išliktų kontroliuojamas. | punktas). Kaip numatyta Metodikos projekto 52.2 papunktyje, atskiros sąnaudų grupės bus koreguojamos tik tuo atveju, jeigu ūkio subjekto bendra planuojamų sąnaudų suma viršytų sąnaudų sumą, apskaičiuotą pagal lyginamuosius rodiklius. Tokiu atveju darbo užmokesčio sąnaudų ir (arba) einamojo remonto ir aptarnavimo sąnaudų ir (arba) kitų pastoviųjų sąnaudų apimtys atitinkamame verslo vienete koreguojamos taip, kad bendra planuojamų sąnaudų suma neviršytų bendros sąnaudų sumos, apskaičiuotos pagal lyginamuosius rodiklius. Taigi, Metodikos projekte numatytas pastoviųjų sąnaudų vertinimas leidžia ūkio subjektams turėti mažesnį darbuotojų skaičių su didesniais atlyginimais arba samdyti atitinkamą paslaugą teikiančią įmonę, o šių sąnaudų bendras vertinimas užtikrina, kad nebūtų ribojamos atskirtos sąnaudų eilutės. |
| 8.13. | **Dėl Metodikos projekto 48 punkto.**<br>Žr. 8.12 pastabą. | **Komentaras.**<br>Žr. 8.12 pastabos vertinimą. |
| 8.14. | **Dėl Metodikos projekto 49 punkto.**<br>Žr. 8.12 pastabą.<br>Įmonė siūlo šilumos kainos skaičiavimuose įvertinti kelių paskutiniųjų metų ūkio subjekto ar atitinkamos įmonių grupės santykinius dydžius, pvz. Eur /MW šilumos gamybos veikloje ir EUR/km perdavimo veikloje. Visos pastoviosios sąnaudos indeksuojamos kasmet. Taip sumažėtų administracinio darbo našta tiek ūkio subjektams, tiek reguliuojančiai institucijai. | **Komentaras.**<br>Žr. 8.12 pastabos vertinimą. Papildomai pažymėtina, kad pastoviųjų sąnaudų koregavimas (indeksavimas), įvertinant perskaičiavimo ataskaitinio laikotarpio infliaciją, numatytas Metodikos projekto 66.1 papunktyje (buvęs 60.1 papunktis). |
| 8.15. | **Dėl Metodikos projekto 50 punkto.**<br>Įmonė siūlo Metodikoje, taip pat ir WACC metodikoje nustatyti investicijų grąžos skaičiavimo modelį ir /ar sąlygas ir tokiems atvejams, kai ūkio subjekto reguliuojamo turto likutinė vertė artėja prie nulio, nes investicijų grąža turi padengti ir ūkio subjektų veiklos riziką, kuri dėl objektyvių priežasčių šilumos sektoriuje yra didesnė negu elektros ir dujų sektoriuose.<br><br>Siūlome įtraukti papildomą nuostatą, numatančią kad jei nudėvėtas | **Neatsižvelgta.**<br>Pažymėtina, kad reguliuojamai veiklai priskiriamas ilgalaikis turtas investicijų grąžą turi generuoti per numatytą to ilgalaikio turto nusidėvėjimo laikotarpį. Toks investicijų grąžos skaičiavimo principas atitinka ir kituose Tarybos reguliuojamuose sektoriuose taikomą praktiką. |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | turtas toliau eksploatuojamas reguliuojamoje veikloje, investicijų grąža būtų skaičiuojama ne nuo nulinės jo likutinės vertės, o nuo sąlyginio RAB dydžio, pvz., alternatyvaus šilumos šaltinio ilgalaikio turto vertės dydžio (apskaičiuoto pagal Kogeneracinių jėgainių šilumos ir elektros sąnaudų atskyrimo metodikos priedus). | |
| 8.16. | **Dėl Metodikos projekto 63 punkto.**<br>Įmonė atkreipia dėmesį, kad Projekte numatyti Metodikos pakeitimai nustatys didesnę leistiną gauti investicijų grąžos ribą. Projekto 69 punkte nuostatos leistų investicijų grąžą viršyti iki 2 proc., ir t.t., tačiau 63 punkte palikta šiuo metu galiojanti 1 proc. riba. Siūloma 63 punkto nuostatas suderinti su 69 punkto nuostatomis. | **Atsižvelgta.**<br>Žr. 4.20 pastabos vertinimą. |
| 8.17. | **Dėl Metodikos projekto 64 punkto.**<br>Įmonė atkreipia dėmesį, kad Projekte numatyti Metodikos pakeitimai nustatys didesnę leistiną gauti investicijų grąžos ribą. Projekto 69 punkte nuostatos leistų investicijų grąžą viršyti iki 2 proc. ir t.t., tačiau 64 ir 64.1 punktuose palikta šiuo metu galiojanti 1 proc. riba. Siūloma šių punktų nuostatas suderinti su 69 punkto nuostatomis. | **Atsižvelgta.**<br>Žr. 4.20 pastabos vertinimą. |
| 8.18. | **Dėl Metodikos projekto 68.3 papunkčio.**<br>Siūlomas redakcinio pobūdžio pataisymas:<br>*„68.3. jei šilumos tiekėjo **atitinkamo suvartoto kuro** ~~**suvartojimo**~~ **kaina** viršija Tarybos skelbiamos atitinkamos kuro rūšies (žaliavos) rinkos kainas šalyje, įvertinus objektyvias kainų skirtumo priežastis, galima skaičiavimuose naudoti didesnę kuro kainą, tačiau ji neturi viršyti vidurkio daugiau kaip 10 proc. Sprendimą dėl minėtų kuro kainų objektyvumo priima Reguliuojančioji institucija;“* | **Atsižvelgta.**<br>Žr. 12.31 pastabos vertinimą. |
| 8.19. | **Dėl Metodikos projekto 68.9 papunkčio.**<br>Įmonė pastebi, kad 68.9 punkto nuostatos neskatina ūkio subjektų investuoti į projektus, didinančius atsinaujinančių energijos išteklių panaudojimą ir veiklos efektyvumo didinimą, nes šių projektų sukuriama nauda automatiškai perkeliama vartotojui ir ūkio subjektui nepaliekama jokių paskatų ar motyvacijos tokius projektus įgyvendinti. Siūloma atsisakyti šio punkto nuostatų, atsižvelgiant į | **Komentaras.**<br>Atkreiptinas dėmesys, kad Metodikos projekto 71.9 papunkčiu (buvęs 68.9 papunktis) nereglamentuoja investicijų ir veiklos didinimo sukuriamų naudų perkėlimo vartotojams ar ūkio subjektams. Minėtas punktas numato informacijos pateikimo reikalavimus tais atvejais, kai dedamųjų taikymo laikotarpiu pasikeičia ūkio subjektui nustatyta kuro struktūra, dėl į eksploataciją |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | tai, kad galimai gauto viršpelnio pasidalinimo su vartotoju sąlygos numatytos Projekto 69 punkte. | įvestų naujų šilumos gamybos įrenginių. Taip pat žr. 12.31 pastabos vertinimą. |
| 8.20. | **Dėl Metodikos projekto 69 punkto.**<br>Atsižvelgiant į tai, kad 2019 m. pasikeitė reglamentavimas dėl privalomų audito paslaugų metinėms reguliuojamosios veiklos ataskaitoms, Įmonė siūlo patikslinti 69 punkto redakciją atitinkamai pasikeitusiems reikalavimams.<br><br>Iš pateiktos formuluotės „kurių faktinės investicijų grąžos neatitikties Ūkio subjektui nustatytajai investicijų grąžai vertinimas nėra atliktas“ nėra aišku, kas konkrečiai ir kokiais reikalavimais turi atlikti tokį vertinimą. | **Atsižvelgta.**<br>Pakeistas Metodikos projekto 72 punktas (buvęs 69 punktas) ir išdėstytas taip:<br>„**72. Šilumos bazinės kainos ir perskaičiuotų šilumos kainų dedamųjų nustatymo metu vertinama Ūkio subjekto vidutinės faktinės dvejų paskutinių finansinių metų, dėl kurių yra pateiktos reguliuojamosios veiklos ataskaitos su nepriklausomo audito išvadomis ar reguliuojamosios veiklos ataskaitų patikros ataskaitomis ir (ar) išvadomis, investicijų grąžos normos ir Reguliuojančiosios institucijos nustatytos vidutinės svertinės dvejų paskutinių finansinių metų investicijų grąžos normos neatitiktis:**<br>**72.1. vidutinės faktinės dvejų paskutinių finansinių metų investicijų grąžos normos neatitiktis Reguliuojančiosios institucijos nustatytai vidutinei svertinei dvejų paskutinių finansinių metų investicijų grąžos normai vertinama tų finansinių metų, kurių neatitikties vertinimas dar nėra atliktas;**<br>**72.2. vidutinės faktinės dviejų paskutinių ataskaitinių laikotarpių investicijų grąžos neatitikties Ūkio subjektui nustatytai investicijų grąžai skaičiavimai atliekami šilumos gamybos (įskaitant perkamą šilumą), šilumos perdavimo ir mažmeninio aptarnavimo veiklų verslo vienetams bendrai, išskyrus Metodikos 72.3 papunktyje numatytą atvejį;**<br>**72.3. CŠT sistemose, kuriose veikia NŠG, vidutinės faktinės dviejų paskutinių ataskaitinių laikotarpių (ataskaitinių metų), investicijų grąžos neatitiktis Ūkio subjektui nustatytai investicijų grąžai, vertinama tik šilumos (produkto) gamybos šilumos poreikio piko pajėgumais ir rezervinės galios užtikrinimo paslaugoje bei šilumos perdavimo ir mažmeninio aptarnavimo verslo vienetuose.** |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | | **72.4.** ~~69. J~~**j**eigu Ūkio subjekto vidutinė faktinė dviejų paskutinių finansinių metų, dėl kurių yra pateiktos reguliuojamosios veiklos ataskaitos su nepriklausomo audito išvadomis ~~ir kurių faktinės investicijų grąžos neatitikties Ūkio subjektui nustatytai investicijų grąžai vertinimas nėra atliktas (išskyrus atvejus, kai nepriklausomas auditorius atsisako pareikšti nuomonę ar pareiškia neigiamą nuomonę)~~ **ar reguliuojamosios veiklos ataskaitų patikros ataskaitomis ir (ar) išvadomis**, investicijų grąža**os norma** viršija Reguliuojančiosios institucijos nustatytą vidutinę svertinę dvejų paskutinių ~~kalendorinių~~ **finansinių** metų investicijų grąža**os normą**:<br>~~69.1.~~ **72.4.1.** daugiau kaip 2 ~~proc.~~ **procentiniais punktais**, bet ne daugiau kaip 6 ~~proc.~~ **procentiniais punktais** (pirmoji riba), 50 proc. investicijų grąžos skirtumo kompensuojama vartotojų naudai. Vartotojams kompensuojama suma nustatoma pagal formulę:<br>~~$\Delta R_y^{ROI} = \frac{(RAB + FC_{HS}) \times (r^{ROI} + 0{,}02) - (RAB + FC_{HS}) \times (r^{ROI} + 0{,}06)}{2}$~~<br>$$\Delta \boldsymbol{R_y^{ROI}} = \frac{(\boldsymbol{RAB} + \boldsymbol{FC_{HS}}) \times (\boldsymbol{r^{ROI}} + \mathbf{0{,}02}) - (\boldsymbol{ROI_{(y-1)}} + \boldsymbol{ROI_{(y-2)}})}{\mathbf{2}} \quad \textbf{(96)}$$<br>kur:<br>$\Delta R_y^{ROI}$ – investicijų grąžos pokytis metais y dėl faktinės investicijų grąžos neatitikimo priskaitytajai, Eur;<br>RAB – dvejų paskutinių kalendorinių metų reguliuojamo turto vertės, nuo kurios apskaičiuota nustatyta investicijų grąža, apimtis Eur;<br>$FC_{HS}$ – dvejų paskutinių kalendorinių metų pastoviųjų sąnaudų, priskirtų mažmeninio aptarnavimo veiklai, nuo kurių apskaičiuota nustatyta investicijų grąža, apimtis Eur;<br>$r^{ROI}$ – Reguliuojančiosios institucijos nustatyta vidutinė svertinė dvejų paskutinių kalendorinių metų investicijų grąžos norma, **apskaičiuota kaip nurodyta Metodikos 12 priede,** vnt. dalimis;<br>***ROI*$_{(y-1)}$ – paskutinių ataskaitinių metų šilumos tiekimo veiklos rezultatas, pakoreguotas dėl atitinkamu laikotarpiu susidariusių** |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | | **nesusigrąžintų sąnaudų ir (ar) papildomai gautų pajamų bei dėl atitinkamu laikotarpiu grąžintų ankstesniais laikotarpiais gautų papildomų pajamų ir (ar) susigrąžintų ankstesniais laikotarpiais patirtų sąnaudų;**<br>***ROI*$_{(y-2)}$ − priešpaskutinių ataskaitinių metų šilumos tiekimo veiklos rezultatas, pakoreguotas dėl atitinkamu laikotarpiu susidariusių nesusigrąžintų sąnaudų ir (ar) papildomai gautų pajamų bei dėl atitinkamu laikotarpiu grąžintų ankstesniais laikotarpiais gautų papildomų pajamų ir (ar) susigrąžintų ankstesniais laikotarpiais patirtų sąnaudų;**<br>~~69.2.~~ **72.4.2.** daugiau kaip 6 procentiniais punktais (antroji riba), vartotojų naudai kompensuojama visa investicijų grąžos suma virš antrosios ribos ir 50 proc. investicijų grąžos viršijimo sumos virš pirmosios ribos. Vartotojams kompensuojama suma nustatoma pagal formulę:<br>$$\Delta R_y^{ROI} = \left(\frac{(RAB + FC_{HS}) \times (r^{ROI} + 0{,}02) - (RAB + FC_{HS}) \times (r^{ROI} + 0{,}06)}{2}\right) + + \left((RAB + FC_{HS}) \times (r^{ROI} + 0{,}06) - \left(ROI_{(y-1)} + ROI_{(y-2)}\right)\right) \quad \textbf{(97)}$$<br>~~*ROI*$_{(y-1)}$ − paskutinių ataskaitinių metų šilumos tiekimo veiklos rezultatas (nevertinant sandorių tarp verslo vienetų), pakoreguotas dėl atitinkamu laikotarpiu susidariusių nesusigrąžintų sąnaudų ir (ar) papildomai gautų pajamų bei dėl atitinkamu laikotarpiu grąžintų ankstesniais laikotarpiais gautų papildomų pajamų ar susigrąžintų ankstesniais laikotarpiais patirtų sąnaudų.~~<br>~~*ROI*$_{(y-2)}$ − priešpaskutinių ataskaitinių metų šilumos tiekimo veiklos rezultatas (nevertinant sandorių tarp verslo vienetų), pakoreguotas dėl atitinkamu laikotarpiu susidariusių nesusigrąžintų sąnaudų ar papildomai gautų pajamų bei dėl atitinkamu laikotarpiu grąžintų ankstesniais laikotarpiais gautų papildomų pajamų ir (ar) |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | | ~~susigrąžintų ankstesniais laikotarpiais patirtų sąnaudų.~~ **72.5. šilumos tiekėjų, kurių aptarnaujamoje šilumos tiekimo teritorijoje veikia NŠG, ataskaitinių metų šilumos tiekimo veiklos rezultatas koreguojamas papildomo šilumos kiekio sąnaudomis, kurios apskaičiuojamos pagal formules:**<br>$$C^{TL}_{HA,(y-1)} = \frac{C_{HA,(y-1)}}{Q^{HA}_{HR,(y-1)}} \times Q^{HA}_{TL,(y-1)} \quad (98)$$<br>**kur:**<br>$C^{TL}_{HA,(y-1)}$ **– paskutinių ataskaitinių metų šilumos (produkto) gamybos šilumos tiekėjo gamybos šaltiniuose papildomo šilumos kiekio sąnaudos, Eur;**<br>$C_{HA,\ (y-1)}$ **– paskutinių ataskaitinių metų šilumos (produkto) gamybos šilumos tiekėjo gamybos šaltiniuose sąnaudos, Eur;**<br>$Q^{HA}_{HR,(y-1)}$ **– paskutiniais ataskaitiniais metais faktiškai realizuotas šilumos kiekis CŠT sistemose, kuriose veikia NŠG, kWh;**<br>$Q^{HA}_{TL,(y-1)}$ **– paskutinių ataskaitinių metų faktinis papildomas šilumos kiekis CŠT sistemose, kuriose veikia NŠG, kWh;**<br>$$C^{TL}_{HA,(y-2)} = \frac{C_{HA,(y-2)}}{Q^{HA}_{HR,(y-2)}} \times Q^{HA}_{TL,(y-2)} \quad (99)$$<br>**kur**:<br>$C^{TL}_{HA,(y-2)}$**– priešpaskutinių ataskaitinių metų šilumos (produkto) gamybos šilumos tiekėjo gamybos šaltiniuose papildomo šilumos kiekio sąnaudos, Eur;** |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | | **$C_{HA,\,(y-2)}$ – priešpaskutinių ataskaitinių metų šilumos (produkto) gamybos šilumos tiekėjo gamybos šaltiniuose sąnaudos, Eur;**<br>**$Q^{HA}_{HR,(y-2)}$ – priešpaskutiniais ataskaitiniais metais faktiškai realizuotas šilumos kiekis CŠT sistemose, kuriose veikia NŠG, kWh;**<br>**$Q^{HA}_{TL,(y-2)}$ – priešpaskutinių ataskaitinių metų faktinis papildomas šilumos kiekis CŠT sistemose, kuriose veikia NŠG, kWh;**<br>~~69.3.~~ **72.6.** dėl vidutinės faktinės dviejų paskutinių ataskaitinių laikotarpių investicijų grąžos neatitikties Ūkio subjektui nustatytai investicijų grąžai vartotojams kompensuojama suma šilumos kainoje įvertinama nustatant šilumos kainą mažinančią papildomą šilumos ~~pajamų~~ dedamąją ($\Delta T^{ROI}{}_{y}$), apskaičiuotą sumą paskirstant baziniam realizuotinos šilumos kiekiui~~.;~~<br>~~69.4. centralizuoto šilumos tiekimo sistemose, kuriose veikia nepriklausomi šilumos gamintojai, vidutinės faktinės dviejų paskutinių ataskaitinių laikotarpių (ataskaitinių metų), investicijų grąžos neatitiktis Ūkio subjektui nustatytai investicijų grąžai, vadovaujantis Metodikos 69 punktu, vertinama tik šilumos perdavimo ir mažmeninio aptarnavimo verslo vienetuose.~~“. |
| 8.21. | **Dėl Metodikos projekto 69.1 papunkčio.**<br>Projekto 69.1 punkte pateikta nekorektiška formulė, neatitinkanti „pirmosios ribos“ prasmės, nes įmonei uždirbus, pavyzdžiui 3 proc. investicijų grąžą, 50 proc. kompensavimas turi būti taikomas tik 2 proc. viršijančiai daliai, t. y. (2 – 3) / 2 = 0,5 proc., o ne (2 – 6) / 2 = 2 proc. Todėl Įmonė siūlo Projekte koreguoti formulę:<br><br>*„69.1. daugiau kaip 2 proc., bet ne daugiau kaip 6 proc. (pirmoji riba), 50 proc. investicijų grąžos skirtumo kompensuojama vartotojų naudai. Vartotojams kompensuojama suma nustatoma pagal formulę:* | **Atsižvelgta.**<br>Žr. 8.20 pastabos vertinimą. |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | $\Delta R_y^{ROI} = \left( \frac{(RAB + FC_{HS}) \times (r^{ROI} + 0{,}02) - (\boldsymbol{ROI}_{(y-1)} + \boldsymbol{ROI}_{(y-2)})}{2} \right)$<br><br>*kur:*<br>$\Delta R_y^{ROI}$ *– investicijų grąžos pokytis metais y dėl faktinės investicijų grąžos neatitikimo priskaitytajai, Eur;*<br>*RAB – dvejų paskutinių kalendorinių metų reguliuojamo turto vertės, nuo kurios apskaičiuota nustatyta investicijų grąža, apimtis Eur;*<br>$FC_{HS}$ *– dvejų paskutinių kalendorinių metų pastoviųjų sąnaudų, priskirtų mažmeninio aptarnavimo veiklai, nuo kurių apskaičiuota nustatyta investicijų grąža, apimtis Eur;*<br>$r^{ROI}$ *– Reguliuojančiosios institucijos nustatyta vidutinė svertinė dvejų paskutinių kalendorinių metų investicijų grąžos norma, vnt. dalimis;“* | |
| 8.22. | **Dėl Metodikos projekto 76 punkto.**<br>Įmonė siūlo keisti Metodikoje numatytą kuro kainų taikymo tvarką, atsisakant pavėluoto kuro (dujų, biokuro ir t.t.) struktūros ir kuro kainų vertinimo šilumos kainose, kuris sukuria šilumos sektoriaus įmonėse didelius pajamų ir išlaidų neatitikimus atskirais (ypač pereinamaisiais iš/į šildymo sezoną) mėnesiais. Dėl du mėnesius vėluojančio kuro ar šilumos pirkimo kainų taikymo šilumos kainose, atskirais mėnesiais susidaro didžiuliai pajamų išlaidų disbalansai, o atsiskaitymuose naudojamos tikrovės neatitinkančios šilumos kainos. Siūloma Metodikoje numatyti kuro kainų, artimų faktinėms, taikymą. Tai galėtų būti atliekama, remiantis šiais principais:<br>• mėnesiniuose šilumos kainų skaičiavimuose taikyti jau žinomas **faktines** to konkretaus mėnesio kuro kainas, pvz., pirkto Baltpool biokuro kainą arba pagal sutartį su tiekėju perkamų dujų kainą;<br>• Mėnesiniuose šilumos kainų nustatymuose naudoti | **Neatsižvelgta.**<br>Žr. 4.1 pastabos vertinimą. |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | **prognozuojamas** kuro kainas (ar ilgalaikių sandorių kainas). Pastebėtina, kad šiuo metu daugeliu atvejų įmonių vartojamų dujų kainos sutartyse „pririštos“ prie Gaspool biržos kainos, kuri sekančiam mėnesiui skelbiama einamojo mėnesio paskutinę dieną. Metodikoje būtų galima nustatyti, kad skaičiuojant šilumos kainą galima taikyti Gaspool kainą plius pvz. 1 Eur. Atitinkamai, faktiškai susidaręs skirtumas tarp dujų faktinės kainos ir įtrauktosios į šilumos kainos skaičiavimą būtų įvertinamas kasmetinio šilumos kainų perskaičiavimo metu.<br>• Nukelti šilumos kainos paskelbimo terminą į paskutinę mėnesio darbo dieną, prieš kainos įsigaliojimą arba į pirmą darbo dieną to paties mėnesio, kuriam perskaičiuojama kaina. Tokiu būdu būtų galima išvengti didelių kainų skirtumų pereinamojo laikotarpio metu.<br><br>Atitinkamai 76.3 punkte numatytą principą būtų galima naudoti perskaičiuojant kainą kartą per metus. | |
| **9.** | **AB „Vilniaus šilumos tinklai“ 2019 m. lapkričio 18 d. raštas Nr. SD-5076** | |
| 9.1. | Bendrovė siūlo atkreipti dėmesį į Tarybos kainų nustatymo terminų nesilaikymą, ir prašo apsvarstyti ir įvertinti galimus sprendimo būdus šioje Metodikoje.<br>Bendrovės 2017–2019 metų bazinės šilumos kainos pirmasis perskaičiavimas turėjo būti atliktas iki 2018.04.06, tačiau iki šiol to nėra padaryta, nors konkretūs bazinių kainų ir perskaičiuotų bazinių kainų terminai ir procedūros yra numatytos ne tik Metodikoje, tačiau ir Šilumos ūkio įstatyme. Atitinkamai, kol nėra pirmojo perskaičiavimo, Bendrovė negali pateikti ir antrojo perskaičiavimo. Be to, Bendrovė šiuo metu rengia ir netrukus ketina pateikti naujų bazinių kainų 2020-2022 laikotarpiui projektą, tačiau nesant aiškumo kaip bus įvertinti Bendrovės praėjusio laikotarpio veiklos rezultatai, negautos pajamos ar patirtos sąnaudos, naujo periodo planavimas | **Neatsižvelgta.**<br>Siūlomi pakeitimai reikalauja aukštesnės galios teisės aktų – Šilumos ūkio įstatymo ir Energetikos įstatymo – pakeitimų. |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | tampa itin sudėtingas. Bendrovei nėra suprantamos ar išaiškintos vėlavimo priežastys bei pateikti konkretūs neatšaukiami terminai. Tokia situacija sukuria reikšmingą Bendrovės veiklos neapibrėžtumą, vadovybė bei akcininkai negali priimti pagrįstų, ekonomiškai efektyviausių sprendimų bei yra apsunkinamas strateginis ir trumpalaikis Bendrovės veiklos planavimas.<br><br>Bendrovė siūlo Tarybai apsvarstyti kelis galimus vėlavimo problemos sprendimo būdus:<br>1. Numatyti galimybę, jog esant reikšmingiems Tarybos sprendimų dėl bazinių ar perskaičiuotų bazinių kainų vėlavimams (pavyzdžiui ilgiau nei 3 mėn.), Šilumos įmonių pateikti kainų skaičiavimai įsigaliotų automatiškai, paliekant galimybę Tarybai kainų pagrįstumą patikrinti vėliau.<br>2. Išanalizavus Tarybos vėlavimų priežastis, apsvarstyti galimybę inicijuoti teisės aktų pakeitimus, kuriuose būtų numatyti nauji protingi terminai, kurie būtų priimtini tiek Tarybai, tiek šilumos sektoriaus įmonėms.<br>3. Numatyti papildomą kompensacinį mechanizmą Bendrovei /drausminamąją priemonę Tarybai, pvz. mažinti įmokas Energetikos įstatyme numatytiems mokesčiams. | |
| 9.2. | **Dėl Metodikos projekto 9 punkto.**<br>Metodikos projekto 9 punkte yra numatoma, jog Ūkio subjektas privalo pagrįsti/įrodyti sąnaudų būtinumą ir pagrįstumą. Bendrovės nuomone, tokia formuluotė yra pernelyg abstrakti ir siekiant skaidrumo ir objektyvumo siūlo tikslinti šį punktą, numatant, jog Taryba turi konkretizuoti, kas būtų laikoma pagrįstais įrodymais ir kokias atvejais tokie įrodymai turi būti pateikti.<br><br>Bendrovė siūlo išdėstyti 9 punktą taip:<br>*„Ūkio subjektas, teikia reguliuojamų paslaugų (produktų) kainų projektus Reguliuojančiajai institucijai, ir Reguliuojančiai* | **Neatsižvelgta.**<br>Žr. 8.3 pastabos vertinimą. |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | *institucijai paprašius pateikia konkrečius nurodytus dokumentus ir (ar) skaičiavimus, kurie Reguliuojančios institucijos vertinami kaip pakankami įrodymai sąnaudų būtinumui ir pagrįstumui įrodyti. Nepateiktus konkrečių Reguliuojančios institucijos nurodytų dokumentų ir (ar) skaičiavimų, sąnaudos laikomos nepagrįstomis ir į reguliuojamų paslaugų (produktų) kainas neįtraukiamos.“* | |
| 9.3. | **Dėl Metodikos projekto 11 ir 12 punktų.**<br>Kadangi Taryba Metodikos projekte nebekartoja Šilumos ūkio įstatyme numatytų terminų, 11 Metodikos projekto punkte numatytas terminas tampa neapibrėžtas, o 12 punkte įrašyta neteisinga nuoroda. Bendrovė prašo patikslinti 11 punktą numatant, nuo kokio atskaitinio taško skaičiuojamas 30 dienų terminas bei patikslinti 12 punktą pateikiant nuorodą į aktualų straipsnį ar teisės aktą. | **Atsižvelgta.**<br>Siekiant aiškumo buvę Metodikos projekto 11 ir 12 punktai panaikinti. Šilumos bazinių kainų dedamųjų nustatymo procesas aprašytas Metodikos projekto 22–26 punktuose, o perskaičiuotos šilumos kainos (kainų dedamųjų) nustatymo procesas pateiktas 60-63 punktuose. |
| 9.4. | **Dėl Metodikos projekto 18 punkto.**<br>Bendrovė siūlo 18 p. šilumos bazinės kainos nustatymą apibrėžti kaip: „Šilumos bazinė kaina nustatoma kaip pastoviosios dedamosios, kintamosios dedamosios **ir papildomos dedamosios suma**“.<br>Taip pat, Bendrovė prašo Tarybos patikslinti 18 p. apibrėžtą papildomos dedamosios paskirtį (funkciją), kokių pajamų ar sąnaudų skirtumas turi būti vertinamas. Šioje redakcijoje papildomos dedamosios interpretacija yra abstrakti ir gali būti interpretuojama įvairiai. | **Neatsižvelgta.**<br>Įstatymo 2 straipsnio 35 dalyje numatyta, kas šilumos bazinė kaina sudaryta iš pastoviosios ir kintamosios šilumos bazinės kainos dedamųjų. Paminėtina ir tai, kad šilumos bazinės kainos nustatymo metu apskaičiuotos papildomai gautos pajamos ir (ar) nesusigrąžintos sąnaudos įvertinamos, nustatant papildomą šilumos kainos dedamąją, kuri įvertinama nustatant šilumos kainą pirmiesiems šilumos bazinės kainos dedamųjų galiojimo metams.<br>Pakeistas Metodikos projekto 17 punktas (buvęs 18 punktas) ir išdėstytas taip<br>„~~18.~~ **17.** Šilumos bazinė kaina nustatoma kaip pastoviosios dedamosios ir kintamosios dedamosios suma. Pastovioji dedamoji nustatoma ir išreiškiama kaip skaičius (ct/kWh). Kintamoji dedamoji nustatoma kaip funkcinė priklausomybė ir išreiškiama formule ~~(ct/kWh). Papildoma dedamąja nurodomos sąnaudos ar pajamos arba sąnaudų ar pajamų skirtumas (ct/kWh).~~“. |
| 9.5. | **Dėl Metodikos projekto 20.1 papunkčio.**<br>Bendrovės nuomone, pateikta neteisinga nuoroda į Aprašo 24.4.8 papunktį. Siūlome pakoreguoti punktą pateikiant nurodą į Aprašo | **Atsižvelgta.**<br>Žr. 5.4 pastabos vertinimą. |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | 24.4.7. papunktį. | |
| 9.6. | **Dėl Metodikos projekto 25, 27, 56 ir 58 punktų.**<br>25, 27, 56 ir 58 Metodikos projekto punktuose numatyti bazinių ir perskaičiuotų kainų projektų pateikimo reikalavimai ir terminai, tačiau nėra numatyti Tarybos atsakomieji veiksmai ir konkretūs terminai.<br>Bendrovė prašo Tarybos papildyti 25, 27, 56 ir 58 punktus. nurodant:<br>a) Per kiek laiko Taryba įvertina bazinės kainos/kainos perskaičiavimo projekto atitikimą 26 ir 57 punktų reikalavimams;<br>b) Nustačius, kad projektas neatitinka 26 ir (ar) 57 punktų reikalavimų, per kiek laiko Ūkio subjektas turi pateikti pakoreguotą ar papildytą projektą ir kaip skaičiuojami tolimesni terminai; | **Atsižvelgta.**<br>Žr. 5.14 ir 7.5 pastabų vertinimą. |
| 9.7. | **Dėl Metodikos projekto 26.5 ir 57.4 papunkčių.**<br>Metodikos projekto 26.5 ir. 57.4 punktuose numatoma, jog Bendrovė turi pateikti faktines 2 paskutinių metų investicijų grąžos neatitikties skaičiavimus.<br>Bendrovės nuomone, faktinės grąžos neatitikimo skaičiavimas turėtų būti įvertinas tik dėl **paskutinių metų, kurie nebuvo įvertinti** ankstesniuose perskaičiavimuose ar bazinėse kainose.<br>Bendrovė pateikia pavyzdį:<br>1. 2019 m. pirmą karta nustatoma bazinė kaina – 2020-2022 periodui.<br>2. 2020 metais perskaičiuojama kaina 2021 periodui - faktinė grąža nevertinama, nes 2020 m. dar nebus pasibaigę.<br>3. 2021 metais perskaičiuojama kaina 2022 periodui – įvertinama faktinė grąža už 2020. 2021 metai dar negali būti vertinami, nes nebus pasibaigę. 2020 metai jau bus įvertinti ankstesniame perskaičiavime.<br>4. 2022 metais skaičiuojama nauja bazinė kaina 2023-2025 periodui. Įvertinama faktinė grąža už 2021. 2022 metai dar | **Atsižvelgta iš dalies.**<br>Dėl 27.5 papunkčio (buvęs 26.5 papunktis) žr. pastabos 5.7 pastabos vertinimą.<br>Pakeistas Metodikos projekto 64.4 papunktis (buvęs 57.4 papunktis) ir išdėstytas taip:<br>„~~57.4.~~ **64.4.** Vidutinės faktinės dvejų paskutinių metų ir nustatytos investicijų grąžos neatitikties skaičiavimo**, numatyto Metodikos 72 punkte,** suvestinę (Metodikos 12 priedas )**. Šį priedą teikia tik šilumos tiekėjai**;“ |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | negali būti vertinami, nes nebus pasibaigę. 2021 metai jau bus įvertinti ankstesniame perskaičiavime.<br>Atitinkamai Bendrovė siūlo Tarybai patikslinti faktinės grąžos įvertinimo laikotarpius ir atitinkamai pakoreguoti Metodikos projektą. | |
| 9.8. | **Dėl Metodikos projekto 28.4.1 papunkčio.**<br>Bendrovė prašo Tarybos patikslinimo bei punkto papildymo dėl efektyvumo užduočių nustatymo principų. Prašome papildyti 28 punkto nuostatomis apibrėžiančiomis Efektyvumo užduočių nustatymo aplinkybes (t. y. kokiais atvejais gali būti nustatomos Efektyvumo užduotys ir kokiais atvejais jos nenustatomos) bei efektyvumo rodiklių dydžių nustatymo principus (t. y., kokiais principais skaičiuojamos Efektyvumo užduočių rodiklių vertės). | **Komentaras.**<br>Metodikos projekto 29.4.1 papunktyje (buvęs 28.4.1 papunktis) numatyta, kad ūkio subjektui efektyvumo užduotys nustatomos tuo atveju, jeigu ūkio subjekto efektyvumas yra mažesnis nei atitinkamos ūkio subjektų grupės efektyvumas. Taip pat numatyta, kad formuojant efektyvumo užduotį, atsižvelgiama į ūkio subjekto faktines sąnaudas, investicijų planą ir į galimybę grupės atitinkamų lyginamųjų rodiklių reikšmes pasiekti pirmaisiais reguliavimo periodo metais. |
| 9.9. | **Dėl Metodikos projekto 28.4.3 papunkčio.**<br>Bendrovės nuomone, tokia nuostata neskatina Ūkio subjektų siekti didesnio efektyvumo nei grupės vidurkis. Bendrovė siūlo numatyti galimybę tais atvejais, kai Ūkio subjekto planuojamas efektyvumas yra didesnis nei grupės rodiklis, planuojamą skirtumą (naudą) ar bent pusę jo įvertinti kaip skatinamąją priemonę Ūkio subjektui, taip užtikrinant pakankamą motyvaciją siekti geresnių efektyvumo rodiklių. | **Neatsižvelgta.**<br>Įstatymo 1 straipsnio, 2 dalies 1 punkte nustatytas vienas iš Įstatymo tikslų – mažiausiomis sąnaudomis užtikrinti patikimą ir kokybišką šilumos tiekimą šilumos vartotojams. Atsižvelgiant į tai, pastaboje minimų skatinamųjų priemonių numatymui Metodikos projekte, visų pirma reikalingi Įstatymo pakeitimai. |
| 9.10. | **Dėl Metodikos projekto 29 punkto.**<br>Bendrovė, įvertindama susidariusią situaciją dėl vėluojančių Tarybos sprendimų, siūlo šiame punkte įvertinti Ūkio subjektų sąnaudų skirtumus susidariusius dėl vėluojančių perskaičiavimų arba perskaičiavimų metu neįvertintų sąnaudų/pajamų. Pvz. Dėl vėluojančio perskaičiavimo Bendrovė nėra kainose įvertinusi Apyvartinių taršos leidimų (ATL) sąnaudų, į kainą taip pat neįtrauktos papildomos darbo užmokesčio, nusidėvėjimo ar kitos būtinosios sąnaudos. Atitinkamai, Bendrovė siūlo papildyti 29 p. nuostatas ir išdėstyti taip: | **Neatsižvelgta.**<br>Pažymėtina, kad Tarybos sprendimų vėlavimui įtaką daro ne tik Tarybos veiksmai/neveikimas, tačiau ir kitos aplinkybės: Tarybai teikiamų projektų ir ataskaitų kokybė, darbuotojų kaita reguliuojamuose ūkio subjektuose (pasikeitus darbuotojams jie negali pateikti paaiškinimų dėl anksčiau teiktų projektų) ir kitos objektyvios priežastys.<br>Papildomai pažymėtina, kad ūkio subjektų patirtos sąnaudos įprastai yra įtraukiamos į reguliuojamas kainas ir kompensuojamos ūkio subjektams. Pavyzdžiui minimos pastaboje minimos apyvartinių |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | „29. Reguliuojamų paslaugų (produktų) kainų atitinkamos paslaugos (produkto) kaina baziniam laikotarpiui nustatoma pagal formulę:<br>$$T_i = \frac{S_i + RR_i}{Qi} = \frac{S_i + VC_i + FC_i + ROI_i}{Q_i}$$<br>kur:<br>Ti – reguliuojamų paslaugų (produktų) kaina, Eur/vnt.;<br>i – reguliuojama paslauga (produktas);<br>**Si –** ***Dedamoji įvertinanti Ūkio subjekto bazinės kainos ataskaitiniu laikotarpiu patirtas ir į šilumos kainą neįtrauktas papildomas sąnaudas;***<br>RRi – būtinųjų pajamų, gautinų iš reguliuojamų paslaugų (produktų) kainų, apimtis, Eur/metams;<br>Qi – reguliuojamos paslaugos (produkto) kiekis, vnt./metus;<br>VCi – kintamųjų sąnaudų, priskirtinų reguliuojamų paslaugų (produktų) kainai, apimtis, Eur/metams;<br>FCi – pastoviųjų sąnaudų, priskirtinų reguliuojamų paslaugų (produktų) kainai, apimtis, Eur/metams;<br>ROIi – investicijų grąža, priskirtina paslaugai (produktui), Eur/metams. | taršos leidimų sąnaudos buvo įtrauktos ūkio subjekto šilumos kainų dedamųjų perskaičiavimo metu. Atsižvelgiant į tai, darytina išvada, kad Metodikos projekto nuostatas leidžia ūkio subjektams pasidengti būtinąsias sąnaudas. |
| 9.11. | **Dėl Metodikos projekto 30 punkto.**<br>Bendrovė prašo Tarybos patikslinti minėto kintamojo dydžio apskaičiavimo aplinkybes ir pagrįstumą, t. y., kuo remiantis nustatomas 45 proc. maksimalaus valdomų šilumos gamybos įrenginių, kurių pagaminta šiluma parduodama šilumos supirkimo aukciono būdu, galimo pagaminti šilumos kiekio dydis, skaičiuojant bazinį šilumos kiekį. | **Komentaras.**<br>Šilumos supirkimo aukcione dalyvaujantiems ūkio subjektams ūkio subjekto šilumos gamybos šaltiniuose gamintino ir šilumos supirkimo aukciono būdu parduotino metinio šilumos kiekio atitinkamoje CŠT sistemoje nustatymas aprašytas Metodikos projekto 34 punkte (buvęs 30 punktas).<br>Kaip nurodyta Komisijos Šilumos ir vandens departamento Šilumos gamintojų ir konkurencijos skyriaus 2018 m. vasario 1 d. pažymos Nr. O5E-37 „Dėl teisės aktų, susijusių su šilumos gamintojų konkurencija, pakeitimo“ 5 priedo „Pastabų ir pasiūlymų, pateiktų viešajai konsultacijai dėl Šilumos kainų nustatymo metodikos |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | | pakeitimo, derinimo pažyma“ 5.2 papunktyje atsakant į pateiktą pastabą, per metus gaminamas šilumos kiekis, atitinkantis 45 proc. maksimalaus valdomo šilumos gamybos įrenginio galimą pagaminti šilumos kiekį, apskaičiuotas atsižvelgus į Supirkimo tvarką, kurioje numatyta, kad šilumos supirkimo aukciono būdu superkamas šilumos kiekis atitinka 70 proc. maksimalaus sistemos poreikio. Tarybos skaičiavimais, 70 proc. maksimalus sistemos poreikis atitinka 45 proc. maksimalaus valdomo šilumos gamybos įrenginio galimą pagaminti šilumos kiekį. |
| 9.12. | **Dėl Metodikos projekto 31.1 papunkčio.**<br>Bendrovė siekiant aiškumo ir nuoseklumo visoje metodikoje, siūlo minėtą punktą išdėstyti taip:<br>*„šilumos bazinės kainos ~~galiojimo laikotarpio paskutinių trejų metų faktinę~~ **ataskaitinio laikotarpio** kiekio metinę apimtį“* | **Atsižvelgta iš dalies.**<br>Pakeistas Metodikos projekto 32.1 papunktis (buvęs 31.1 papunktis) ir išdėstytas taip:<br>„~~31.1.~~ **32.1. faktinę šilumos kiekio metinę apimtį** šilumos bazinės kainos **ataskaitiniu laikotarpiu** ~~galiojimo laikotarpio paskutinių trejų metų faktinę kiekio metinę apimtį~~;“ |
| 9.13. | **Dėl Metodikos projekto 40.2 papunkčio.**<br>Bendrovė siūlo Tarybai detalizuoti ATL įsigijimo kainų įvertinimą. ATL rinka, tuo pačiu ir kainos gali ženkliai svyruoti ir susidaryti reikšmingi skirtumai tarp skirtingų laikotarpių kainų. Bazinės kainos nustatymo metu, siekiant objektyviai įvertinti ATL sąnaudas, remtis vien istorinėmis įsigijimo kainomis nėra objektyvu ir pagrįsta, todėl Bendrovė siūlo numatyti atitinkamus viešus informacijos šaltinius, pagal kuriuos Ūkio subjektai galėtų objektyviai vertinti būsimas ATL kainas ir į bazinę kainą įtraukti bazinių ar perskaičiuotų kainų projekto pateikimo metu galiojančias aktualias prognozes.<br>Atitinkamai Bendrovė siūlo 40.2 p. išdėstyti taip<br>*„atsižvelgiant į aktualias **prognozuojamas** ATL įsigijimo kainas.“* | **Neatsižvelgta.**<br>Įstatymo 32 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad šilumos ir (ar) karšto vandens kainos grindžiamos tiekėjo būtinomis (valstybės normuojamomis) šilumos ar karšto vandens ruošimo (pirkimo), perdavimo, įvadinių atsiskaitomųjų šilumos ir (ar) karšto vandens apskaitos prietaisų įrengimo, priežiūros ir patikros, sąskaitų (mokėjimo pranešimų) už šilumą ir (ar) karštą vandenį parengimo ir pateikimo vartotojams bei apskaitos sąnaudomis. Prognozuojama kaina gali neatitikti faktinės kainos, tad įvertintos sąnaudos neatitiktų būtinųjų sąnaudų principo. Siekiant išvengti papildomų koregavimų dėl prognozuojamų ir faktinių kainų skirtumo, bei išvengti neapibrėžtumo, Metodikos projekto 43.2 papunktis (buvęs 40.2 papunktis) patikslintas ir išdėstytas taip:<br>„~~40.2.~~**43.2.** atsižvelgiant į ~~aktualias~~ **šilumos bazinės kainos ataskaitinio laikotarpio paskutinių metų** ATL įsigijimo kainas;“. |
| 9.14. | **Dėl Metodikos projekto 42.1 ir 60.3.1 papunkčių.**<br>Iš nurodytų apibrėžimų nėra aišku kokiai datai Bendrovė turi vertinti | **Atsižvelgta iš dalies.**<br>Pakeistas Metodikos projekto 45 punktas (buvęs 42 punktas) ir |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | turto vienetus ir atitinkamai skaičiuoti nusidėvėjimą. Bendrovė siūlo patikslinti minėtus punktus išdėstant taip:<br>*„42.1 metinę priskaitytiną, vadovaujantis Aprašo 30 punktu, nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudų sumą nuo atitinkamai paslaugai (produktui) priskirtų ilgalaikio turto vienetų,* ***esančių šilumos bazinės kainos ataskaitinio laikotarpio pabaigoje“;***<br>*„60.3.1 dėl naujai pradėtų eksploatuoti ilgalaikio turto vienetų,* ***esančių šilumos kainos perskaičiavimo ataskaitinio laikotarpio pabaigoje,*** *nusidėvėjimo (amortizacijos) metinių sąnaudų, kurios skaičiuojamos atsižvelgus į Aprašo 24.4–24.5 papunkčių ribojimus“* | išdėstytas taip:<br>„~~42.~~ **45.** Nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos apskaičiuojamos atsižvelgiant į:<br>**45.1. Aprašo 41.14–41.23 papunkčiuose nurodytus apribojimus;**<br>~~42.1.~~ **45.2. šilumos bazinės kainos ataskaitinio laikotarpio paskutinių metų reguliuojamos veiklos ataskaitose** metinę priskaitytiną~~, vadovaujantis Aprašo 30 punktu,~~ nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudų sumą nuo atitinkamai paslaugai (produktui) priskirtų ilgalaikio turto vienetų;<br>**45.3. iki šilumos bazinės kainos projekto parengimo naujai pradėtų eksploatuoti ilgalaikio turto vienetų nusidėvėjimo (amortizacijos) metines sąnaudas, apskaičiuotas nuo atitinkamai paslaugai (produktui) priskirtų ilgalaikio turto vienetų;**<br>~~42.2.planuojamus ilgalaikio turto vienetų nurašymus, perleidimus pirmaisiais šilumos bazinės kainos (kainos dedamųjų) galiojimo metais;~~<br>~~42.3. Aprašo 41.14–41.23 papunkčiuose nurodytus apribojimus;~~<br>~~42.4.~~ **45.4.** atitinkamai paslaugai (produktui) priskirtų ~~pagal investicijų planą faktiškai~~ **naujai** pradėtų eksploatuoti ilgalaikio turto vienetų nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudų, apskaičiuotų per laikotarpį nuo **naujų** turto vienetų eksploatacijos pradžios iki einamųjų šilumos kain~~os~~**ų dedamųjų** galiojimo metų pabaigos**,** sumą**;**~~. Šiuo atveju nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos koreguojamos dėl nenaudojamo turto vienetų nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudų, per laikotarpį nuo pagal investicijų planą faktiškai pradėtų eksploatuoti ilgalaikio turto vienetų eksploatacijos pradžios iki einamųjų šilumos kainos galiojimo metų pabaigos.~~<br>**45.5. iki šilumos bazinės kainos projekto parengimo nenaudojamo, nusidėvėjusio ilgalaikio turto vienetų nusidėvėjimo (amortizacijos) metines sąnaudas, apskaičiuotas nuo atitinkamai paslaugai (produktui) priskirtų ilgalaikio turto vienetų;** |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | | **45.6. jei naujai pradėtas eksploatuoti ilgalaikio turto vienetas yra eksploatuojamas kogeneraciniais pagrindais, to ilgalaikio turto vieneto vertės, priskirtinos šilumos gamybos verslo vienetui, nustatymui taikoma Kogeneracinių jėgainių metodikoje numatyta tvarka. Tokiu atveju kogeneracinių jėgainių ilgalaikio turto vertė, priskirta šilumos gamybos veiklos verslo vienetui, negali būti didesnė, nei pagal Kogeneracinių jėgainių metodikos rodiklius, galiojusius ilgalaikio turto suderinimo metu, apskaičiuota maksimali šilumos gamybos veiklos verslo vienetui turto vertė**.“.<br>Pakeistas Metodikos projekto 66.3 papunktis (buvęs 60.3 papunktis) ir išdėstytas taip:<br>„~~60.3.~~ **66.3.** ilgalaikio turto vienetų nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudų pokytį dėl naujai ~~pagal investicijų planą faktiškai~~ pradėtų eksploatuoti ilgalaikio turto vienetų ir nenaudojam~~o~~**ų, nusidėvėjusių ilgalaikio** turto vienetų~~, įvedus į eksploataciją naujus turto vienetus. Šiuo atveju nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos apskaičiuojamos taip, kaip nurodyta Metodikos 60.3.1–60.3.10 papunkčiuose~~:<br>~~60.3.1.~~ **66.3.1. nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudų padidėjimą** dėl**:**<br>**66.3.1.1. iki perskaičiuotų šilumos kainų dedamųjų projekto parengimo** naujai pradėtų eksploatuoti ilgalaikio turto vienetų nusidėvėjimo (amortizacijos) metinių sąnaudų, kurios skaičiuojamos atsižvelgus į Aprašo ~~24.4–24.5~~ **41.14–41.23** papunkčių ribojimus;<br>~~60.3.2. dėl~~ **66.3.1.2.** naujai pradėtų eksploatuoti ilgalaikio turto vienetų nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudų, apskaičiuotų per laikotarpį nuo naujų turto vienetų eksploatacijos pradžios iki einamųjų šilumos kain~~os~~**ų dedamųjų** galiojimo metų pabaigos;<br>~~60.3.3. dėl apskaičiuoto skirtumo tarp praėjusio kainos skaičiavimo metu įvertintų pagal investicijų planą faktiškai pradėtų eksploatuoti ilgalaikio turto vienetų nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudų, apskaičiuotų per praėjusio kainos skaičiavimo metu įvertintą~~ |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | | ~~laikotarpį nuo turto vienetų eksploatacijos pradžios iki einamųjų šilumos kainos galiojimo metų pabaigos, ir faktiškai patirtų nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudų per laikotarpį iki naujų šilumos kainos galiojimo metų pradžios;~~<br>~~60.3.4. dėl naujai pradėtų eksploatuoti ilgalaikio turto vienetų nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudų, įvertintų bazinėje šilumos kainoje, vadovaujantis Metodikos 40.4 papunkčiu;~~<br>**66.3.2. nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudų sumažėjimą dėl:**<br>~~60.3.5. dėl~~ **66.3.2.1. iki perskaičiuotų šilumos kainų dedamųjų projekto parengimo** nenaudojam~~o~~**ų, nusidėvėjusių ilgalaikio** turto **vienetų** nusidėvėjimo (amortizacijos) metinių sąnaudų~~, įvedus į eksploataciją naujus turto vienetus~~;<br>**65.3.2.2. ilgalaikio turto vienetų nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudų, apskaičiuotų per laikotarpį nuo naujų turto vienetų eksploatacijos pradžios iki einamųjų šilumos kainų dedamųjų galiojimo metų pabaigos, įvertintų paskutinio šilumos kainų dedamųjų nustatymo metu pagal Metodikos 45.4 papunktį arba 66.3.1.2 papunktį;**<br>~~60.3.6. dėl nenaudojamo turto vienetų nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudų, įvedus į eksploataciją naujus turto vienetus, apskaičiuotų per laikotarpį nuo naujų turto vienetų eksploatacijos pradžios iki einamųjų šilumos kainos galiojimo metų pabaigos;~~<br>~~60.3.7. dėl apskaičiuoto skirtumo tarp praėjusio kainos skaičiavimo metu įvertintų nenaudojamo ilgalaikio turto vienetų nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudų, apskaičiuotų per praėjusio kainos skaičiavimo metu įvertintą laikotarpį nuo naujų turto vienetų eksploatacijos pradžios iki einamųjų šilumos kainos galiojimo metų pabaigos ir galiojančioje kainoje įvertintų nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudų per laikotarpį iki naujų šilumos kainos galiojimo metų pradžios;~~<br>~~60.3.8. dėl nenaudojamo turto nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudų, įvertintų bazinėje šilumos kainoje, vadovaujantis Metodikos 44.4~~ |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | | ~~papunkčiu;~~<br>~~60.3.9.~~ **66.3.3.** jei naujai pradėtas eksploatuoti ilgalaikio turto vienetas yra eksploatuojamas kogeneraciniais pagrindais, to ilgalaikio turto vieneto vertės, priskirtinos šilumos gamybos verslo vienetui, nustatymui taikoma Kogeneracinių jėgainių ~~šilumos ir elektros energijos sąnaudų atskyrimo~~ metodikoje numatyta tvarka. Tokiu atveju kogeneracinių jėgainių ilgalaikio turto vertė, priskirta šilumos gamybos veiklos verslo vienetui, negali būti didesnė, nei pagal Kogeneracinių jėgainių ~~šilumos ir elektros energijos sąnaudų atskyrimo~~ metodikos rodiklius**, galiojusius ilgalaikio turto suderinimo metu,** apskaičiuota maksimali šilumos gamybos veiklos verslo vienetui turto vertė;<br>~~60.3.10.~~ **66.3.4.** nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudų pokyčio įtaka perskaičiuojamoms sąnaudoms nustatoma pagal formulę:<br>$$\Delta FC^{INV}_{DA,i,y} = \sum_{y=2,\dots,5} C^{INV}_{DA,i} - \sout{C^{NT}_{DA,t}} - \sum_{\boldsymbol{y=2,\dots,5}} \boldsymbol{C^{NT}_{DA,i}} \quad \textbf{(58)}$$<br>kur:<br>$\Delta FC^{INV}_{DA,i,y}$ – sąnaudų pokytis metais y dėl nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudų pokyčio~~, susijusio su faktiškai įvykdytais investiciniais projektais~~, Eur;<br>$C^{INV}_{DA,i}$ – faktiškai įvykdytų investicinių projektų per praėjusius kalendorinius metus nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos, apskaičiuotos atsižvelgus į Metodikos ~~60.3.1–60.3.4~~ **66.3.1 ir 66.3.3** papunkčius, priskirtos paslaugai (produktui), metais y, Eur;<br>$C^{NT}_{DA,i}$ – ~~dėl per praėjusius kalendorinius metus pradėtų eksploatuoti ilgalaikio turto vienetų nebenaudojamo ilgalaikio turto~~ nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos, apskaičiuotos atsižvelgus į Metodikos ~~60.3.5–60.3.8~~ **66.3.2** papunkč~~ius~~**tį**, priskirtos paslaugai (produktui), **metais *y*,** Eur;“. |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| 9.15. | **Dėl Metodikos projekto 42.2 papunkčio.**<br>Bendrovė mano, kad jei nusidėvėjimas planuojamas įvertinant pirmųjų bazinės kainos galiojimo metų planuojamus nurašymus ir perleidimus, atitinkamai turėtų būti vertinamos ir pirmųjų metų investicijos ir siūlo atitinkamai papildyti minėtą punktą. | **Neatsižvelgta.**<br>Neįgyvendinus planuojamų investicijų, kurių nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos būtų įtrauktos į šilumos bazines kainas (kainų dedamąsias), šilumos kainos (kainų dedamųjų) perskaičiavimo metu turėtų būti atliekamos korekcijos, o tai padidintų administracinę naštą tiek ūkio subjektams, tiek Tarybai. Pažymėtina ir tai, kad tik įgyvendintų, o ne planuojamų atlikti, investicijų nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudų įtraukimas į šilumos kainas užtikrina būtinųjų sąnaudų principą. |
| 9.16. | **Dėl Metodikos projekto 42.4 ir 60.3.2 papunkčių.**<br>Kadangi minėti punktai išdėstyti painiai, Bendrovė prašo paaiškinti ar teisingai supranta, jog šiuose punktuose numatoma, jog bazinės kainos ir atitinkamai perskaičiuotos kainos skaičiavimuose įvertinami turto vienetai, kurie bus pradėti eksploatuoti (ūkio subjekto prognozė) iki galiojančios šilumos kainos galiojimo pabaigos. Perskaičiavimo metu įvertinami skirtumai dėl netikslios prognozės. | **Komentaras.**<br>Žr. 9.14 pastabos vertinimą. |
| 9.17. | **Dėl Metodikos projekto 45.3 papunkčio.**<br>Bendrovė konkrečius darbo užmokesčio didinimo sprendimus priima atsižvelgdama į darbo rinkos ir situaciją ir tendencijas, Bendrovės finansines galimybes bei įvertindama individualias konkretaus darbuotojo aplinkybes. Esant situacijai, kai Bendrovė dar tik planuoja darbo užmokesčio augimą atsižvelgdama į prognozuojamas rinkos tendencijas, tačiau konkrečių darbo sutarčių ar vadovybės sprendimų dar nėra, neaišku kaip Taryba vertintų planuojamą darbo užmokesčio dydį. Atitinkamai Bendrovė prašo Tarybos patikslinti, kas būtų laikoma pagrindžiamais dokumentais tokiais atvejais. Ar viešos skelbiamos darbo užmokesčio prognozės būtų laikomos pagrįstu įrodymu? | **Komentaras.**<br>Papildomai pažymėtina, kad darbo užmokesčio sąnaudų pokyčio vertinimas (sąnaudų didinimas) iki ūkio subjektui pateikus tokį pokytį pagrindžiančius dokumentus arba faktiškai padidėjus darbo užmokesčiui reikštų, jog šilumos kaina būtų didinama nežinant, ar ūkio subjektas išties didins darbo užmokesčio sąnaudas. Tai reikštų, jog vartotojai mokėtų būtinosiomis sąnaudomis nepagrįstą šilumos kainą. |
| 9.18. | **Dėl Metodikos projekto 45.4 papunkčio.**<br>Bendrovės nuomones, neteisinga vertinti visus Ūkio subjektus pagal šalies vidutinius dydžius ir ignoruoti regioninius skirtumus. Tokiu | **Neatsižvelgta.**<br>Lietuvos Respublikos statistikos departamentas duomenis apie vidutinį elektros, dujų, garo tiekimo ir oro kondicionavimo veiklos |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | būdu daliai ūkio subjektų darbo užmokesčio fondai gali būti nepagrįstai sumažinami. Pavyzdžiui, remiantis Lietuvos statistikos departamento duomenimis, Vilniaus apskrities 2019 II ketvirčio garo vidutinis darbo užmokesčio dydis sudarė 1438 Eur, kai tuo tarpu atitinkamas šalies ūkio vidurkis tik 1289,Eur. Bendrovei, kurios darbuotojų skaičius yra pvz. 600, toks skirtumas lemtų virš 1 mln. Eur neįvertintų sąnaudų. Bendrovė jau dabar susiduria su problemomis pritraukiant ir išlaikant kvalifikuotus darbuotojus, todėl darbo užmokesčio dydis yra itin svarbi sąnaudų dalis, siekiant užtikrinti saugų, patikimą ir kokybišką šilumos tiekimą. Atitinkamai Bendrovė siūlo punktą išdėstyti taip: „.darbo užmokesčio fondas neturi viršyti siektino darbo užmokesčio fondo sumos, suskaičiuotos siektiną darbuotojų skaičių (nustatytą vadovaujantis lyginamosios analizės atitinkamų rodiklių reikšmėmis) padauginus iš Lietuvos statistikos departamento šilumos bazinės kainos skaičiavimo metu paskutinio skelbiamo vidutinio darbo užmokesčio, **pakoreguoto pagal atitinkamos apskrities, kurioje veikia Ūkio subjektas, ir šalies vidutinio darbo užmokesčio santykį** ir įvertinus ne didesnį nei Finansų ministerijos prognozuojamą vidutinio darbo užmokesčio pokytį pirmiesiems šilumos bazinės kainos galiojimo metams. „Šis ribojimas netaikomas tuo atveju, jeigu Ūkio subjekto bendra pastoviųjų sąnaudų suma neviršija leistinos sąnaudų apimties, apskaičiuotos pagal Metodikos 41 punktą. | darbo užmokestį skelbia ketvirčiais (šalies duomenys) ir metinius duomenis (pagal apskritis). Pagal Statistikos departamento skelbiamus duomenis minėtos veiklos (šalies ūkis be individualių įmonių) 2019 m. I ketv. vidutinis darbo užmokestis buvo 1 485,7 Eur/mėn., 2019 m. II ketv. – 1 704,4 Eur/mėn., 2019 m. III ketv – 1 574,1 Eur/mėn., 2019 m. IV ketv. – 1 600,3 Eur/mėn., 2020 m. I ketv. – 1 700,80 Eur/mėn., o 2019 m. Vilniaus apskrities (didžiausias darbo užmokestis iš visų apskričių) – 1 458,20 Eur/mėn., t. y. mažesnis už šalies minėtos veiklos 2019 m. I ketv. – 2020 m. I ketv. vidutinį darbo užmokestį. Įvertinus tai, kad šalies duomenys dažniau atnaujinami (skelbiami kas ketvirtį) ir į tai, kad šalies ir Vilniaus apskrities vidutiniai darbo užmokesčiai yra labai panašūs (kitų apskričių, lyginant su šalies, vidutiniai darbo užmokesčiai mažesni), nuspręsta siektinam darbo užmokesčio fondo skaičiavimui naudoti šalies duomenis (ketv.). Atsižvelgus į tai, teigtina, kad pastaboje nurodytas vertinimas, jog didžiųjų miestų ūkio subjektai turi dirbtinai susimažinti darbo užmokestį iki šalies vidurkio, yra nepagrįstas. |
| 9.19. | **Dėl Metodikos projekto 50 punkto.**<br>Bendrovė prašo Tarybos patikslinti RAB apibrėžimą, numatant kokio konkrečiai laikotarpio pabaigai turi būti vertinamas RAB. Siekiant nuoseklumo, Bendrovė siūlo RAB reikšmę susieti su turto vienetu, kurie naudojami nusidėvėjimui skaičiuoti reikšmėmis, t. y. atitinkamai su 42 punktu ir RAB apibrėžimą išdėstyti taip:<br>*"$RAB_i$ – reguliuojamo turto likutinė vertė, **apskaičiuota įvertinant 42 punkto nuostatas**, priskirtina reguliuojamai paslaugai (produktui) (išskyrus mažmeninio aptarnavimo paslaugą),* | **Atsižvelgta iš dalies.**<br>Pakeistas Metodikos projekto 53 punktas (buvęs 50 punktas) ir išdėstytas taip:<br>„~~50.~~ **53.** Investicijų grąža apskaičiuojama atsižvelgiant į:<br>**53.1.** investicijų grąžos normą r (procentais), apskaičiuotą vadovaujantis Investicijų grąžos normos nustatymo metodika, patvirtinta Komisijos 2015 m. rugsėjo 22 d. nutarimu Nr. O3-510 „Dėl Investicijų grąžos normos nustatymo metodikos patvirtinimo" (toliau – WACC metodika)**;** |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | *nustatoma, atsižvelgus į Aprašo 24.4–24.5 papunkčiuose nurodytus apribojimus, Eur“* | **53.2. Aprašo 41.14–41.23 papunkčiuose nurodytus apribojimus;**<br>**53.3. šilumos bazinės kainos ataskaitinio laikotarpio paskutinių metų reguliuojamos veiklos ataskaitose atitinkamai paslaugai (produktui) priskirtų ilgalaikio turto vienetų likutinę vertę;**<br>**53.4. iki šilumos bazinės kainos projekto parengimo naujai pradėtų eksploatuoti atitinkamai paslaugai (produktui) priskirtų ilgalaikio turto vienetų likutinę vertę, atsižvelgus į Metodikos 45.4 papunktį;**<br>**53.5. iki šilumos bazinės kainos projekto parengimo atitinkamai paslaugai (produktui) priskirtų nenaudojamų, nusidėvėjusių ilgalaikio turto vienetų likutinę vertę;**<br>**53.6. naujai pradėtų eksploatuoti ilgalaikio turto vienetų investicijų grąžos, apskaičiuotos per laikotarpį nuo naujų turto vienetų eksploatacijos pradžios iki einamųjų šilumos kainų dedamųjų galiojimo metų pabaigos, apimties;**<br>**53.7. investicijų grąža apskaičiuojama,** pagal formulę:<br>$ROI_i = r \times (RAB_i + \sout{FC_{HS}} \Delta \boldsymbol{RAB_i})$ **(8)**<br>$\boldsymbol{ROI_{HS} = r \times (FC_{HS} + \Delta C_{DA,HS})}$ **(9)**<br>kur:<br>r – investicijų grąžos norma, apskaičiuota vadovaujantis WACC metodika, proc.;<br>$RAB_i$ – reguliuojamo turto likutinė vertė, priskirtina reguliuojamai paslaugai (produktui) (išskyrus mažmeninio aptarnavimo paslaugą), nustatoma, atsižvelgus į ~~Aprašo 24.4–24.5~~ **Metodikos 53.2–53.5** papunkčiu~~ose nurodytus apribojimus~~, Eur;<br>$\boldsymbol{\Delta RAB_i}$ **– atitinkamai paslaugai (produktui) priskirtos** |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | | **reguliuojamo turto likutinės vertės pokytis nuo naujų turto vienetų eksploatacijos pradžios iki einamųjų šilumos kainų dedamųjų galiojimo metų pabaigos, apskaičiuotos pagal Metodikos 53.6 papunktį, Eur;**<br>**$ROI_{HS}$ – investicijų grąžos suma užtikrinti mažmeninį aptarnavimą, Eur/metams;**<br>$FC_{HS}$ – pastoviųjų sąnaudų, priskirtinų mažmeninio aptarnavimo veiklai, apimtis, Eur/metams**;**<br>**53.8. investicijų grąžos normos skaičiavimuose naudojama kapitalo apimtis apskaičiuojama kaip nuosavo ir skolinto kapitalo suma, vadovaujantis formule:**<br>$$K = E + D = (A - DS - L) + D_{LLF} \quad (10)$$<br>**kur:**<br>**K – kapitalo apimtis, Eur;**<br>**E – nuosavo kapitalas, Eur;**<br>**D – skolintas kapitalas, Eur;**<br>**A – ilgalaikis ir trumpalaikis turtas, Eur;**<br>**DS – dotacijos ir subsidijos, Eur;**<br>**L – ilgalaikiai ir trumpalaikiai įsipareigojimai; Eur**<br>**$D_{LLF}$ –ilgalaikiai finansiniai įsipareigojimai, įskaitant ilgalaikių įsipareigojimų einamųjų metų dalį, Eur**.“ |
| 9.20. | **Dėl Metodikos projekto 51.2.2.1, 51.2.2.3, 52.1.1 ir 52.1.2 papunkčių.**<br>Nors minėtuose punktuose turėtų būti apibrėžiamas kainų skaičiavimas, toms centralizuoto šilumos tiekimo sistemoms, kuriose veikia nepriklausomi šilumos gamintojai, tačiau formulėse vertinamas kiekis $Q_{HG,PR,}$ kuris pagal Metodikos projekto indeksų apibrėžimus paaiškinamas taip: „$Q_{HG,PR}$ - centralizuoto šilumos tiekimo sistemose, kuriose **neveikia nepriklausomi šilumos gamintojai,** Ūkio subjektų šilumos gamybos šaltiniuose gamintinas | **Komentaras.**<br>Buvęs Metodikos projekto 51.2.2 papunktis panaikintas, o Metodikos projekto 54.1 papunktis (buvęs 51.1 papunktis) pakoreguotas ir išdėstytas taip:<br>„~~51.1.~~ **54.1.** šilumos (produkto) gamybos **Reguliuojamo NŠG ir Šš**ilumos tiekėjo gamybos ~~šaltiniuose~~ **įrenginiais** kainos atveju, kai ~~aptarnaujamoje šilumos tiekimo teritorijoje~~ **CŠT sistemose** ~~nepriklausomi šilumos gamintoja~~i neveikia **NŠG**:“.<br>Paaiškiname, kad Metodikos projekto 54.1 papunkčio papunkčiuose |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | šilumos kiekis...“ Bendrovė nesupranta, koks vis dėlto kiekis turėtų būti naudojamas skaičiuojant kainas atitinkamose sistemose ir prašo patikslinti ar pakoreguoti formules ar indeksus. | pateiktos vidutinės šilumos gamybos šaltiniuose gamintinos ir šilumos supirkimo aukciono būdu parduotinos šilumos (produkto) gamybos bazinės vienanarės kainos apskaičiavimo formulės.<br><br>Paaiškiname, kad Metodikos projekto 55 punkte ir jo papunkčiuose (buvęs 52 punktas ir jo papunkčiai) numatytos šilumos (produkto) gamybos (įsigijimo) bazinės vienanarės kainos pastoviosios ir kintamosios dedamosios formulės. Šios formulės taikomos apskaičiuojant šilumos (produkto) gamybos (įsigijimo) bazinę vienanarę kainą tiek šilumos tiekėjams, kurių aptarnaujamoje šilumos tiekimo teritorijoje neveikia NŠG, tiek šilumos tiekėjams, kurių aptarnaujamoje šilumos tiekimo teritorijoje NŠG veikia. |
| 9.21. | **Dėl Metodikos projekto 60.3.4, 60.3.8, 60.4.2.4 ir 60.4.2.8 papunkčių.**<br>Bendrovei nėra aišku, kokį nusidėvėjimą reikia perskaičiuoti pagal minėtus punktus. Metodikos 42.4 papunktyje nurodyto nusidėvėjimo pokytis jau įvertintas 60.3.3 ir 60.3.7 ir 60.4.2.3. ir 60.4.2.7 punktuose, todėl Bendrovės nuomone tai būtų perteklinis punktas. Atitinkamai Bendrovė prašo panaikinti šiuos punktus arba paaiškinti, koks nusidėvėjimas turi būti įvertintas pagal šiuos punktus. | **Komentaras.**<br>Pakoreguotas Metodikos projekto 66.3 papunktis (buvęs 60.3 papunktis), žr. 9.14 pastabos vertinimą.<br>Pakoreguotas Metodikos projekto 66.5 papunktis (buvęs 60.4 papunktis):<br>„~~60.4.~~ **65.5.** investicijų grąžos pokytį~~, susijusį su Ūkio subjekto įvykdytų investicinių projektų pobūdžiu~~ **dėl naujai pradėtų eksploatuoti ilgalaikio turto vienetų ir nenaudojamų, nusidėvėjusių ilgalaikio turto vienetų bei dėl mažmeninio aptarnavimo verslo vienetui priskirtų pastoviųjų sąnaudų pokyčio**:<br>~~60.4.1.~~ **66.5.1.** taikant investicijų grąžos normą, nustatytą pagal Metodikos ~~50 punktą. Šiuo atveju investicinių projektų vertei taikomi Aprašo 24.4–24.5 papunkčių ribojimai~~ **66.4.2 papunktį**;<br>~~60.4.2 investicijų grąžos pokytį dėl faktiškai įvykdytų ir įvestų į eksploataciją investicinių projektų per praėjusius kalendorinius metus ir dėl per praėjusius kalendorinius metus pradėtų eksploatuoti ilgalaikio turto vienetų nebenaudojamo ilgalaikio turto. Šiuo atveju įtaka perskaičiuojamoms sąnaudoms apskaičiuojama kaip nurodyta Metodikos 60.4.2.1–60.4.2.9 papunkčiuose:~~ |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | | **66.5.2. investicijų grąžos padidėjimą dėl:**<br>**66.5.2.1. iki perskaičiuotų šilumos kainų dedamųjų projekto parengimo naujai pradėtų eksploatuoti ilgalaikio turto vienetų vertės, apskaičiuotos atsižvelgus į Aprašo 24.4 papunktyje numatytus apribojimus;**<br>~~60.4.3. dėl metinės investicijų grąžos, susijusios su įvykdytais investiciniais projektais, apimties;~~<br>~~60.4.4.~~ **66.5.2.2.** ~~dėl~~ **naujai pradėtų eksploatuoti ilgalaikio turto vienetų** investicijų grąžos, apskaičiuotos per laikotarpį nuo naujų turto vienetų eksploatacijos pradžios iki einamųjų šilumos kain~~os~~**ų dedamųjų** galiojimo metų pabaigos, apimties;<br>**66.5.2.3. mažmeninio aptarnavimo verslo vienetui priskirtų pastoviųjų sąnaudų padidėjimo, apskaičiuoto pagal Metodikos 66.1–66.3, 66.6, 66.8, 69.9 papunkčius;**<br>**66.5.3. investicijų grąžos sumažėjimą dėl:**<br>**66.5.3.1. iki perskaičiuotų šilumos kainų dedamųjų projekto parengimo nebenaudojamų, nusidėvėjusių ilgalaikio turto vienetų metinės investicijų grąžos;**<br>**66.5.3.2. investicijų grąžos, apskaičiuotos per laikotarpį nuo naujų turto vienetų eksploatacijos pradžios iki einamųjų šilumos kainų dedamųjų galiojimo metų pabaigos, įvertintų paskutinio šilumos kainų dedamųjų nustatymo metu pagal Metodikos 53.6 papunktį arba 66.5.2.2. papunktį;**<br>**66.5.3.3. mažmeninio aptarnavimo verslo vienetui priskirtų pastoviųjų sąnaudų sumažėjimo, apskaičiuoto pagal Metodikos 66.1–66.3, 66.6, 66.8, 66.9 papunkčius;**<br>~~60.4.5. dėl apskaičiuoto skirtumo tarp praėjusio kainos skaičiavimo metu įvertintos pagal investicijų planą faktiškai pradėtų eksploatuoti ilgalaikio turto vienetų investicijų grąžos apimties, apskaičiuotos per praėjusio kainos skaičiavimo metu įvertintą laikotarpį nuo turto vienetų eksploatacijos pradžios iki einamųjų šilumos kainos galiojimo metų pabaigos ir apskaičiuotos investicijų grąžos apimties~~ |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | | ~~per laikotarpį iki naujų šilumos kainos galiojimo metų pradžios;~~<br>~~60.4.6. dėl investicijų grąžos, įvertintos šilumos bazinėje kainoje, nuo atitinkamai paslaugai (produktui) priskirtų naujai pradėtų eksploatuoti ilgalaikio turto vienetų, kurių nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudų vertinimas numatytas Metodikos 40.4 papunktyje, apimties;~~<br>~~60.4.7. dėl metinės investicijų grąžos, susijusios su nenaudojamu turtu, įvedus į eksploataciją naujus turto vienetus;~~<br>~~60.4.8. dėl nenaudojamo turto vienetų investicijų grąžos, apskaičiuotos per laikotarpį nuo naujų turto vienetų eksploatacijos pradžios iki einamųjų šilumos kainos galiojimo metų pabaigos;~~<br>~~60.4.9. dėl apskaičiuoto skirtumo tarp praėjusio kainos skaičiavimo metu įvertintos nenaudojamo ilgalaikio turto vienetų investicijų grąžos apimties, apskaičiuotos per praėjusio kainos skaičiavimo metu įvertintą laikotarpį nuo naujų turto vienetų eksploatacijos pradžios iki einamųjų šilumos kainos galiojimo metų pabaigos ir galiojančioje šilumos kainoje įvertinta investicijų grąžos apimtimi per laikotarpį iki naujų šilumos kainos galiojimo metų pradžios;~~<br>~~60.4.10. dėl investicijų grąžos, įvertintos šilumos bazinėje kainoje, nuo atitinkamai paslaugai (produktui) priskirtų nenaudojamo turto vienetų, kurių nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudų vertinimas numatytas Metodikos 40.4 papunktyje, apimties;~~<br>~~60.4.11.~~ **66.5.4.** investicijų grąžos pokyčio įtaka perskaičiuojamoms sąnaudoms nustatoma pagal formulę:<br>$$\Delta ROI_{i,y}^{INV} = \sum_{y=2,\dots,5} ROI_{i,y}^{INV} - \sum_{y=2,\dots,5} ROI_{i,y}^{NT} \quad \textbf{(63)}$$<br>$$\Delta \boldsymbol{ROI}_{\boldsymbol{HS,y}}^{\boldsymbol{FC}} = \boldsymbol{r} \times \left(\boldsymbol{FC}_{\boldsymbol{HS,y}} - \boldsymbol{FC}_{\boldsymbol{HS}}\right) \quad \textbf{(64)}$$ |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | | kur:<br>$\Delta ROI_{i,y}^{INV}$ – investicijų grąžos **(išskyrus mažmeninio aptarnavimo paslaugą)** pokytis metais *y* dėl priskaitytinos investicijų grąžos, susijusios su įvykdytais investiciniais projektais, Eur;<br>$ROI_{i,y}^{INV}$ – investicijų grąžos**a**~~, susijusios su įvykdytais investiciniais projektais, apimtis~~, apskaičiuota atsižvelgus į Metodikos ~~60.4.2.1–60.4.2.4~~ **66.5.2.1 ir 66.5.2.2** papunkčius, priskirta paslaugai (produktui), metais *y*, Eur;<br>$ROI_{i,y}^{NT}$ – ~~dėl per praėjusius kalendorinius metus pradėtų eksploatuoti ilgalaikio turto vienetų nebenaudojamo ilgalaikio turto~~ investicijų grąža, apskaičiuota atsižvelgus į Metodikos ~~60.4.2.5 60.4.2.8~~ **66.5.3.1 ir 66.5.3.2** papunkčius, priskirta paslaugai (produktui), **metais *y*,** Eur;<br>**$\Delta ROI_{HS,y}^{FC}$ – investicijų grąžos pokytis metais y dėl priskaitytinos investicijų grąžos, susijusios su mažmeninio aptarnavimo verslo vienetui priskirtų būtinųjų sąnaudų pokyčiu, Eur;**<br>**$FC_{HS,\,y}$ – perskaičiuota pastoviųjų sąnaudų, priskirtinų mažmeniniam aptarnavimui apimtis metais *y*, Eur;**“. |
| 9.22. | **Dėl Metodikos projekto 60.4 papunkčio.**<br>Metodikos projekto 60.4 punkte numatytas investicijų grąžos perskaičiavimas išimtinai tik dėl įvykdytų investicijų.<br>Bendrovė atkreipia dėmesį, kad minėtame punkte nėra niekaip įvertintas mažmeninio aptarnavimo verslo vieneto investicinės grąžos perskaičiavimas. Kadangi šio verslo vieneto investicinė grąža apskaičiuojama pagal būtinąsias sąnaudas, logiška, kad peržiūrint kitų verslo vienetų RAB objektyvius pasikeitimus, būtų įvertintos ir mažmeninio verslo vieneto būtinosios sąnaudos, kurios perskaičiuojamos pagal 60.1 punktą. Atitinkamai Bendrovė siūlo įtraukti 60.4’ punktą, išdėstant jį taip:<br>*“investicijų grąžos pokytį, susijusį su mažmeninio aptarnavimo* | **Atsižvelgta.**<br>Žr. 9.21 pastabos vertinimą. |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | *būtinųjų sąnaudų perskaičiavimu pagal 60.1 punktą”.* | |
| 9.23. | **Dėl Metodikos projekto 64.1 papunkčio.**<br>Bendrovės nuomone, šilumos gamybos verslo vienetas turėtų būti vertinamas taip pat kaip ir kiti ūkio subjekto verslo vienetai, ir investicijų grąža turėtų būti ribojama nuosekliai, t. y. pagal 69 punkto nuostatas. Šilumos gamybos veikla ir investicijų grąža sistemose su veikiančiais nepriklausomais šilumos gamintojais ir taip yra ribojama rinkos sąlygų ir konkurencijos, tačiau dėl konkurencijos negauta investicijų grąža šilumos tiekėjui nėra kompensuojama (64.2 p. nuostatos). Atsižvelgiant į tai Bendrovė siūlo Tarybai panaikinti 64.1 bei 69.4 punktus bei 69 p. nuostatas taikyti nuosekliai visiems reguliuojamiems ūkio subjekto verslo vienetams. | **Atsižvelgta iš dalies.**<br>Metodikos projekto 73 punkte (buvę 63 ir 64 punktai) numatytos leistinos gauti investicijų grąžos ribos suvienodintos su Metodikos projekto 72 punkte (buvęs 69 punktas) nustatytomis ribomis.<br>Taip pat žiūrėti 4.20 ir 8.20 pastabų vertinimą. |
| 9.24. | **Dėl Metodikos projekto 64.3 papunkčio.**<br>Siekiant Metodikos nuoseklumo, Bendrovė siūlo Tarybai suderinti šį punktą su Metodikos projekto 57.5 punkte numatytu laikotarpiu. | **Komentaras.**<br>Metodikos 64.8 punkte (buvęs 57.5 punktas) joks laikotarpis nėra numatytas. |
| 9.25. | **Dėl Metodikos projekto 65 punkto.**<br>Bendrovė prašo patikslinti su kuo lyginamos gautos faktinės pajamos, apskaičiuotos pagal pateiktą formulę. | **Komentaras.**<br>Žr. 5.17 pastabos vertinimą. |
| 9.26. | **Dėl Metodikos projekto 68.1 papunkčio.**<br>Bendrovė prašo Tarybos patikslinti 68.1 p. nuostatas, taip, kaip tai padaryta 68.2 p. ir numatyti teigiamo skirtumo, kai šilumos tiekėjas surinko daugiau pajamų, kompensavimo periodą, t. y. kokiam laikotarpiui šilumos tiekėjo surinktos papildomos pajamos yra išdėstomos grąžinant jas vartotojui. | **Neatsižvelgta.**<br>Tarybos praktika rodo, kad ūkio subjektų galimybės grąžinti papildomai gautas pajamas vartotojams, atsižvelgiant į objektyvias priežastis, skiriasi – vieni ūkio subjektai tai gali padaryti per 12 mėn., kitiems ūkio subjektams reikia ilgesnio laikotarpio. Atsižvelgiant į tai, Metodikos projekto 71.1 papunktis (buvęs 68.1 papunktis) nėra tikslinamas, nurodant papildomai gautų pajamų grąžinimo laikotarpį. |
| 9.27. | **Dėl Metodikos projekto 68.3, 76.2 ir 76.3 papunkčių.**<br>Pagal 68.3 punktą, bazinių kainų nustatymo ar jų perskaičiavimo metu kuro kainų viršutinė riba negali viršyti vidurkio daugiau nei 10 %, tačiau 76.2 bei 76.3 punktuose mėnesio šilumos kainų skaičiavimo metu viršutinės kuro kainų ribos nustatytos kaip 105 proc. vidutinės atitinkamo kuro šalyje kainos. Bendrovė siūlo | **Atsižvelgta iš dalies.**<br>Žr. 12.30 pastabos vertinimą. |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | Tarybai suvienodinti kuro kainų viršutinių ribų traktavimą ir 76.2 bei 76.3 punktuose numatyti 110 proc. viršutinę kuro kainų ribą, atitinkamai naikinant 68.3 punktą bei koreguojant 76.2 ir 76.3 punktus. | |
| 9.28. | **Dėl Metodikos projekto 68.6 papunkčio.**<br>Bendrovė siūlo suvienodinti sąvokas, ir naudoti „šilumos bazinės kainos ataskaitinį laikotarpį“ arba „šilumos kainos perskaičiavimo atskaitinį laikotarpį“. | **Neatsižvelgta.**<br>Taryba kasmet atlieka vertinimą ar ūkio subjektai įgyvendino Lietuvos Respublikos energijos išteklių rinkos įstatyme įtvirtintą įpareigojimą biokurą įsigyti energijos išteklių biržoje, o gamtines dujas – gamtinių dujų biržoje ir parengia ataskaitą. Ataskaita svarstoma Tarybos posėdyje, o Tarybos nariams jai pritarus priimamas nutarimas. Atsižvelgiant į tai, kad rengiamose ataskaitose analizuojami kalendoriniai metai, Metodikos projekto punktas nėra koreguojamas. |
| 9.29. | **Dėl Metodikos projekto 68.7 papunkčio.**<br>Bendrovės nuomone, tai perteklinis punktas. Tokios pat nuostatos jau įvertintos 68.5 punkte. | **Neatsižvelgta.**<br>Šilumos bazinės kainos skaičiavimo metu papildomai gautų pajamų ir (ar) nesusigrąžintų sąnaudų suma yra apskaičiuojama ir konstatuojama, tačiau jų grąžinimas ir (ar) susigrąžinimas įvertinamas, nustatant šilumos kainos dedamąsias pirmiesiems šilumos bazinės kainos dedamųjų galiojimo metams. |
| **10.** | **UAB „Kirtimų katilinė“ 2019 m. lapkričio 19 d. raštas Nr. 21-11/2019** | |
| 10.1. | **Dėl Metodikos projekto 23 punkto.**<br>Bendrovei nėra aišku, kodėl atliekas naudojantiems įrenginiams yra taikomi biokuro kūrenamo šilumos šaltinio techniniai ekonominiai rodikliai. Atliekas naudojantys įrenginiai Lietuvoje veikia pakankamai ilgai, kad būtų galima pradėti jų veiklą reguliuoti remiantis faktiniais rodikliais. | **Komentaras.**<br>Sąnaudų atskyrimo taisyklės reglamentuotos Apraše, o sąnaudų atskyrimui taikomi rodikliai numatyti Kogeneracinių jėgainių metodikoje, todėl siūlomas pakeitimas ne šio teisės akto klausimas.<br>Atsižvelgus į tai, kad sąnaudų atskyrimą reglamentuojančios nuostatos numatytos Apraše, Metodikos projekto 23 punktas panaikintas. |
| 10.2. | **Dėl Metodikos projekto 26.5 papunkčio.**<br>Dabar galiojančioje Metodikos versijoje yra nuostata (74.9 punktas), kad šilumos (produkto) gamybos atveju paskutinių dvejų metų faktinės ir Ūkio subjektui nustatytos investicijų grąžos neatitiktis nėra vertinama. Siūlome šią nuostatą perkelti ir į naują Metodikos | **Atsižvelgta.**<br>Žr. 5.7 pastabos vertinimą. |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | versiją, o siekiant išvengti nereikalingos informacijos pildymo siūlome 26.5 punktą papildyti nuostata, kad šis punktas netaikomas Ūkio subjektams, kurie užsiima tik šilumos (produkto) gamybos veikla (arba, aiškumo dėlei, iškart nurodyti kad ši nuostata taikoma tik 69.4 punkte nurodytiems verslo vienetams). | |
| 10.3. | **Dėl Metodikos projekto 45.4 papunkčio.**<br>Manome, kad skirtingų regionų šilumos tiekimo ir gamybos įmonių darbo užmokesčiai neturėtų būti skaičiuojami pagal vienodą vidutinį darbo užmokestį, o turėtų būti indeksuojami priklausomai nuo to regiono pragyvenimo lygio (t. y. nėra sąžininga teigti, kad dviem vienodoms katilinėms, esančioms pvz., Vilniuje ir Plungėje, turėtų būti nustatytas vienodas darbo užmokesčio fondas, turint omenyje kad viename regione to paties darbo užmokesčio perkamoji galia yra gerokai mažesnė nei kitame). | **Neatsižvelgta.**<br>Žr. 9.18 pastabos vertinimą. |
| 10.4. | **Dėl Metodikos projekto 50 punkto.**<br>Naudodamiesi proga primygtinai raginame VERT iš esmės peržiūrėti WACC skaičiavimo metodiką, joje esančią WACC skaičiavimo formulę pakeičiant sąžininga formule, atspindinčia šilumos sektoriaus įmonių prisiimamą riziką. | **Komentaras.**<br>Pastaba teikiama Investicijų grąžos normos nustatymo metodikai, kurią Taryba planuoja keisti ateityje. |
| 10.5. | **Dėl Metodikos projekto 57.4 papunkčio.**<br>Dabar galiojančioje Metodikos versijoje yra nuostata (74.9 punktas), kad šilumos (produkto) gamybos atveju paskutinių dvejų metų faktinės ir Ūkio subjektui nustatytos investicijų grąžos neatitiktis nėra vertinama. Siūlome šią nuostatą perkelti ir į naują Metodikos versiją, o siekiant išvengti nereikalingos informacijos pildymo siūlome 57.4 punktą papildyti nuostata, kad šis punktas netaikomas Ūkio subjektams, kurie užsiima tik šilumos (produkto) gamybos veikla. | **Atsižvelgta.**<br>Žr. 5.7 ir 9.7 pastabų vertinimą. |
| 10.6. | **Dėl Metodikos projekto 60.1 papunkčio.**<br>Nėra suprantama, kodėl pasirinktas 3 proc. maksimalus dydis. Manome, kad efektyvumo koeficientas pilnai atlieka savo funkciją, jei yra nustatyta, kad jis visuomet yra pusė infliacijos dydžio. | **Neatsižvelgta.**<br>Žr. 7.9 pastabos vertinimą. |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | Infliacijai esant labai didelei (pvz. 10%) nėra suprantama, kodėl efektyvumo koeficientas turėtų būti apribotas ties 3%. Siūlome šio apribojimo atsisakyti. | |
| 10.7. | **Dėl Metodikos projekto 63 punkto.**<br>Siūlome Ūkio subjektams, šilumą parduodantiems šilumos supirkimo aukcionu būdu, taikyti naujos metodikos versijos 69.1 ir 69.2 punktuose esančias nuostatas, nurodančias, jog Ūkio subjektui lieka visa investicijų grąža, viršijanti leistiną investicijų grąžą iki 2% ir pusė investicijų grąžos, viršijusios daugiau nei 2 % ir ne daugiau kaip 6% leistinos investicijų grąžos. Bendrovei nėra suprantama, kodėl šiuo atveju taikomi dvigubi standartai. | **Atsižvelgta.**<br>Žr. 4.20 pastabos vertinimą. |
| 10.8. | **Dėl Metodikos projekto 64.1 ir 64.2 papunkčių.**<br>Manome, kad šiuose punktuose turėtų būti nuoroda į 64.3 punkte nurodytą laikotarpį, o ne 68.5 punkte nurodytą laikotarpį. | **Atsižvelgta.**<br>Žr. 4.20 pastabos vertinimą. |
| 10.9 | **Dėl Metodikos projekto 71 punkto.**<br>Siūlome aiškiai apibrėžti apie kokias kitas Ūkio subjekto papildomai gautas pajamas kalbama šiame punkte, kad būtų išvengta situacijų kai papildoma dedamoji būtų skiriama dėl Ūkio subjekto gautų nereguliuojamos veiklos pajamų. | **Atsižvelgta iš dalies.**<br>Žr. 12.38 pastabos vertinimą. |
| 10.10. | **Dėl Metodikos projekto 73.1 papunkčio.**<br>Trūksta loginio paaiškinimo, kodėl renkamasi vertinti paskolų likučių palūkanų normų svertinį vidurkį, o ne naujai išduotų paskolų palūkanų normų svertinį vidurkį. Paskolų likučiai apima seniai ir itin seniai išduotas paskolas, kuomet palūkanų normos galėjo būti gerokai aukštesnės/žemesnės ir nebeatspindi esamos situacijos. Dėl šios priežasties reiktų vertinti einamojo laikotarpio išduodamų naujų paskolų palūkanas, o ne praėjusių laikotarpių likučius. | **Komentaras.**<br>Metodikos 77.1 papunktyje (buvęs 73.1 papunktis) nurodytas palūkanų normos svertinio vidurkio laikotarpis atitinka kituose Tarybos reguliuojamuose sektoriuose taikomą praktiką.<br>Pavyzdžiui, Elektros energijos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų bei visuomeninės kainos viršutinės ribos nustatymo metodikos, patvirtintos Komisijos 2015 m. sausio 15 d. nutarimu Nr. O3-3 „Dėl Elektros energijos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų bei visuomeninės kainos viršutinės ribos nustatymo metodikos patvirtinimo“ $16^1$, $29^1$, $10^9$ punktuose nustatyta, kad pinigų kainos nustatymui taikoma Lietuvos banko pinigų finansų įstaigų paskolų euro zonos ne finansų bendrovėms likučių palūkanų normos svertinis vidurkis už paskutinius paskelbtus |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | | 12 mėnesių iki Metodikos 115 punkte nurodyto termino.<br>Valstybės reguliuojamos gamtinių dujų perdavimo veiklos pajamų ir kainų nustatymo metodikos, patvirtintos Komisijos 2018 m. spalio 5 d. nutarimu Nr. O3E-314 „Dėl Valstybės reguliuojamos gamtinių dujų perdavimo veiklos pajamų ir kainų nustatymo metodikos patvirtinimo“ 25.7 papunktyje nurodyta, kad pinigų kainos nustatymui taikoma skolinto kapitalo kainos viršutinė riba, nurodyta Tarybos tinklalapio skiltyje „WACC skaičiavimo duomenys“.<br>Taigi, iš pateiktų pavyzdžių matyti, kad paskolų likučių palūkanų normų svertinis vidurkis vertinimas ir kituose Tarybos reguliuojamuose sektoriuose. |
| **11.** | **UAB „LITESKO“ 2019 m. lapkričio 19 d. raštas Nr. 1.21-1263** | |
| 11.1. | **Dėl Metodikos projekto 5 punkto.**<br>Siūlome patikslinti Projekto 5 punktą, kad jis atitiktų Šilumos ūkio įstatyme įtvirtintus informacijos teikimo terminus ir išdėstyti taip:<br>*„Reguliuojančiosios institucijos turi teisę iš Ūkio subjektų per Reguliuojančiosios institucijos nustatytą protingą terminą,* ***bet ne trumpesnį nei 10 darbo dienų nuo reikalavimo gavimo, jeigu nėra pagrįstų priežasčių, dėl kurių nustatomas ilgesnis terminas,*** *gauti visą informaciją ir dokumentus, paaiškinimus, pagrindžiančius dokumentus, įskaitant pirminių apskaitos dokumentų kopijas, būtinus Įstatyme numatytoms Reguliuojančiosios institucijos funkcijoms vykdyti.“* | **Atsižvelgta iš dalies.**<br>Pakeistas Metodikos projekto 5 punktas ir išdėstyta taip:<br>„5. Reguliuojančiosios institucijos turi teisę iš Ūkio subjektų per ~~Reguliuojančiosios institucijos nustatytą protingą terminą~~ **10 darbo dienų nuo reikalavimo gavimo, jeigu nėra pagrįstų priežasčių, dėl kurių nustatomas ilgesnis terminas,** gauti visą informaciją ir dokumentus, paaiškinimus, pagrindžiančius dokumentus, įskaitant pirminių apskaitos dokumentų kopijas, būtinus Įstatyme numatytoms Reguliuojančiosios institucijos funkcijoms vykdyti.“ |
| 11.2. | **Dėl Metodikos projekto 11 ir 12 punktų bei 11.1 ir 11.2 papunkčių.**<br>Taryba ir savivaldybių tarybos nenustato šilumos kainos, todėl siūlome patikslinti Projekto 11, 11.1, 11.2 punktus ir išdėstyti taip:<br>*„Taryba atskiru nutarimu konstatuoja, kad šilumos kain~~ą~~****os dedamosios*** *nustatyt~~a~~****os*** *be pažeidimų, jeigu savivaldybė, vadovaudamasi Įstatymo nuostatomis, per ne ilgesnį, nei 30 dienų terminą, nustato:“* | **Atsižvelgta.**<br>Žr. 7.3 pastabos vertinimą. |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | *„šilumos kain~~ą~~**os dedamąsias** pirmiesiems šilumos bazinės kainos galiojimo metams, vadovaudamasi Tarybos nustatyta šilumos bazine kaina **(dedamosiomis)**“*<br><br>*„perskaičiuot~~ą~~**as** šilumos kain~~ą~~**os dedamąsias** antriesiems ir vėlesniems šilumos bazinės kainos **dedamųjų** galiojimo metams, vadovaudamasi Metodikos IV skyriaus nuostatomis“*<br><br>*„Jeigu savivaldybė neįvykdo Metodikos 11 punkte nustatytų sąlygų, Taryba nustato šilumos kain~~ą~~**os dedamąsias** vienašališkai.“*<br><br>Analogiški pakeitimai turi būti atlikti ir kituose Projekto punktuose arba Projekto 3 punktą papildyti sąvoka „šilumos kaina“, kitaip projekto tekstas klaidinantis ir prieštaraujantis faktinei situacijai bei kitoms projekto sąvokoms: „projekcinė šilumos kaina“, „galutinė šilumos kaina“. Be to neaišku kodėl dalyje projekto naudojama sąvoka „šilumos kaina“, o dalyje šilumos kaina (dedamosios). | |
| 11.3. | **Dėl Metodikos projekto 15 ir 16 punktų.**<br>Atsižvelgiant į Projekto 3.5 punkte pateikiamą apibrėžimą, patikslinti Projekto 15, 16 punktus ir išdėstyti taip:<br>***„Galutinė ~~Šš~~ilumos kain~~os~~a** privalo būti apskaičiuojam~~os~~a kas mėnesį, vadovaujantis Metodikos VI skyriaus nuostatomis.“*<br><br>*„Vartotojams taikoma **galutinė** šilumos kaina lygi šilumos (produkto) gamybos (įsigijimo), šilumos perdavimo, mažmeninio aptarnavimo kainų bei papildomos dedamosios sumai.“* | **Atsižvelgta iš dalies.**<br>Pakeisti Metodikos projekto 15 ir 16 punktai ir išdėstyti taip:<br>„15. **Galutinės ~~Šš~~ilumos** kainos privalo būti apskaičiuojamos kas mėnesį, vadovaujantis Metodikos VI skyriaus nuostatomis.“;<br>„16. Vartotojams taikoma **galutinė** šilumos kaina lygi šilumos (produkto) gamybos (įsigijimo), šilumos perdavimo, mažmeninio aptarnavimo kainų bei papildomos dedamosios sumai.“. |
| 11.4. | **Dėl Metodikos projekto 26.6 papunkčio.**<br>Prašome paaiškinti, o kaip bus vertinamos kuro įsigijimo sąnaudos piko ir rezervo katilų, esančių sistemose su nepriklausomais šilumos gamintojais? (Analogiškai liečia ir Projekto 57.3 punktą) | **Komentaras.**<br>Atsižvelgiant į viešosios konsultacijos metu gautas pastabas, pakeisti Metodikos projekto 27.6, 64.3, ir 71.10 papunkčiai (buvę 26.6, 57.3 ir 68.10 papunkčiai) bei išdėstyti taip:<br>„~~26.6.~~ **27.6.** Ūkio subjekto **šilumos kainoje įskaitytų ir faktiškai patirtų** sąnaudų **kurui įsigyti** ~~(pajamų) dėl taikytų kuro įsigijimo ir~~ |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | | ~~suvartojimo bei šilumos įsigijimo kainų~~ skirtumo ataskaitą (Metodikos 11 priedas). ~~Šią ataskaitą teikia šilumos tiekėjai, kurių aptarnaujamoje šilumos tiekimo teritorijoje nepriklausomi šilumos gamintojai neveikia.~~ Šilumos tiekėjai, kurių aptarnaujamoje šilumos tiekimo teritorijoje veikia bent vienas ~~nepriklausomas šilumos gamintojas~~ **NŠG**, minėtoje ataskaitoje nurodo ~~tik tų centralizuoto šilumos tiekimo~~ **CŠT** sistemų, kuriose ~~nepriklausomi šilumos gamintojai~~ **NŠG** neveikia, duomenis **ir CŠT sistemų, kuriose NŠG veikia, šilumos poreikio piko pajėgumų ir rezervinės galios užtikrinimo paslaugos bei šilumos įsigijimo duomenis**;“<br><br>„~~57.3.~~ **64.3.** Ūkio subjekto **šilumos kainoje įskaitytų ir faktiškai patirtų** sąnaudų **kurui įsigyti** ~~(pajamų) dėl taikytų kuro įsigijimo ir suvartojimo kainų~~ skirtumo ataskaitą (Metodikos 11 priedas). ~~Šią ataskaitą teikia Šilumos tiekėjai, kurių aptarnaujamoje šilumos tiekimo teritorijoje nepriklausomi šilumos gamintojai neveikia.~~ Šilumos tiekėjai, kurių aptarnaujamoje šilumos tiekimo teritorijoje veikia bent vienas ~~nepriklausomas šilumos gamintojas~~ **NŠG**, minėt**ąoje** ataskait**ąoje nurodo** ~~teikia tik pagal centralizuoto šilumos tiekimo~~ **CŠT** sistemų, kuriose ~~nepriklausomi šilumos gamintojai~~ **NŠG** neveikia, duomenis **ir CŠT sistemų, kuriose NŠG veikia, šilumos poreikio piko pajėgumų ir rezervinės galios užtikrinimo paslaugos bei šilumos įsigijimo duomenis**;“<br><br>„~~68.10.~~ **71.10.** Metodikos ~~68.1~~ **71.1** ir ~~68.2~~ **71.2** papunkčiai netaikomi Reguliuojamiems ~~nepriklausomiems gamintojams ir~~ **NŠG.** Šilumos tiekėjams tose ~~centralizuoto šilumos tiekimo~~ **CŠT** sistemose, kuriose veikia bent vienas ~~nepriklausomas šilumos gamintojas~~ **NŠG, įvertinamas šilumos kainoje įskaitytų ir faktiškai patirtų šilumos poreikio piko pajėgumų ir rezervinės galios užtikrinimo paslaugos sąnaudų kurui įsigyti dydžių skirtumas bei kainoje įskaitytų ir faktiškai patirtų sąnaudų** |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | | **šilumai įsigyti dydžių skirtumas**.“. |
| 11.5. | **Dėl Metodikos projekto 27 punkto.**<br>Atkreipiame dėmesį, kad Projekto 26 punktas iš esmės nepateikia jokių reikalavimų informacijos turiniui, o tik nurodo privalomus bazinės šilumos kainos dedamųjų projekto priedus. Bendrovės vertinimu privalomo priedo nepateikimas nesudaro pagrindo grąžinti projektą. Tokiu atveju Taryba turėtų kreiptis į ūkio subjektą nurodant trūkstamus priedus ir informuojant, jog projekto nagrinėjimo procedūra nebus pradėta iki kol nebus pateikta trūkstama informacija. Be to neaiški pati grąžinimo procedūra – ūkio subjekto pateiktas projektas ir priėjo pridedami dokumentai bus grąžinti atgal šilumos tiekėjui ir kas toliau? Kokia šio veiksmo prasmė, jei pavyzdžiui trūksta tik vieno priedo? Tokie grąžinimai tik dar labiau prailgintų bazinių šilumos kainos dedamųjų nustatymo procesą. Taip pat ir trūkumų buvimas reguliuojamos veiklos ataskaitose negali būti pagrindu vilkinti bazinių šilumos kainos dedamųjų nustatymo procesą – kainų dedamosios gali būti nustatomos ankstesnių laikotarpių duomenų, lyginamosios analizės pagrindu.<br><br>Bendrovės siūlymas būtų taikyti analogišką principą, kaip numatyta investicijų derinimo tvarkoje ir Projekto 27 punktą išdėstyti taip:<br>*„Šilumos bazinės kainos projektas laikomas pateiktu, **jei yra pateikta visa** ~~jis atitinka~~ Metodikos 26 punkte nustatyt~~us~~**a privaloma informacija.** ~~reikalavimus, o už šilumos bazinės kainos ataskaitinį laikotarpį yra pateiktos reguliuojamos veiklos ataskaitos su nepriklausomo auditoriaus išvada be esminių trūkumų.~~ Nustačius, kad projektas neatitinka Metodikos 26 punkte nurodytų reikalavimų ~~ir (ar) Ūkio subjekto reguliuojamos veiklos ataskaitoje yra nurodyti esminiai trūkumai~~, **Taryba Ūkio subjektą informuoja apie nustatytas klaidas ir trūkumus bei nustato protingą terminą jiems pašalinti** ~~projektas gali būti grąžinamas projekto rengėjui, nurodant grąžinimo priežastis.~~“* | **Atsižvelgta.**<br>Žr. 7.5 pastabos vertinimą. |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | (Analogiškai liečia ir Projekto 58 punktą)<br><br>Atitinkamai reikėtų koreguoti Projekto antrojo skirsnio pavadinimą, išbraukiant ~~„IR GRĄŽINIMAS~~“. | |
| 11.6. | **Dėl Metodikos projekto 28.4.1. papunkčio.**<br>Nėra aišku apie kokį efektyvumą eina kalba – suminį, kaip tai numato Projekto 37.3, 38.3, 49 punktai ar atskirų rodiklių efektyvumą. Bendrovės vertinimu punktas turi būti pakoreguotas numatant, jog efektyvumas koreguojamas tik tuo atveju kai jis mažesnis nei suminė efektyvumo rodiklių reikšmė.<br>Kaip jau buvome ne kartą nurodę, atskiri sąnaudų straipsniai yra glaudžiai tarpusavyje susiję, vienų didinimas lemia kitų mažėjimą ir atvirkščiai. Tik kompleksiškai įvertinus suminį sąnaudų efektą, galima priimti sprendimą dėl efektyvumo užduoties ar efektyvumo rodiklių nustatymo pagal lyginamosios analizės rodiklių vertes. | **Komentaras.**<br>Metodikos projekto 29 punkte (buvęs 28 punktas) yra pateiktos bendros nuostatos, į kurias atsižvelgiama nustatant šilumos bazines kainas. Metodikos projekto 29.4.1 papunktyje (buvęs 28.4.1 papunktis) numatytas lyginamųjų rodiklių taikymas bendru atveju. Pažymėtina, kad konkrečių lyginamųjų rodiklių taikymas (suminio ar ne suminio efektyvumo vertinimas) yra aprašytas atitinkamuose Metodikos projekto papunkčiuose, numatant šių sąnaudų apskaičiavimą.<br>Pavyzdžiui, Metodikos 40.3 papunktyje (buvęs 37.3 papunktis) numatyta, kad elektros energijos technologinėms reikmėms sąnaudų apimtis (kWh) vertinama atsižvelgiant į suminę šilumos gamybos ir šilumos perdavimo verslo vienetų energijos technologinėms reikmėms sąnaudų apimtį (kWh), apskaičiuotą įvertinant atitinkamus elektros energijos technologinėms reikmėms sąnaudų lyginamuosius rodiklius, t. y. šiuo atveju pagal Metodikos projekto 29.4.1 papunktį (buvęs 28.4.1 papunktis) lyginamas ūkio subjekto suminis efektyvumas šilumos gamybos ir šilumos perdavimo veikloje su ūkio subjektų grupės suminiu efektyvumu. |
| 11.7 | **Dėl Metodikos projekto 28.4.2. papunkčio.**<br>Ūkio subjektas gali neįgyvendinti Tarybos nustatytos užduoties dėl objektyvių priežasčių, pvz. planuojant užduotį nebuvo įvertintos aplinkybės, atsiradusios bazinio laikotarpio metu ar kt. Atsižvelgiant į paminėtą, Bendrovės vertinimu vien faktas, kad ūkio subjektas neįgyvendino nustatytos efektyvumo užduoties negali būti pagrindu nebetaikyti Projekto 28.4.1 punkto nuostatų. Atitinkamai siūlome Projekto 28.4.2 punktą išdėstyti taip: | **Komentaras.**<br>Žr. 4.17 pastabos vertinimą. |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | *„jei Ūkio subjektas neįgyvendina Tarybos nustatytos efektyvumo užduoties **bei nepateikia Tarybai užduoties neįvykdymą pagrindžiančių objektyvių priežasčių**, kitą reguliavimo periodą 28.4.1 papunktyje įtvirtinta galimybė Reguliuojančiajai institucijai Ūkio subjektui suformuoti kitokias efektyvumo užduotis nebus taikoma“.* | |
| 11.8. | **Dėl Metodikos projekto 30 punkto.**<br>Prašome paaiškinti kam reikalingas šis komentaras: *„Šilumos tiekėjams, centralizuoto šilumos tiekimo sistemose, kuriose neveikia nepriklausomi šilumos gamintojai, šilumos poreikio piko pajėgumus užtikrinančiais šilumos gamybos įrenginiais gamintinas šilumos kiekis nustatomas vadovaujantis Metodikos 31 punktu“,* jei sistemose, kur nėra nepriklausomų šilumos gamintojų piko įrenginiai nėra atskiriami, o visas tokių sistemų gamintinas šilumos kiekis, įskaitant piko įrenginius suplanuotas prie rodiklio $Q_{HG,PR}$.<br>Pažymėtina, kad toks traktavimas numatytas ir Projekto 3 priede, piko įrenginiais gamintinas šilumos kiekis atskirai neplanuojamas. Atsižvelgiant į paminėtą, siūlome šį komentarą naikinti.<br><br>Taip pat prašome paaiškinti kokie veiksmai turi būti atliekami tuo atveju, jei fakte šilumos tiekėjo šilumos poreikio piko pajėgumus užtikrinančiais šilumos gamybos įrenginiais gamintinas šilumos kiekis per metus bus didesnis kaip 10 proc. į šilumos perdavimo tinklą patiektino šilumos kiekio?<br><br>Taip pat prašome paaiškinti kaip šilumos kainos dedamosiose bus įvertinamas rezerviniais šilumos gamybos įrenginiais pagaminamas šilumos energijos kiekis ir patiriamos kintamosios sąnaudos? | **Komentaras.**<br>Patikslintas Metodikos projekto 31 punkte (buvęs 30 punktas) pateiktas apibrėžimas ir išdėstytas taip:<br>„<...>$Q_{HG,\ PC,\ s}$ – šilumos tiekėjo šilumos poreikio piko pajėgumus užtikrinančiais šilumos gamybos įrenginiais gamintinas šilumos kiekis per metus (šilumos bazinių**ės** kainų**os** galiojimo laikotarpiu) atitinkamoje ~~centralizuoto šilumos tiekimo~~ **CŠT** sistemoje ~~s~~**, kurioje veikia NŠG,** nustatomas Supirkimo tvarkoje nustatyta tvarka ir yra ne didesnis kaip 10 proc. į šilumos perdavimo tinklą patiektino ~~$Q_H$~~ šilumos kiekio $Q_{H,\ s}$, kWh. ~~Šilumos tiekėjams, centralizuoto šilumos tiekimo sistemose, kuriose neveikia nepriklausomi šilumos gamintojai, šilumos poreikio piko pajėgumus užtikrinančiais šilumos gamybos įrenginiais gamintinas šilumos kiekis nustatomas vadovaujantis Metodikos 31 punktu.~~<...>“<br>Atsižvelgiant į Supirkimo tvarkos ir kitas Metodikos projekto nuostatas, Metodikos projekte nėra numatyta atskirų nuostatų atvejams, kai šilumos poreikio piko pajėgumus užtikrinančiais šilumos gamybos įrenginiais gamintinas šilumos kiekis per metus bus didesnis kaip 10 proc. į šilumos perdavimo tinklą patiektino šilumos kiekio.<br>Supirkimo tvarkos 4 punkte numatyta, kad rezerviniai šilumos gamybos pajėgumai – šilumos tiekėjo eksploatuojami šilumos gamybos įrenginiai, leidžiantys šilumos tiekėjui užtikrinti patikimą ir saugų šilumos tiekimą vartotojams, kai to neįmanoma padaryti kitais sistemoje veikiančiais šilumos gamybos įrenginiais. Kaip paaiškinta Komisijos Šilumos ir vandens departamento Šilumos gamintojų ir |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | | konkurencijos skyriaus 2018 m. vasario 1 d. pažymos Nr. O5E-37 „Dėl teisės aktų, susijusių su šilumos gamintojų konkurencija, pakeitimo“ 5 priedo „Pastabų ir pasiūlymų, pateiktų viešajai konsultacijai dėl Šilumos kainų nustatymo metodikos pakeitimo, derinimo pažyma“ 11.12 punkte, tai reiškia, kad šilumos kiekis, kuris esant poreikiui gali būti pagamintas rezerviniais šilumos gamybos pajėgumais, įeina į šilumos supirkimo aukciono būdu parduotą šilumos kiekį ($Q_{HA,\ PR}$) arba į šilumos poreikio piko pajėgumus užtikrinančiais šilumos gamybos įrenginiais gamininą šilumos kiekį ($Q_{HG,\ PC}$). Atitinkamai įvertintos ir šiam šilumos kiekiui pagaminti reikalingos kintamosios sąnaudos. |
| 11.9. | **Dėl Metodikos projekto 30 punkto.**<br>Projekte nenurodoma vadovaujantis kokiu principu apskaičiuojamas realizuotinas šilumos kiekis per metus ir savoms (administracinėms) ir technologinėms reikmėms naudotinas šilumos kiekis. Galimai realizuotino šilumos kiekio apskaičiavimo principai pateikiami Projekto 31.1-31.3 punktuose, tačiau iš naudojamos sąvokos „šilumos kiekis“, bei nesant jokių žymėjimų, to vienareikšmiškai pasakyti negalima. | **Atsižvelgta.**<br>Žr. 5.8 pastabos vertinimą. |
| 11.10. | **Dėl Metodikos projekto 31.4.3 papunkčio.**<br>Atsižvelgiant į 11.7 punkto pastabą, siūlome Projekto 31.4.3 punktą išdėstyti taip:<br>*„jei Ūkio subjekto faktiniai šilumos nuostoliai 5 proc. ar didesni nei apskaičiuoti pagal Metodikos 31.4.2 papunktį, šilumos nuostolių sumažinimui (efektyvumo padidinimui) Reguliuojančioji institucija gali nustatyti kitokią šilumos nuostolių apimtį. Jei Ūkio subjektas nepasiekia Tarybos nustatytos šilumos nuostolių apimties* ***bei nepateikia Tarybai užduoties neįvykdymą pagrindžiančių objektyvių priežasčių,*** *kitą reguliavimo periodą šiame punkte įtvirtinta galimybė Reguliuojančiajai institucijai Ūkio subjektui suformuoti kitokias efektyvumo užduotis nebus taikoma“* | **Komentaras.**<br>Žr. 4.17 pastabos vertinimą. |
| 11.11. | **Dėl Metodikos projekto 33.1, 33.2 ir 34.2 papunkčių.** | **Komentaras.** |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | Gamintino ir įsigytino šilumos kiekio apskaičiavimo principai pateikti Projekto 30 punkte, todėl nelabai aiški Projekto 33.1, 33.2, 34.2 punktų paskirtis ir jų taikymas. Jei šie reikalavimai yra aktualūs šilumos kiekio planavimui, tuomet jie turi būti perkelti į Projekto dalį „Bazinio šilumos kiekio nustatymas“. | Metodikos projekto 37.1 ir 37.2 papunkčiai (buvę 33.1 ir 33.2 papunkčiai) nurodo ne gamintino ir įsigytino šilumos kiekių apskaičiavimo principus, o paaiškina, kad kintamosios sąnaudos apskaičiuojamos atsižvelgiant į apskaičiuotus šilumos kiekius.<br>Metodikos projekto 34.2 papunktis panaikintas (žr. 11.12 pastabos vertinimą). |
| 11.12. | **Dėl Metodikos projekto 34.1 papunkčio.**<br>Neaiški nuostata – kokio laikotarpio sąnaudas? Jei imti ankstesnių laikotarpių aukciono rezultatus ir patirtas sąnaudas šilumos įsigijimui, tai jos gali neatitikti įsigytino šilumos kiekio suplanuoto pagal projekto 30 punktą. | **Komentaras.**<br>Pakeistas Metodikos projekto 38 punktas (buvęs 34 punktas) ir išdėstytas taip:<br>„~~34.~~ **38.** Šilumos įsigijimo sąnaudų atveju~~:~~<br>~~34.1.,~~ atsižvelgiant į sąnaudas **šilumai šilumos supirkimo aukciono būdu** įsigyti~~, nustatytas šilumos supirkimo aukciono būdu;~~<br>~~34.2. atsižvelgiant ir neviršijant Šilumos tiekėjo teisėtai valdomos centralizuoto šilumos tiekimo sistemos paklausos (poreikio) šilumos bazinės kainos galiojimo laikotarpiu~~. **Siekiant apskaičiuoti projekcines šilumos įsigijimo sąnaudas, naudojamos šilumos supirkimo kainos, nustatytos vadovaujantis Metodikos 80 punkto nuostatomis.**“. |
| 11.13. | **Dėl Metodikos projekto 36 punkto.**<br>Ar tai reiškia, kad jei pikui dengti naudojamas biokuras, vis tiek sąnaudos bus paskaičiuotos pagal gamtinių dujų katilą? Jei piko galingumai bus panaudoti tik 10 proc. (skaičiuojant metams), tai pagal Kogeneracinių jėgainių šilumos ir elektros energijos sąnaudų atskyrimo metodikoje nustatytus sąnaudų rodiklius (Eur/MWh) bus gautos ypatingai mažos sąnaudos ir nepadengs realiai būtinų sąnaudų. | **Komentaras.**<br>Metodikos projekto 36 punktas panaikintas. |
| 11.14. | **Dėl Metodikos projekto 40.3 papunkčio.**<br>Prašome pateikti Projekto 40.3 punkte aprašytų veiksmų praktinį pavyzdį. Dabar tai tiesiog žodžių rinkinys ir neaišku ką su tuo daryti. Teisės aktas turi būti aiškus ir visiems vienodai suprantamas, dabartinė Projekto 40.3 punkto formuluotė to neužtikrina. Pvz. „parduotų ir įsigytų ATL skirtumą“ – kokį skirtumą - kiekio, verčių | **Komentaras.**<br>Pakeistas Metodikos projekto 43.3 papunktis (buvęs 40.3 papunktis) ir išdėstytas taip:<br>„~~40.3.~~ **43.3.** atsižvelgiant į **planuojamą mokamų** ATL ~~kiekio~~ **metinį** poreikį ~~bei parduotų ir įsigytų ATL skirtumą bei investicijas, skirtas taršai mažinti šilumos bazinės kainos galiojimo laikotarpiu ,~~ |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | (pinigine išraiška)? | ~~pagal reguliuojamų paslaugų (produktų) kiekį ir efektą, įgyvendinus investicijų plane numatytas priemones~~**, įvertinus nemokamai gautus ATL**.“.<br><br>Pavyzdžiui, ūkio subjekto planuojama metinė $CO_2$ emisija yra 1000 t, o ūkio subjektui šiam laikotarpiui skirta 800 nemokamų apyvartinių taršos leidimų. Taigi, nustatant šilumos bazinę kainą, įvertinamos sąnaudos, reikalingos 200 apyvartinių taršos leidimų įsigyti. |
| 11.15 | **Dėl Metodikos projekto 49 punkto.**<br>Vienas esminių Projekto pakeitimų yra suformuluotas viena pastraipa, kas Bendrovės vertinimu nėra pakankama sklandžiam proceso užtikrinimui, ypač kai Taryba reikšmingai keičia pačių lyginamųjų rodiklių apskaičiavimo tvarką bei nėra pateikusi praktinių pavyzdžių kaip dėl siūlomų pakeitimų keistųsi lyginamieji rodikliai, kokia būtų bent preliminari pagal lyginamuosius rodiklius apskaičiuota pastoviųjų sąnaudų riba atitinkamai šilumos tiekėjų grupei ir kt.<br><br>Turėtų būti aiškiau aprašyti sąnaudų vertinimo etapai, pradžioje patikrinama bendra nurodytų pastoviųjų sąnaudų apimtis, jei neviršija leistinos apimties, detaliau sąnaudos nenagrinėjamos. Jei yra viršijimas, tikrinamos sąnaudos pagal atskiras sąnaudų grupes ir atliekami koregavimai, kad neliktų viršijimo bendros lyginamųjų rodiklių sąnaudų sumos. | **Komentaras.**<br>Pakeistas Metodikos projekto 52 punktas (buvęs 49 punktas) ir išdėstyti taip:<br>„~~49.~~ **52.** Darbo užmokesčio sąnaudų, einamojo remonto ir aptarnavimo sąnaudų ir kitų pastoviųjų sąnaudų (finansinių, administracinių, rinkodaros ir pardavimų, kitų personalo (be darbo užmokesčio ir privalomojo socialinio draudimo sąnaudų) ir kitų pastoviųjų sąnaudų) suma nustatoma atsižvelgiant į Metodikos ~~28.1, 28.3–28.5~~ **29.1, 29.3–29.5** papunkčių nuostatas**;**<br>**52.1. jeigu Ūkio subjekto Bendra planuojamų sąnaudų suma neviršija sąnaudų sumos, apskaičiuotos pagal lyginamuosius rodiklius, pripažįstama planuojama darbo užmokesčio, einamojo remonto ir aptarnavimo bei kitų pastoviųjų sąnaudų apimtis;**<br>**52.2.** ~~. J~~**j**eigu Ūkio subjekto ~~b~~**B**endra **planuojamų** sąnaudų suma viršija sąnaudų sumą, apskaičiuotą pagal lyginamuosius rodiklius**, vertinamos atskiros sąnaudų grupės (bendrai šilumos gamybos (įskaitant perkamą šilumą), šilumos perdavimo ir mažmeninio aptarnavimo veikloms):**<br>**52.2.1. jeigu atskiros sąnaudų grupės apimtis neviršija sąnaudų sumos, apskaičiuotos pagal lyginamuosius rodiklius, pripažįstama planuojama sąnaudų apimtis;**<br>**52.2.2. jei atskiros sąnaudų grupės apimtis viršija sąnaudų sumą, apskaičiuotą pagal lyginamuosius rodiklius, vertinamos** |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | Neaiškus Projekto 49 punkto taikymas esant atvejams, kai sistemoje veikia nepriklausomi šilumos gamintojai ar šiuo atveju aukcione dalyvaujančio katilo pastoviosios sąnaudos vertinamos bendrai?<br>Aptarimų metu Taryba taip pat žadėjo nekoreguoti atskirai veiklų sąnaudų lygio, o vertinti bendrai šilumos gamyba, perdavimas, mažmeninis aptarnavimas, tačiau šis pakeitimas nėra aiškiai reglamentuotas Projekte.<br><br>Taip pat siūlome Projekto 49 punktą perkelti į skilties „Pastoviųjų sąnaudų nustatymas“ pradžią, po Projekto 41 punkto, o toliau išdėstyti visus likusius punktus.<br><br>Ar teisingai suprantame, kad einamojo remonto it aptarnavimo sąnaudoms nebebus taikomas atskiras derinimas kaip iki šiol, kai Taryba derindavo valdomo turto priežiūros ir eksploatavimo darbų planus?<br><br>Taip pat norime atkreipti Tarybos dėmesį, kad sprendimas vertinti pastoviąsias sąnaudas bendrai tik dalinai sprendžia teisingo sąnaudų lygio nustatymo klausimą. Dalis pastoviųjų sąnaudų gali priklausyti nuo kintamų sąnaudų rodiklių, pvz.: naudojant prastos kokybės, bet pigų kurą efektyvumas mažėja, didėja įrenginių eksploatacijos sąnaudos, tačiau bendrame rezultate dėl pigesnės kuro kainos sąnaudos mažėja. | **atitinkamos sąnaudų grupės sąnaudos pagal verslo vienetus.** ~~darbo užmokesčio sąnaudų ir (arba) einamojo remonto ir aptarnavimo sąnaudų ir (arba) kitų p~~**P**astoviųjų sąnaudų apimt~~ys~~**is atitinkamame verslo vienete** koreguojam~~os~~**a** ~~taip, kad neviršytų bendros sąnaudų sumos, apskaičiuotos~~ pagal ~~lyginamuosius rodiklius~~ **Metodikos 29.4 papunktį**.“.<br><br>Šilumos bazinės kainos skaičiavimo metu vertinama bendra pastoviųjų sąnaudų apimtis, tačiau kaip numatyta Metodikos projekto 19.2 ir 19.3 papunkčiuose, ūkio subjektai šią sąnaudų apimtį turi atskirti pagal kiekvieną CŠT sistemą, kurioje veikia bent vienas NŠG.<br><br>Atsižvelgiant į visus Metodikos projekto poskyryje „Pastoviųjų sąnaudų nustatymas“ atliktus pakeitimus, keisti Metodikos projekto 52 punkto (buvęs 49 punktas) vietos nėra tikslinga.<br><br>Įstatymo 30 straipsnio 13 dalies 5 punkte numatytas įpareigojimas licencijos turėtojams derinti su licenciją išdavusia institucija valdomo turto priežiūros ir eksploatavimo planus ir nustatyta tvarka teikti licenciją išdavusiai institucijai informaciją apie jų vykdymą. Atsižvelgus į tai, kas išdėstyta, šilumos tiekėjai turės Tarybai teikti derinti valdomo turto priežiūros ir eksploatavimo darbų planus.<br><br>Kaip numatyta Metodikos projekto 9 punkte, ūkio subjektai, teikdami reguliuojamų paslaugų (produktų) kainų projektus, turi pateikti planuojamų būtinųjų sąnaudų pagrindimą. Pagal Metodikos projekto 29 punkto (buvęs 28 punktas) nuostatas, nustatant šilumos bazinę kainą, atsižvelgiama ne tik į lyginamuosius rodiklius, tačiau ir į ūkio subjekto pateiktus paaiškinimus. |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| 11.16. | **Dėl Metodikos projekto 48 punkto.**<br>Projekto 48 punktas iš esmės atkartoja projekto 49 punkto pirmą dalį, todėl siūlome naikinti Projekto 48 punktą. | **Komentaras.**<br>Metodikos projekto 45–51 punktai (buvę 42–48 punktai) paaiškina kaip apskaičiuojamos leistinos konkrečios sąnaudų grupės sąnaudos. Metodikos 52 punktas (buvęs 49 punktas) numato Metodikos 47, 48, 51 punktuose (buvę 44, 45, 48 punktai) nurodytų sąnaudų grupių bendros sumos apskaičiavimo principus. Atsižvelgiant į tai, Metodikos projekto 51 punktas (buvęs 48 punktas) nenaikinamas. |
| 11.17. | **Dėl Metodikos projekto 60.2 papunkčio.**<br>Prašome paaiškinti kodėl pakeista realizacijos kiekio koeficiento apskaičiavimo tvarka, lyginant su šiuo metu taikoma? | **Komentaras.**<br>Pakeitimo Metodikos projekte atsisakyta (žr. 12.26 pastabos vertinimą). |
| 11.18. | **Dėl Metodikos projekto 76.1 papunkčio.**<br>Siūlome papildyti Projekto 76.1 punktą detalizuojant kokie mokesčiai sudaro gamtinių dujų transportavimo kainą, tame tarpe užsakomieji ir vartojimo pajėgumai, saugumo dedamoji, nenutrūkstamas dujų tiekimas. Toks reglamentavimas atitiktų Informacijos apie vidutinės gamtinių dujų transportavimo (perdavimo ir skirstymo) kainos apskaičiavimo ataskaitą (Energetikos, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo įmonių informacijos teikimo taisyklių 25 priedas.).<br><br>Taip pat siūlome papildyti Projekto 76.1 punktą nuostata, kad gamtinių dujų pirkimo balansavimo sąnaudos įvertinamos prie gamtinių dujų pirkimo kainos. Kadangi šios sąnaudos susidaro dėl pirkimų gamtinių dujų biržoje, pirkimo balansavimo kainai neturi būti taikomas Projekto 76.2 punkto ribojimas. | **Atsižvelgta.**<br>Pakeistas Metodikos projekto 80.1 papunktis (buvęs 76.1 papunktis) ir išdėstytas taip:<br>„~~76.1.~~ **80.1.** gamtinių dujų kaina lygi gamtinių dujų pirkimo, akcizo, ~~perdavimo ir skirstymo~~ **transportavimo ir balansavimo** kainų sumai. Gamtinių dujų pirkimo kaina lygi paskutinio mėnesio, einančio prieš šilumos kainų skaičiavimą, **gamtinių** dujų pirkimo kainai, apskaičiuotai vadovaujantis Metodikos ~~76.2, 76.4, 76.5~~ **80.2, 80.4, 80.5** ir ~~76.7~~ **80.7** papunkčių nuostatomis. **Gamtinių dujų transportavimo kainą sudaro gamtinių dujų perdavimo, metinių užsakomų ir vartojimo pajėgumų, saugumo dedamosios, skirstymo, nenutrūkstamo tiekimo paslaugų mokesčiai.** Gamtinių dujų ~~perdavimo ir skirstymo~~ **transportavimo** kaina apskaičiuojama pagal galiojančias **gamtinių** dujų perdavimo**,** ~~ir~~ skirstymo **ir kitų paslaugų** sutartis;“. |
| 11.19. | **Dėl Metodikos projekto 60.3.9 papunkčio.**<br>Bendrovė siūlo Projekte numatyti, kad kogeneracinio turto paskirstymo proporcija nustatoma investicijų suderinimo metu ir nėra keičiama visą turto tarnavimo laikotarpį, jei Taryba laiko, kad vertė turi būti nustatoma pagal Kogeneracinių jėgainių šilumos ir elektros energijos sąnaudų atskyrimo metodiką, tuomet šis | **Atsižvelgta iš dalies.**<br>Pakeistas Metodikos projekto 66.3.3 papunktis (buvęs 60.3.9 papunktis) ir išdėstytas taip:<br>„~~60.3.9.~~ **66.3.3.** jei naujai pradėtas eksploatuoti ilgalaikio turto vienetas yra eksploatuojamas kogeneraciniais pagrindais, to ilgalaikio turto vieneto vertės, priskirtinos šilumos gamybos verslo |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | reikalavimas turi būti įgyvendintas dar investicijos derinimo etape. Taip pat sprendžiant dėl turto paskirstymo proporcijos tarp atskirų veiklų būtina atsižvelgti į to turto panaudojimo mastą konkrečioje veikloje, taip pat ir paties turto sudėtį bei paskirtį (ar tai visa kogeneracinė elektrinė ar tik atskira komplekso turto dalis). | vienetui, nustatymui taikoma Kogeneracinių jėgainių ~~šilumos ir elektros energijos sąnaudų atskyrimo~~ metodikoje numatyta tvarka. Tokiu atveju kogeneracinių jėgainių ilgalaikio turto vertė, priskirta šilumos gamybos veiklos verslo vienetui, negali būti didesnė, nei pagal Kogeneracinių jėgainių ~~šilumos ir elektros energijos sąnaudų atskyrimo~~ metodikos rodiklius**, galiojusius ilgalaikio turto suderinimo metu,** apskaičiuota maksimali šilumos gamybos veiklos verslo vienetui turto vertė;“.<br>Taip pat Metodikos projektas papildytas analogišku 44.6 papunkčiu, skirtu bazinės kainos (kainos dedamųjų) nustatymui. |
| 11.20. | **Dėl Metodikos projekto 62 punkto.**<br>Bendrovės vertinimu, kad visais atvejais (ne tik kai didinama atsinaujinančių kuro šaltinių dalis pagal Projekto 61.2.1 atvejį), kai šilumos kainos skaičiavimuose buvo įvertintos planuojamos, o ne faktinės tam tikro įrenginio lyginamosios kuro sąnaudos (investicija tik atlikta ir dar nėra faktinių duomenų), jos kito šilumos kainos perskaičiavimo metu turi būti koreguojamos atsižvelgus į faktinius to šilumos gamybos įrenginio rodiklius bei motyvuotus Ūkio subjekto argumentus dėl lyginamųjų kuro sąnaudų dydžio. Vėlesnių perskaičiavimų metu šis dydis nebekoreguojamas iki kol nebus nustatytos naujo bazinio laikotarpio dedamosios.<br><br>Atitinkamai prašome papildyti Projekto nuostatas. | **Atsižvelgta.**<br>Pakeistas Metodikos projekto 67.2.1 papunktis (buvęs 61.2.1 papunktis) ir išdėstytas taip:<br>„~~61.2.1. išaugusią kuro iš atsinaujinančių energijos išteklių dalį~~ **67.2.1.** Ūkio subjekto naudojamo kuro struktūro~~jes~~ **pokyčius dėl faktiškai atliktų investicinių projektų**. Šiuo atveju koreguojamos šilumos bazinės kainos skaičiavimo metu nustatytos lyginamosios kuro**,** ~~ir~~ elektros energijos**, vandens technologinėms reikmėms, ATL įsigijimo ir kitos kintamosios** sąnaudos **(Metodikos 67.4 papunktis)** šilumos vienetui gaminti ir koreguojama šilumos kainos pastovioji dedamoji atsižvelgiant į Metodikos ~~60.3~~ **66.3** ir ~~60.4~~ **66.4** papunkčius;“. |
| 11.21. | **Dėl Metodikos projekto 63 punkto.**<br>Siūlome numatyti šio punkto taikymą tik nuo to momento, kai ūkio subjekto šilumos kainos dedamosiose jau yra atskirtos aukcione dalyvaujančių įrenginių sąnaudos, tame tarpe investicijų grąža ir tam atskyrimui yra pritarusi Taryba. Investicijų grąžos koregavimas pagal teorinis duomenis būtų nekorektiškas bei neobjektyvus. Primename, kad šilumos tiekimo įmonių šilumos kainose iki šiol nėra atskirtos aukciono įrenginių sąnaudos, dalyvavimas aukcionuose savo įrenginiais nedaro tiesioginės įtakos šilumos kainai | **Komentaras.**<br>Iš pateiktos pastabos *„Siūlome numatyti šio punkto taikymą tik nuo to momento, kai ūkio subjekto šilumos kainos dedamosiose jau yra atskirtos aukcione dalyvaujančių įrenginių sąnaudos, tame tarpe investicijų grąža ir tam atskyrimui yra pritarusi Taryba.“* darytina išvada, kad pastaboje kalbama apie šilumos kainos dedamąsias, kai bazinė šilumos kaina ūkio subjektui nustatyta pagal iki 2018 m. gruodžio 31 d. galiojusias Metodikos redakcijas. Primintina, kad šiose kainų dedamosiose įvertintų sąnaudų bei investicijų grąžos |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | bei surenkamoms pajamoms, nes šilumos aukcione pasiūlyta įrenginio kaina nedalyvauja kasmėnesiniame šilumos kainos perskaičiavime. Taigi pajamos būtų skaičiuojamos teorinės (Projekto 63.1 punktas), o sąnaudos, investicijų grąža dirbtinai perskirstomos šiuo metu galiojančiose šilumos kainose įtrauktų sąnaudų apimtyje. Akivaizdu, kad tokių duomenų pagrindu apskaičiuota investicijų grąža ar galimas jos viršijimas negali būti laikytini pagrįstais. Atitinkamai prašome papildyti Nutarimą, numatant, kad Projekto 63 punktas Ūkio subjektui taikomas tik praėjus nemažiau kaip 12 mėnesių nuo vidutinės šilumos gamybos šaltiniuose gamintinos ir šilumos supirkimo aukciono būdu parduotinos šilumos produkto gamybos kainos (dedamųjų) nustatymo.<br><br>Taip pat prašome paaiškinti kodėl skiriasi Projekto 63 ir 69.1 punktuose numatyta leistina investicijų grąžos viršijimo riba ir jos apskaičiavimo principas. | atskyrimas buvo reglamentuotas Komisijos 2018 m. vasario 28 d. nutarimo Nr. O3E-55 „Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2009 m. liepos 8 d. nutarimo Nr. O3-96 „Dėl Šilumos kainų nustatymo metodikos“ pakeitimo“ 2 punkte. Minėtu nutarimu buvo pritarta kainodaros modeliui, kai šilumos kainose (kainų dedamosiose) įvertintos sąnaudos ir investicijų grąža tarp CŠT sistemų ir paslaugų paskirstoma vadovaujantis priežastingumo principu (2018 m. vasario 28 d. nutarimo Nr. O3E-55 2.6 papunktis). Papildomai pažymėtina, kad patikslintas minėto nutarimo 2 punktas, siekiant aiškumo, perkeltas į 2009 m. liepos 8 d. nutarimą“ Nr. O3-96 „Dėl Šilumos kainų nustatymo metodikos“.<br><br>**Komentaras.**<br>Leistinos investicijų grąžos viršijimo ribos Metodikos projekto 72 ir 73 punktuose (buvę 63 punktas ir 69.1 papunktis) suvienodintos (žr. 4.20 ir 8.20 pastabų vertinimą). |
| 11.22. | **Dėl Metodikos projekto 63.2 papunkčio.**<br>Kaip ir 11.21 punkto pastabos atveju, toks lyginimas gali būti atliekamas tik tuomet, kai ūkio subjektui ta leistina gauti pajamų apimtis iš tiesų nustatyta. Kai ta riba nėra žinoma ir nėra nustatyta Tarybos, joks objektyvus pajamų sąnaudų vertinimas negali būti atliekamas. Tik iš anksto žinodamas kokia leistina pajamų apimtis jam nustatyta ūkio subjektas gali priimti sprendimus dėl dalyvavimo aukcionuose. Pažymėtina, kad leistinų pajamų lygio nustatymas Tarybos post factum yra negalimas, pažeidžiantis šilumos tiekėjų teises. Be to, reguliuojamiems nepriklausomiems šilumos gamintojams kol jiems nėra nustatoma bazinė šilumos kaina, jokios leistinų pajamų ribos nėra taikomos. Tačiau šilumos tiekėjams analogiškoje situacijoje liepiama pasitelkti priežastingumo principą ir patiems susiplanuoti leistiną pajamų ribą, tai yra akivaizdus diskriminavimas. | **Komentaras.**<br>Žr. 11.22 pastabos vertinimą. |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | Taip pat iš Projekto nuostatų nėra aišku kaip ši lestina pajamų riba turi būti nustatyta šilumos kainos dedamųjų perskaičiavimo metu, jei tokia leistina gauti pajamų riba nebuvo nustatyta bazinės šilumos kainos dedamųjų nustatymo metu. | |
| 11.23. | **Dėl Metodikos projekto 68 punkto ir 68.1 papunkčio.**<br>Bendrovės vertinimu didžiausi sąnaudų sutaupymai galimi per kintamąją šilumos kainos dedamąją, efektyvinant gamybinius, technologinius rodiklius. Tačiau šiuo metu skatinamasis mechanizmas per kintamąją dedamąją visiškai panaikintas, nors ir deklaruojamas ilgalaikių kainų mechanizmas (Projekto 10 punktas). Visi ūkio subjekto pasiekti sutaupymai mažinant technologinius šilumos perdavimo nuostolius, didinant kuro panaudojimo efektyvumą, optimaliai panaudojant kuro struktūrą, iškart atimami ir perduodami vartotojams, nepaisant tos aplinkybės, kad tiek baziniai technologiniai šilumos perdavimo nuostoliai, tiek lyginamosios kuro sąnaudos (išskyrus Šilumos kainų nustatymo metodikos išimtį dėl išaugusios atsinaujinančių energijos išteklių dalies) fiksuoti visam baziniam laikotarpiui. Šie koregavimai atliekami skaičiuojant papildomą šilumos kainos dedamąją šilumos vieneto kainoje įskaitytų ir faktiškai patirtų sąnaudų kurui ir (ar) šilumai iš nepriklausomų šilumos gamintojų įsigyti skirtumą.<br><br>Toks reguliavimas visiškai neskatina efektyvinti savo veiklą, siekti geresnių rodiklių, nes už bet kokį pagerinimą įmonė „baudžiama“ (faktinės kintamosios sąnaudos mažesnės nei nustatytas leistinas pajamų lygis šilumos kainoje, skirtumas atimamas ir perduodamas vartotojams), kai tuo tarpu tų įmonių, kurios niekaip neefektyvina savo veiklos, pajamos/sąnaudos niekaip nekoreguojamos (faktinės kintamosios sąnaudos atitinka nustatytą leistiną pajamų lygį), o kai kuriais atvejais, kai faktiniai efektyvumo rodikliai prastesni nei nustatyti bazinėje kainoje sąnaudų korekcija net neatliekama. | **Komentaras.**<br>Pagal Metodikos projekto 72 punktą, kai faktinė ūkio subjekto investicijų grąža viršija reguliuojančiosios institucijos nustatytą investicijų grąžą ne daugiau kaip 2 procentiniais punktais, visa gauta investicijų grąža paliekama ūkio subjektui, o tai atvejais, kai viršija nuo 2 iki 6 procentinių punktų – pusė investicijų grąžos paliekama ūkio subjektui. Analogiškos ribos numatytos ir Metodikos 73 punkte, pagal kurį būtų vertinamas šilumos supirkimo aukciono rezultatas.<br>Pastaboje pateiktas siūlymas numatyti skatinimą ir per kintamąją dedamąją galėtų būti vertinimas ūkio subjektui pateikus konkrečius pasiūlymus, kaip šias priemones įgyvendinti. |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | Atsižvelgiant į paminėtą, Bendrovė siūlo numatyti skatinimą ir per kintamąją dedamąją, paliekant efektyvumo dėka pasiektą naudą (sumažinti technologiniai šilumos perdavimo nuostoliai, padidintas kuro panaudojimo efektyvumas, optimizuota kuro struktūra) ūkio subjektui visą bazinį laikotarpį. | |
| 11.24. | **Dėl Metodikos projekto 68.9 papunkčio.**<br>Ar šis Projekto punktas vis dar aktualus, kai Taryba iš esmės nebeatlieka skaičiavimo pagal bazinę kuro struktūrą, o vertina faktinį kuro sąnaudų lygį? | **Komentaras.**<br>Punktas aktualus dėl Metodikos projekto 71.8 papunktyje (buvęs 68.8 papunktis) numatytų ribojimų. Papildomai atkreipiame dėmesį, kad Metodikos projekto 71.9 papunktis (buvęs 68.9 papunktis) pakeistas (žr. 12.31 pastabos vertinimą). |
| 11.25. | Siūlome Projekte numatyti tarpinę bazinių šilumos kainų dedamųjų derinimo Komisijoje procedūrą dar iki viešo posėdžio, kuriame galėtų dalyvauti tiek ūkio subjekto, tiek savivaldybės atstovai. Tai leistų dar iki posėdžio išsigryninti aktualias skaičiavimo vietas, pasitikslinti dėl faktinių aplinkybių bei išvengti klaidų taisymo viešo posėdžio metu.<br><br>Esant dabartiniam reglamentavimui, viešas posėdis iš esmės yra vienintelė galimybė ūkio subjektui pateikti savo argumentus, išsakyti savo poziciją dėl Komisijos specialistų atliktų skaičiavimų. Ūkio subjektui iki viešo pažymos paskelbimo iš esmės nėra žinoma bazinės šilumos kainos dedamųjų skaičiavimo eiga ir jo rezultatai – Komisija prašo papildomų duomenų, uždavinėja papildomus klausimus, bet kaip visa tai bus panaudojama ir pritaikoma skaičiavimuose iš anksto nėra žinoma.<br><br>Bendrovės vertinimu tokie klausimai turi būti sprendžiami dar iki posėdžio, o posėdžio metu turėtų būti aptariamos tik esminės problemos. Tokia pozicija (kad probleminės vietos turi būti išdiskutuotos dar iki posėdžio) ne kartą buvo išsakyta ir pačių Komisijos narių. Kai kiekvienas skaičiavimų netikslumas ar | **Komentaras.**<br>Žr. 5.5 pastabos vertinimą. |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | prieštaringas sąnaudų vertinimas pradedamas spręsti posėdžio metu, tai apsunkina ir pačių posėdžių vedimą, klausimų svarstymas užtrunka pernelyg ilgai ir pažeidžia ūkio subjektų teisę gauti išsamius paaiškinimus dėl Komisijos specialistų atliktų skaičiavimų**.** | |
| 11.26. | **Dėl Metodikos projekto 77 punkto.**<br>Prašome paaiškinti ar Projekto 77 punkte aprašoma perkamos šilumos kaina apima ir nepriklausomo gamintojo ir šilumos tiekėjo gamybos įrenginio aukcione laimėjusias kainas?<br><br>Prašome paaiškinti kurie Projekto punktai reglamentuoja atvejus, aprašytus šiuo metu galiojančios Šilumos kainų nustatymo metodikos 58.3.3 punkte: *„kai pagal šilumos supirkimo aukciono rezultatus planuojamas supirkti šilumos kiekis yra mažesnis nei Šilumos tiekėjo nurodytas atitinkamos centralizuoto šilumos tiekimo sistemos poreikis, galutinės šilumos kainos skaičiavimuose trūkstamam šilumos kiekiui (skirtumui tarp sistemos poreikio ir šilumos supirkimo aukcione pateiktuose pasiūlymuose nurodyto kiekio), kuris gaminamas šilumos poreikio piko pajėgumais arba rezervinę galią užtikrinančiais pajėgumais, taikoma šilumos kaina lygi atitinkamos centralizuotos šilumos tiekimo sistemos palyginamosioms šilumos gamybos sąnaudoms to mėnesio, kuriam skaičiuojama galutinė šilumos kaina“*. Ar šios nuostatos tapo nebeaktualios, jei taip, tai kodėl? | **Komentaras.**<br>Projekto 81 punkte (buvęs 77 punktas) aprašoma perkamos šilumos kaina apima visos aukciono būdu perkamos šilumos kainas. Siekiant aiškumo, pakeistas Metodikos projekto 81 punktas (buvęs 77 punktas) ir išdėstytas taip:<br>„77. Aktuali šilumos supirkimo aukciono būdu **su**perkamos šilumos kaina, taikoma galutinės šilumos kainos skaičiavimuose, nustatoma**:** ~~vadovaujantis Supirkimo tvarkos nuostatomis~~ **81.1. pagal Metodikos 36 formulę, kaip vidutinė svertinė šilumos supirkimo aukcione supirktos šilumos kaina, pagal to mėnesio, kuriam skaičiuojama galutinė šilumos kaina, šilumos supirkimo aukciono rezultatus**. **Šilumos supirkimo aukcione superkamos šilumos kaina negali būti didesnė, nei vadovaujantis Supirkimo tvarka apskaičiuotos palyginamosios šilumos gamybos sąnaudos; 81.2.** ~~J~~jeigu ~~Ūkio subjektas~~ **šilumos tiekėjas** šilumos supirkimo aukcione atitinkamą mėnesį šilumos ne**su**pirko, **t. y. šilumos supirkimo aukcione supirktas šilumos kiekis yra lygus nuliui,** galutinės šilumos kainos skaičiavimuose taikoma **su**perkamos šilumos kaina, lygi **to mėnesio, kuriam skaičiuojama galutinė šilumos kaina,** vadovaujantis Supirkimo tvarka apskaičiuotoms palyginamosios šilumos gamybos sąnaudoms.“. |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| 11.27. | **Dėl Nutarimo projekto.**<br>Neaiški ir paini Nutarimo struktūra bei taikymas. Jei Metodika išdėstoma nauja redakcija ar būtina Nutarime koreguoti 2009 m. liepos 8 d. nutarimą Nr. O3-96? | **Komentaras.**<br>Atsižvelgus į pateiktą pastabą, patikslintas Nutarimo projektas. Komisijos 2009 m. liepos 8 d. nutarimas koreguojamas atsižvelgiant į tai, kad nuo 2019 m. liepos 1 d. prie Komisijos prijungus Valstybinę energetikos inspekciją prie Energetikos ministerijos, institucijos pavadinimas pasikeitė į Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos pavadinimą. Atitinkamai, pasikeitus institucijos pavadinimui, siekiant užtikrinti teisinį tikrumą ir aiškumą, nutarimas išdėstytas nauja redakcija. |
| 11.28. | **Dėl Metodikos projekto 3.1 papunkčio.**<br>Vietoj *„alternatyvaus projektas“ pakeisti į „alternatyvus projektas“.* | **Atsižvelgta.**<br>Žr. 7.2 pastabos vertinimą. |
| 11.29. | **Dėl Metodikos projekto 3.4 papunkčio.**<br>Vietoj *„savarankiško aprūpinimo šiluma vartotojo“ pakeisti į „savarankiško aprūpinimo šiluma vartotojų“.* | **Atsižvelgta.**<br>Pakeistas Metodikos projekto 3.3 papunktis (buvęs 3.4 papunktis) ir išdėstytas taip:<br>„3.3. ~~Centralizuoto šilumos tiekimo~~ **CŠT** sistemos vartotojas – juridinis ar fizinis asmuo, kurio naudojami šildymo prietaisai nustatyta tvarka prijungti prie šilumos perdavimo tinklų ar pastatų šildymo ir karšto vandens sistemų, nepriskirtinas konkurencinių šilumos vartotojų, savarankiško aprūpinimo šiluma vartotoj~~o~~**ų** ar nenutrūkstamo aprūpinimo šiluma vartotojų grupei.“ |
| 11.30. | **Dėl Metodikos projekto 3.12 papunkčio.**<br>Atsižvelgiant j pasikeitusį reguliacinės veiklos ataskaitų auditavimo procesą, siūlome Projekto 3.12 punktą išdėstyti taip:<br>*„Šilumos bazinės kainos ataskaitinis laikotarpis – paskutiniai treji finansiniai metai iki šilumos bazinės kainos dedamųjų projekto pateikimo, už kuriuos pateiktos reguliuojamosios veiklos ataskaitos su nepriklausomo auditoriaus išvada* ***ar reguliuojamosios veiklos ataskaitų patikros ataskaita ir(ar) išvada****“.* | **Atsižvelgta.**<br>Žr. 8.1 pastabos vertinimą. |
| 11.31. | **Dėl Metodikos projekto 4 punkto ir 4.2 papunkčio.**<br>Projektas (kiti jo punktai) nenumato įsipareigojimų vertinimo, įsipareigojimų sąvokos nėra ir simbolių, indeksų sąraše. Taip pat ir Šilumos sektoriaus įmonių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų | **Atsižvelgta iš dalies.**<br>Pakeistas Metodikos projekto 4 punktas ir išdėstytas taip:<br>„4. Reguliuojančioji institucija, vertindama Ūkio subjekto pateiktus duomenis, tarp jų ir duomenis apie uždirbtų pajamų, patirtų sąnaudų, |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | paskirstymo reikalavimų aprašas (toliau - Aprašas) nereglamentuoja įsipareigojimų skirstymo. Todėl siūlome iš Projekto 4, 4.2 punktų panaikinti žodžius ~~***„įsipareigojimų“***~~ ir ~~***„įsipareigojimus“***~~ atitinkamai.<br>Taip pat siūlome Projekto 4 punktą išdėstyti taip:<br>*„Reguliuojančioji institucija, vertindama Ūkio subjekto **kartu su šilumos kainos projektu** pateiktus duomenis, tarp jų ir duomenis apie uždirbtų pajamų, patirtų sąnaudų, turto ~~ir įsipareigojimų~~ dydį bei struktūrą, naudoja* <...>“. Iš dabartinės projekto 4 punkto formuluotės nėra aišku apie kokius duomenis eina kalba. | turto ~~ir įsipareigojimų~~ dydį bei struktūrą, naudoja:“.<br>Pakeistas Metodikos projekto 4.2 papunktis ir išdėstytas taip:<br>„4.2. turimus duomenis apie atitinkamas paslaugų (produktų) pajamas, sąnaudas, turtą ~~ir įsipareigojimus~~.“.<br><br>Kadangi Metodika reglamentuoja šilumos kainų dedamųjų nustatymą, naudojami šilumos kainų nustatymui pateikti duomenys. |
| 11.32. | **Dėl Metodikos projekto 20.1 papunkčio.**<br>Projekto 20.1 punkte pateikiama nuoroda į Aprašo 24.4.8 punktą neatitinka Aprašo 12.2 punkto reikalavimų. Atsižvelgiant į paminėtą, Projekto 20.1 punktą išdėstyti taip:<br>*„<...>Šilumos tiekėjams centralizuoto šilumos tiekimo sistemose, kuriose nepriklausomi šilumos gamintojai neveikia, ~~netaikomas reikalavimas nustatyti~~ netaikomas reikalavimas nustatyti atskiras šilumos (produkto) gamybos Šilumos tiekėjo gamybos šaltiniuose ir šilumos (produkto) gamybos šilumos poreikio piko pajėgumais ir rezervinės galios užtikrinimo bazines vienanares kainas. Šiuo atveju taikoma Aprašo 12.2 papunktyje numatyta išimtis bei Aprašo 24.4.~~87~~ ir 41.21 papunkčiuose nustatytas šilumos generavimo šaltinių galios ribojimas“* | **Atsižvelgta.**<br>Žr. 5.4 pastabos vertinimą. |
| 11.33. | **Dėl Metodikos projekto 23 punkto.**<br>Analogiškai kaip ir pastabų 2.4 punkte siūlome išbraukti žodį *„įsipareigojimus“*. | **Atsižvelgta iš dalies.**<br>Metodikos projekto 23 punktas panaikintas, atsižvelgiant į tai, kad šios nuostatos numatytos Apraše. |
| 11.34. | **Dėl Metodikos projekto 30 punkto.**<br>Projekto 30 punkto formulėje žymėjimas QCG nėra naudojamas. | **Atsižvelgta.**<br>Metodikos projekto 31 punkte (buvęs 30 punktas) pateiktas QCG žymėjimas panaikintas. |
| 11.35. | **Dėl Metodikos projekto 45.4 papunkčio.**<br>Projekto 45.4 punktas turi būti tikslinamas aiškiai nurodant kokia ta „minėta veikla“ kurios pagrindu nustatomas vidutinis darbo | **Atsižvelgta.**<br>Patikslintas Metodikos projekto 48.4 papunktis (buvęs 45.4 papunktis) ir išdėstytas taip: |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | užmokestis. Ar neturėtų būti keičiama nuoroda vietoj „pagal Metodikos 41 punktą“ į „pagal Metodikos 49 punktą“? | „~~45.4.~~ **48.4.** darbo užmokesčio fondas neturi viršyti siektino darbo užmokesčio fondo sumos, suskaičiuotos siektiną darbuotojų skaičių (nustatytą vadovaujantis lyginamosios analizės atitinkamų rodiklių reikšmėmis) padauginus iš **šilumos bazinės kainos (kainų dedamųjų) skaičiavimo metu** Lietuvos statistikos departamento ~~minėtos veiklos šilumos bazinės kainos skaičiavimo metu~~ paskutinio skelbiamo **elektros, dujų, garo tiekimo ir oro kondicionavimo sektoriaus (šalies ūkis be individualiųjų įmonių)** vidutinio darbo užmokesčio ir įvertinus ne didesnį nei Finansų ministerijos prognozuojamą vidutinio darbo užmokesčio pokytį pirmiesiems šilumos bazinės kainos galiojimo metams. Šis ribojimas netaikomas tuo atveju, jeigu Ūkio subjekto ~~b~~**B**endra **planuojamų** pastoviųjų sąnaudų suma ~~neviršija leistinos sąnaudų apimties, apskaičiuotos pagal Metodikos 41 punktą~~ **atitinka Metodikos 52.1 papunkčio nuostatas**.“. |
| 11.36. | **Dėl Metodikos projekto 2 priedo.**<br>Suvestinės komentare pateikiama nuoroda į neteisingą Projekto punktą. Vietoj *„Metodikos 18 punkte numatyta“* turėtų būti *„Metodikos 22 punkte numatyta“*.<br><br>Prašome paaiškinti kodėl suvestinėje šilumos kiekiai nurodomi kWh, kai Tarybos metinėje ataskaitoje Kintamųjų sąnaudų, faktiškai priskirtų reguliuojamų kainų paslaugai (produktui), ir kitų rodiklių suvestinėje šilumos kiekiai deklaruojami tūkst. MWh (nuo 2019 m.)? Kokiu tikslu reikalingas toks šilumos kiekio detalumas? Šis komentaras aktualus ir Projekto 3 priedui ir visam Projekto tekstui.<br><br>2 priedo stulpelyje Q (šilumos realizacija vartotojams) nurodomas neteisingas indeksas CR, kuris naudojamas kaip galios rezervas, | **Atsižvelgta.**<br>Patikslintas paaiškinimas po lentele (žr. 4.10 pastabos vertinimą).<br><br>Toks detalumas numatytas ir šiuo metu galiojančioje Metodikos redakcijoje, tokiu detalumu nustatomos šilumos bazinės kainos (kainų dedamosios), t. y. tokiu detalumu nurodomi šilumos kiekiai Tarybos nutarimuose ir savivaldybių tarybų bei ūkio subjektų valdybų sprendimuose. Atsižvelgiant į tai, toks detalumus pasirinktas ir Metodikos projekte. Papildomai pažymėtina, kad ateityje Taryba planuoja keisti Kintamųjų sąnaudų, faktiškai priskirtų reguliuojamų kainų paslaugai (produktui), ir kitų rodiklių suvestinę, suvienodinant mato vienetus, numatant šilumos kiekių deklaravimą kWh. |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | atitinkamai turi būti pakoreguotas žymėjimas. Šis komentaras aktualus ir Projekto 3 priedui.<br><br>2 priedo stulpelyje S (vartotojų skaičius) nurodomas neteisingas simbolis m, kuris naudojamas kaip Lietuvoje taikomas pelno mokesčio tarifas, atitinkamai turi būti pakoreguotas žymėjimas į t – nenutrūkstamo aprūpinimo šiluma vartotojas. Šis komentaras aktualus ir Projekto 3 priedui. | Metodikos projekto 2 ir 3 prieduose stulpelyje Q (šilumos realizacija vartotojams) panaikintas indeksas CR.<br><br>Metodikos projekto 2 ir 3 prieduose stulpelyje S (vartotojų skaičius) patikslintas nenutrūkstamo aprūpinimo šiluma vartotojo žymėjimas. |
| 11.37. | **Dėl Metodikos projekto 4 priedo.**<br>Suvestinės komentare pateikiama nuoroda į neteisingą Projekto punktą. Vietoj *„Metodikos 18 punkte numatyta“* turėtų būti *„Metodikos 22 punkte numatyta“*. | **Atsižvelgta.**<br>Patikslintas komentaras po Metodikos projekto 4 priedo lentele ir išdėstytas taip:<br>„* Kai centralizuoto šilumos tiekimo sistemoje veikia bent vienas nepriklausomas šilumos gamintojas, pagal Metodikos 19.2 ir 19.3 papunkčius, šilumos (produkto) gamybos sąnaudos ir investicijų grąža bei šilumos (produkto) gamybos šilumos poreikio piko pajėgumais ir rezervinės galios užtikrinimo sąnaudos ir investicijų grąža pateikiamos pagal kiekvieną centralizuoto šilumos tiekimo sistemą, kurioje veikia bent vienas nepriklausomas šilumos gamintojas. Lentelė turi būti papildyta pagal minėtų centralizuoto šilumos tiekimo sistemų, kuriose veikia bent vienas nepriklausomas šilumos gamintojas, skaičių.“. |
| 11.38. | **Dėl Metodikos projekto 26.3 papunkčio.**<br>Jei, įvertinus Projekto 49 punkte numatytų pastoviųjų sąnaudų vertinimo principų pasikeitimus, vis dar išlieka poreikis sudaryti bei derinti su Taryba valdomo turto priežiūros ir eksploatavimo darbų planus, siūlome numatyti papildomą Projekto priedą, skirtą minėto plano sudarymui. Taip būtų užtikrinta, kad ūkio subjektai planus teiktu vienoda forma bei detalumu bei jie būtų palyginami su kitomis Tarybai teikiamomis ataskaitomis.<br><br>Pažymėtina, kad Projekto 26.3 punkte pateikiama plano sąnaudų detalizacija neatitinka reguliacinės veiklos ataskaitose (RVA) | **Atsižvelgta.**<br>Pakeistas Metodikos projekto 27.3 papunktis (buvęs 26.3 papunktis) ir išdėstytas taip:<br>„~~26.3.~~ **27.3.** Aprašo 10.1–10.3 papunkčiuose nurodytų verslo vienetų valdomo turto priežiūros ir eksploatavimo darbų planą kiekvieniems reguliavimo periodo metams, ~~apimantį einamojo remonto, turto aptarnavimo, eksploatavimo, priežiūros, medžiagų ir žaliavų sąnaudas~~ **atitinkantį planuojamas einamojo remonto ir aptarnavimo sąnaudų grupės sąnaudas (Metodikos 13 priedas). Šį priedą teikia tik šilumos tiekėjai**;“ |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | naudojamos einamojo remonto ir aptarnavimo sąnaudų struktūros bei palieka laisvės interpretacijoms. Taip pat primename, kad Energetikos, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo įmonių informacijos teikimo taisyklių 31 priedas „Valdomo turto priežiūros ir eksploatavimo plano vykdymo ataskaita“ numato kasmetinį einamojo remonto ir aptarnavimo darbų faktinės ir šilumos bazinės kainos (kainos dedamųjų) nustatymo metu suderintos vertės palyginimą. Tai reiškia, kad kartu su baziniu projektu teikiamas valdomo turto priežiūros ir eksploatavimo planas (jo struktūra) turėtų sutapti su minėtu 31 priedu. Pažymėtina, kad 31 priede išskiriamos kitos nei Projekto 26.3 punkte įvardintos sąnaudų grupės: gamybos objektų ir tinkų einamojo remonto, aptarnavimo sąnaudos, medžiagų, žaliavų sąnaudos, atsiskaitomųjų šilumos apskaitos prietaisų eksploatacijos sąnaudos, nuotolinės duomenų nuskaitymo ir perdavimo sistemos priežiūros sąnaudos, rezervinio kuro saugojimo, atnaujinimo ir įsigijimo sąnaudos, kitos einamojo remonto ir aptarnavimo sąnaudos. | |
| 11.39. | **Dėl Metodikos projekto 7 priedo.**<br>Neaiški Projekto 7 priedo paskirtis tais atvejais, kai šilumos tiekėjo sistemose veikia nepriklausomi šilumos gamintojai. 7 priedas numato duomenų pateikimą atskiros sistemos katilinės detalumu, kai tuo tarpu dalyvaujant aukcionuose yra aktualu atskirų įrenginių gamybos ir kuro kiekių rodikliai. Paminėtu atveju 7 priedo pildymas būtų betikslis, nes pateiktų duomenų pagrindu negalima būtų suskaičiuoti Projekto 20.2 ir 20.3 punktuose numatytų kainų dedamųjų.<br>Siūlome 7 priedą taikyti tik šilumos tiekėjams, kurių sistemose neveikia nepriklausomi šilumos gamintojai. | **Atsižvelgta.**<br>Pakeistas Metodikos projekto 27.4 papunktis (buvęs 26.4 papunktis) ir išdėstyta taip:<br>„~~26.4.~~ **27.4.** Šilumos gamybos ir kuro kiekių pagal katilines suvestinę (Metodikos 7 priedas)**. Šį priedą teikia šilumos tiekėjai, kurių aptarnaujamoje šilumos tiekimo teritorijoje neveikia NŠG. Šilumos tiekėjai, kurių aptarnaujamoje šilumos tiekimo teritorijoje veikia NŠG, šiame priede nurodo tik CŠT sistemų, kuriose nėra veikiančių NŠG, duomenis**;“. |
| 11.40. | **Dėl Metodikos projekto 11 priedo.**<br>Prašome pateikti 11 priedo komentaruose paaiškinimą kaip yra apskaičiuojama informacija nurodoma 11 priedo XI.3. eilutėje „Faktiškai patirtų sąnaudų kuro įsigijimui ribojimas šilumos kainoje | **Atsižvelgta.**<br>Metodikos projekto 11 priedas papildytas 4 ir 5 pastabomis. |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | nustatyta šilumos nuostolių apimtimi“ ir XI.4. eilutėje „Faktiškai patirtų sąnaudų kuro įsigijimui ribojimas šilumos kainoje nustatytomis lyginamosiomis kuro sąnaudomis“, aprašyti konkrečius skaičiavimo veiksmus. Nei šiuo metu Tarybos viešai skelbiamos skaičiuoklės, nei Projekto nuostatos aiškiai nereglamentuoja šių skaičiavimo, nėra aišku kokiais atvejais pritaikomas ribojimas, pvz.: technologinių nuostolių apimtis metų eigoje reikšmingai skiriasi, tam tikrų mėnesių technologiniai nuostoliai gali reikšmingai viršyti leistinus, tačiau vertinant metinius duomenis, šio viršijimo nebelieka.<br><br>Pažymėtina, kad kainų nustatymo procesas turi būti aiškus ir skaidrus, kadangi aukščiau paminėti skaičiavimai nėra reglamentuoti Projekto formulėse, apskaičiavimo principas privalo būti bent jau aprašytas 11 priedo komentaruose, priešingu atveju paliekama laisvė interpretacijoms ir neužtikrinamas vienodas vertinimo principas. | |
| 11.41. | Tarp Projekto priedų ir privalomos kartu su bazinės šilumos kainos dedamųjų projektu teikti informacijos sąrašo nėra nurodyta planuojamų investicijų sąrašo ir tinklų temperatūrų / ilgių, reikalingų technologinių šilumos perdavimo nuostolių apskaičiavimui pateikimas. Ar tai reiškia, kad ši informacija neteiktina ir nebūtina projektų pagrindimui? | **Komentaras.**<br>Į šilumos kainas (kainų dedamąsias) traukiamos tik įgyvendintų investicijų nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos, t .y. nevertinamos planuojamų atlikti investicijų sąnaudos, todėl privalomos pateikti informacijos sąraše nenumatytas reikalavimas teikti planuojamų investicijų sąrašą.<br>Metodikos projektas papildytas 27.7 papunkčiu:<br>„**27.7. šilumos nuostolių pagal Šilumos tiekimo vamzdynuose patiriamų šilumos nuostolių nustatymo metodiką, patvirtintą Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2016 m. vasario 5 d. įsakymu Nr. 1–26 „Dėl Šilumos tiekimo vamzdynuose patiriamų šilumos nuostolių nustatymo metodikos patvirtinimo“ (toliau – Nuostolių metodika), skaičiavimus;**“. |
| 11.42. | Siūlome kartu su Projekto pakeitimais rinkos dalyviams viešam svarstymui pateikti kainų skaičiavimo modelius su formulėmis. Tai leistų rinkos dalyviams visapusiškai įvertinti Projekto nuostatas bei praktinį jų įgyvendinimą, ypač kas liečia situaciją, kai sistemose | **Komentaras.**<br>Primintina, kad kainų skaičiavimo modeliai nėra Metodikos dalis, Tarybai nėra būtina juos rengti, o Ūkio subjektams nėra privaloma juos pildyti ir (ar) teikti kartu su bazinių kainų ir (ar) perskaičiuotų |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | veikia nepriklausomi šilumos gamintojai. Šios nuostatos (gamyba aukciono įrenginiais, leistina pajamų riba ir kt.) iki šiol yra neaiškios analizuojant tiek šiuo metu galiojančią Šilumos kainų nustatymo metodiką, tiek Projektą. Pažymėtina, kad Taryba kainų skaičiavimo skaičiuokles atnaujino pagal Metodikos redakciją, galiojančią nuo 2019 m. gegužės 25 d., tačiau skaičiavimai skirti tik šilumos tiekėjams, kurių šilumos tiekimo veiklos teritorijoje neveikia nepriklausomi šilumos gamintojai.<br><br>Bendrovės vertinimu būtent su rinkos dalyviais suderinti modeliai su formulėmis, leistų pagreitinti tiek projektų parengimo, tiek jų nagrinėjimo procesą, t. y. mažintų administracinę naštą bei užtikrintų vienodą Projekto nuostatų interpretavimą, sumažintų ginčų dėl tam tikrų Projekto nuostatų praktinio taikymo skaičių. Modeliuose numatyti skaičiavimai/formulės negalėtų būti koreguojami be atitinkamų pakeitimų Šilumos kainų nustatymo metodikoje, išskyrus techninių klaidų atvejus, esant klaidai formulėje ir kai jos ištaisymas nekeičia paties skaičiavimo principo/logikos. | kainų dedamųjų projektais. Minėtus modelius Taryba rengia kaip pagalbinę priemonę Ūkio subjektams.<br>Siekdama pagreitinti tiek projektų parengimo, tiek jų nagrinėjimo procesą, t. y. mažinti administracinę naštą bei užtikrinti vienodą Metodikos nuostatų interpretavimą, sumažinti ginčų dėl tam tikrų Metodikos nuostatų praktinio taikymo skaičių, patvirtinus Metodikos projektą Taryba planuoja parengti ir viešai paskelbti atnaujintus modelius.<br>Papildomai pažymėtina, kad skaičiavimo modeliuose numatyti skaičiavimai/formulės nėra koreguojami be atitinkamų pakeitimų Metodikoje, išskyrus techninių klaidų atvejus, esant klaidai formulėje ir kai jos ištaisymas nekeičia paties skaičiavimo principo/logikos. |
| **12.** | **AB „Kauno energija“ 2019 m. lapkričio 25 d. raštas Nr. 20-2794** | |
| 12.1. | Siūlome suvienodinti Projekte naudojamas sąvokas, nes Projekto tekste ta pati sąvoka įvardijama skirtingai:<br>1) šilumos bazinės kainos (kainos dedamosios), šilumos bazinės kainos dedamosios, šilumos bazinė kaina, šilumos kaina (kai iš konteksto galima suprasti, kad kalbama apie dedamąsias), perskaičiuotos šilumos bazinės kainos, perskaičiuota šilumos kaina ir pan.;<br>2) nepriklausomi šilumos gamintojai (kai iš konteksto galima suprasti, kad kalbama apie reguliuojamus nepriklausomus šilumos gamintojus), reguliuojamas nepriklausomas šilumos gamintojas, Reguliuojamas nepriklausomas šilumos gamintojas arba reguliuojami šilumos gamintojai. | **Atsižvelgta.**<br>Žr. 7.3 pastabos vertinimą. |
| 12.2. | **Dėl Metodikos projekto 4 punkto.** | **Atsižvelgta.** |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | Vertinant Ūkio subjektų pateiktus projektus įsipareigojimai įtakos neturi, todėl siūlome koreguoti Projekto 4 punktą:<br>„*4. Reguliuojančioji institucija, vertindama Ūkio subjekto pateiktus duomenis, tarp jų ir duomenis apie uždirbtų pajamų, patirtų sąnaudų, turto ~~ir įsipareigojimų~~ dydį bei struktūrą, naudoja: <...>*“ | Žr. 11.31 pastabos vertinimą. |
| 12.3. | **Dėl Metodikos projekto 11 punkto.**<br>Projekto 11 punkte išvardinti atvejai, kai Taryba konstatuoja, kad šilumos kaina nustatyta be pažeidimų. Tačiau nėra apibrėžta, kokių veiksmų imasi Taryba, kai šilumos kaina nustatoma su pažeidimais.<br>Taip pat siūlome papildyti Projekto 11 punktą, kad jo nuostatos tiktų šilumos tiekėjų, kurių daugiau kaip 1/2 akcijų nuosavybės teise priklauso vienai ar kelioms savivaldybėms, šilumos tiekėjų, realizuojančių mažiau nei 10 GWh šilumos per metus, ir nepriklausomų šilumos gamintojų atveju. | **Atsižvelgta.**<br>Žr. 9.3 pastabos vertinimą. |
| 12.4. | **Dėl Metodikos projekto 12 punkto.**<br>Projekto 12 punkte numatyta, kad Taryba nustato šilumos kainas (kainų dedamąsias) vienašališkai, kai savivaldybės taryba šilumos kainų (kainos dedamųjų) nenustato. Siūlome papildyti Projekto 12 punktą ir tam atvejui, kai savivaldybės taryba neištaiso Tarybos nurodytų šilumos kainos (kainos dedamųjų) nustatymo pažeidimų.<br>Taip pat siūlome papildyti Projekto 12 punktą, kad jo nuostatos tiktų šilumos tiekėjų, kurių daugiau kaip 1/2 akcijų nuosavybės teise priklauso vienai ar kelioms savivaldybėms, ir nepriklausomų šilumos gamintojų atveju:<br>*„12. Jeigu ~~savivaldybė~~* ***savivaldybės taryba arba, Įstatymo numatytais atvejais, Ūkio subjektas*** *neįvykdo Metodikos 11 punkte nustatytų sąlygų, Taryba nustato šilumos kainą vienašališkai.“* | **Atsižvelgta.**<br>Žr. 9.3 pastabos vertinimą. |
| 12.5. | **Dėl Metodikos projekto 15 punkto.**<br>Siūlome patikslinti Projekto 15 punktą:<br>*„15.* ***Galutinės š****ilumos kainos privalo būti apskaičiuojamos kas mėnesį, vadovaujantis Metodikos VI skyriaus nuostatomis.“* | **Atsižvelgta.**<br>Žr. 11.3 pastabos vertinimą. |
| 12.6. | **Dėl Metodikos projekto 19.2 papunkčio.** | **Atsižvelgta.** |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | Siūlome patikslinti Projekto 19.2 punktą:<br>*„19.2. šilumos (produkto)* ***gamybai (įsigijimui)*** ~~*įsigijimui*~~*;“*<br>Būtent tokia kaina naudojama galutinei šilumos kainai apskaičiuoti (Projekto 16 punktas) ir Projekto 52 punkte reglamentuotas šilumos (produkto) gamybos (įsigijimo) kainos skaičiavimas. | Pakeistas Metodikos projekto 18.2 papunktis (buvęs 19.2 papunktis) ir išdėstytas taip:<br>„~~19.2.~~ **18.2.** šilumos (produkto) **gamybai (**įsigijimui**)**;“. |
| 12.7. | **Dėl Metodikos projekto 20.2 ir 20.3 papunkčių.**<br>Siūlome patikslinti ir aiškiau apibrėžti, ar tiek Projekto 20.2 punkte, tiek 20.3 punkte numatytu atveju kainos nustatomos kiekvienai centralizuoto šilumos tiekimo sistemai atskirai. | **Atsižvelgta.**<br>Pakeistas Metodikos projekto 19.2 papunktis (buvęs 20.2 papunktis) ir išdėstytas taip:<br>„~~20.2.~~ **19.2.** kai **CŠT** sistemoje veikia ~~nepriklausomas (-i) šilumos gamintojas (-ai)~~ **NŠG** ir (ar) bandomąją eksploataciją atlieka potencialus ~~nepriklausomas šilumos gamintojas~~ **NŠG**, yra nustatoma šilumos (produkto) gamybos ~~pajamų~~ **sąnaudų** apimtis **(leistina gauti pajamų apimtis)** per metus, išreiškiama vidutine šilumos (produkto) gamybos kaina (ct/kWh), pagal Metodikos ~~51.2.1~~ **54.1.1** papunktį**. Tokiu atveju šilumos tiekėjai, teikdami Reguliuojančiajai institucijai šilumos bazinės kainos projektus, šilumos (produkto) gamybos sąnaudas ir investicijų grąžą turi pateikti pagal kiekvieną CŠT sistemą, kurioje veikia bent vienas NŠG**;“.<br><br>Pakeistas Metodikos projekto 19.3 papunktis (buvęs 20.3 papunktis) ir išdėstytas taip:<br>„~~20.3.~~ **19.3.** kai **CŠT** sistemoje veikia ~~nepriklausomas (-i) šilumos gamintojas (-ai)~~ **NŠG** ir (ar) bandomąją eksploataciją atlieka potencialus ~~nepriklausomas šilumos gamintojas~~ **NŠG**, ~~yra nustatoma atskira rezervinių šilumos gamybos pajėgumų ir poreikio piko pajėgumų užtikrinimo paslaugos bazinė šilumos gamybos kaina pagal Metodikos 51.2.3 papunktį~~ **šilumos tiekėjas, teikdamas Reguliuojančiajai institucijai šilumos bazinės kainos projektą, šilumos (produkto) gamybos šilumos poreikio piko pajėgumais ir rezervinės galios užtikrinimo sąnaudas ir investicijų grąžą turi pateikti pagal kiekvieną CŠT sistemą, kurioje veikia bent vienas NŠG. Šios sąnaudos įvertinamos nustatant šilumos (produkto)** |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | | **gamybos (įsigijimo) bazinę šilumos kainą (kainų dedamąsias) pagal Metodikos 55 papunktį**.“ |
| 12.8. | **Dėl Metodikos projekto 22 punkto.**<br>1. Siūlome patikslinti ir aiškiau apibrėžti, ar pagal kiekvieną centralizuoto šilumos tiekimo sistemą *s*, kurioje veikia bent vienas nepriklausomas šilumos gamintojas, reikia diferencijuoti ir rezervinių šilumos gamybos pajėgumų bei poreikio piko pajėgumų užtikrinimo paslaugos sąnaudas.<br>2. Pakeisti sąvoką „diferencijuoti“, nes ši sąvoka tiek Šilumos ūkio įstatymo 32 straipsnio 5 dalyje, tiek Projekto 13 punkte turi visai kitą prasmę.<br>3. Naikinti paskutinį sakinį, nes šilumos (produkto) gamybos sąnaudų paskirstymas pagal centralizuoto šilumos tiekimo sistemas užtikrinant priežastingumo principą yra įgyvendinamas vykdant kasmetinį sąnaudų paskirstymą.<br>Siūlome Projekto 22 punktą išdėstyti taip:<br>*„22. Šilumos tiekėjai, kurių aptarnaujamoje šilumos tiekimo teritorijoje veikia nepriklausomi šilumos gamintojai, teikdami Reguliuojančiajai institucijai šilumos bazinės kainos projektus, šilumos (produkto) gamybos sąnaudas ir investicijų grąžą turi ~~diferencijuoti~~* ***pateikti*** *pagal kiekvieną centralizuoto šilumos tiekimo sistemą s, kurioje veikia bent vienas nepriklausomas šilumos gamintojas. ~~Diferencijuodami šilumos (produkto) gamybos bazines sąnaudas ir šilumos (produkto) gamybos vidutinę kainą, šilumos tiekėjai privalo užtikrinti sąnaudų priežastingumo principo įgyvendinimą.~~“* | **Komentaras.**<br>Atsižvelgiant į Metodikos projekto 20.2 ir 20.3 papunkčių pakeitimus (žr. 12.7 pastabos vertinimą), Metodikos projekto 22 punktas panaikintas. |
| 12.9. | **Dėl Metodikos projekto 23 punkto.**<br>Siūlome Projekto 23 punktą naikinti, nes jis susijęs su apskaitos atskyrimu, o minėto punkto nuostatos reglamentuotos Šilumos sektoriaus įmonių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimų aprašo, patvirtinto Komisijos 2018 m. gruodžio 31 d. nutarimu Nr. O3E-470 (toliau – Sąnaudų paskirstymo aprašas), 13– | **Atsižvelgta.**<br>Žr. 11.33 pastabos vertinimą. |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | 15 punktuose. Jei būtų nuspręsta šį punktą palikti, siūlome pakoreguoti, išbraukiant žodį „įsipareigojimus“:<br>*„23. Jei Ūkio subjektas valdo (eksploatuoja) bendro technologinio šilumos ir elektros energijos gamybos ciklo sistemą, šilumos ir elektros energijos gamybai naudojančią atliekas arba biodujas, tokios sistemos pajamas, sąnaudas, turtą ~~ir įsipareigojimus~~ atskiria į <...>. Pramonės įmonės (nepriklausomi šilumos gamintojai), kurios šilumos tiekėjui parduoda technologiniame procese (ne bendrame šilumos ir elektros energijos gamybos cikle) susidarančią atliekinę šilumą, pajamas, sąnaudas, turtą ~~ir įsipareigojimus~~ atskiria į Šilumos gamybos (įskaitant perkamą šilumą) veiklos verslo vienetą (Aprašo 10.1 papunktis), vadovaudamasis šia Metodika ir Sąnaudų atskyrimo metodika.“* | |
| 12.10. | **Dėl Metodikos projekto III skyriaus pirmojo skirsnio.**<br>Atsižvelgus į tai, kad Projekto 54 punkte numatyta, jog mažmeninio aptarnavimo bazinė kaina nustatoma trimis variantais, siūlome papildyti Projektą šiuo metu galiojančios Šilumos kainų nustatymo metodikos, patvirtintos Komisijos 2009 m. liepos 8 d. nutarimu Nr. O3-96 „Dėl Šilumos kainų nustatymo metodikos“ (toliau – Metodika), 67 punkto nuostata:<br>*„67. Mažmeninio aptarnavimo kaina vartotojams pasirinkus taikoma už kiekvieną realizuotiną šilumos kilovatvalandę (euro ct/kWh) arba kaip pastovus (mėnesio) užmokestis eurais per mėnesį už kilovatą (Eur/mėn./kW) arba eurais per mėnesį vartotojui (Eur/mėn.).“* | **Neatsižvelgta.**<br>Įstatymo 32 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad šilumos kainos yra vienanarės arba dvinarės, o šilumos vartotojas moka už suvartotą šilumos energiją vienanarę arba dvinarę kainą pasirinktinai.<br>Įstatymo 2 straipsnio 57 dalyje nurodyta, kad šilumos vienanarė kaina – šilumos kaina, sudaryta iš pastoviosios ir kintamosios dedamųjų, mokamų euro centais už kilovatvalandę. To paties straipsnio 37 dalyje nurodyta, kad šilumos dvinarė kaina – šilumos kaina, sudaryta iš pastoviosios, mokamos už vidutinę šilumos vartojimo galią eurais už kilovatą per mėnesį, ir kintamosios, mokamos euro centais už šilumos kilovatvalandę, dedamųjų. Taigi, iš Įstatymo nuostatų matyti, kad vienanarė arba dvinarė yra visa šilumos kaina, o ne tik mažmeninio aptarnavimo verslo vieneto dalis. Papildomai pažymėtina, kad atsižvelgiant į Įstatymo 2 straipsnio 37 dalyje pateiktą dvinarės kainos apibrėžimą, Metodikos projekte atsisakyta dvinarės kainos pastoviosios dedamosios, išreiškiamos eurais per mėnesį (žr. 5.13 pastabos vertinimą). |
| 12.11. | **Dėl Metodikos projekto 26.3 papunkčio.**<br>Projekto 44 punkte numatyta, kad „44. <...> Šilumos tiekėjų | **Atsižvelgta.**<br>Žr. 11.38 pastabos vertinimą. |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | planuojama einamojo remonto ir aptarnavimo sąnaudų suma turi sutapti su valdomo turto priežiūros ir eksploatavimo darbų plane numatyta vidutine metine suma“. Siekiant aiškumo ir vienodo Projekto nuostatų taikymo, siūlome patikslinti Projekto 26.3 punktą ir jį išdėstyti taip:<br>*„26.3. Aprašo 10.1–10.3 papunkčiuose nurodytų verslo vienetų valdomo turto priežiūros ir eksploatavimo darbų planą kiekvieniems reguliavimo periodo metams, ~~apimantį einamojo remonto, turto aptarnavimo, eksploatavimo, priežiūros, medžiagų ir žaliavų sąnaudas~~* ***atitinkantį planuojamas einamojo remonto ir aptarnavimo sąnaudų grupės sąnaudas****;“* | |
| 12.12. | **Dėl Metodikos projekto 26.6 papunkčio.**<br>Projekto 26.6 punkte, priešingai nei Projekto 57.3 punkte, nurodyta, kad turi būti pateiktas Metodikos 11 priedas, kuriame nurodomos ne tik sąnaudos dėl kuro įsigijimo kainų skirtumo, tačiau ir dėl šilumos įsigijimo kainų skirtumo. Projekto 11 priedas sudarytas taip, kad jame turi būti nurodomos tik su kuro įsigijimu susijusios sąnaudos. Todėl siūlome koreguoti Projekto 26.6 punktą:<br>*„26.6. Ūkio subjekto sąnaudų (pajamų) dėl taikytų kuro įsigijimo ir suvartojimo ~~bei šilumos įsigijimo~~ kainų skirtumo ataskaitą (Metodikos 11 priedas);“* | **Atsižvelgta.**<br>Žr. 11.4 pastabą. |
| 12.13. | **Dėl Metodikos projekto 27 punkto.**<br>Projekto 26.1–26.6 ir 26.8 punktuose nurodyta konkreti teiktina informacija, t. y. atitinkami Projekto priedai ar dokumentai, kurių pateikimą ar nepateikimą Tarybai galima tiksliai identifikuoti. Tačiau pagal Projekto 26.7 punktą Ūkio subjektas aiškinamajame rašte turės pateikti informaciją apie sąnaudas, jų išsamius skaičiavimus (lentelių ar kita forma) ir pagrindimus, reikalingus ir pakankamus Tarybai įsitikinti sąnaudų pagrįstumu ir būtinumu, kas yra projekto turinio – sąnaudų būtinumo pagrįstumo, pagrindimo pakankamumo ir išsamumo – vertinimas.<br>Prašome paaiškinti, kaip bus vertinamas Ūkio subjekto pateikto | **Komentaras.**<br>Metodikos projekto 28 punktas (buvęs 27 punktas) pakeistas – žr. 7.5 pastabos vertinimą.<br>Paaiškiname, kad su šilumos bazinės kainos (kainų dedamųjų) projektu privaloma pateikti informacija nurodyta Metodikos projekto 27 punkto papunkčiuose (buvę 26 papunkčiai). Reguliuojančioji institucija gavusi ūkio subjekto projektą vertins pateiktos informacijos atitikimą Metodikos projekto 27 punkto reikalavimams. Pavyzdžiui, jei ūkio subjektas nepateiks aiškinamojo rašto ir projekte planuojamų sąnaudų pagrindimo, reguliuojančioji institucija negalės tinkamai išnagrinėti pateiktos informacijos ir priimti sprendimo dėl |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | šilumos bazinės kainos (kainos dedamųjų) projekto atitikimas Projekto 26 punkte nustatytiems reikalavimams? Nuo kada bus laikoma, kad projektas pateiktas ir pradedamas jo nagrinėjimas, kurio metu Taryba prašys Ūkio subjekto pateikti papildomos ar patikslinančios informacijos, pagrįsti tam tikras sąnaudas ir pan.?<br>Taip pat, siekiant išvengti nesusipratimų, siūlome numatyti terminą, per kurį Taryba nustatys, kad pateiktas projektas neatitinka Projekto 26 punkte nurodytų reikalavimų ir (ar) Ūkio subjekto reguliuojamos veiklos ataskaitoje yra nurodyti esminiai trūkumai ir grąžins projektą jo rengėjui, nurodant grąžinimo priežastis. | šilumos bazinės kainos (kainų dedamųjų), todėl per nustatytą terminą informuos ūkio subjektą apie projekto grąžinimą.<br>Atkreiptinas dėmesys, kad nepriklausomai nuo to, ar projekto nagrinėjimo pradžioje, vadovaujantis Metodikos projekto 28 punkto (buvęs 27 punktas) bus prašoma trūkstamos informacijos ar nebus prašoma, reguliuojančioji institucija projekto nagrinėjimo metu gali kreiptis į ūkio subjektą su prašymu pateikti papildomą informaciją ir (ar) paaiškinimus, jeigu toks poreikis atsirastų. |
| 12.14. | **Dėl Metodikos projekto 30 punkto.**<br>1. Patikslinti $Q_{HA, PR, s}$ paaiškinimą, kada šilumos tiekėjams taikomas 45 proc. maksimalus valdomų šilumos gamybos įrenginių galimas pagaminti šilumos kiekis:<br>*„<...> Reguliuojamiems nepriklausomiems gamintojams ir Šilumos tiekėjams, ~~kurių šilumos tiekimo veiklos teritorijoje veikia nepriklausomi šilumos gamintojai~~* ***tose centralizuoto šilumos tiekimo sistemose, kuriose nepriklausomi šilumos gamintojai veikia****, skaičiuojant šilumos bazinę kainą šilumos kiekis nustatomas laikant, kad <...>“.*<br>2. Naikinti $Q_{CG}$ paaiškinimą, nes tokio dėmens Projekto 30 punkto formulėse nėra.<br>3. Iš Projekto 30 punkte numatytų formulių indeksų paaiškinimų darytina išvada, kad pirmoje formulėje (paskutinė formulės dalis) apskaičiuojamas į šilumos perdavimo tinklą patiektinas bazinis šilumos kiekis $Q_H$ nėra lygus pagal antrą formulę apskaičiuojamam šilumos kiekiui $Q_H$, nes skaičiuojant pagal pirmą formulę naudojamas „teorinis“ 45 proc. gamintinas šilumos kiekis. Siekiant aiškumo, siūlome Projekto 30 punkte reglamentuotą šilumos kiekio nustatymą skaidyti į du punktus:<br>1) gamintino šilumos kiekio nustatymas – šilumos (produkto) gamybos bazinei kainai (kainos dedamosioms) skaičiuoti (Projekto | **Atsižvelgta.**<br>Žr. 5.8 pastabos vertinimą. |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | 51 punktas);<br>2) į šilumos perdavimo tinklą patiektino šilumos kiekio nustatymas ($Q_H$) – šilumos (produkto) gamybos (įsigijimo) bazinei kainai (kainos dedamosioms) skaičiuoti (Projekto 52 punktas). | |
| 12.15. | **Dėl Metodikos projekto 38 punkto.**<br>Atsižvelgus į tai, kad vandens sąnaudos sudaro nereikšmingą sąnaudų dalį (iki 1 proc. vertinant nuo kintamų šilumos tiekimo veiklos sąnaudų ir iki 0,5 proc. vertinant nuo visų šilumos tiekimo veiklos sąnaudų), siūlome vandens sąnaudų skaičiavimui netaikyti detalaus vertinimo, kuris yra imlus laikui, tačiau turi minimalią įtaką sąnaudoms, ir pakoreguoti Projekto 38 punktą:<br>*„38. Vandens technologinėms reikmėms įsigijimo ir nuotekų tvarkymo sąnaudų atveju:*<br>*38.1. atsižvelgiant į aktualias vandens (kaip ištekliaus) įsigijimo **ir nuotekų tvarkymo** kainas;*<br>*38.2. įvertinus šių sąnaudų būtinumą reguliuojamoms paslaugoms (produktams) teikti ir atsižvelgiant į Metodikos ~~28.2–28.5~~ **28.2–28.3, 28.5** papunkčių nuostatas;*<br>*~~38.3. vandens technologinėms reikmėms sąnaudų apimtis (m3) vertinama atsižvelgiant į suminę šilumos gamybos ir šilumos perdavimo verslo vienetų vandens technologinėms reikmėms sąnaudų apimtį (m3), apskaičiuotą įvertinant atitinkamus vandens technologinėms reikmėms sąnaudų lyginamuosius rodiklius;~~.“* | **Atsižvelgta iš dalies.**<br>Pakeistas Metodikos projekto 41.1 papunktis (buvęs 38.1 papunktis) ir išdėstytas taip:<br>„~~38.1.~~ **41.1.** atsižvelgiant į ~~aktualias~~ **šilumos bazinės kainos ataskaitinio laikotarpio paskutinių metų** vandens (kaip ištekliaus) įsigijimo **ir nuotekų tvarkymo** kainas;“.<br>Siekiant supaprastinti vandens technologinėms reikmėms sąnaudų vertinimą ir sumažinti administracinę naštą, Metodikos projekte numatytas suminis šilumos gamybos ir šilumos perdavimo verslo vienetams priskirto vandens technologinėms reikmėms kiekio vertinimas. |
| 12.16. | **Dėl Metodikos projekto 42 punkto ir 60.3 papunkčio.**<br>Iš Projekto 42 ir 60.3 punktų nuostatų, reglamentuojančių ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudų skaičiavimą šilumos bazinės kainos (kainos dedamųjų) nustatymo ir šilumos kainos (kainos dedamųjų) perskaičiavimo metu, darytina išvada, kad Taryba siekia kuo tiksliau apskaičiuoti nusidėvėjimo sąnaudas ir reguliuojamo turto likutinę vertę, t. y. tiksliai vertinant ilgalaikio turto įvedimo į eksploataciją datą, tikėtiną kainų taikymo pabaigą, vėliau šilumos kainos perskaičiavimų metu šias sąnaudas | **Atsižvelgta iš dalies.**<br>Žr. 9.14 pastabos vertinimą. |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | koreguojant, tikslinant ir pan. Tai reiškia, kad skaičiuojant šilumos bazinę kainą (kainos dedamąsias) gali būti įskaičiuotas naujai įvestų į eksploataciją turto vienetų 18 ar 3 mėn. nusidėvėjimas, kuris visų perskaičiavimų metu turės būti koreguojamas iki metinio nusidėvėjimo sąnaudų dydžio.<br>Projekte numatytas nusidėvėjimo sąnaudų skaičiavimas apsunkins tiek įmonių (reikės vertinti kiekvieno turto vieneto įvedimo į eksploataciją datą ir kasmet įvertinti koregavimus), tiek Tarybos specialistų darbą, kurie, žinant iki šiol taikytą praktiką, turės tikrinti kiekvieno turto vieneto nusidėvėjimo skaičiavimus.<br>Be to, jei Taryba siekia padaryti tikslų į šilumos kainas įskaičiuojamų nusidėvėjimo sąnaudų nustatymą, turėtų numatyti ne tik nusidėvėjimo sąnaudų įskaičiavimą pagal turto įvedimo į eksploataciją datą, tačiau ir nusidėvėjimo sąnaudų išskaičiavimą iš šilumos kainos, įvertinant tikslią data, nuo kurios turtas nenaudojamas ar nudėvimas.<br>Projekte numatytas darbui imlus skaičiavimas akivaizdžiai prieštarauja Tarybos siekiui efektyvinti šilumos kainų nustatymo procesą.<br>Siūlome pakoreguoti Projekto 42 ir 60.3 punktus numatant, kad į šilumos kainą įskaičiuojamos <u>metinės</u> ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos, apskaičiuotos nuo ataskaitinio laikotarpio pabaigoje esančio turto ir iki kainos projekto parengimo į eksploataciją įvesto turto.<br>Analogiškai koreguoti nuostatas, reglamentuojančias nenaudojamo turto nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudų vertinimą. | |
| 12.17. | **Dėl Metodikos projekto 44 punkto.**<br>Patikslinti Projekto 44 punktą, atsižvelgus į Projekto 49 punkto nuostatas:<br>„44. Einamojo remonto ir aptarnavimo sąnaudų atveju atsižvelgiama į Metodikos ~~28.1–28.5~~ **28.1, 28.3–28.5** papunkčių nuostatas. <...>“ | **Atsižvelgta.**<br>Pakeistas Metodikos projekto 47 punktas (buvęs 44 punktas) ir išdėstytas taip:<br>„~~44.~~ **47.** Einamojo remonto ir aptarnavimo sąnaudų atveju atsižvelgiama į Metodikos ~~28.1–28.5~~ **29.1, 29.3–29.5** papunkčių nuostatas. Šilumos tiekėjų planuojama einamojo remonto ir |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | | aptarnavimo sąnaudų suma turi sutapti su valdomo turto priežiūros ir eksploatavimo darbų plane numatyta vidutine metine suma. **Ribojimas lyginamaisiais rodikliais netaikomas tuo atveju, jeigu Ūkio subjekto bendra pastoviųjų sąnaudų suma atitinka Metodikos 52.1 papunkčio nuostatas**.“ |
| 12.18. | **Dėl Metodikos projekto 45.4 papunkčio.**<br>1.„<...> padauginus iš Lietuvos statistikos departamento minėtos veiklos šilumos bazinės kainos skaičiavimo metu paskutinio skelbiamo vidutinio darbo užmokesčio <...>“.<br>Siūlome papildyti ir nurodyti, kokios konkrečiai veiklos naudojamas Lietuvos statistikos departamento skelbiamas vidutinis darbo užmokestis.<br>2.„<...> Šis ribojimas netaikomas tuo atveju, jeigu Ūkio subjekto bendra pastoviųjų sąnaudų suma neviršija leistinos sąnaudų apimties, apskaičiuotos pagal Metodikos 41 punktą.“<br>Atsižvelgus į Projekto 49 punkto antro sakinio nuostatą*, siūlome Projekto 45.4 punkte aukščiau nurodytą nuostatą taikyti visoms pastoviosioms sąnaudoms ir ją nurodyti prie kiekvienos pastoviųjų sąnaudų eilutės arba šia nuostata papildyti Projekto 49 punktą.<br>_____<br>* „49. <...> Jeigu Ūkio subjekto bendra sąnaudų suma viršija sąnaudų sumą, apskaičiuotą pagal lyginamuosius rodiklius, darbo užmokesčio sąnaudų ir (arba) einamojo remonto ir aptarnavimo sąnaudų ir (arba) kitų pastoviųjų sąnaudų apimtys koreguojamos taip, kad neviršytų bendros sąnaudų sumos, apskaičiuotos pagal lyginamuosius rodiklius“ | **Atsižvelgta.**<br>Žr. 11.35 pastabos vertinimą. |
| 12.19. | **Dėl Metodikos projekto 49 punkto.**<br>1. Projekto lydraštyje nurodyta, kad Projekto 49 punkte numatytas pakeitimas – vienas iš kelių esminių pakeitimų, tačiau jo reglamentavimui visame Projekte skirtas tik vienas sakinys. Siūlome:<br>- aiškiai apibrėžti, kas yra „bendra sąnaudų suma“ – bus vertinama kiekvienos veiklos atskirai (šilumos gamybos, šilumos perdavimo, | **Komentaras.**<br>Žr. 11.15 pastabos vertinimą. |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | mažmeninio aptarnavimo) Projekto 49 punkte nurodytų sąnaudų bendra suma, ar visų trijų minėtų veiklų bendra sąnaudų suma;<br>- išsamiai aprašyti žingsnius, kaip bus koreguojama planuojama bendra sąnaudų suma iki apskaičiuotos pagal lyginamuosius rodiklius – pirmiausia bus tikrinama, kurios veiklos sąnaudos viršija, tuomet tikrinama kuri konkrečiai sąnaudų grupė viršija, ar pirmiausia tikrinama, kuri sąnaudų grupė viršija, tuomet žiūrima kurios veiklos?<br>2. Siekiant išvengti nevienodo Kitų pastoviųjų sąnaudų sąvokos traktavimo, siūlome pakoreguoti Projekto 49 punktą:<br>*„49. Darbo užmokesčio sąnaudų, einamojo remonto ir aptarnavimo sąnaudų**, ~~ir kitų pastoviųjų sąnaudų (~~finansinių, administracinių, rinkodaros ir pardavimų, kitų personalo (be darbo užmokesčio ir privalomojo socialinio draudimo sąnaudų) ir kitų pastoviųjų sąnaudų~~)~~ suma nustatoma, atsižvelgiant į Metodikos 28.1, 28.3–28.5 papunkčių nuostatas. <...>“* | |
| 12.20. | **Dėl Metodikos projekto 50 punkto ir 60.4 papunkčio.**<br>1. Lyginant Projekto 50 punktą, kuriame nurodyta, kokio reguliuojamo turto likutinė vertė naudojama skaičiuojant investicijų grąžą, ir Projekto 42 punktą, kuriame reglamentuota, kokia reguliuojamo turto pradinė vertė naudojama skaičiuojant nusidėvėjimą, matyti, kad investicijų grąžai ir nusidėvėjimui skaičiuoti naudojama skirtingo laikotarpio ir skirtingų turto vienetų vertės.<br>Siūlome papildyti Projekto 50 punktą numatant analogiškas nuostatas, kaip nustatyta Projekto 42.2 ir 42.4 punktuose.<br>Šiuos papildymus būtina atlikti ir dėl to, kad analogiškas reguliuojamo turto likutinės vertės vertinimas numatytas ir šilumos bazinės kainos (kainos dedamųjų) perskaičiavimo metu (Projekto 60.4.2.4 ir 60.4.2.8 punktai).<br>2. Projekto 50 punkte nurodyta, kad investicijų grąžos norma *r* apskaičiuojama pagal WACC metodikos nuostatas. Investicijų grąžos normai apskaičiuoti naudojamas faktinis skolinto ($W_D$) ir | **Atsižvelgta iš dalies.**<br>Pakeistas Metodikos 53 punktas (buvęs 50 punktas), taip pat žr. 9.19 ir 9.21 pastabų vertinimą. |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | nuosavo ($W_E$) kapitalo dydis, kurių apskaičiavimas nėra reglamentuotas nei Projekte, nei WACC metodikoje.<br>Atkreipiame dėmesį, kad šiuo metu galiojančios Metodikos 57.7.3.1 punkte buvo reglamentuota, kaip skaičiuojamas nuosavas ir skolintas kapitalas.<br>Siekiant sudaryti sąlygas ūkio subjektams vienodai suprasti ir taikyti investicijų grąžos normos skaičiavimus, siūlome apsvarstyti galimybę Projekte ar WACC metodikoje aiškiai reglamentuoti, kaip apskaičiuojamas nuosavas ir skolintas kapitalas.<br>Pakoreguoti Projekto 50 ir 60.4 punktų nuostatas pagal 16 pastabą. | |
| 12.21. | **Dėl Metodikos projekto 51.2 papunkčio.**<br>Siūlome tikslinti 51.2 punktą:<br>*„51.2. šilumos (produkto) gamybos Reguliuojamo nepriklausomo šilumos gamintojo ~~arba~~ **ir** Šilumos tiekėjo gamybos šaltiniuose kainos atveju, kai aptarnaujamoje šilumos tiekimo teritorijoje veikia nepriklausomi šilumos gamintojai:*<br>*51.2.1. vidutinė šilumos gamybos šaltiniuose gamintinos ir šilumos supirkimo aukciono būdu parduotinos šilumos (produkto) gamybos bazinė vienanarė kaina **Reguliuojamo nepriklausomo šilumos gamintojo ir Šilumos tiekėjo, tų centralizuoto šilumos tiekimo sistemų, kuriose nepriklausomi šilumos gamintojai veikia, atveju**:* <...><br>*51.2.2. vienanarė kaina Šilumos tiekėjo gamybos šaltiniuose**, tose centralizuoto šilumos tiekimo sistemose, kuriose** nepriklausomi šilumos gamintojai **neveikia**: <...>“.* | **Atsižvelgta iš dalies.**<br>Pakeistas Metodikos projekto 54.1 papunktis (buvęs 51.2 papunktis) ir išdėstytas taip:<br>„~~51.2.~~ **54.1.** šilumos (produkto) gamybos Reguliuojamo ~~nepriklausomo šilumos gamintojo arba~~ **NŠG ir Šš**ilumos tiekėjo gamybos ~~šaltiniuose~~ **įrenginiais** kainos atveju, kai ~~aptarnaujamoje šilumos tiekimo teritorijoje~~ **CŠT sistemoje** veikia ~~nepriklausomi šilumos gamintojai~~ **NŠG**:“. |
| 12.22. | **Dėl Metodikos projekto 52.2 papunkčio ir kitų, kuriuose reglamentuojamas dvinarės kainos nustatymas.**<br>Šilumos ūkio įstatymo 2 str. 37 d. šilumos dvinarė kaina apibrėžiama, kaip *šilumos kaina, sudaryta iš pastoviosios, mokamos už vidutinę šilumos vartojimo galią eurais už kilovatą per mėnesį, ir kintamosios, mokamos euro centais už šilumos kilovatvalandę, dedamųjų.* | **Atsižvelgta.**<br>Žr. 5.13 pastabos vertinimą. |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | Todėl siūlome atsisakyti šilumos dvinarės kainos pastoviosios dedamosios, išreiškiamos eurais per mėnesį, nustatymo. | |
| 12.23. | **Dėl Metodikos projekto 53.1.2 papunkčio.**<br>Redakcinis patikslinimas:<br>*„53.1.2. vienanarės kainos kintamoji dedamoji: <...>*<br>$C_{E, HT}$ *– elektros energijos technologinėms reikmėms įsigijimo ~~ir nuotekų tvarkymo~~ sąnaudos, šilumos kiekiui* $Q_{HT}$ *centralizuoto šilumos tiekimo tinklu perduoti, Eur/metams;*<br>$C_{W, HT}$ *– vandens **ir nuotekų tvarkymo** technologinėms reikmėms sąnaudos, šilumos kiekiui* $Q_{HT}$ *centralizuoto šilumos tiekimo tinklu perduoti, Eur/metams;“* | **Atsižvelgta iš dalies.**<br>Pakeisti Metodikos projekto 56.1.2 papunktyje (buvęs 53.1.2 papunktis) pateikti žymėjimai ir išdėstyti taip:<br>„~~53.1.2.~~ **56.1.2. šilumos perdavimo** vienanarės kainos kintamoji dedamoji: <…><br>$C_{E, HT}$ – elektros energijos technologinėms reikmėms įsigijimo ~~ir nuotekų tvarkymo sąnaudos,~~ šilumos kiekiui $Q_{HT}$ ~~centralizuoto šilumos tiekimo~~ **CŠT** tinklu perduoti, Eur/metams;<br>$C_{W, HT}$ – vandens technologinėms reikmėms **įsigijimo ir nuotekų tvarkymo** sąnaudos, šilumos kiekiui $Q_{HT}$ ~~centralizuoto šilumos tiekimo~~ **CŠT** tinklu perduoti, Eur/metams; <…>;“ |
| 12.24. | **Dėl Metodikos projekto 55.2 papunkčio.**<br>Atsižvelgus į tai, kad Sąnaudų paskirstymo apraše nurodytos Personalo sąnaudų grupės sąnaudos Projekte padalintos į tris dalis: 1) darbo užmokesčio sąnaudas, 2) su darbo santykiais susijusių privalomųjų mokestinių įmokų sąnaudas ir 3) kitas personalo sąnaudas, siūlome pakoreguoti Projekto 55.2 punkte nurodytą formulę, alternatyvaus projekto personalo sąnaudų ($C_{P, ALT}$) paaiškinimą ir Projekto 13 priede nustatytus sąnaudų normatyvus. Priešingu atveju, Projekto 4 ir 5 priedai bus netinkami alternatyvaus projekto šilumos kainai skaičiuoti (neatitiks sąnaudų grupavimas). | **Komentaras.**<br>Atsižvelgus į Metodikos projekte atliktus pakeitimus, 13 priedas neaktualus, todėl panaikintas. |
| 12.25. | **Dėl Metodikos projekto 58 punkto.**<br>Pastaba dėl Tarybai teikiamų šilumos bazinės kainos projektų atitikimo Metodikos reikalavimams pateikta 13 pastaboje.<br>Papildomai pastebėtina, kad šilumos kainos (kainos dedamųjų) perskaičiavimo projekte dalyvauja savivaldybės tarybos, kurios, skirtingai nei šilumos bazinės kainos (kainos dedamųjų) nustatymo metu, sprendimą dėl kainos (kainos dedamųjų) nustatymo turi priimti dar prieš Tarybos sprendimą. Kaip bus tuo atveju, jei savivaldybės taryba nustatys perskaičiuotą šilumos kainą (kainos dedamąsias), o | **Atsižvelgta.**<br>Žr. 5.14 pastabos vertinimą. |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | vėliau Taryba vertins projektą, kaip nepateiktą, nes jis neatitiks nustatytų reikalavimų, ir grąžins projektą jo rengėjui? Todėl šiuo atveju itin svarbu nustatyti terminą, per kurį Taryba, Projekto 58 punkte numatytu atveju, projektą grąžins jo rengėjui, kad rengėjas spėtų tinkamai informuoti savivaldybės instituciją. | |
| 12.26. | **Dėl Metodikos projekto 60.2 papunkčio.**<br>Siūlome koreguoti Projekto 60.2 punktą ir nenumatyti išimties, t. y. netaikyti šilumos gamybos sąnaudų perskaičiavimo dėl realizuoto kiekio neatitikimo, NŠG, kurie veikia centralizuoto šilumos tiekimo sistemose nekonkuruodami nei su kitais NŠG, nei su šilumos tiekėju: *„60.2. <...> Šis punktas netaikomas perskaičiuojant šilumos (produkto) gamybos sąnaudas **Šilumos tiekėjo** centralizuoto šilumos tiekimo ~~sistemose~~ **sistemų**, kuriose veikia nepriklausomi šilumos gamintojai, ir reguliuojamų nepriklausomų gamintojų~~, kurie veikia centralizuoto šilumos tiekimo sistemose, kuriose Šilumos tiekėjas valdo tinkamus eksploatuoti šilumos gamybos įrenginius,~~ atveju. <...>“*<br>Priešingu atveju, Projekto 60.2 punkte minimiems NŠG reiktų koreguoti Projekto nuostatas ir numatyti tokį patį reguliavimą, kaip ir šilumos tiekėjo sistemose, kuriose NŠG neveikia: netaikyti Projekto 63–64 punktuose numatyto šilumos gamybos pajamų lygio koregavimo, taikyti Projekto 69 punkte numatytą faktinės ir nustatytos investicijų grąžos neatitikties koregavimą, gamintiną šilumos kiekį skaičiuoti ne pagal 45 proc. gamybos įrenginių galimą pagaminti kiekį, skaičiuoti kuro sąnaudų neatitikimą dėl kuro kainų ir pan. | **Atsižvelgta.**<br>Pakeistas Metodikos projekto 66.2 papunktis (buvęs 60.2 papunktis) ir išdėstytas taip:<br>„~~60.2.~~ **66.2.** realizuoto šilumos kiekio neatitikimą tarp nustatyto bazinėje kainoje (kain~~os~~**ų** dedamosiose) ir realizuoto šilumos kiekio **perskaičiuotų** šilumos kain~~os~~**ų** ~~(kainos~~ dedamųjų~~) perskaičiavimo~~ ataskaitiniu laikotarpiu, išskyrus atvejus, jei realizuoto šilumos kiekio neatitiktis susidarė dėl šilumos bazinės kainos ~~(kainos dedamųjų)~~ galiojimo laikotarpiu naujai prijungtų šilumos tiekimo sistemų, dėl ko šilumos kiekis padidėjo. Šis punktas netaikomas perskaičiuojant šilumos (produkto) gamybos sąnaudas**, išskyrus poreikio piko pajėgumų ir rezervinės galios užtikrinimo sąnaudas, šilumos tiekėjo** ~~centralizuoto šilumos tiekimo~~ **CŠT** sistem~~os~~**ų**, kuriose veikia ~~nepriklausomi šilumos gamintojai~~ **NŠG**, ir ~~r~~**R**eguliuojamų ~~nepriklausomų gamintojų, kurie veikia centralizuoto šilumos tiekimo sistemose, kuriose Šilumos tiekėjas valdo tinkamus eksploatuoti šilumos gamybos įrenginius,~~ **NŠG** atveju. Realizacijos kiekio koeficientas apskaičiuojamas:<br>$$\frac{Q_{HR}}{Q_{HR,y} - Q_{HR,NS,y}} - 1$$<br>$$I_{Q,y}^{HR} = 1 - \frac{Q_{HR,y} - Q_{HR,NS,y}}{Q_{HR}} - 1 \quad (55)$$<br>kur:<br>$I_{Q,y}^{HR}$ – realizacijos kiekio koeficientas, vieneto dalimis;<br>$Q_{HR,\ y}$ – faktiškai šilumos kainos perskaičiavimo ataskaitiniu |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | | laikotarpiu y realizuotas šilumos kiekis, kWh;<br>$Q_{HR,\ NS,\ y}$ – realizuotas šilumos kiekis naujai prijungtose šilumos tiekimo sistemose, kWh;“. |
| 12.27. | **Dėl Metodikos projekto 60.4 papunkčio.**<br>Siūlome pakoreguoti Projekto 60.4 punkto formulę, papildant ją sumos ženklu, t. y. kad sumuotųsi kiekvieno perskaičiavimo metu apskaičiuotas investicijų grąžos pokytis, analogiškai, kaip numatyta Projekto 60.3 punkto formulėje. | **Atsižvelgta.**<br>Pakeista Metodikos projekto 66.5.4 papunkčio (buvęs 60.4.2.9 papunktis) formulė ir išdėstyta taip:<br>~~$\Delta ROI_{i,y}^{INV} = ROI_{i,y}^{INV} - ROI_{i,y}^{NT}$~~<br>$$\Delta \boldsymbol{ROI}_{\boldsymbol{i,y}}^{\boldsymbol{INV}} = \sum_{\boldsymbol{y=2,\dots,5}} \boldsymbol{ROI}_{\boldsymbol{i,y}}^{\boldsymbol{INV}} - \sum_{\boldsymbol{y=2,\dots,5}} \boldsymbol{ROI}_{\boldsymbol{i,y}}^{\boldsymbol{NT}} \quad \textbf{(63)}$$ |
| 12.28. | **Dėl Metodikos projekto 60.6 papunkčio.**<br>Atsižvelgus į tai, kad personalo sąnaudų Projekte nelieka (skaičiuojant šilumos bazinę kainą (kainos dedamąsias) jos išskaidomos per tris sąnaudų eilutes), siūlome koreguoti Projekto 60.6 punktą:<br>*„60.6. ~~personalo sąnaudų~~* ***darbo užmokesčio sąnaudų ir su darbo santykiais susijusių privalomųjų mokestinių įmokų sąnaudų*** *pokytį dėl: <...>“.* | **Atsižvelgta.**<br>Pakeistas Metodikos projekto 66.6 papunktis (buvęs 60.6 papunktis) ir išdėstytas taip:<br>„~~60.6. personalo~~ **66.6. darbo užmokesčio** sąnaudų **ir su darbo santykiais susijusių privalomųjų mokestinių įmokų sąnaudų** pokytį dėl:“. |
| 12.29. | **Dėl Metodikos projekto 63 ir 64 punktų.**<br>1. Projekto 63–64 punktuose numatytas šilumos (produkto) gamybos sąnaudų apimties (leistinos gauti pajamų apimties) skaičiavimas, jos palyginimas su šilumos aukciono būdu faktiškai gautomis pajamomis, investicijų grąžos viršijimo atvejai ir kt. Minėtų skaičiavimų reglamentavimas aprašytas prie III skirsnio „Kintamųjų sąnaudų perskaičiavimas“, tačiau jis nėra susijęs su šilumos bazinės kainos kintamosios dedamosios perskaičiavimu. Projekto 63–64 punktuose minimų šilumos gamybos sąnaudų ir pajamų skaičiavimui naudojamos ir koreguojamos tiek kintamosios, tiek pastoviosios sąnaudos. Todėl siūlome Projekto 63–64 punktus išskirti į atskirą skyrių.<br>2. Siūlome aiškiai apibrėžti ir išsamiau reglamentuoti, kaip Projekto | **Atsižvelgta iš dalies.**<br>Įvertinus tai, kad Metodikos projekto 73 punktas (buvę 63 ir 64 punktai) numato ūkio subjekto papildomų pajamų, gautų Ūkio subjektui šilumą parduodant šilumos supirkimo aukciono būdu vertinimą, Metodikos projekto 73 punktas perkeltas į V skyrių „Papildomos dedamosios nustatymas“.<br><br>**Atsižvelgta.** |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | 63–64 punkto kontekste turi būti suprantama faktinė / gauta investicijų grąža, nes jos skaičiavimas ir supratimas skiriasi nuo Projekto 69 punkte naudojamos faktinės investicijų grąžos. Taip pat siūlome aiškiai apibrėžti, kas yra leistina gauti pajamų apimtis. | Žr. 4.20 pastabos vertinimą. Taip pat Metodikos projektas papildytas 3.5 papunkčiu:<br>„3.5. **Leistina gauti pajamų apimtis** – šilumos (produkto) gamybos Ūkio subjekto gamybos šaltiniuose pastoviųjų sąnaudų, kintamųjų sąnaudų ir investicijų grąžos suma, nustatyta Reguliuojančiosios institucijos.“. |
| | 3. Siūlome pakeisti Projekto 63, 64.1 ir 64.2 punktuose įrašytą nuorodą iš Metodikos 68.5 punkto, į Metodikos 64.3 punktą, nes Projekto 68.5 punkte nustatytas laikotarpis, susijęs su šilumos kainoje įskaitytomis ir faktiškai patirtomis sąnaudomis kurui skaičiuoti, o Metodikos 64.3 punkte – būtent su faktiškai gautos ir leistinos gauti pajamų apimties skaičiavimu. | **Atsižvelgta.**<br>Žr. 4.20 pastabos vertinimą. |
| | 4. Projekto 63–64 punktuose numatyta, kad gauta investicijų grąža negali viršyti nustatytos investicijų grąžos, įskaičiuotos į šilumos (produkto) gamybos sąnaudų apimtį (leistiną gauti pajamų apimtį), daugiau kaip 1 proc. Atkreipiame dėmesį, kad šilumos tiekėjams, kurių aptarnaujamoje šilumos tiekimo teritorijoje NŠG neveikia, taip pat šilumos tiekėjams šilumos perdavimo ir mažmeninio aptarnavimo veikloms tose centralizuoto šilumos tiekimo sistemose, kuriose veikia NŠG, Projekto 69 punkte nustatytos ženkliai didesnės leistinos investicijų grąžos viršijimo ribos. Siekiant nediskriminuoti šilumos sektoriuje konkurencijos sąlygomis veikiančių šilumos gamintojų, siūlome suvienodinti faktinės investicijų grąžos neatitikimo nustatytai leistinas viršijimo ribas, t. y. tokias, kaip numatyta Projekto 69 punkte. | **Atsižvelgta.**<br>Žr. 4.20 pastabos vertinimą. |
| | 5. Siūlome padaryti atskirą Metodikos priedą Projekto 63–64 punktuose reglamentuotam faktinės investicijų grąžos ir šilumos (produkto) gamybos sąnaudų apimties (leistinos gauti pajamų apimties) palyginimui (analogiškai, kaip Projekto 12 priedas). | **Atsižvelgta.**<br>Metodikos projektas papildytas 15 priedu, kuriame ūkio subjektai galės pateikti papildomai gautų pajamų ir (ar) patirtų sąnaudų dėl dalyvavimo šilumos supirkimo aukcione skaičiavimus. |
| | 6. Projekto 63 punkte reglamentuotas koregavimas, tačiau Projekte nėra numatyta, kad šilumos supirkimo aukcione dalyvaujantys šilumos gamintojai negali gauti daugiau pajamų, nei jiems nustatyta | **Atsižvelgta.**<br>Žr. 4.20 pastabos vertinimą. |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | šilumos (produkto) gamybos sąnaudų apimtis. Todėl siūlome papildyti Projektą viena iš šiuo metu galiojančios Metodikos nuostatų:<br>„$63^1$. <...> Ūkio subjektai, dalyvaudami šilumos supirkimo aukcione, negali gauti daugiau pajamų, nei šilumos (produkto) gamybos būtinųjų sąnaudų, įskaitant investicijų grąžą, metinė apimtis, apskaičiuota pagal Metodiką.“<br>„$64^2$. Ūkio subjektai, dalyvaudami šilumos supirkimo aukcione, gali teikti pasiūlymus supirkti šilumą, nurodydami šilumos (produkto) gamybos kainą didesnę arba mažesnę nei pagal Metodiką apskaičiuota ir nustatyta atitinkamo mėnesio vidutinė šilumos (produkto) gamybos kaina, tačiau gautos metinės pajamos negali viršyti nustatytos šilumos (produkto) gamybos sąnaudų apimties.“ | |
| 12.30. | **Dėl Metodikos projekto 65 punkto.**<br>Projekto 65 punkte numatytas nepagrįstas šilumos (produkto) gamybos šilumos poreikio piko pajėgumais sąnaudų mažinimas. Atkreiptinas dėmesys, kad, kai šilumos poreikio piko pajėgumais šiluma gaminama ne šilumos balansavimo funkcijai, o trūkstamam šilumos kiekiui gaminti, šilumos tiekėjas šilumos supirkimo aukcione nedalyvauja ir dėl to daugiau pajamų negauna. Šilumos tiekėjas, gamindamas trūkstamą šilumos kiekį, gauna tik į šilumos kainą įskaičiuotas pajamas, o pagal Projekto 65 punktą apskaičiuojamos menamos, realiai negautos pajamos. Todėl siūlome Projekto 65 punkto nuostatą naikinti.<br>Jei būtų nuspręsta Projekto 65 punktą palikti, siūlome:<br>1. Aiškiau reglamentuoti, kokiomis papildomai gautomis pajamomis norima mažinti į šilumos kainą įskaičiuotų šilumos (produkto) gamybos šilumos poreikio piko pajėgumais sąnaudų apimtį;<br>2. Patikslinti Projekto 65 punkte nurodytą nuorodą į Metodikos 64.2 punktą:<br>„65. Jei Šilumos tiekėjas šilumos poreikio piko pajėgumais | **Atsižvelgta.**<br>Žr. 5.17 pastabos vertinimą. |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | Metodikos ~~64.2~~ **64.3** papunktyje nurodytu laikotarpiu gamino šilumą ne šilumos balansavimo funkcijai, o trūkstamam šilumos kiekiui gaminti, <...>“. | |
| 12.31. | **Dėl Metodikos projekto 68 punkto.**<br>Šilumos supirkimo aukcione nustatyta vidutinė superkamos šilumos kaina, kuri naudojama galutinei šilumos kainai skaičiuoti, dažniausiai neatitinka vidutinės faktinės supirktos šilumos kainos, todėl neišvengiamai susidaro šilumos kainoje įskaitytų ir faktinių superkamos šilumos sąnaudų skirtumas. Siūlome Projekto 68 punkte numatyti, kad šilumos tiekėjams tose centralizuoto šilumos tiekimo sistemose, kuriose veikia bent vienas nepriklausomas šilumos gamintojas, skaičiuojamas šilumos kainoje įskaitytų superkamos šilumos sąnaudų neatitikimas faktinėms sąnaudoms. | **Atsižvelgta.**<br>Pakeistas Metodikos projekto 71 punktas (buvęs 68 punktas) ir išdėstytas taip:<br>„~~68.~~ **71.** Jeigu šilumos kainoje įskaitytų sąnaudų kurui **ir šilumai** įsigyti dydis per Metodikos ~~68.5~~ **71.5** papunktyje nurodytą laikotarpį neatitiko šilumos tiekėjo faktiškai patirtų sąnaudų kurui **ir šilumai** įsigyti dydžio, šis skirtumas įvertinamas šilumos bazinių kainų **dedamųjų** nustatymo ar jų perskaičiavimo metu:<br>~~68.1.~~ **71.1.** teigiamas skirtumas (kai surinkta daugiau pajamų, išskyrus pajamas pagal Metodikos ~~76.2~~ **80.2** papunktį, nei patirta sąnaudų kurui **ir šilumai** įsigyti) kompensuojamas vartotojų naudai, nustatant papildomą šilumos ~~pajamų~~ **kainos** dedamąją, mažinančią šilumos kainą, skirtumą paskirstant baziniam realizuotinos šilumos kiekiui;<br>~~68.2.~~ **71.2.** neigiamas skirtumas (kai surinkta mažiau pajamų, nei patirta sąnaudų kurui **ir šilumai** įsigyti) kompensuojamas šilumos tiekėjo naudai, nustatant papildomą šilumos ~~sąnaudų~~ **kainos** dedamąją, didinančią šilumos kainą, išdėstant skirtumą 12 mėnesių laikotarpiui (skirtumą paskirstant baziniam realizuotinos šilumos kiekiui);<br>~~68.3.~~ **71.3.** jei šilumos tiekėjo atitinkamo **suvartoto** kuro ~~suvartojimo~~ kaina viršija Tarybos skelbiamos atitinkamos kuro rūšies (žaliavos) rinkos kainas šalyje, įvertinus objektyvias kainų skirtumo priežastis, galima skaičiavimuose naudoti didesnę kuro kainą, tačiau ji neturi viršyti vidurkio daugiau kaip ~~10~~ **5** proc.**, išskyrus Metodikos 80.6 ir 80.7 papunkčiuose nustatytus atvejus.** Sprendimą dėl minėtų kuro kainų objektyvumo priima Reguliuojančioji institucija;<br>~~68.4.~~ **71.4.** papildoma kuro ir **pirktos šilumos** sąnaudų ar pajamų neatitikimo dedamoji nustatoma pagal formulę: |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | | $$\Delta T_{HG\&HP,y} = \frac{\left(C^{T}_{HG,F\&\boldsymbol{HP},y-1} - C_{HG,F\&\boldsymbol{HP},y-1} \times 100\right)}{Q_{HR}} \quad \textbf{(95)}$$<br><br>kur:<br>$\Delta T_{HG\&HP,\ y}$ – papildoma kuro **ir šilumos** įsigijimo sąnaudų neatitikimo dedamoji metams y, ct/kWh;<br>$C^{T}_{HG,F\&HP,y-1}$ – šilumos kainoje įskaitytų sąnaudų kurui **ir šilumai** įsigyti dydis atitinkamu laikotarpiu, Eur;<br>$C_{HG,F\&HP,y-1}$ – faktiškai patirtos sąnaudos kuro **ir šilumos** įsigijimui atitinkamu laikotarpiu, **apskaičiuotos vadovaujantis Metodikos 71.8 papunkčiu,** Eur;<br><br>~~68.5.~~ **71.5.** šilumos bazinės kainos perskaičiavimo metu įvertinamas šilumos kainoje įskaitytų ir faktiškai patirtų sąnaudų kurui **ir (ar) šilumai** įsigyti skirtumas, susidaręs nuo ankstesni~~o~~**ame** šilumos kainos perskaičiavim~~o~~**e vertinto** ~~ataskaitinio~~ laikotarpio pabaigos iki ~~šilumos kainos perskaičiavimo ataskaitinio laikotarpio paskutinio mėnesio~~ **paskutinių finansinių metų už kuriuos pateiktos reguliuojamosios veiklos ataskaitos su nepriklausomo auditoriaus išvada ar reguliuojamosios veiklos ataskaitų patikros ataskaita ir (ar) išvada pabaigos**. Šilumos bazinės kainos nustatymo metu minėtam sąnaudų skirtumui apskaičiuoti įvertinamas laikotarpis nuo paskutini~~o~~**ame** šilumos bazinės kainos perskaičiavim~~o~~**e vertinto** ~~ataskaitinio~~ laikotarpio pabaigos iki ~~šilumos bazinės kainos projekto pateikimo mėnesio~~ **paskutinių finansinių metų už kuriuos pateiktos reguliuojamosios veiklos ataskaitos su nepriklausomo auditoriaus išvada ar reguliuojamosios veiklos ataskaitų patikros ataskaita ir (ar) išvada pabaigos**;<br><...><br>~~68.7.~~ **71.7.** šilumos bazinės kainos nustatymo metu apskaičiuotas |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | | šilumos kainoje įskaitytų ir faktiškai patirtų sąnaudų kurui **ir šilumai** įsigyti skirtumas įvertinamas nustatant pirmųjų šilumos bazinės kainos galiojimo metų šilumos kainą;<br>~~68.8.~~ **71.8.** skaičiuojant šilumos kainoje įskaitytų ir faktinių sąnaudų kurui **ir šilumai** įsigyti dydžio neatitikimą, faktinis **sąnaudų** kurui **ir šilumai** įsigyti ~~sąnaudų~~ dydis ribojamas (mažinamas) šilumos kainoje nustatytais rodikliais: ~~bazine kuro struktūra (Metodikos 35.1 papunktis),~~ šilumos nuostolių apimtimi (Metodikos ~~35.4~~ **33** papunktis), lyginamosiomis kuro sąnaudomis (Metodikos ~~35.6~~ **39.4** papunktis), kuro kainomis (Metodikos ~~76~~ **80** punktas) **ir superkamos šilumos kainomis (Metodikos 81 punktas)**;<br>~~68.9.~~ **71.9.** jei šilumos kainos **dedamųjų** galiojimo laikotarpiu šilumos tiekėjas įgyvendina investicinius projektus~~, didinančius atsinaujinančių energijos išteklių panaudojimą, nuo naujo šilumos gamybos įrenginio įvedimo į eksploataciją dienos iki šilumos kainos kintamosios dedamosios, perskaičiuotos dėl pakitusios kuro struktūros (Metodikos 61.2.1 papunktis), taikymo pradžios, minėto įrenginio faktinių sąnaudų kurui dydis skaičiuojamas pagal faktinę kuro struktūrą. Tokiu atveju~~ **į šilumos gamybos įrenginius,** kartu su **perskaičiuotų** šilumos kain~~os~~**ų** ~~perskaičiavimo~~ **dedamųjų** projektu šilumos tiekėjas Reguliuojančia~~i~~**jai** institucijai pateikia atskirą Metodikos 11 priedo lentelę, nurodydamas naujo ~~atsinaujinančius energijos šaltinius naudojančio~~ šilumos gamybos įrenginio duomenis ~~apie faktinius kuro kiekius ir kainas~~**, apimančius laikotarpį nuo naujo šilumos gamybos įrenginio įvedimo į eksploataciją dienos iki šilumos kainos kintamosios dedamosios, perskaičiuotos dėl pakitusios kuro struktūros (Metodikos 67.2.1 papunktis), taikymo pradžios**;<br>~~68.10.~~ **71.10.** Metodikos ~~68.1~~ **71.1.** ir ~~68.2~~ **71.2.** papunkčiai netaikomi Reguliuojamiems ~~nepriklausomiems gamintojams~~ **NŠG.** ~~ir~~ Šilumos tiekėjams tose ~~centralizuoto šilumos tiekimo~~ **CŠT** sistemose, kuriose veikia bent vienas ~~nepriklausomas šilumos~~ |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | | ~~gamintojas~~ **NŠG, įvertinamas šilumos kainoje įskaitytų ir faktiškai patirtų šilumos poreikio piko pajėgumų ir rezervinės galios užtikrinimo paslaugos sąnaudų kurui įsigyti dydžių skirtumas bei kainoje įskaitytų ir faktiškai patirtų sąnaudų šilumai įsigyti dydžių skirtumas**.“ |
| 12.32. | **Dėl Metodikos projekto 68.8 papunkčio.**<br>Projekto 68.8 punkto nuostata, numatanti, kad faktinis kurui įsigyti sąnaudų dydis ribojamas siekiant nepagrįstai sumažinti sąnaudas, prieštarauja Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 19 straipsnio 2 dalies ir Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo 32 straipsnio 2 dalies nuostatoms, kurios numato būtinųjų šilumos tiekimo veiklos sąnaudų padengimo užtikrinimą.<br>Atkreipiame dėmesį, kad faktinių kuro sąnaudų ribojimas bazine kuro struktūra nepadengia pagrįstai patirtų kuro sąnaudų tuo atveju, kai faktinė kuro struktūra, lyginant su bazine, keičiasi dėl objektyvių nuo šilumos tiekėjo veiklos nepriklausančių veiksnių, pvz., dėl žemesnės lauko oro temperatūros, kai dėl didesnio šilumos poreikio šilumos gamybos biokuro įrenginiams veikiant maksimaliu pajėgumu neišvengiamai reikia didinti šilumos gamybai naudojamą gamtinių dujų kiekį. Tokiu būdu dėl nuo šilumos tiekėjo veiklos nepriklausančių aplinkybių gaunama „brangesnė“ kuro struktūra, lyginant su nustatyta bazine.<br>Siūlome panaikinti Projekto 68.8 punkte numatytą kuro sąnaudų ribojimą bazine kuro struktūra arba kuro sąnaudų neatitikimo skaičiavimuose bazinę kuro struktūrą taikyti ir tuo atveju, kai faktinė kuro struktūra „pigesnė“, nei bazinė (faktines kuro sąnaudas perskaičiuoti naudojant bazinę kuro struktūrą). | **Atsižvelgta.**<br>Žr. 12.31 pastabos vertinimą; |
| 12.33. | **Dėl Metodikos projekto 69 punkto.**<br>1. Siūlome patikslinti Projekto 69 punktą:<br>*„69. Jeigu Ūkio subjekto vidutinė faktinė dviejų paskutinių finansinių metų, dėl kurių yra pateiktos reguliuojamosios veiklos ataskaitos su nepriklausomo audito išvadomis ir kurių faktinės* | **Atsižvelgta iš dalies.**<br>Žr. 8.20 pastabos vertinimą. |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | *investicijų grąžos neatitikties Ūkio subjektui nustatytai investicijų grąžai vertinimas nėra atliktas (išskyrus atvejus, kai nepriklausomas auditorius atsisako pareikšti nuomonę ar pareiškia neigiamą nuomonę),* ~~*investicijų grąža*~~ ***faktinė investicijų grąžos norma*** *viršija Reguliuojančiosios institucijos nustatytą vidutinę svertinę dvejų paskutinių kalendorinių metų* ~~*investicijų grąžą*~~ ***investicijų grąžos normą****: <...>“.*<br>2. Siūlome papildyti Projekto 69 punktą naujais papunkčiais, numatant, kad:<br>*„****69.5. vidutinės faktinės dviejų paskutinių ataskaitinių laikotarpių investicijų grąžos neatitikties Ūkio subjektui nustatytai investicijų grąžai skaičiavimai atliekami šilumos gamybos (įskaitant perkamą šilumą), šilumos perdavimo ir mažmeninio aptarnavimo veiklų verslo vienetams bendrai, išskyrus Metodikos 69.4 papunktyje numatytą atvejį;***<br>***69.6. reguliuojamų nepriklausomų šilumos gamintojų ir šilumos tiekėjų centralizuoto šilumos tiekimo sistemų, kuriose veikia nepriklausomi šilumos gamintojai atveju, vidutinės faktinės dviejų paskutinių ataskaitinių laikotarpių investicijų grąžos neatitiktis Ūkio subjektui nustatytai investicijų grąžai pagal Metodikos 69 punktą neskaičiuojama.“*** | |
| 12.34. | **Dėl Metodikos projekto 69.1 papunkčio.**<br>Pagal Projekto 69.1 punkte nurodytą formulę apskaičiuojama ne vartotojams kompensuojama suma, o pirmosios ribos maksimali leistina gauti investicijų grąža, kuri gali būti didesnė, nei vartotojams kompensuojama suma. | **Atsižvelgta.**<br>Žr. 8.20 pastabos vertinimą. |
| 12.35. | **Dėl Metodikos projekto 69.2 papunkčio.**<br>Atkreipiame dėmesį, kad galiojantys apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimai nebenumato sandorių tarp verslo vienetų skaičiavimo. | **Atsižvelgta.**<br>Žr. 8.20 pastabos vertinimą. |
| 12.36. | **Dėl Metodikos projekto 69.4 papunkčio.**<br>1. Projekto 69.4 punkte numatyta, kad šilumos tiekėjai tose | **Atsižvelgta.**<br>Žr. 8.20 pastabos vertinimą. |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | centralizuoto šilumos tiekimo sistemose, kuriose veikia NŠG, faktinės ir nustatytos investicijų grąžos neatitiktį skaičiuoja šilumos perdavimo ir mažmeninio aptarnavimo veiklose. Tai reiškia, kad faktinė investicijų grąža (iš faktinių pajamų atėmus faktines sąnaudas) turės būti apskaičiuojama tik minėtų veiklų, t. y. be šilumos (produkto) gamybos (įsigijimo) sąnaudų. Atkreipiame dėmesį, kad šilumos perdavimo veiklos pajamos apskaičiuojamos realizuotą (apmokėti priskirtą) šilumos kiekį dauginant iš nustatytos šilumos perdavimo kainos, todėl į šilumos perdavimo pajamas bus įskaičiuojamos pajamos už papildomą šilumos kiekį (šilumos perdavimo nuostolius). Tuo tarpu faktinėse šilumos perdavimo sąnaudose minėtoms pajamoms uždirbti patiriamos sąnaudos atsispindės faktinėse šilumos (produkto) gamybos (įsigijimo) sąnaudose. Dėl to faktinė šilumos perdavimo veiklos investicijų grąža bus apskaičiuojama nepagrįstai didesnė, nei nustatyta investicijų grąža. Siūlome papildyti Projekto 69.4 punktą ir numatyti, kaip turi būti tinkamai apskaičiuojama faktinė šilumos perdavimo veiklos investicijų grąža.<br>2. Siūlome papildyti Projektą, numatant, kaip turi būti skaičiuojama investicijų grąžos neatitiktis šilumos (produkto) gamybos šilumos poreikio piko pajėgumais ir rezervinės galios užtikrinimo paslaugos atveju. | |
| 12.37. | **Dėl Metodikos projekto 73 punkto.**<br>Taryba 2019 m. gegužės 24 d. nutarimu Nr. O3E-160 „Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2009 m. liepos 8 d. nutarimo Nr. O3-96 „Dėl Šilumos kainų nustatymo metodikos“ pakeitimo“ tvirtindama Metodikos pakeitimus dėl pinigų kainos įvertinimo, kai papildomai gautų pajamų grąžinimas išdėstomas per ilgesnį nei 12 mėnesių laikotarpį, pastabų derinimo pažymoje nurodė, kad „1.4. Siūlomas pakeitimas atitinka kituose Komisijos reguliuojamuose sektoriuose taikomas nuostatas“ (https://www.regula.lt/SiteAssets/posedziai/2019-05- | **Neatsižvelgta.**<br>Atkreiptinas dėmesys, kad, pavyzdžiui, Elektros energijos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų bei visuomeninės kainos viršutinės ribos nustatymo metodikos, patvirtintos Komisijos 2015 m. sausio 15 d. nutarimu Nr. O3-3 „Dėl Elektros energijos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų bei visuomeninės kainos viršutinės ribos nustatymo metodikos patvirtinimo“ $109^2$ punkte numatyta: *„$109^2$. Kai dėl prognozuotos elektros energijos įsigijimo kainos ir faktinės elektros energijos įsigijimo kainos, kurią faktiškai mokėjo visuomeninis* |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | 24/3_metodika_derinimo_pazyma.pdf).<br>Atkreipiame dėmesį, kad Elektros energijos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų bei visuomeninės kainos viršutinės ribos nustatymo metodikos $16^1$ punkte numatyta, kad „$16^1$. Kai Metodikos 16 punkte numatyta tvarka apskaičiuotos investicijų grąžos, viršijančios Komisijos nustatytą dydį, grąžinimas išdėstomas per ilgesnį nei vienerių metų laikotarpį, įvertinama pinigų kaina. <...>“. Ta pati nuostata numatyta minėtos metodikos $29^1$ punkte.<br>Valstybės reguliuojamų kainų gamtinių dujų sektoriuje nustatymo metodikos 13 punkte numatyta, kad „13. Kai Metodikos 12.6.5.6 papunktyje numatyta tvarka apskaičiuotos investicijų grąžos, viršijančios Tarybos nustatytą dydį, grąžinimas išdėstomas per ilgesnį nei vienerių metų laikotarpį, įvertinama pinigų kaina.“<br>Iš to darytina išvada, kad kitų energetikos sektorių kainų nustatymo metodikose pinigų kainos įvertinimas minimas tik tuo atveju, kai ūkio subjektas gauna papildomas pajamas, susijusias su nustatytos investicijų grąžos viršijimu ir kai šio viršijimo sumos grąžinimas išdėstomas per ilgesnį nei vienerių metų laikotarpį.<br>Pažymėtina, kad minėtas investicijų grąžos viršijimas gali būti tik kaip papildomos pajamos. Tuo tarpu šilumos sektoriuje papildomos dedamosios dažniausiai susidaro ne dėl nustatytos investicijų grąžos viršijimo ir gali būti tiek kaip papildomai gautos pajamos, tiek kaip nepadengtos sąnaudos. Pastaraisiais metais Tarybos apskaičiuotos šilumos tiekėjų papildomai gautos pajamos, kurios buvo išdėstytos ilgesniam nei 12 mėn. laikotarpiui, susidarė arba dėl kuro struktūros pasikeitimo, arba dėl to, kad vertinamas kuro sąnaudų neatitikimo laikotarpis buvo ilgesnis nei 12 mėn.<br>Įvertinus kitų Tarybos reguliuojamų sektorių kainų nustatymo metodikų nuostatas ir atsižvelgus į Tarybos siekį suvienodinti Tarybos reguliuojamuose sektoriuose taikomas nuostatas, siūlome pakoreguoti Projekto 73 punktą:<br>*„73. Kai Metodikos ~~68–71 punktuose~~* ***69 punkte*** *numatyta tvarka* | *tiekėjas, skirtumo, apskaičiuoto pagal Metodikos 109 punktą, visuomeninis tiekėjas gavo papildomas pajamas ir šių pajamų grąžinimas išdėstomas per ilgesnį nei vienerių metų laikotarpį, įvertinama pinigų kaina. Pinigų kainos nustatymui taikoma Lietuvos banko pinigų finansų įstaigų paskolų euro zonos ne finansų bendrovėms likučių palūkanų normos svertinis vidurkis už paskutinius paskelbtus 12 mėnesių iki Metodikos 115 punkte nurodyto termino.“*<br>Taigi, iš to darytina išvada, kad kitų energetikos sektorių kainų nustatymo metodikose pinigų kainos įvertinimas minimas ne tik tuo atveju, kai ūkio subjektas gauna papildomas pajamas, susijusias su nustatytos investicijų grąžos viršijimu ir kai šio viršijimo sumos grąžinimas išdėstomas per ilgesnį nei vienerių metų laikotarpį. Kitų energetikos sektorių kainų nustatymo metodikose pinigų kainos įvertinimas minimas tais atvejais, kai ūkio subjektas gauna papildomas pajamas, kurių grąžinimas išdėstomas per ilgesnį nei vienerių metų laikotarpį. Atsižvelgiant į tai, į pateiktą siūlymą neatsižvelgta. |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | *apskaičiuotų Ūkio subjekto papildomai gautų pajamų grąžinimas išdėstomas per ilgesnį nei 12 mėnesių laikotarpį, įvertinama pinigų kaina: <...>“.* | |
| 12.38. | **Dėl Metodikos projekto V skyriaus.**<br>Atsižvelgus į tai, kad po Tarybos atliktų reguliuojamų paslaugų sąnaudų pagrįstumo (būtinumo) patikrinimų ne visada koreguojamos pastoviosios (Projekto 60.9 punktas) ar kintamosios sąnaudos (Projekto 61.6 punktas), tačiau gali būti nustatoma atskira papildoma dedamoji, siūlome papildyti Projekto V skyrių ir numatyti, kad atskira papildoma dedamąja įvertinami ir reguliuojamos veiklos patikrinimų rezultatai. | **Atsižvelgta.**<br>Pakeistas Metodikos projekto 75 papunktis (buvęs 71 papunktis) ir išdėstytas taip:<br>„~~71.~~ **75. Tarybos atliktų reguliuojamų paslaugų sąnaudų pagrįstumo (būtinumo) patikrinimų, atliekamų vadovaujantis Patikrinimų tvarkos aprašu, rezultatų įtaka bei ~~K~~k**itų Ūkio subjekto papildomai gautų pajamų ir (ar) nepadengtų sąnaudų įtaka ($\Delta T_y$) šilumos kainai nustatoma kaip papildoma dedamoji, papildomai gautas pajamas ir (ar) sąnaudas paskirstant baziniam realizuotinos šilumos kiekiui.“. |
| 12.39. | **Dėl Metodikos projekto VI skyriaus.**<br>1. Siūlome koreguoti, atsižvelgiant į Projekto 3.5 punktą:<br>„~~MĖNESIO~~ **GALUTINĖS** ŠILUMOS KAINOS SKAIČIAVIMAS“<br><br>2. Siūlome papildyti Projekto VI skyrių nuostatomis, reglamentuojančiomis, kaip skaičiuojama galutinė šilumos kaina (nurodant formules). | **Atsižvelgta iš dalies.**<br>Pakeistas Metodikos projekto VI skyriaus pavadinimas ir išdėstytas taip:<br>„~~MĖNESIO~~ **GALUTINĖS** ŠILUMOS KAINOS SKAIČIAVIMAS“.<br><br>Metodikos projekto 3.4 papunktyje (buvęs 3.5 papunktis) paaiškinta, kad galutinė šilumos kaina sudaryta iš pastoviosios, kintamosios ir papildomos dedamųjų.<br>Taip pat metodika papildyta 58 punktu, paaiškinančiu pirmaisiais šilumos bazinės kainos galiojimo metais taikomos galutinės šilumos kaina apskaičiavimą.<br>Papildomai pažymėtina, kad patvirtinus šią Metodiką, bus parengti atnaujinti Taisyklių 19 ir 43 priedai, skirti galutinės mėnesio šilumos kainos apskaičiavimui. |
| 12.40. | **Dėl Metodikos projekto 77 punkto.**<br>Iš Projekto 77 punkto nuostatos neaišku, kokio mėnesio šilumos aukcione nustatytą šilumos kainą reikia naudoti galutinės šilumos kainos skaičiavimuose. Pagal Supirkimo tvarkos nuostatas šilumos | **Atsižvelgta iš dalies.**<br>Žr. 11.26 pastabos vertinimą. |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | supirkimo aukcionai organizuojami dvejiems mėnesiams į priekį, o šilumos kaina skaičiuojama vienam mėnesiui į priekį. Kas tokiu atveju yra aktuali šilumos supirkimo aukciono būdu perkamos šilumos kaina?<br>Siūlome patikslinti Projekto 77 punktą:<br>*„77. Aktuali šilumos supirkimo aukciono būdu perkamos šilumos kaina, taikoma galutinės šilumos kainos skaičiavimuose, nustatoma ~~vadovaujantis Supirkimo tvarkos nuostatomis~~* ***pagal to mėnesio, kuriam skaičiuojama galutinė šilumos kaina, šilumos supirkimo aukciono rezultatus****. Jeigu Ūkio subjektas šilumos supirkimo aukcione atitinkamą mėnesį šilumos nepirko, galutinės šilumos kainos skaičiavimuose taikoma perkamos šilumos kaina, lygi* ***to mėnesio, kuriam skaičiuojama galutinė šilumos kaina,*** *~~vadovaujantis Supirkimo tvarka~~ apskaičiuotoms palyginamosios šilumos gamybos sąnaudoms.“* | |
| 12.41. | **Dėl Metodikos projekto 4–6 priedų.**<br>1. Atsižvelgus į tai, kad Sąnaudų paskirstymo aprašo 28.9 punkte nurodytos Personalo sąnaudų grupės sąnaudos Projekte padalintos į tris dalis: 1) darbo užmokesčio sąnaudas, 2) su darbo santykiais susijusių privalomųjų mokestinių įmokų sąnaudas ir 3) kitas personalo sąnaudas, siūlome pakoreguoti Projekto 4–6 priedus ir numatyti, kur turi būti nurodomos kitos personalo sąnaudos. Siekiant išvengti nevienodo Kitų pastoviųjų sąnaudų sąvokos traktavimo, kitoms personalo sąnaudoms turėtų būti numatyta atskira eilutė.<br>2. Siūlome papildyti Projekto 4-6 lenteles eilučių grupe, kuriose matytųsi pastoviosios sąnaudos, apskaičiuotos pagal lyginamąją analizę, kurios bus reikalingos taikant Projekto 49 punktą, t. y. analogiškai kaip kintamosioms sąnaudoms:<br>„FCi, PASTOVIŲJŲ SĄNAUDŲ, PRISKIRTINŲ REGULIUOJAMŲ KAINŲ PASLAUGAI (PRODUKTUI), APIMTIS PAGAL LYGINAMĄJĄ ANALIZĘ, Eur/metams“ | **Atsižvelgta.**<br>Pakoreguotas Metodikos projekto 4 priedas. |
| 12.42. | **Dėl Metodikos projekto 4 priedo.** | **Atsižvelgta.** |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | Siūlome pakoreguoti Projekto 4 priedą šilumos gamybos dalyje, numatant jame tik šilumos tiekėjo šilumos (produkto) gamybos sąnaudų ir kainos skaičiavimą.<br>Neaišku, kokius duomenis reikia įrašyti į stulpelį „Šilumos įsigijimas iš nepriklausomų šilumos gamintojų“ (kai šilumos supirkimo aukcione dalyvauja ir šilumos tiekėjai) ir kokią įtaką jie darys šilumos tiekėjo šilumos (produkto) gamybos (įsigijimo) kainai (kainos dedamosioms). | Pakoreguotas Metodikos projekto 4 priedas. |
| 12.43. | **Dėl Metodikos projekto 8 priedo.**<br>1. Pagal Projekto 8 priedą Šilumos sąnaudų pokyčiui metais y dėl realizuoto šilumos kiekio neatitikimo reikės pateikti tokius duomenis, kaip gamintinas šilumos kiekis, įsigytinas šilumos kiekis, gamintinas ir šilumos aukciono būdu parduotinas šilumos kiekis, papildomos šilumos kiekis. Tačiau pagal Projekto 60.2 punktą šilumos sąnaudų perskaičiavimui dėl realizuoto šilumos kiekio neatitikimo naudojami tik realizuoto šilumos kiekio duomenys. Atsižvelgus į tai, siūlome Projekto 8 priede palikti eilutes tik šilumos bazinės kainos (kainos dedamųjų) skaičiavimo metu nustatytam ir faktiškai perskaičiavimo ataskaitiniu laikotarpiu realizuotam šilumos kiekiui bei realizuotam šilumos kiekiui naujai prijungtose šilumos tiekimo sistemose įrašyti, t. y. tokiems duomenims, kurie bus naudojami perskaičiuojant šilumos sąnaudas dėl realizuoto šilumos kiekio neatitikimo.<br>Kiti su šilumos kiekiu susiję duomenys bus pildomi Projekto 11 priede (sąnaudų dėl taikytų kuro kainų skirtumo ataskaita), taip pat pagal Projekto 64 punktą skaičiuojamam faktiškai gautam ir nustatytam šilumos (produkto) gamybos sąnaudų apimties (leistinos gauti pajamų apimties) skirtumui apskaičiuoti (pagal 45 pastaboje išdėstytą siūlymą).<br>2. Projekto 8 priede šilumos sąnaudų pokyčiui metais y dėl priskaitytinos investicijų grąžos, susijusios su įvykdytais investiciniais projektais, skaičiuoti numatytos eilutės nenaudojamo | **Atsižvelgta iš dalies.**<br>Pažymėtina, kad Projekto 8 priede nurodyti šilumos kiekiai reikalingi ne tik sąnaudų pokyčiui metais *y* dėl realizuoto šilumos kiekio neatitikimo, tačiau ir galutinėms šilumos kainų dedamosioms apskaičiuoti. Atsižvelgiant į tai, pakoreguotas Metodikos projekto 8 priedas, paliekant šilumos kiekius, reikalingus minėtam sąnaudų pokyčiui bei galutinėms šilumos kainų dedamosios apskaičiuoti.<br><br>**Atsižvelgta.**<br>Pakoreguotas Metodikos projekto 8 priedas. |

| Eil. Nr. | Išvados, pasiūlymai ir pastabos | Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija |
|---|---|---|
| | ilgalaikio turto investicijų grąžai įrašyti. Siūlome koreguoti Projekto 8 priedą papildant jį eilutėmis įvykdytų investicinių projektų investicijų grąžai įrašyti, t. y. analogiškai, kaip skaičiuojant šilumos sąnaudų pokytį metais y dėl nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudų pokyčio. | |
| 12.44. | **Dėl Metodikos projekto 11 priedo.**<br>Siūlome koreguoti Projekto 11 priedo pavadinimą, nes šiame priede apskaičiuojamos sąnaudos (pajamos), susidariusios ne tik dėl taikytų kuro įsigijimo ir suvartojimo kainų skirtumo. | **Atsižvelgta.**<br>Pakeistas Metodikos projekto 11 priedo pavadinimas ir išdėstytas taip:<br>„ŪKIO SUBJEKTO **ŠILUMOS KAINOJE ĮSKAITYTŲ IR FAKTIŠKAI PATIRTŲ** SĄNAUDŲ **KURUI IR ŠILUMAI ĮSIGYTI** ~~(PAJAMŲ) DĖL TAIKYTŲ KURO ĮSIGIJIMO IR SUVARTOJIMO BEI ŠILUMOS ĮSIGIJIMO KAINŲ~~ SKIRTUMO ATASKAITA“. |
| 12.45. | **Dėl Metodikos projekto 12 priedo.**<br>1. Projekto 12 priedas netinkamas nepriklausomų šilumos gamintojų ir šilumos tiekėjų centralizuoto šilumos tiekimo sistemoms, kuriose veikia nepriklausomi šilumos gamintojai, faktiškai gautos ir nustatytos gamybos (produkto) investicijų grąžos neatitikimui skaičiuoti (pagal Projekto 63–64 punktus). Siūlome numatyti atskirą priedą minėtos investicijų grąžos neatitikimui skaičiuoti.<br>2. Siūlome pakoreguoti Projekto 12 priede atskirose eilutėse nurodyta skaičiavimą, nes jis neatitinka Projekto 69.1 ir 69.2 punktuose nurodytų skaičiavimų. Taip pat nėra numatyta skaičiavimų investicijų grąžos viršijimo II ribai apskaičiuoti. | **Atsižvelgta.**<br>Metodikos projektas papildytas 15 priedu, kuriame ūkio subjektai galės pateikti papildomai gautų pajamų ir (ar) patirtų sąnaudų dėl dalyvavimo šilumos supirkimo aukcione skaičiavimus.<br><br>Metodikos projekto 12 priede patikslintos formulės pagal Metodikos projekto 72.4.1 ir 72.4.2 papunkčiuose (buvę 69.1 ir 69.2 papunkčiai) pateiktas formules. |